

VINDSKUPORNA

TECKNING UR EN QVINNAS LIF

AF
EMILIE FLYGARE-CARLÉN

STOCKHOLM
ADOLF BONNIER

Kongl Hof- och Universitetsbokhandlare.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
1883.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna roman utkom första gången 1845.

Detta exemplar, som tillhör University of Minnesota Library, har scannats av Google Books. Det ingick i samlingsutgåvan *Romaner*, som utgavs i 24 delar åren 1882 till 1890. Boken anpassades för Projekt Runeberg i februari 2013 av Bert H.

1.

Fort, Brunte, nu Med hofvarne arbeta. *J. A. Wadman*

»Kalle!»

»Herr ingenjör!»

»Var det förspändt, sa' du?»

»Ja, visst sa' jag det — och det har jag sagt nu fyra gånger!» genmälte Kalle, blåsande i fingrarna.

»Nå godt, så säg det för femte gången, när du spänt fast kappsäckarne och lagt väskorna i ordning!»

Och härpå vände sig Kalles husbonde, den unge kommissions-landtmätaren Wiliam Wiliamsson, till sina tvenne biträden och yttrade med en liten släng af förmannavärdighet, der han satt vid afskedsfrukosten: »Ja, vi skiljas nu för i år, mine herrar, men till våren skola herrarne åter finna fullt upp med arbete hos mig, ty jag har gud ske lof fått mig en mängd indräktiga uppdrag. Och med det här glaset, det jag ber herrarne tömma till ett godt och gladt återseende, önskar jag att nästa sommar måtte bli för oss lika trefflig som denna varit! Om vi ock slitit litet ondt ibland, så ha vi ju ändå haft våra små muntrationer.»

På denna skål följde flere andra — hvaribland herrarnes för herr ingenjörens lyckliga bosättning i staden, tills Kalle med vemodsfullt utseende för sjetten gången stod på tröskeln.»Jaså, du — jag ser det är tid att bryta upp. Nå, hit med kappan och skinnkragen då!»

Och sedan vår landtmätare skakat hand med sina herrar och klappat rara nämдемansmor både på högra och venstra axeln, slog han sig ned i det trånga sätet med Kalle inkilad vid sidan.

»Hvad, pajas, har du mistat mål och mod, tror jag?» sade ingenjören och tog tömmarna.

»Mål och mod, ja -- ingenjören har suttit inne i värmen och mått godt, han, medan jag stått här ute och frusit händer och fötter af mig!» svarade Kalle med all den frimodighet han var van att få begagna.

»Visligen taladt, min käre Kalle! Det är emellertid väl att, om jag glömmert bort dig, du aldrig glömmert bort dig sjelf. Jag får väl sitta här jag nu och frysa i ditt ställe, medan du springer in och får ett glas öl i dig och ett par smörgåsar i kapprocksfickan. Du kan med det samma ta några kakor till Brunte — ser du, han är för storsinnad han att klaga! Men gesvindt skall det gå.»

Några minuter senare skakade ingenjörens schäs-kärre öfver den genom höstkälen knaggliga gården. Jag kom, sökte och fann.

P. Lctsiadius.

De sex talgljusn i stadens klubbsal voro redan antända. Några af herrame hade slagit sig ned vid träkarlsbordet. En del läste »avisoma», medan andra vid pipan och toddy-glaset väntade på sin tur att få göra det samma. I salskam-maren satt fru Elmgren, klubbens potronessa, och utbredde sina smörgåsar, dem herrarne i brist af kyparebiträden vid åttatiden sjelfva hemtade eller ock förtärde inne hos sin goda värdinna, hvilken stundom bjöd de närmast bekanta på en »kallqvistare» eller ock ett glas ölost.

Källarsalens enda ros, den rödkindade Lotta, var just i begrepp att med ölostterrinen klifva öfver tröskeln till nämde utminuteringskammare, då det hände ingenting mindre, än att ett bullrande åkdon stannade utanför porten. Det var nu mycket länge sedan några främmande ankommit till staden och förlåtligt således, att l^le gäster och värdinna stucko näsorna bakom rullgardinen för att med tillhjälp af månen se hvem som kunde vara ute >så sent».

>Herre gud, frun, och gästkammarn som inte är eldad!» utbrast Lotta helt bestört.»Din gås», svarade matmodern, »tycker du jag kan bränna upp min ved så i fåvitsko, att jag skulle elda gäst-katnmarn, när vi inte få mer än två eller tre resande i månaden! Nej, min själ, vill inte folk komma oftare än nu, så få de ta till godo den värme, som kan bli, se'n de kommit. Men gå ut och lys honom ... Han kan sätta sig här i sal'n så länge.»

Den resande var ingen annan än vår unge landtmätare, som, ehuru ganska litet bekant med den stad, dit han nu tagit sin tillflykt, likväl beslutit att hellre öfvervintra der än på landet. »Är man sjelf sällskapslik», tänkte han, »så finner man nog sällskap!» Och som Wiliam var en glad ungdom, skulle säkert hans hopp besannas.

»Jag hör», sade rådmann Utter, som, efter en stunds samspråk med främlingen, närmade sig salskammaren och sin goda kusin vid runda bordet derstädes, »jag hör, att kusin ej har något rum uppeldadt — kanske kunde det gå an, att den unge herrn toge in hos vårt, eftersom händelsevis våra begge öfverrum ännu äro varma se'n svåger min var hos oss?»

»Tag honom gerna, kusin!» smålog fru Elmgren. »Jag är icke så om mig, jag, att jag icke unnar andra en liten förtjenst också!» Saken var, att fru Elmgrens tjenstaktighet härledde sig från den erfarenheten, att resande för en enda natt gåfvo mera besvär än inkomst.

»A la bonne heure!» sade Wiliam, då rådmannen kru-serligt framkom med sitt förslag. »Och tycker jag om rummen, så tör jag väl ta dem på längre tid.»

»Kusin, kusin . . . rådmann Utter», ropade fru Elmgren, som i hast fick andra tankar, »det var ju bara mitt raljeri! Kusin begriper väl, att sedan rummet väl är uppeldadt, låter jag icke ... Men hör kusin inte?»

»Kusinen» aktade sig väl att höra; han skyndade tvärt om allt hvad han förmådde att föra bort sitt fynd. Och då fru Elmgren sjelf kom utspringande i salen för att taga redapå sina rättigheter, fans ej af rådmannen och gästen mera qvar än den förres käpp och den senares piska.

»Ja, se det har man för det man är för flat mot sina vänner!» allarmerade vår klubbfru. »De skämmas inte att rakt under ögonen på mig snappa upp mina resande. Rättnu ' blir det så godt, att de hålla patrull utanför tullen. Tvi, sådant uselt samhälle denna här hålan har!»

Slutet på alla fru Elmgrens visor var alltid klagan öfver samhället, en klagan, som syntes henne vara en särdeles fin pik mot borgmästaren, hvilken emellertid, der han satt vid klubbens enda virabord, låtsade hvarken höra eller se.

Anförd af rådman Utter, som gick i spetsen, tågade under tidén vår ingenjör med hela sin egendom, Brunte, Kalle, kärran och bagaget, öfver torget ned till Strandgatan, der utterska tomten var belägen. Så vidt månskenet tillät föremålens granskning, syntes det Wiliam som om hans blifvande bostad, med den lilla tre famnars långa blomsterhagen på hvardera sidan om trappan, kunde komma att anslå honom rätt väl.

»Mor», ropade rådmannen, i det han trefvade efter låset till dörren, »mor, kom och öppna med ljus — vi ha en främmande gäst här!»

Moppe skälde, dörren öppnades och till tröskeln trädde^ en innerligt treflig matrona i nystärkt förkläde med vida veck och en finkrusad mössa på det ärbara hufvudet.

Rådmanskan neg och gick baklänges med ljuset för att visa vägen, och som rummets bredd ej var särdeles stor, hann man snart soffan.

»Denne unge herre är herr ingenjör Wiliamsson, mor!» presenterade rådmannen. »Han skulle fått det för kallt på gästgifvaregården, och derföre nämde jag ett ord om våra små rum.»

»De stå gerna till tjänst!» svarade gumman hjertligt.

Wiliam tog med ens sitt parti, fattade hennes , hand och yttrade raskt: »Min bästa fru rådmanska, herrskapetser här för sig en ung man, hvilken ärnar bosätta sig i denna goda stad, som ligger nära de trakter, der jag om somrarna har mina forrättningar. Långt skild från de släkt-ingar, jag har qvar i verlden, är det min mening att i goda grannar söka skaffa mig sådana; och som jag är en rättfram pojke med hjertat på läpparne, så säger jag rent ut, att allt hvad jag här ser, fru rådmanskan i första rummet, behagar mig så mycket, att jag gema vill bli qvar.»

»Om så är», svarade gumman smickrad, »tror jag nog att vi ska' bli goda vänner. Ty barnlösa, som vi gamla äro, veta vi intet roligare än en treflig hyresgäst.. . Men herr ingenjörn är väl ensam ?»

»Nej, for tusan, min värdaste fru rådmanska! Jag kommer tre man stark, d. v. s., att jag har en häst och en pojke, likväl af bästa rasen begge två, hvarfore jag ock anhåller, att de så snart som möjligt måtte få komma inom fyra väggar.»

»Åh, jag har redan gett mina order!» försäkrade rådmannen, som i det samma återkom från en beskickning i köket

»Ja, men se, med de hästarne är det för fasligt!» in vände rådmanskan oroligt. »Och pojkar — de höra nu alldeles hin till, jag måtte inte så illa säga! Nog vet jag, att husbönderna inte vilja något ondt, men, sannerligen för min gud, är det ej dagsens sanning, att den här löjtnanten, som bodde här i vintras, hade en uppassare-betjent, som ena gången efter den andra förstörde pengame till fodret — i fall han fick några — och hjälpte sig i stället fort med vår hö-skulle, så att när det led till våren, måste jag föda fram min bästa mjölkeko med bara eländiga hackelsen. Ingenjörn kan förstå hvad mjölk jag då fick: jag blef tvungen att säga upp mina bästa kunder för omaket.»

»Åh, det der är då att gå gästfrihetens gränser allt för nära!» ropade Wiliam med uttryck af öbeskriflig förundran, ehuru han, noga räknadt, icke kunde dölja för sig sjelf, att Kalle skulle vara i stånd till hvad som helst, hellre än attse Brunte i trångmål. Dock långt ifrån att antaga en sådan möjlighet, var det med all säkerhet i tonen, som vår ingenjör tillade: »Men, min goda fru rådmanska, tillåt mig förklara att jag är en så der temligen ordentlig man, som sjelf allt emellanåt tittar åt i stallet, och jag skall för öfrigt göra mitt inköp af foder så tillräckligt, att Kalle icke skall gå in på annans rågång.»

»Ja, ja, min herr ingenjör, men» — rådmanskan runka-de på hufvudet — »jag har en mägta stor afsky för pojkar; alltid äro de så sturska och...»

»På min heder, om Kalle har det felet: han är den tjenstaktigaste passopp, som ännu blankat en stöfvel. Hvad Brunte beträffar, är han sedigheten sjelf, och det skall för mig bli ett stort nöje att, så fort det blir snö på marken, fa kуска fru rådmanskan till kyrkan. Skulle för öfrigt några små körslor till qvarnen eller så komma i fråga...»

»Ah, herr ingenjör är allt för artig... du kan inte stå emot — det ser jag på dig, mor!» medlade rådmannen.

»Dessutom är ju Blackros vid lika godt hull nu som före tillgreppet på höskullen.»

»Kan det inte få bli då!» biföll gumman besegrad, förnämligast vid den ljufva tanken att om söndagarna komma åkande till kyrkan, hvilket såg så innerligen siratligt och vackert ut med pelis och muff.

Och nu bar det af till rummens beseende.

Rådmannens galanta öfvervåning bestod, utom salen, af tvenne rymliga kamrar jemte en liten nätt skrub, den ingeniören genast bestämde för Kalles räkning. Yttre rummet med ljus tapetsering, hvilken gaf det ett gladt utseende, benämndes förmaket och var möbleradt hvarken grant eller nymodigt, men på ett sätt, som utvisade både välstånd och enkel smak.

Täckast och prydligast var likväl sängkammaren med sin vänliga vindskupa, utgörande nära nog ett litet kabinett för sig eller, rättare, ett litet orangeri, enär rådmannen här-städes herbergerade de växter, som vintertiden inflyttadesfrån »småhagarne» och ej rymdes i hvardagsrummen. Gent mot fönstret stod sängen med hvitt omhänge öfver en bron-eerad pil. En brasa i kakelugnen välkomnade hyresgästen, och rent, skuradt och dammadt var der öfverallt.

Ingeniören kände sig här fullkomligt hemma. Gång efter annan tryckte han rådmanskans hand, medan han sprang fram och åter, tagande allt, ända till skrubben och garderoberna, i ögonsigte.

»Ja, gud ske lof, att det är som det är!» sade rådmannen förnöjd. »När jag och mor gifte oss, var denna kära våning bara en stor vind och hade så varit i min fars och farfars tid. Men Greta, gummain min, krumbugtade sig så länge för att få öfvervåning, liksom de andra fruarna kan tänka, att jag slutligen måste ge med mig för husfridens skull.»

»Och var du inte alltid glad åt det se n, far?» frågade rådmanskan, blickande så hjertligt på gubben.

»Ah, jo visst, det har varit roligt nog. Men herr ingenjörn skall tro att Rom blef inte bygd på en dag: det ena året upptimrades väggarna, under det andra kom inredningen, på det tredje drogo vi till sammans det lilla bohaget och på det fjerde och sista, då vi skulle ha färdigt allt till julen, hade mor med sina egna händer väft ihop öfverdraget till möblerna, bolstervaren, rullgardinerna och hela surfven. Så gjorde vi kalas och hade borgmästarns och prostens och några flere vänner, och ingenjörn må veta, att det gick lustigt till på hemkomstölet, som vi kallade det, ty Greta och jag hade just då varit gifta i fem och tjugu år.»

»Nå, vi skola hoppas att få fira ett icke mindre gladt guldbryllöp!» sade ingenjören hjertligt. »Men för att återkomma till våra affärer, så har jag ett förslag, hvarmed jag förnämligast vänder mig till fru rådmanskan, ty jag vet att det är fruntimren, som i denna punkt ha den afgörande rösten: vore det icke möjligt, att jag kunde få inackordera mig och min junker hos herrskapet i ett för allt? Jag vet ingenting tråkigare än att äta på världshus i en mindre stad, der manstundom så godt som ensam får hålla målron vid magt, och ej heller något besvärligare än att lemna hemmets bekvämlig-het, när man sitter vid étt tiäget arbete.»

Detta förslag bifölls lätt.

Och efter ett par timmar var vår landtmätare med allt sitt pick och pack lyckligen instufvad i sin nya bostad.

»Nå, Kalle, hvad är din tanke om allt detta?» frågade Wiliam, när herr Kalle gjorde tjenst vid stöfvelafdragningen.

»Jo, herr ingenjör, jag menar, att det allt blir skönt!» svarade Kalle med förnöjd blick. »Jag fick en gröt så rar, att

sjelfva nämдемansmor skulle ha spruckit, om hon hade sett hur hvit han var! Men också, om jag sjelf skall skryta, gjorde jag mig så rapp som en aborre och skura' knifvar och ljussaxar så att de blänkte som solen i Karlstad.»

»Godt, jag känner hur du kan hålla tal om dina talanger, min käre Kalle — laga nu bara, att mina stöflar bli lika blanka som rådmanskans ljussaxar! Och hör på vidare: om kaffet kommer upp för tidigt, så begär du mycket höfligt, att det hålles varmt tills jag vaknar, och har det ej skett innan klockan nio, så kan du väcka mig ... Farväl med dig!»

Då ingenjören följande förmiddag, närmare elfva, kom ned till sitt värdfolk, hade rådmannen, efter lång väntan vid frukostbordet, slutligen begifvit sig till rådstugan, och gummans annars så vänliga anlete hade två synliga rynkor öfver ögonbrynen.

»Min käre unge herre», sade hon med en god, men rättvis mors straffande ton, »vi hålla ett hus efter gamla världen, och vill herr ingenjören vara vår bordsgäst, så får han passa tiden! Klockan half åtta ha vi om vintern alltid brukat dricka vår kaffetår, half tio är gubbens frukosttimme, middagen äta vi klockan ett och qvällsmaten åtta.»

»Men, min goda fru rådmanska, jag kommer ju direkte från resan, trött och frusen, och förtjenar icke detta en liten mildring i det omdöme, jag redan ser på väg att mogna? I allmänhet, när jag är inne i mitt arbete, tar jag kaffet, om det så vore klockan sex, och är jag ej hemma vid mat-timmarne, så ber jag herrskapet icke vänta på mig.»

, »Nå nå, det var inte så ferligt menadt!» myste gumman, försonad genom den vänliga tonen. »Någon qvart kunna vi väl dröja ... Se här, kom nu hit och håll till godo!» Rådmanskan öppnade kakelugnsnischen och framtog en rykande kotlett.. ^ . hvart du vänder din fot, Tas da med öppnade armar emot.

C. F. Dahlgren.

Nu var allt ordnadt.

Luntorna hade med Kalles tillhjälp blifvit dragna ur kappsäckarne, dammade och upplagda i en pryddig hylla. Kartor hängde öfverallt på väggarna, och skrifbordet, som under denna första vecka omflyttats minst tre gånger om dagen, hade slutligen erhållit en stadigvarande plats inuti sjelfva kupan, der dagern föll sig bäst för arbetet.

Till de förrättade göromålen hörde äfven det, att ingenjören bugat sig i alla de förnämsta husen, och redan hade han sett sitt bemödande om ett vänligt umgänge krönt med fyra bjudningar: han hade efter hand druckit té hos borgmästarns, doktors, kyrkoherdens och postmästarns. En ung, vacker och artig karl, med städadt väsende och lifligt lynne, blir snart omtyckt och firad i en stad, der döttrarna öfver-väga sönerne i talrikhet. Också talade nu hela staden om ingenting annat än den hyggelige och fine ingenjören Williams-son, som hade haft uniformsfrack hos postmästarns, men varit svartklädd hos borgmästarns; och rådmanskan, den beskedliga gamla frun, som fått de mest fina vinkar att i tysthet utleta om denna märkbara omständighet haft något af-seende på ett redan bestämdt tycke för postmästarens Hen-rika, förklarade — fastän ingen trodde något så enkelt — att den slarfven Kalle bara glömt att hemta svartå fracken från skraddaren, som skulle laga fodret.

Men detta var ju ett påhitt för att dölja sanningen: en sådan karl, en så riktigt elegant karl, skulle han ha sön-drigt foder — nej, bevars! Uniformsfrackens pådragande vid ett sådant tillfälle, då hvarken barndop, bröllop eller begraf-nmg var i fråga, betydde ovedersägligen hvarken mer eller mindre än ett öppet förklarande för postmästarns hus.

Ingenjören var icke precis okunnig om den vikt, man den goda staden fäste vid hans person, men att denna vikt gick ända derhän, att han genom Kalles tillfälliga försummelse blifvit uppförd på stadens friarelista, derom kunde han så mycket mindre drömma som han aldrig visste sig ha gifvit någon af damerna företräde, med undantag af tvenne blomstrande fruar, hvilka syntes honom utgöra societetens förnämsta prydnad.

Williams sinne, ehuru alltid öppet för sällskapslifvet och glädjen, hade likväl från barndomen mottagit vissa]

intryck, hvilka icke lätt kunde bortblandas: han hade vant sig att med allvar behandla arbetet, och då han nu fann, att för mycken tid åtgått i aftonkretsarne, beslöt han visligen återtaga skadan, och detta med en kraft, som skulle göra den redan lidna tidsförlusten omärklig.

»Tag nyckeln ur dörren, Kalle!» sade han. »Och kommer hvem som helst, är jag borta, förstår du?»

f tre runda dagar arbetade han efter gamla takten, utan annan förströelse än en blick då och då öfver gatan till den midt emot liggande vindskupan. Redan under första dagen hade han bemärkt, att han der egde en granne, men då endast flyktigt uppfattat konturerna af ett äldre fruntimmers-ansigte. Andra dagen, då han emellanåt hvilade för att spetsa pennan, förekom honom likväl detta ansigte ega något så ädelt, att det ingaf vördnad, och ovilkorligt smålog han mot den gamla frun, hvilken beständigt var sysselsatt att vika papper omkring föremål, dem han ej kunde urskilja, men somhan sedermera erfor utgjorde chokoladkakor, hvilka hon, efter en mödosam beredning, i staden utsände att försäljas. Tredje dagen — vår ingenjör var just en amatör af vackra gumansig-ten — kunde han ej afhålla sig att inleda ett slags bekantskap derigenom, att han aktningsfullt bugade sig öfver bordet, en artighet, den vindskupans invånarinna (som just icke var så gammal heller) besvarade med en intagande böjning på hufvudet.

Men goda föresatser kunna ej evigt bestå. Wiliam började snart inse, att i en småstad, der, man vunnit en mängd bekantskaper, det icke går lika fort och bra att utföra sitt arbete som i ensligheten på landet, der under vintern arbetet är den största förströelsen. Också kunde han icke neka för sig sjelf, att han stundom kände en viss dragningskraft att i instruktionen för Kalle göra ett och annat undantag. Kort-ligen: det hände sig, att herr ingenjören redan den fjerdre, femte och sjette dagen af första arbetsveckan ansåg oartigt att neka mottagandet af den och den goda vännens besök eller bjudning, och slutligen kom han under fund med att för mycket aftonarbete skadade ögonen.

Detta ovana förhållande kunde likväl för en person, så öfverhopad med göromål, icke gerna ega rum utan att det ombetrodda arbetet derigenom fick sitta emellan, hvar-af följden kunde blifva en rubbning i det förtroende, som han redan vunnit. Och då Wiliam märkte, att han snart nog skulle komma, såsom man säger, på efterkälken, började han fundera på att till någon »fattig fan», hvilken det kunde vara en himmelsk välgerning att tjena, lemna bort en del af bördorna, vare sig renskrifning eller färgläggning af kartor.

»Skulle herr rådmannen känna någon person med vacker stil och lidande hand?» frågade ingenjören, då han nästa gång träffade sin värd. »Jag har dragit på mig så många göromål, att jag ser mig i behof af biträde.»

»Gamle organisten skrifver allt bra nog, när han har tid, men fort går det icke, och så ha vi också en afsigkommen köpman, som gen&a tar emot, då ‘ han får något,menf att säga sanningen, han är så beständigt »pirum», att man ej kan anförtro honom något magtpåliggande.»

»Nå, men fins här då ej, i herrans namn, någon stackars ordentlig själ, som behöfVer förtjena sig en styfver?» Wiliam ville om möjligt i tillfredsställelsen att hjälpa en medmenniska finna en naturlig ursäkt inför sig sjelf och för de förebråelser, som han stundom erfor, då minnet återkallade hans aflidna älskade moders råd, att aldrig glömma hur nödvändigt arbetet i ungdomen är för att grundlägga en bergad ålderdom, och att intet välstånd är ljufvare och mera fruktbärande, än det man genom redlig verksamhet sjelf skapat sig.

»Ah jo», svarade rådmannen, småleende åt hans ifver, »visst fins här en sådan själ, när jag rätt tänker efter, och det ändå icke långt här ifrån, men om ingenjören gissar aldrig så länge, tror jag ej, att han skulle hitta på hvem som i vår st#d är slängdast i skrifning och ändå har vackraste .stilen; »t.

»Nå Kors, visa mig då den juvelen — det är kanske till och méd någon af sjelfvaste Stockholms kammarskrifvare som förifrat sig hit ned?»

»En kammarskrifvare, ja ha, just det» — skrattade rådmannen — »eller låt oss så godt säga: k^pamarskrifverska Hon har min sann gått igenom mången dryg lunta både åt borgmästaren och fiskalen.»

»Hvad — ett fruntimmer?»

»Ett fruntimmer, och på köpet ingenjörens granne i vindskupan midt öfver?»

»Den hyggliga frun?»

»Å hå, herr ingenjörn har redan gjort sina upptäckter, hör jag! Men frun är det icke: min sann hon gör annan nytta med papper än att förstöra det på sina gamla chokolad-kakor. Men se, dottern — 'sköna fröken i kupan', som vi kalla henne — hon vet hvad ett pappersark duger till: hon kan icke allenast skriva det fullt utan att kluttra i marginalen, hon kan också göra det prydligaste rutpapper, som hon målar mönster på, blommor, min herr ingenjör, hvilka den lilla snälla fröken tecknar efter de plantor, dem jag uppdrager i mina täppor här utanför.»

»Ack, min bäste herr rådmän, detta är att få ett helt notvarp nyheter!» utbrast ingenjören förnöjd. »Här faller en idé som en blixtnad öfver mig: Är 'sköna fröken' så snäll att rita mönster på rutpapper, så ger jag dig den och den på, att hon också kan både kopiera och färglägga mina kartor?»

»Ja, jag ansvarar för, att hon kan göra allt hvad hon vill. Men här är nu bara en hake, och det är den, att hon för närvarande icke är hemma. Hon for för några veckor se'n till ett storförnämt hus ute på landet, der hon ger lektioner i ritning, men hon skall väl komma hem vid det här laget, menar jag.»

»Och denna sköna okända heter?»

»Marie Louise N. Hennes far, en fattig militär, som alltid — för att tala med ett gammalt ordspråk — bar hufvudet under armen, lemnade sin enka i de mest torftiga omständigheter. Men som hon själf i sin ungdom varit en förnäm och firad fröken med god uppfostran och endast af den skälmen kärleken förledd att, mot släktningarnes vilja, gifta sig med den spelevinken, som hon tog, så förlorade hon väl de stora relationerna, hvilka hon ännu skryter med ibland, men ett godt pund har hon ännu kvar i vett och lärdom, och som en dugtig mor (det måste man medge) har hon inskräpft begge delarne hos dottern, ty fröken är det förnämligast, som skaffar i hop det, som går åt.»

»Men modem nödgas ändå göra choklad?» sade Wiliam med uttryck af det deltagande, som han redan kände för den fattiga familjen.

»Visst, visst, hon kan väl inte sitta och lägga händerna i kors, medan fröken den engeln, arbetar som två! Och chokoladet — fast jag aldrig dricker så'n mörja — är rätt bra, det säger Greta, som förstår sig på både det och mer till.»

Vindskuporna. 2»Och sådan präktig flicka har vår Herre ännu icke skickat någon friare?»

»Hon kunde ha varit både förlofvad och gift, om hon ej vore så grantyckt, ty hur det är, har hon ändå en släng af det förnäma påbrå*^t; och i förtroende sagdt — men inte mina ord igen — så ha både doktorn och apotekaren fått korgen på det hållet, innan de lingo ja på ett annat. Men det underligaste är, att en hennes släktinge på fädernet, hederlig, beskedlig och rik karl (han för minst sex par oxar till vår årsmarknad), också fått korgen. Vi kalla honom här 'årsfriaren', ty alltid kommer han i sin kalesch efter oxarne, och för hvar gång friar han, men drar hem med lång näsa.»

»Detta beundrar jag!» inföll ingenjören lifligt. »En fattig flicka, som försmår att bli en rik fru, har karakter — arbetet är henne icke mödosamt.»

»Nej, det vore synd att säga. Aldrig syns det heller på henne: hon blomstrar liksom mina vackraste rosor midt i sommaren.»

Efter defta samtal lät Wiliam sin blick minst tio gånger hvarje qvart sväfvat från sitt eget fönster öfver till sina grannars. Men *ingen ros upptäcktes. »Hon kan väl ändå vara hemma», sade han till sig själf, »utan att visa sig vid fönstret — men det skall jag lätt få veta .... Kalle!»

»Herr ingenjör!»

»Du skall springa hit öfver, upp till fru N., som bor i vindskupan, och begära att få köpa sex kakor choklad!»

Kalle var redan i andra rummet, då han, liksom händelsevis, ropades till baka. »Hör på — det var också något annat jag kommer i håg: fråga med det samma om det ej bor någon person der i huset, som tager emot renskrifning! Jag har hört, att der skall finnas en sådan.»

Nu drog ingenjören till hopa sina jalusier, och gömd bakom dem, med ögat inkiladt i ett litet hål, som han efte den intressanta upptäckten »händelsevis» rifvit, men hvilket hål ett djupt veck noga undandolde vid rådman *skans besök, stod han nu sysselsatt att spionera på Kalles beskickning. i

Frun i vinds kupan satt likväl i dag icke vid sitt fönster hvilket på morgonen fått rena, hvita gardiner.

Fastän Wiliam, utan afseende på de snubbor han för omakets hade att vänta af sin värdinna, så mycket som möjligt vidgade hålet på jalusien, var likväl hans besvär för-gäfvets: ingenting rörligt hade visat sig vid fönstret, då Kalle kom åter springande öfver gatan.

»Nå?» frågade ingenjören och lyfte blicken från papperen, med hvilka han låtsade sig vara sysselsatt.

»Jag får hemta choklat i morgon: hon hade inte något färdigt i dag, sa' hon.»

»Än renskrifningen — det glömde du väl, kan jag tro ?»'

»Nej, jag kom nog ihåg'et, och om det skulle jag också få besked i morgon.»

»Det är bra! Jag vill sitta ostörd och arbeta i dag — tag nu nyckeln ur dörren och lägg på minnet, att jag icke är hemma, det må vara för hvem som helst!»

Wiliam summerade i hop nu det ena med det andra: de rena gardinerna, jemte den omständigheten, att han andra morgonen skulle få svar, signalerade ju tydligt, att fröken Marie Louise skulle komma i dag.

Vår ingenjör sade väl för sig sjelf, att det var allt för löjligt, att dessa småsaker kunde intressera honom och draga hans uppmärksamhet från allvarsammare tankar, men å andra sidan tyckte han det vara ursäktligt, att en ung man fann nöje i att se en vacker granne, om hvilken han hört så mycket godt. Hade han blott först fått syn på henne, skulle nog febern lägga sig.

Dagen och äfven aftonen förgingo dock utan att något åkdon stannade vid grannens port, och det var först sedan ingenjören förargad släckt ljuset och vändt sig åt väggen, »om ljudet af vagnshjul nådde hans öra, »Må nu hvem som vill betrakta henne!» sade han med stoisk likgiltighet, men reste sig det oaktadt upp för att se om Kalle glömt att släppa ner rullgardinen, hvilket Kalle också ganska rig-tigt hade glömt.

I vinds kupan midt öfver var ett sådant slarf icke begånget, men som det var ljust der och mörkt hos ingenjören, hade han ett obeskrifligt nöje i att betrakta huru en smärt och fin skugga kom och försvann under hvarjehanda behagfulla ställningar. »Hvilken växt!» tänkte Wiliam. »Och sådan lätthet, sådan grace i rörelserna . . . Det är bestämdt farligare att med fantasiens ögon skåda en qvinna genom rullgardinen, än med naturliga ögon se henne i ett öppet fönster.»

Han somnade ej förr än det redan ett par timmar varit mörkt hos hans grannar. Aek, jas känner re'n mig fcuren Bort till gratiernas hem.

F. M. Fransen.

»Ungdomen blir aldrig ojdentlig!» sade rådmannen, som, under det han spatserade fram och åter mellan frukostbordet och dörren, kastade otåliga blickar på vägguret. Det var i dag rådstugurätt öfver tjuften, som stulit en kastrull ur postmästarinnans kök, och rådmannen kunde ej försumma sessionstimman för att invänta herrn i öfvervåningen.

»Jag håller af honom för det han är hjertegod», inföll rådmanskan, »men hos gamla världens folk ...»

»Värdaste fru rådmanska, det är icke mitt fel, utan den slyngeln Kalles, som glömt först att släppa ner rullgardinen och se'n sprungit bort, knäfveln vete hvart, nu på morgonen. Då jag vaknade, kan fru rådmanskan tänka, fick jag se en fruntimmersarm i fönstret midt öfver, och som jag väl kunde förmoda, att der fans något mer

än blott armen, så tillät mig icke grannlagenheten att börja min toalett för uppdragen ridå.»

Rådmannen skrattade, men gumman frågade småleende hur herr ingenjören då kom upp.

»Jo, låt se», stammade Wiliam, »icke förr än Kalle ... nej, nu mins jag: det var fruntimren, som drogo igen sina jalusier. Gumman hotade med fingret: »Ja ja, min herr ingenjör, det är godt att ha Kalle att skylla på! Men annars, i förtroende sagdt, så har den gunstig herm allt i flera fall böjelse för slarf. Jag säger, jag, att herr ingenjören är för flat mot honom.»

»Möjligtvis*, svarade Wiliam, »ser jag genom fingrarne med honom, men det är ett så godt hjerta på pojken. Skulle han likväl i någon mån ha ådragit sig fru rådmanskans missnöje, så kommer det att stå honom dyrt.»

iÅh nej, jag lexar nog upp honom sjelf, när det be-höfs . . . Men se — min sann, går inte der fröken Marie Louise! Det var då hon, som kom i går qväll.» Rådmanskan började nicka af alla krafter. Och undanstucken bakom gumman, med ögonen öfcer hennes axel, såg Wiliam för första gången fröken N:s beundransvärdt intagande ansigte, då hon med en behagfull böjning besvarade grannfruns helsning.

»Ja, vacker är hon, den noblaste blondin man förmår tänka sig», sade Wiliam för sig sjelf, både der han nu stod och då han senare på förhuddagen från sitt eget fönster såg henne återkomma, »vacker som, gud vet hvad — men ...» Detta men kunde han ej sjelf reda; det fans likväl, och, fans der till och med ännu, då han följande afton hade; nöjet att träffa fröken på en liten tillställning i en af stadens familjer.

Det hade liittills aldrig fattats Wiliam hvarken ord eller säkerhet att nalkas en ung qvinna, vare sig flicka eller fru, men då fröken Marie Louise bland de senaste gästerna, med en elegans och värdighet, liksom hon varit en helt annan person än den fattiga fröken i vindskupan, (en flicka lefvande endast af sina händers arbete,) inträdde och helsade till höger och venster och, i det hon tog plats hos den vinkande värdinnan, drog åt sig sin stärkta nettelduksklädning så ståtligt som om den varit af siden — då var det i alⁱ detta, i denna raka figur, detta välbuma hufvud, denna hels* ning, ja, till och med i draperandet af klädningen, på hvarsyttersta veck hon lät en liten handske och en spetsnäsduk hvila, något som återhöll Wiliam att för snart nämna sig; och här syntes det honom för första gången djerft att utan vidare omständigheter formera bekantskap. Han nästan rodnade vid tanken att ha begärt det denna sköna och utan tvifvel stolta qvinna skulle sätta sig ned att renskrifva hans gamla luntor.

Medan Wiliam inledde ett samtal med en af herrarne, stälde han sig likväl så, att han kunde lyssna till fröken Marie Louises mjuka röst, som lät höra sig för damerna i en beskrifning om hennes resa och nöjen, men synnerligast om den glädje, hon erfarit, då hon återkom till sitt lilla hem och sin goda mor,

»Fröken Marie Louise har fått en granne\» hviskade en af fruame,

»Ja, jag hör, att rådman Uters erhållit en hyresgäst.»

»En genomhygglig och ofantligt belevad karlU

»Verkligen?» sade fröken.

I detta enkla ord lades ingen tonvigt, som lät förmoda tvifvel eller motsägelse af det gjorda påståendet, men ensamt, utan alla tillägg, hade det ändå något retsamt; och Wiliam, som med ena örat följt den tysta konversationen vid frun-timmersbordet, brann af förtrytelse. Han kunde väl icke inför sig sjelf påstå, att han var en fullkomligt belevad karl, men han trodde ändå något ditåt och visste sig ej ha gifvit anledning till frökens »verkligen», om icke — ack, så dumt . . . der ha vi det — genom Kalles beskickning angående renskrifningen. Den borde ha. gått på helt andra vägar! Men så kunde han väl icke föreställa sig, att hans granne, som han, i trots af rådmannens berättelse, tänkt sig under skepnaden af en täck, retande förtjuserska, i stället företagit sig att vara en dam af det allra förnämaste utseende.

Utan att han rätt visste huru det tillgått, fann Wiliam sig snart förflyttad till den del af rummet, som damerna med sina handarbeten inkräktat och der värdinnan nu presenteradeingenjör Wiliamsson för fröken N. med det naiva

tillägget, att hon nog gissade det ingenjörn med egna ögon varse-blifvit sin vackra granne midt öfver.

»Jag har icke förrän nu haft den äran, svarade Wiliam, som icke kom sig före att säga sanningen.

»Nej, hör man bara, sådan skalk — att vilja lura gamla erfarna fruar! Om jag nu säger, att jag ser på ingeniörens ansigte... och just nu på rodnaden ... att ingenjörn ändå sett fröken, hvad skulle samvetet svara på det?»

»Jag vet ej så noga, men det skulle tvifvelsutana vara öfvertygadt derom, att en dam aldrig kan ha orätt, om icke möjligtvis, då hon roar sig att sätta en karl i den kinkiga belägenheten att välja mellan sanningen och att motsäga, der han alltid borde bifalla.»

»Jo, visst fick man honom fast!» yttrade värdinnan skrattande. »Men tro honom, den som vill... Nåväl, herr ingenjör, fred på det hållet för de granna frasernas skull, och säg oss nu om herr ingenjörn är stark i boston, ty då vill jag utan prut värfva honom?»

»Ack, min bästa fru, jag är gudnås icke stark i någonting och allra minst i kortspel, der jag knappt kan säga mig vara elev.» >.*

»Lappri — vi skola passa i kapp, om vi ej kunna göra borgmästarinnan bet!»

»Men jag försäkrar...»

»Jag försäkrar, att det är endast undanflykter för att få underhålla sig med de unga fruntimren. Men bestämdt skall herr ingenjörn göra de första spelen.»

»Efter befallning då!» Och Wiliam, som ännu icke fått tillfälle att yttra ett enda ord till fröken, den han så gema skulle ha velat tilltala, måste låta sig nöja att bortföras i släptåg af de gamla fruarne, hvilka hjertligt smålogo öfver sin triumf.

Efter två dödligt långa timmar slog ändtligen befrielsens ögonblick: damerna läto sig nu nöja med att taga sin forne tillbedjare, en gammal assessor, till fjärde man. Förtjusf lemnade Wiliam platsen och lät ej något vidare hindra sig från att slå sig ner bland flickorna. Dock var det liksom ett band på hans tunga, hvarföre han började med att bese deras på bordet liggande arbeten.

Fröken Marie Louise broderade ett par manschetter, hvilka allmänt beundrades.

»Jag förstår ej hur du kan sy på något så fint vid ljus!» sade en af hennes närmare bekanta. »Jag tycker att dina ögon skulle ha lidit vid ditt skrifvande och dina mönsterritningar?»

»Åh, jag kan icke säga — broderiet kostar i längden mera på.»

»Har du mycket att skrifva nu för närvarande.»

»Intet för ögonblicket.»

Wiliams blod kom i hastigare omlopp. Skulle detta vara yttradt för att låta honom, som ej vidare efterhört resultatet af sin första fråga, veta, att hans begäran kunde villfaras? Möjligtvis. Men säkerligen vore det fullkomligt opassande att här nämna något. Ett ämne måste emellertid upptagas. Dock var det med största möda han förmådde öfvervinna den blyghet, som i dag besvarade honom.

»Fröken har nyligen återvänt från en resa?»

»Blott en utflykt till några bekanta. Och under tiden har vår lilla societet fått en ny medlem?»

Wiliam bugade sig. Men den blick, han dervid väntade att få uppfånga ur frökens ögon, halkade förbi honom: han tyckte sig hafva varnat skymten af ett det skönaste stjernskott från den mörkblå grunden, men det måtte ha varit en villa, ty likgiltigt blickade Marie Louise åter ned på sitt arbete.

Hennes trådnystan rullade — utan tillhjälp af något koketteri — ned på golvet, och Wiliam var, då han skulle upptaga det, nära att krossa sin panna mot en lika tjenst-aktig ung handlandes. Slutligen fick han likväl öfverlemna henne nystanet.

»Sådant litet odygdigt ting!» sade fröken under tack-sägelser och räckte fram sin sylåda. »Det är så godt att låsa in det.»

Wiliam fick åter rodna. HvarfÖre hade han ej lagt nystanet på bordet, i /stället för att räcka henne det? »Hon är tillgjord», var hans första anmärkning, »och jag spelar nära nog rollen af ett dumhufvud!» var den andra.

Efter aftonmåltiden togo rådmän Utter och värden till hvar sin fiol: de hade i sin ungdom uppstämt mången duett till sammans, men åtnöjde sig nu att för de unga stryka stråken till en dans på maten.

»Hon skall väl ändå ta min hand!» tänkte Wiliam och begaf sig direkte till fröken med anhållan om äran af en vals.

Marie Louise uppsteg och lade sina fingerspetsar i hans, men så lätt, att han tyckte sig beröra endast handsken.

Valsen kan vara en fortrolig dans. Ofta förut hade Wiliam under mången sådan, varm och yr, hviskat artigheter i sin dams öppna öra. Men här ville ej den gamla tonen passa: väl låg hans arm omkring frökens lif, väl såg han hennes sköna ansigte purpras af värma och ungdomlig gläd-tighet, och ett par gånger hände till och med, att hennes lockar i flygten sväfvade honom så nära, att de vidrörde hans kinder — och ändå.. f. I hennes blick fans mycken själ, men ej en gnista till uppmuntran; valsen både började och slutade, utan att andra meningar än några enstafviga ord blifvit vaxlade.....

Vid frökens port, dit en del af sällskapet följt henne, blef Wiliam den som sist fick tillfälle att buga sig. »Vi äro grannar», sade han, fattad af fruktan att ej mer få säga något, »skulle jag väl våga ta mig friheten...»

»Min mors sjuklighet, och jag kan gema säga, hennes omständigheter», yttrade fröken tvekande, »göra det för oss nära nog till en pligt att afsäga oss gästfrihetens nöje. Men i fall något ärende» — hennes kind rodnade och den till hälften lyftade blicken sänktes hastigt — »så träffas vi alltid hemma på förmiddagarna, åtminstone mamma.» Hon helsade artigt och försvann.»Se så der, ja», mumlade Wiliam, medan han sprang uppför trappan till sina rum, »det kan kallas att klippa af utan krus... Ja, bländande är hon, men, men .. .»

Kalle hade somnat på en stol i yttre rummet, och ehuru han strax, fastän litet yr, uppvaknade, hände — hvad ej på länge händt (ty han hade ännu aldrig varit förbjuden att på bästa sätt fördrifva tiden, medan han inväntade sin herre) — att han helt oförhoppandes, och till sin egen allra största förvåning, kände husbondens kraftiga hand brinna på sitt kindben.

»Din försumlige slyngel — skall jag slå i hjel mig i mörkret?»

Kalle tände upp ljus utan att svara. Han var allt för väl dresserad att icke känna sin tid.

Ingeniören inträdde i sängkammaren.

»Hvad är detta för spektakel — hvarföre skall rullgardinen vara nere, när det är månljust?»

»Jag fick förargelse sist, när jag hade glömt att släppa ner'n!»

»Det var nedan då, din dumbom!»

»Jaha, ja visst. Men det är väl inte så ljust nu hell...»

»Se så, resonera ej! Dra upp gardinen — men i morgon bittida, i god tid, skall du fälla ner den ... förstår du?»

»Ja, men säger ingenjören ifrån se'n, när han vill ha't på annat sätt?»

»God natt med dig!»

Wiliam lade sig i det så kallade månskenet, hvilket hade all möjlig likhet med Stockholms fordom beryktade polismånsken. Men att somna var honom omöjligt, ty ännu i två timmar brann ljus midt emot och en gestalt, den han väl kände, visade sig bakom gardinen. Hon var sysselsatt vid bordet inne i fönsterkupan, men hvad hon förhade kunde han ej se.

»Fattig, så att hon behöfver arbeta sent in på natten

— men ändå stolt, liksom hon vore arftagerska till en hel million!»5.

Han gaf oss alla viljans fria lag.

Buphrosyn*.

»Marie Louise, mitt älskade, kära barn, sitt ej uppe längre — klockan är öfver ett, jag hörde väktame ropa för en stund sedan. *

»Ack, att mamma icke kan sofval» Marie Louise» vackra hufvud vände sig åt sidan, der modems säng, o nydragen med storrosiga sparlakan, stod i en liten alkov. IJe begge fruntimren egde, liksoni deras granne, tvenne ruii, men under vintern hade de ej råd att begagna mer än ef\$.

»Jag sofver ej, när du vakar.» j-

»Så får väl jag också lägga mig, mamma lilla, fast% mamma vet att jag lofvat friherrinnan på Segerstad mössail och manschetterna färdiga i nästa vecka. Och jag är ej alls sömnig i afton.»

»Nå, då kunna vi likså gerna prata htet som att jäg låtsar sofva... Var det roligt hos Lundéns, kära du?»

»Åh, så der — just icke öfver sig.»

»Du såg väl Uppers nye hyresgäst... jag gissar att han var der?»

»Det förstås.»

»Ar det en hygglig karl? Han ser mycket godt och bra ut på det afstånd jag sett honom.»»Ja men, och jag tror, att han ej förlorar vid att ses på närmare håll.»

»Talade han med dig?»

»Ja, och dansade också. Men han har just ingen intresserande konversation, så att i det fallet fruktar jag, att han är lik våra andra herrar.»

Tänk om vår stackars ingenjör hört detta omdöme! Det var väl att han ej hörde det, ty hade han det, skulle han säkerligen vändt ryggen åt den goda staden och vår historia dermed varit ändad. Men lyckligtvis, i samma ögonblick som fröken Marie Louise framställde sina slutsatser för modem, sade Wiliam till sig sjelf: »Hon måtte väl ändå icke ha kunnat undgå att anmärka det jag är af annat skrot och korn, än de der dumhufvuna, som ville göra sig till om kring henne?»

Gud ske lof för egenkärleken — gör den än mycket ondt, så gör den också godt ibland.

»Jaså, du menar, att han är litet tafatt — kanske ovan vid en bättre sällskapston?» frågade fru N.

»Nej, tafatt mente jag ej. Men han tycks vara, hvad en man ofta nog blir, då han saknat bildadt fruntimmers- umgänge, nemligen på en gång blyg och litet framfusig, »j

»Allt bättre och bättre!»

»Åtminstone», fortfor Wiliam, der han, utsträckt öfver sängkarmen, i samspråket med sig sjelf blickade upp till skuggspelet i grannkupan, »måste hon ha sett, att jagjefvat i god societet!»

»Nämde han renskrifningen?» frågade modern.

»Nej, så grannlaga var han. Jag gaf likväl sjelf honom en passande vink, så att han bör kunna förstå att han när som helst kan tala vid oss.»

»Det gjorde du rätt i. Den der renskrifningen, som man får draga ut i raderna, ger bra igen. Kanske kommer han sjelf hit, efter som han ej skickat gossen se'n?»

»Han nämde visst något ditåt, när vi skildes vid porten — men mamma vet hur vi ha det.»»Vi kunde ha det bättre, min kära Marie Louise, om du sjelf ville, och det vet hela staden och troligen han ocks&. Men så som det är, skola vi ändå icke visa oss ohöfliga mot folk — kanske har du nu stött honom? Jag vet, att du ibland icke är så

nogräknad.»

»Nej, lilla mamma, stött kunde han icke bli. Jag mins ej precist hvad jag sa' — men att jag nämde att vi äro hemma om förmiddagarna, det vet jag.»

Samtalet afstannade för en stund. Marie Louises flitiga fingrar drogo brodémålen upp och ned med en färdighet liksom hon haft den enklaste söm under händer.

»Du har ej nämt», började slutligen modern, och denna gång lutade sig hennes hufvud fram mellan sparlakanen, »du har icke sagt mig, om Malkolm var ute på Segerstad, när du den här gången var der?»

»Om jag ej nämt det», svarade Marie Louise med ett fint leende, »så är mamma säker, att det kommer sig deraf* -att jag i hela världen icke vet någon ledsammare person än vår älskade nevö, alla oxmarknaders representant, och skr ledes är det mig motbjudande att bara tåla om honom.»

»Men var han der ... ? frågar jag.»

»... ja, och skänkte mig sin hyllning med vanlig förförisk älskvardhet.»

»Akta dig, Marie Louise! Jag har förut sagt dig, att du har en stolthet och sjelf kärlek, som icke äro på sm plats och som jag fruktar kunna leda dig i olycka. Den dag torde väl också komma, då du önskar dig denna hyllning till baka... Ett sådant säteri söm Malkomsnäs!»

»Och en sådan riddare som kusin Malkolm, mamma lilla!»

»Begge delarne försvara sig. Nu deremot. ...»

»Ja, nu deremot», ifylde Marie Louise den med flit af modern afbrutna meningen, »kan jag vara lycklig, glad och oberoende af allt, utom af mammas önskningar, som mamma vet äro så kära för mig att uppfylla.» »Åh, hvad det beträffar, mitt barn, så känner du rätt väl...»

»Goda, älskade mamma», sade Marie Louise i bönfallande ton, »det är hårdt för mig att minnas det jag i denna sak varit ohörsam mot mammas vilja, men det skulle också vara hårdt att mot sin böjelse nödgas gifta sig för att få heta hennes nåd på Malkolmsnäs och dermed vara tvungen att blygas för en man, som icke kan tala tio sammanhängande meningar i månaden.»

»Han talar ju aldrig annat än klokt.»

»Ja, om sitt eviga landtbruk. men något annat förstår han ej. Och jag, goda mamma lilla — förlåt mig det en gång för alla — vill ej med det vilkoret bli fru, bli rik; jag är i stånd att föda mig sjelf.»

»Och att svälta, när arbetsförtjensten icke räcker till, och slutligen bli en bedagad fröken, som med glasögonen på näsan får sticka halfstrumpor och spinna blångaml»

»Må göra, mamma lilla b svarade Marie Louise med ett glädtigt' leende yid moderns små-skämtsamma ton.

»Efter eget val smakar allt bra.. . Men ljust brinner ner i pipan

— låt oss nu sofva och tänka på allt annat utom Malkolmsnäs!»

Förmiddagssolen lekte vänligt i de två myrträd, hvilka Marie Louise så ofta plundrat till brudkransar åt stadens unga tärnor. Det var tvenne dagar efter den afton, vi sist tecknat, och fröken, som allt jemt var sysselsatt med det bortlofvade arbetet, satt åter vid bordet framför rummets enda fönster.

Det knackade på dörren.

»Stig in!» ropade fru N. och skyndade att kasta sön-dagsschalen öfver axlarna.

Marie Louises alltid smakfulla, ehuru husliga toalett tarfvade ingen förbättring. Men då främmande karlstegnådde hennes öra, för hon likväl några gånger med handen öfver hårbenan.

»Jag har ju den äran att se fru N.» sade ingenjör Wiliamsson, som i dag visst icke syntes förtjena tillvitelsen att vara hvarken blyg eller framfusig.

»Ja, vi ha redan gjort bekantskap genom fönstren!» inföll fru N. artigt. »Och min dotter» — ingenjören bugade sig för fröken — »är ju personligen bekant?»

Marie Lousie helsade till baka och bjöd en stol.

»Emellertid», försäkrade Wiliam med ett tonfall i rösten, som synnerligen slog an på Marie Louise, »vågar jag ej åberopa denna bekantskap såsom förevändning för en visit: det är blott som af supplikant jag dristar infinna mig.»

En vänlig blick af fröken uppmuntrade Williams frimodighet vida mer än fru N:s öppna fråga: »Hvarom då — renskrifningen, förmodar jag?»

»Nej», sade han hastigt, ehuru med svårighet bekämpande sin motvilja att nämna sjelfva saken, »dermed kan jag aldrig besvara fröken: sådana luntor äro förfärligt tråkiga att genomgå. Men måhända vore det mindre djerft, om jag ödmjukast vågade anhålla att få några kartor färglagda?»

»Det törs jag ej åtaga mig, herr ingenjör», inföll Marie Louise, »ty jag vet, att ett sådant arbete fordrar en utomordentlig noggrannhet.

»Jag skulle icke ha framkommit med denna begäran», återtog Wiliam, »om jag ej hört omtalas frökens talang i ritning och om jag ej trott, att det skulle gå lätt nog för sig med kartorna.»

»Jag kan må hända få se på en?» svarade Marie Louise, som tycktes tveka mellan önskan att mottaga arbetet och fruktan att ej kunna utföra det.

»Om jag får lof, skall jag strax springa öfver och hem ta en, som jag nyss påbörjat?»

»Som herr ingenjören behagar — blott icke besväret blir förgäfves.»

»Ah, det fruktar jag ej!» Wiliam var borta som en blix. Och förundrad sade fru N. till sin dotter: »Hvar har du haft dina ögon, min kära Marie Louise — är den människan blyg eller framfusig? Han är ju en så städad och obesvärad man som du vill önska?

»Ja, minsann, är han icke det — och när jag nu tänker efter, så hade han nog sina ljusa stunder i tisdags också, såsom när han t. ex. talade med värdinnan.»

»Se der kommer han redan till baka. Låt oss röja alla sysakerna af bordet... Gud gifve, att du vore i stånd att åtaga dig kartorna, mitt barn — det blefve säkert en god inkomstkälla.»

»Det beror på hvad tid arbetet fordrar. .. nog skall han få betala den. Men det ber jag mamma på förhand, att jag slipper ta mot pengarna, utan det uppgör mamma någon gång, då jag ej är inne!»

»Var icke rädd, du — jag ser på honom, att han är för grannlaga att nämna den saken för dig. En så .... Tst, der ha vi honom!»

Marie Louise lade bort sitt arbete, drog undan jalsierna och hjälpte tjenstvilligt den unge landtmätaren att utbreda kartan, öfver hvilken begge nu stodo förtroligt lutade, han beskrifvande, hon lyssnande.

Det var för Wiliam en angenäm känsla att nu vid en ung och skön qvinnas sida få genomflyga den väg, som han icke länge sedan trampat under ansträngande mödor. Han dröjde också vid hvarje punkt så mycket det med sken af det passande lät sig göra, till dess han, inom sig beklagande minuterens hastiga flykt, lät kartan rulla till sammans, medan hans blick frågande sökte frökens.

Marie Louise stödde sig fundersamt med armbågen mot fönsterkarmen. Och under det Wiliam betraktade henne kände han, att alla hans »men» försvunnit: hon måtte nu göra eller säga hvad hon ville, så tyckte han sig likväl aldrig ha sett någon så intagande, någon på en gång så värdig och enkel qvinna.

Vindskuporna. 3»Nåväl, herr ingenjör, om jag vågar försöket, men misslyckas — kan den skadan repareras?»

»Mycket lätt: jag kan då kopiera en ny karta.»

»På det sättet», svarade Marie Louise med en liten dragning på munnen »blir vinsten för lierr ingenjörn icke stor. Men om jag får lof, vill jag försöka att kopiera kartan helt och hållet: lyckas det icke, då blir förlusten ingen.»

»Ingen — än frökens tid?»

' »Den är jag visst rädd om, men man lär sig ej utan att uppoffra något — jag resolverar mig.»

»I det fallet kan jag icke till fyllest tacka. Men jag skulle i högsta grad bli fröken förbunden, om det tillätes mig att under arbetets början gifva fröken några råd, som kunna komma till nytta.»

»Särdeles gema, om herr ingenjörn vill vara så god . . . För några dagar är jag nu sysselsatt med ett utlofvadt arbete, men nästa onsdag kunna vi begynna vårt företag.»

Hvem var nu förtjust, om icke Wiliam!

För att emellertid icke synas enträgen, tog han sin hatt, så snart ärendet var afgjort, och aflägsnade sig, kvarlemnande hos både mor och dotter ett angenämt intryck.⁶

Bref från ingenjör Wiliamsson till en vän i hemorten.

»Hör på, du gamle göt, som föredrager att trampa för-fädrens murknade trösklar framför nöjet att känna flägien af främmande luft! Har du väl en gång rätt besinnat hvad du fordrar för orimligheter, då du begär att jag, till herrskapets uppbyggelse der hemma, skali taga bort flera timmar af min dyrbara tid för att sammansätta, icke bref, utan epistlar

— epistlar, herre min gud, ur en stackars landmätares lif! Men om jag sanningsenligt meddelar huru jag den och den dagen gick upp en ny rågång, mätte den och den vägen eller skiftade den och den marken för Per, Olle, Anders eller Jöns, så behagar man helt enkelt förklara, att allt det der är mycket för tråkigt att sätta på papperet och, kortligen, att man vill ha något roligt, någonting å la »skizz», för att tala i det moderna språket.

Men de glada skizzeraa hänga icke på gilename i den väg, som jag mödosamt får bryta, och jag ville önska att ni en gång finge i era hufvuden huru enformiga och triviala i afseende på allt annat än förtjenstema dessa resor och förrättningar äro, huru skralt man lefver i bondstugorna på fjellen och hur mången gång man, våt inpå bara kroppen, med leriga stöflar, så att man knappt kan dra fötterna medsig, och paltfaren som en zigenare sträfvar att hinna hamnen, d. v. s. en rökig stuga med en panna stekt salt fläsk, ofta nog utan en ärlig sup att ge aptit deråt.

Men lika godt — så länge lynne, helsa och kassa stå *bi, kan landmätaren fördraga sina strapatser. Något skall mannen företaga sig, och ett fritt lif i skog och mark är mer öfVerensstämmande med mitt sinnelag, än att såsom du sitta fastläst vid pulpeten. Och nu vill jag ändå ge mig ut att »skizza», på det att ni der hemma icke må anse er alldeles mankerade.

För något öfver en månad till baka — det var min sista förrättning innan flyttningen till staden, hvarom sedan — skulle jag fullborda mätningen på en af öame, tre mil från den station, jag då hade, och en grådimmig söndagsmorgon gaf jag mig åstad med ett af mina biträden och monsieur Kalle jemte en karl för att ro.

Bland de principer, som alltid varit mig gagneliga och som jag ännu icke frångått, räknar jag den att aldrig å tjenstens vägnar företaga en sjöresa höstetiden utan sällskap af åtminstone tre »lackade» vänner, en försigtighet, den jag äfven nu iakttagit. Lugn satt jag således i aktern och tänkte: »Komma hvad som vill, storm, motvind, stiltje, har man i sin toddy och sin cigarr en resurs, som lifvar sinnet!»

Men hvad vet menniskan om utgången af sina dåraktigå beräkningar. . . Jag uppmanar herrskapet att taga af ljusen och hålla öronen öppna!

»En båt i lä, som sträfvar rakt på oss!» sade min heder?' gubbe till roddare och pekade åt det håll, hvarifrån en annan son af hafvet plöjde sin väg.

»Håll in — det är troligen någon, som vill tala med mig!» utlät sig undertecknad. Och strax härefter skådade mina ögon, ehuru gema de ville tro sig se miste, en gammal bekantskap, e\$ af dessa dussin-bröder, dem vi kunna

falla om kull öfver, utan att vi förmå reda hvar vi skola ta igen deras namn, och dem vi bekommit, gud vet hur, då vi i ett gladt lag med glasen i hand ej så noga väga brorskålame. En sådan broder stod nu i den vaggande båten fram för mig, en broder, som likväl på ryktets vägnar icke var mig så obekant: det var nemligen den celebre landtadvokaten Pellander, hvilken sedan ett fjerdedels sekel gjort sitt namn odödligt, dels genom alla de rättegångar, som han in- och uttrasslat, dels genom sin mer än oerhörda förmåga att konsumera alla rinnbara ämnen.

»Herr genior Jamsson», ropade min glade vän, som, minst tio minuter öfver »tre qvart», iakttog sin gamla vana att i saligt tillstånd afpruta nära hälften af sina vänners namn och karakterer, »geniör Jamsson — bror, skulle jag säga — ack, hjertans bror, hur mår bror?*

»Oförlikneligt ruskigt, min bäste herr Pellander... vi ha ett riktigt hundväder.»

»Värre, mycket värre! Men som det är bättre att slita ondt i sällskap, så — om bror Jamsson behagar. . . Skjut i hop båtarne bättre! Jag ärnar mig också till Säfön till Anders Anderssons . . . Jaha, du har allt fått betalning, tror jag?» Dessa sista ord ställes till Pellanders roddare, och innan denne ännu hunnit fullborda ett långt och förvånadt ne-ej!» hade advokaten redan slagit sig ned i min båt.

Med knapp nöd hann jag att undan hans spanande blickar gömma min res-kantin.

»Jag skulle ha fyra daler efter ackord?« sade mannen i den tomma båten.

»Godt, hedersvän, du skall ha dem afskrifna på nästa inlaga, som jag sätter opp åt dig!»

Hvad var nu att göra — med eller mot min vilja måste jag höfligt underkasta mig tit. Pellanders magtspråk. Saken var den, att hääi fått väderkorn om min utflygt, och då han insåg, att han på det sättet kunde bespara sin egen öfverfart, hade han beställt Jråt endast för att möta min på läglig plats.

»Har inte bror något värmande?» frågade han, som, hvad jag kunde märka, redan på blanka förmiddagen expedierat det förråd han förmodligen sjelf medhaft.»Obetydligt, så godt som intet, och detta lilla är oåterkalleligen bestämdt att muntra sig med på qvällarna, när man slitit för ondt i skog och mark om dagarna, förstår herr Pellander!»

*Hvad fan är det der för ett herrande — är bror för nidsk att bjuda på en grogg, så behöfver han väl ändå inte vara så högfärdig, att han låtsar sig inte komma i håg att vi druckit brorskål, och det vid ett tillfälle — om bror Jamsson behagar påminna sig — då större kaxar än han begärde samma favör af mig!»

»Det erinrar jag mig ganska väl», svarade jag vördnads-fullt, »och det har endast varit af tillbörlig grannlagenhet som jag funnit det opassande, af en så ung man som jag, att fortfarande ge brorstiteln åt en person så långt framför mig i både år och meriter.»

»Ah, mjuka tjenare, mjuka tjenare, betyder ingenting

— bror kan då säga farbror!»

Jag förklarade mig hedrad af denna nya »favör», hvar-, af jag likväl inom mig beslöt att göra så sparsamt bruk som möjligt.

Framkomna till ön och Anders Anderssons, funno vi visserligen en liten tillställning på bondmanér att välkomna oss, men under förrättningsdagame tog denna välfägnad så fullkomligt slut, att Pellander drog de djupaste suckar öfver minskningen såväl i faten som i bågaren, och han förklarade sig högst belåten att se uppbrottsdagen inne, då under natten till den samma en så oerhörd storm eller, rättare, så förfärliga orkaner uppstucko, att en återfärd af tre mil i en liten öppen båt skulle varit det samma som att med fullt uppsåt bjuda lifVet farväl.

Då ni nu förstår, att det redan före ovädrets utbrott var hög tid att tänka på hemfärden, huru tror ni vi då skulle må, när stormen, långt ifrån att på andra och tredje dagen minskas, i den grad höll ut att vi af otålighet och brist bragtes nära förtviflan! Köld och regn, dimma och tjuti hvar knut — det var ett väder så att man kunde mista både syn och hörsel, endast man stack näsan ut.

Såsom sista resursen att värma och upplifva oss i den kalla och fuktiga kammaren, der jag och »de mina» jemte Pellander — nu en sorgens son — gemensamt uppslagit våra bopålar, hade jag med beundransvärd fyndighet och icke utan tusen svårigheter lyckats rädda min sista butelj, sjelfva rombuteljen. Ty om vi också icke skulle komma att frysa inne eller upplefva en ny robinsonad, kunde man ändå af sjöns gång och alla gamla märken förutse, att vi ej på första veckan skulle bli resfärdiga. Sparsamheten var således en mer än nödvändig dygd, emedan till våra öfriga motgångar sällade sig äfven den, att ha så litet bränsle som möjligt. Farbror Pellander, stackars själ, hade blifvit så tunn, att rocken gick ett halft slag till om lifvet, och hans ansigte hade förlorat sin strålande glans och bar prägeln af det djupa lidande, som han måste underkasta sig, der han nu framsläpade sin dag som —, nykterist.

Förnuft, tålmod och tid! Dessa tre förträffliga lefnadsreg-ler, dem jag tagit till motto för min ordspråksbok, voro länge min tröst. Men allt har en gräns, äfven tiden, åtminstone för människan, hvaraf solklart följer att tålmodet slutar förut. Jag reciterade Valerius — du vet, att han besjungit »tålmodet», denna gudames önskvärda gåfva — men allt till liten hugsvalelse, och jag trotsar hela skaldernas skara att hafva behållit ens ett uns deraf, om de varit medintressen-ter i den olycka, som satte kronan på våra missöden.

Våra förfäder, de voro store, starka män, de kunde umbära nära nog allt. Efter hand uppväxte likväl, utan att man bestämdt vet när fröet planterades, det stora sig allt mera utgrenande onda kunskaps- och begärelse-trädet, under hvars grenar vi småväxta afkomlingar sökte skygd. Behofven förökade sig som gräshoppor, och man blygdes ej att tillstå detta vanslägtande. Holberg säger ju öppet i sin Peder Paars: »Foruden Mad og Öl er Helten ingenting!» Värmen har han likväl glömt, hvaraf man kan sluta, att han skref dennasin hjeltedikt under sommaren. Men, frågas nu, då »hjelten» förutan mat och dryck är ingenting, hvad skola då vanliga människor i slika omständigheter vara? Ack — mindre än intet!

Underbart likväl: ju närmare jag nalkas katastrofen, desto högre stiger min passion efter märkliga, efter bålstora exempel ur verkligheten! Jag hugger fast i sjelfva historien: den gudasände Napoleon t. ex. och hans tåg till Ryssland. Icke ens han, d. v. s. han representerad i sin armé, kunde uthärda köld, hunger och törst: han föll plundrad på allt, utom sin ära. Men månne han filosofiskt lugn kunde på Elba skåda sin vanmagt och sina storverks fall? Nej, än en gång svingade sig örnen mot himlens sky, tills Jofurs blix, hvars afbild på jorden han ville vara, hejdade hans flygt och kastade honom för evigt domnad på S:t Helena. Här egnade han måhända fallet af den herkuliska byggnad, som han uppfört och sett falla, några tårar, liksom vi — ty allt, från det största till det minsta, får sitt värde genom behofvet, begreto fallet af — vår siste rombutelj, hvilken Kalle, den slyngeln, släppte i golfvet.

Kan hända tycker ni detta vara en nog enkel och anspråkslös ingress för att komma till en sak af så stor betydelse. Men sedan lidandets stormar väl gått öfver, kan man lugnare tala om dem. Jag erinrar mig ännu hur Pellander göt sina egna tårar med de bäckar, som flöto uteder vårt kammargolf, och huru han, uppsugande doftet och kanske ännu något mer, klagade: »Aj aj, bror, hur kunde bror ha hjerta att dölja denna skatt för mig? Se nu följden af egennyttiga beräkningar! Om bror lemnat mig buteljen att förvara, så skulle han åtminstone fått ett honom mera värdigt slut. Och du, glop» — här höjdes Pellanders röst och hans knutna hand hoppade framför Kalles näsa — »du, glop, som står der och gapar med bitärne i hand, jag skall... ack, om jag vore din husbonde!»

Det var endast genom ett raskt hopp åt sidan som Kalle räddade sig. Men vår nöd och sorg tilltog, ty ännu tre dagarsdiet på sill, hafrebröd och vatten beröfvade oss den lilla smula mod och merg, som vi hade kvar.

Andtligen randades en dag, då elementemas raseri fann för godt att gå till hvila. Vi måste nära nog bära Pellander i båten — till den grad hade en enda vecka skadat hans fysik. Men när vi satte foten i land, gjorde han ett högtidligt löfte att ta sin skada igen, hvilket löfte jag följande dagen fann, att han också ärligen hållit, när jag mötte honom helt plakat och fick höra honom på sitt egna manér tacka »bror Jamsson» för godt sällskap.

Och härmed ändas skizzen om farbror Pellander och den siste rombuteljen. -

Herrskapet hade kanske bespetsat sig på någonting helt annat, t. ex. en beskrifning öfver mitt lif i staden, mina

kurtiser, framgångar, m. m. Men hela världen känner den skizzen, hur det nemligen går till i en småstad, då en ung och »tousjour» karl der slår sig ned, jag vill icke precis säga liksom höken bland dufvorna, ty denna liknelse skulle å ena, sidan halta, alldenstund jag är för blygsam att spela hög, men hvad dufvorna deremot beträffar, hade så mycken likhet som möjligt med verkliga dufvor — tama nemligen ... Här fins blott en enda skogsdufva, som fri och stolt svänger sig öfver de andra.

Men jag låter denna endas dufvohamn falla och presenterar henne för er såsom min granne i vindskupan midt emot min — herrskapet skall veta, att äfven undertecknad residerar i en sådan. Jag vill ej beskrifva den vackra fröken Marie Louise, ty alla beskrifningar öfver skönheten äro så utnötta, att de borde komma på indragningsstat. Nog af: hon är ett väsende oheskrifligt att skåda såväl genom fönstret som på närmare håll.

Jag har lyckats få insteg i huset. Hon har börjat arbeta på en karta för min räkning — hon är fattig — och jag, lycklige stackars fan, har fått undervisa henne, tala vid henne, sitta bredvid henne!

Men som ni finner, är jag ändå icke kär, ty annarskunde jag ej skrifa om henne. Det gläder mig att få säga det hon är en engel, så mycket en jordisk kvinna det kan vara: förtjusande, god, arbetsam, men likväl ingen af dessa elfvahundra liljor, hvilka alltid behöfva stödjars, ty hon, det försäkrar jag, kan ständigt stödja sig sjelf...

Just nu smyger hennes vackra arm fram mellan jalu-sien — jag blir för varm om både hjerta och hufvud att skriva mer. Jag har sett denna arm på närmare håll: den har ej sin like!

Och nu vet ni allt hvad ni behöfver veta. /Mina göromål gå temligen bra, ehuru jag svärmat ute allt emellanåt. Men jag skall bättra mig! Efter julen få vi längre dagar, och <ia går arbetet raskare.

Farväl, farväl, vänner vid hemmets spis.. . Ack, min älskade moder — numera dra sig ej hennes läppar till ett leende vid läsningen af mina epistlar . . . Vänner och fränder vilja dock höra af mig, och gud välsigne er för det! Jag har ett så rymligt hjerta, att jag tycker mig kunna hålla af hela världen. Er

Wiliam.

P. S. Aj, aj, hvad är det för en mörksens röst jag hör derute i rummet i strid med Kalles... »Visst tusan, din glop, är geniör Jamsson hemma: jag såg ju honom i fönstret» ,4. . O, himmel — Pellander! Han kommer då alltid .som min onde ande, och just hit skulle han! Mina nådiga grannar, en slik sälls kapsbror ... Se der är han ... och just nu drar hon bort jalousien! Jag önskar — besitta den karl' n! Hvilket olycksöde har fört honom till staden?»7.

Hvad jag är säll — i tusen former dansar Det sköna idealet kring min stig!

Runeberg.

»Tjenare, bror Jamsson — tack, tack för sist och vår olustiga sammanvaro på Säfön!»

Med dessa ord tog advokaten Pellander, utrustad med sin eviga stora läderväska på bröstet, utan inbjudning stolen i besittning, och Wiliamsson kände liksom en lättnad, då han såg, att valet händelsevis föll på en af de stolar, som stodo längst ifrån fönstret.

Pellanders anlete var i dag mer än vanligt hegifallet under den förödelse, som drufvan kan åstadkomma: han såg ut som en man i stånd att sätta både ord och lofven på spel under passionens allmagt — och Pellanders passioner voro ofta allsmäktiga.

»Hvad förskaffar staden äran af ett så hedrande besök?» frågade ingenjöreri.

»Liten affär, bror Jamsson», svarade advokaten, små-klippande med ögonen, »liten indrätig affär för en mäktig klient, hvars ärade bekantskap jag nyss vunnit. Hvad tycks, att en gynnare i den här hålan har till härvarande rådstufvu-rätt låtit instämma den mäktige herm och potentaten eller possessionaten, det är det samma, herr Malkolm N. på Mal-kolmsnäs, att stånda till ratta för bedräglig handel. Be-mälte höge magnat skall, enligt klagandens påstående, hafva sålt ett par felaktiga hästar för felfria, och nu lära de likväl vara behäftade med så många ...»

*Ah, jag förstår», afbröt ingenjören, »saken är invecklad! Den store mannen har likväl valt ett ombud, som hela världen skall afiindas honom, en jurist med få sina likar. . . kortligen: jag önskar herr magnaten, potentaten, possessionaten icke ens lycka till målets goda utgång — den är på förhåndo afgjord, då farbror Pellander utför det.»

»Ah, bror Jamsson, bror Jamsson, inte så mycket smicker! Det är sant, att jag någon gång varit så lycklig ått... eller rättare sagdt... ofta nog eller kort och godt: det har ganska sällan inträffat, att jag förlorat en rättegång. Men hvar och en har sitt hufvud och sitt lilla pund: bror Jamssons lott är att gå upp ny mark, min — ursäkta jemförelsen — är att gå upp människornas nya rättigheter, då de kunna ligga fördolda i glömskans eller okunnighetens svarta grufvor.»

»Ja, det är så,» sade Wiliam, mot sin vilja drifven att litet roa sig med de mensklige rättigheternas försvarare, »det är så — men det är icke allom gifvet att vara ett snille.»

»Djupt och sant både tänkt och sagdt! Det var en skön strof — det är icke allom gifvet att vara ett snille . . . Men bror Jamsson kan trösta sig med, att han förmått lura den mannen, som ännu ingen lurat, jag menar då vi hade vår lilla resa och bror — jag säger öppet: dertill fordrades snille — kunde förbi min vaksamma tull smuggla undan den der gode vännen, som sedan led haveri genom Kalle.»

»Nå ja, det blef också mitt straff! Meninge var likväl god: jag ville hushålla, så att det skulle räcka till en liten muntration för de återstående dagane . . . Men ursäkta, bästa farbror — jag nödgas till min egen ledsnad vara så upp-riktig att anmärka, det jag för ögonblicket är oerhördt öfver-hopad af göromål.»

»Gör ingenting! Bror Jamsson skall inte genera sig, ty jag kan i nödfall roa mig sjelf . . . Men se, sådan liten vacker unge i fönstret der midt emot — den skall jag väl ta i närmare ögonsigte.»

»Omöjligt — det går icke an!» Och just som Pellanders rödmosiga ansigte sökte fäste på rutan, drog Wiliam igen jalousiema. Kanske var denna rörelse, som skedde utan öfverläggning, icke särdeles klok, ty det säkra var att så väl Pellanders fysionomi som den hastiga manövern märktes af grannarne.

Advokatens vistande i staden varade blott öfver andra dagen. Och då Wiliam för sista gången hörde upprepas:

»Farväl, hjertans bror Jamsson!» kände han en lättnad i hjertat, den han knappt kunde förklara. All vidare bekantskap var, såsom han hoppades, nu bruten; och han gladd sig häråt så mycket mer som han, då omständigheterna medgåfvo ett val, i allmänhet var noggrann i afseende på sitt umgänge. Nu i synnerhet fruktade han att personer, hvilka ej närmare kände honom, kunde illa uttyda det slags förtrolighet, hvori han kommit till en så tvetydigt känd karakter som Pellanders.

Wiliams fruktan blef en gång besannad. Men nu glömde han både besöket och besökaren, ty hans själ var upptagen af helt andra intryck. Och medan dessa småningom antogo en bestämdare färg, var han oafbrutet sysselsatt hemma och infann sig endast på sådana bjudningar, der han hoppades få träffa den unga invånarinnan i vindsjukan. Visste han genom ett fint spioneri, att hon ej skulle komma, då var han så öfver-hopad af göromål, att tio bud ej förmådde rubba hans föresats att bli kvar på sin plats vid skrifbordet, der en behaglig magnetism höll honom bunden.

Det skulle emellertid vara stridande mot sanningen, om man ville låta påskina, att han drömmande och overksam satt stilla och endast skådade skuggspel. Detta gjorde han väl emellanåt, men största delen af dagen kände han hela sin forna arbetsförmåga hafva återvänt — så godt och gladt var det honom att arbeta nära henne, som nödgades arbeta för bröd. Det nya året hade också ännu icke skiftat den olika arfsrätten till människans kommande sorge- och glädjedagar, då Wiliam redan uppfattat den tanken, att det ej skulle vara honom synnerligen svårt att arbeta för dem begge.

Kanske hade han ock från början mottagit fröet till den känsla, som alstrade nämde tanke. Men visst är, att den behöfde sina tvenne fulla månader att slå rot och uppskjuta till blomma, hvartill förnämligast bidrogo de många kartlektionerna. Marie Louise blef likväl snart så skicklig, att hon kunde umbära biträde. Men van som Wiliam nu blifvit att springa öfver gatan och upplysa om än det ena, än det andra, lät han ej denna vana komma ur bruk,

utan tog sig friheten att antingen bakom frökens stol eller vid hennes sida följa gången af hennes vackra hand.

Någon öppen hyllning, en sådan nemligen som kunde berättiga den Ulla staden att tro honom fängslad, hade likväl icke egt rum, ty så vidt man kände — och i denna stad kände man allt — hade han aldrig uppe hos sina grannar varit svartklädd, mycket mindre i uniform: hängde icke den bruna bonjouren på både först och sist! Ja, han hade till och med varit der i sin lilla kontorsrock. Och följden af en så sinnrik slutsats blef den, att Wiliams besök hos fru N. gälde kartorna och icke den, som förfärdigade dem.

Då julaftonen kom, hade vår ingenjör gerna önskat att visa sin tacksamhet på annat sätt än i de små summor, som fru N. uppburit. Han vågade likväl icke detta, ty han fruktade, att en sådan frihet kunde misshaga henne, som han ej visste hur han nog skulle behaga.

Till sin ledsnad fick han ej heller så ofta besöka henne, ty under dagarne före och efter julen var Marie Louise upptagen af en mängd handarbeten. Hon hade sjelf sagt honom det, och han måste nöja sig med sina gamla observationer genom fönstret och gardinen.

»Nå, min herr, ingenjör», sade rådmanskan, som idenna sak var mera klarsynt än någon annan, »vet han att vi skola ha vårt lilla kalas på nyårsafton! Skulle inte ingenjören vilja vara så snäll och låta oss få låna sina rum, efter de ändå genom den tillreglade dörren höra i hop med vår sal?»

»Oändligt gerna, min bästa fru rådmanska! Men hvad får jagedå för trefliga gäster?»

»Äh, många nog, en helan hop, så att de kunna dansa och hålla sig muntra. Jag ser gerna ungdomen, och fröken Marie Louise är den vackraste blomman i kransen.»

»Det håller jag med om!» Wiliams hjerta slog högt af förtjusning. Marie Louise skulle beträda hans rum, sitta på hans stolar, se hans papper, hans böcker, hans skrifbord

— hur dyrbara skulle icke alla dessa saker sedan blifva för honom! Han var yr af glädje.

På en bjudning mellan julen och nyåret träffade han sina tankars föremål, och han klagade då öfver att ej på så lång tid ha fått se henne.

»Om herr ingenjörn haft den önskan, så var ju vägen kort!» svarade Marie Louise med den vänligaste blick, som han ännu erhållit.

»Men fröken var upptagen mer än vanligt, och jag tyckte mig förstå en liten vink om förvisning på obestämd tid.»

«Nej, så var det icke menadt!» inföll Marie Louise rodnande.

»Det vill säga att ... ?»

»Att som inga förvisningsorder blifvit utfärdade ...» Ett fint småleende fulländade meningen.

Wiliam bugade sig, och hans strålande blick förklarade tillräckligt huru långt han vågat gå i uttydningen af hennes ord. Marie Louise hade likväl en stor talang att afkyla känslornas glöd, om denna steg för högt.

»Jag reser bort strax efter trettonhelgen!» berättade hon likgiltigt.

»Reser fröken?» »Ja, åt landet på en tid — jag har nödgats lofva det.»

Wiliams glädje var tillintetgjord.

»Och fröken stannar kan hända borta till våren?» Han bäfvade för denna tid, då hans förrättningar skulle börja.

»Icke fullt så länge tror jag — det är dock obestämdt.»

En kavaljer kom att uppbjuda Marie Louise. Och Wiliam, som under samtalets gång glömt försäkra sig om det löfte, han så gema velat erhålla, såg henne stiga upp. I detta ögonblick var han ej heller vid lynne att be om en annan vals. Han gick, och på det första större dansnöje, han bevistade efter sin ankomst till staden, hände sig att den artige ingenjören, hvilken alla mödrar påräknat för sina döttrar, satte sig med rådmann Utter och ett par andra

herrar vid spelbordet.

»Hvad i guds namn går åt vår ingenjör?» sade rådmanskan till fröken Marie Louise, som efter en stunds förlopp sökte sig en plats hos den vänliga grannfrun.

»Går det något åt honom?»

»Ja ja men, gör det så, då han, som är så glad åt dans, slår sig på kortspel . . . Bjöd han inte upp fröken, tyckte jag!»

»Nej, visst icke!»

»Hm, det var väl om något annat ni talte då . . . , Det är en hederlig och för rar karl, min ingenjör. En sådan, skall jag säga lilla fröken Marie Louise, fins inte maken till i hela staden — ordentlig i handel och vandel, reel och arbetsam: en riktigt estimabel ungdom . . . Men, ser jag rätt: jo, min sann, kommer han ej der.. . Herr ingenjör, herr ingenjör, lyss hit! Jag vill veta, jag, som har Ute rätt att ta reda på honom, hvarför min käre herre gett sig i färd med kortlappame?»

»Derföre», svarade Wiliam med en snabb bUck på Marie Louise, »att jag råkade tänka för mycket, när jag bort handla: jag hade ärnat bjuda upp en dam, men blef förekommen.»

»Och dermed var danslusten slut?» anmärkte rådman-%

skan, under det Marie Louise sökte fasta en bandros, som icke hade för afsigt att lemna hennes klädning.

»Icke precist slut, men då jag skulle roa mig med någpt, valde jag att söka lyckan på annat håll. Hon var mig likväl äfven nu ogunstig, hvarlor jag öfvergaf henne.»

»Så åh — ingenjörn har tappat?»

»Jag afgaf min lärospån och har gjort den upptäckten att jag aldrig lär bli mästare.»

»Är det icke berömvärdt, fröken Marie Louise», yttrade gumman, i det hon vände sig till fröken, »att sluta spelet, när man har otur? Jag vet många, jag, som just genom den blifvit retade att vilja trotsa sig till ersättning, i stället för att klokt nöja sig med den minnesbeta de fått.»

»För att vara i den grad oförnuftig», menade Marie Louise, »måste man väl hafva en starkare passion för spel.»

»Det tror%jag icke är nödvändigt», genmälte Wiliam, »ty utan att man eger den ringaste böjelse för spel, kan förargelsen att tappa ifrån begär att återvinna hvad man förlorat gradvis under en fortfarande otur stiga till lidelse — och i det fallet förenar jag mig med fru rådmanskan.»

»Herr ingenjörn», smålog Marie Louise, »berömmar sig alltså sjelf af denna stora seger.»

»Ja, hvarför icke? Den var ej så alldeles utan sina svårigheter. Men sedan den nu är vunnen, vill jag taga för princip att aldrig sätta mig till ett spelbord utan af säll-skapstvång eller af — böjelse.»

»Kan man komma dit på annat sätt?» frågade rådmanskan skrattande.

»Ja, nog drifves man stundom dit utan att hvarken tvång eller böjelse deri ha del, då man t. ex. endast öfverlemnar sig åt behovet att slå bort några griller, som ej vilja låta reda sig.»

»Ursäkta, mitt herrskap — borgmästarinnan vinkar mig!» Och gumman försvann i nästa rum.

Wiliam intog den lediga platsen.

Marie Louise undvek ej hans blick. Begge rodnade.

Vindskuporna. 4Hon förstod hvad Wiliam velat säga henne och tycktes vara glad, att han sagt det så öppet.

»Har fröken bortlofvat nästa vals?»

»Ja, både den och troligen flera än här komma att dansas.»

»Således ingen för mig?»

»Jag kan ej vara oartig mot de kavaljerer, som gått herr ingenjören i förväg.»

»Det är sant — och mig återstår således ingenting annat än att på nytt söka kort-lyckan.»

»Ja, så vida herr ingenjören icke behagar valsa med någon af de andra damerna» — på Williams panna uppsteg en mörk sky — »eller ock», bifogade Marie Louise, sedan hon ett par ögonblick njutit af hans tydliga förargelse, »i brist af valsen åtnöja sig med nästa fransäs, som jag ännu har ledig?»

Innan Wiliam hann yttra en bokstaf, stod en af balens yppersta ungherrar hos fröken med anhängan om denna dans.

»Jag tackar, men den är redan bortlofvad!» svarade hon hastigt.

»Åt mig?» hviskade Wiliam, då de voro ostörda. »Ack, fröken Marie Louise, hur skall jag kunna tacka!»

»Jag vet ej om det är någonting alls att tacka för: en så danslysten varelse som jag sitter ej gerna — jag var rädd, att ingen skulle bjuda upp mig.»

»Är det nödvändigt», frågade han varmt, »att fröken alltid skall ha till reds ett halft dussin frostord för att genast af kyla glädjen af ett enda vänligt?»

Musiken spelade upp, och Marie Louise pådrog sina handskar.

»Jag lär få debitera fröken för svaret!» återtog Wiliam, i det han reste sig och bjöd henne handen. Men under promenaden till den bestämda platsen sade hon glärligt: »Jag accepterar inga räkningar numera — allt hvad som passerat före fransäsen, måste afskrifvas efter den.» »Men», invände Wiliam, »ännu är den icke börjad: fröken har således fullkomligt tid att besvara frågan.»

»Begär aldrig, att ett fruntimmer måste komma i håg någon fråga, då hon väntar, att en fransäs skall begynna, ty det bevisar att herr ingenjören icke känner fruntimren.»

Hennes utseende och blick voro så intagande, då hon yttrade dessa ord, att Wiliam i sin tur blef skyldig henne svar.

Oafbrutet följde han hennes minsta rörelser, då hon lätt och behagfullt sväfvade fram i dansen, och för hvar gång de återvände till sin plats, lekte ett oskyldigt skämt på Marie Louises vackra läppar.

Vår ingenjör öfvergaf hoppet att denna gång få ett allvarsamt ord. »Men vänta», tänkte han, »nyårsafton skall bli mig mera gynnande U8.

“Han s&g sig tillbaka. Redan låg mycket af himlen bakom honom, men ännu mer hade han framför sig.”

»Men, store min himmelske, är det nu fason att hålla brickan, tycker du?» utropade rådmanskan, hejdande Kalle midt i farten, då han var på väg att rusa upp för trappan till öfvervåningen. »Ser du inte, din stöfvel, att alla ljusen luta åt sidan? Om jag ej kommit som jag nu gjorde, skulle de alle sammåns legat pladask i golfvet.»

»Nej, bevars», svarade Kalle, »jag hade nog settU

»Jo, du ser du . . . men hör nu: har du tagit riktigt besked hur de skola stå — säg får jag höra?»

»Jo, det skulle stå fyra stycken på chiffonniern och två på hvart bord, utom på hörnbordena, der de kunde slås i kull bland fiolerna, och så skulle det sättas ljus i alla lampettema.»

»Ja, men dem skall du komma ner och hemta först!»

»Dem hemtade jag i går.»

»Hvad säger du? Lampettema lånte du till sammans men visst icke ljusen — sådana har jag gud ske lof så goda som någon.»

»Men jag köpte dem i går, och det vaxljus till!»

»Vaxljus — hvem skickade dig då?» frågade rådmanskan litet häftigt.»Ingeniörn.»

»Jaså, han tyckte icke att mina ljus kunde gå an!» Och långt före Kalle var gumman Utter sjelf uppför trappan till öfvervåningen, der Wiliam gick fram och åter, ordnande allt på det utsöktaste.

»Min lille ingeniör, hvad vill det här säga? Har han köpt vaxljus till lampetema — min sann om jag det velat, ty icke ens borgmästarns har haft vaxljus, utom i fjor, när de gjorde bröllop åt äldsta dottern. Och jag skall säga min lille ingeniör att jag icke skulle tycka om, i fall de sade, att gumman Utter blifvit högfärdig på gamla dagar.»

»Min bästa fru rådmanska .... Men tillåt mig att med årets sista dag få bortlägga alla titlar, så att jag, som blifvit af herrskapet bemött 6om en son och icke som en hyresgäst, hädanefter får begagna den förtroligare benämningen af moster och farbror!»

»Tack, tack, det var ett godt påhitt!» småmyste rådmanskan nigande. »Jag säger väl min lille ingeniör jag ändå i bland.» Och här fick gumman ett stort famntag, hvilket hon moderligt återgaf. »Men nu, din skälm», återtog hon, »skall du göra mig reda för vaxljusen — tänk aldrig på att blanda bort korten!»

»Långt derifrån! Jag ärnade just nyss förklara mig, när jag fick en ljusare idé. Det är blott en liten artighet mot de på långbrädet sittande damerna, för att skydda deras toaletter från talgdropp. Och jag hade velat bestyra om denna lilla öfverraskning utan moster Gretas vetskap, ty efter som mina rum få vara med på kalaset, så har jag ju en liten del i festens upplysning.»

»Ha dina välsignade vaxljus då!» svarade gumman öfvervunnen. »Jag vet ändå för hvars skull talgljusen icke äro goda nog, fast hon, stackars liten, skulle vara glad att alltid ha sådana.»

Wiliam blef röd som tulpanblomman, hvars stängel han sökte gifva ett bättre stöd, men tog sitt parti att ej låtsas höra mosters pik.»Jag är just litet bekymrad för dem!» återtog rådmanskan, med sitt förkläde afdammande den redan putsade spegeln.

»För hvilka?» frågade Wiliam, utan att vända sig.

»Kors, for våra grannar liär midt öfver, vet jag! Just nu, dagarne innan jul, hade de icke en enda vedflisa att elda med.» '

»Hvem har sagt det?» frågade ingeniören, ur stånd att qväfva sin häftighet.

»Jo, det har allt den sagt, som vet det: ingen annan än värdinnan.»

»Hon har säkert sagt osant!»

»Nej, hon är for ärlig menniska, och jag också, att vilja fara med slarf. Det är så mycket säkrare som jag sjelf lånade dem — men detta oss emellan — eller, rättare, värdinnan, fru Leander, lånade af mig för att låna dem. Men nu för ett par dagar sedan fingo de in två lass från Segerstad, hvarifrån fröken ofta har arbete, och då bekom jag också genast min ved igen: de äro alltid så ordentliga*»

»Store gud!» suckade Wiliam, som nu trodde sig förstå orsaken till sin förvisning förra veckan.

»Ja, men . . . Gud är god!» upptog rådmanskan. »Fröken Marie Lousie blir en förträfflig liustru åt en bra man.»

Wiliam kunde ej underlåta att fatta gummans hand. Det låg så mycken innerlig godhet, så mycket upprigtigt och varmt deltagande i hennes ord, att han ej hade hjerta att låtsas sig missförstå henne. Han tryckte den vänliga handen, och utan att ett ord blifvit yttradt, hade han nu en förtrogen.

Småleende trippade rådmanskan ned till sina kastruller.

Nära nog så orolig som en brudgum på bröllopsdagen, afvaktade Wiliam högtidlighetens början. Hans egna rum blefvo aldrig nog fullständade, ty än skulle allting obehöfligt vara bortröjdt för att utvisa ordningssinne, än drogos papper och diverse andra saker fram, att det ej skulle se stelt ochberäknadt ut, kortligen: der förändrades så ofta, att åtminstone det inre rummet snarare var ostädadt än städadt, när de första gästerna anlände. Men innan Marie Louise kom, hade hans sinnen återtagit den lyckliga jemvigten, så att han förmått se hvad som fattades och

afhjelpa bristerna ....

Det gick alltid muntert och ogeneradt till på utterska husets årliga galadag, men i afton var der mera lysande än vanligt, och allt, ända från vaxljusen och punschbålame, der de gyllne citronbåtarne flögo fram och åter under världens gyllene slef, ned till den välgödda kalkonen och den sockerspunna tårtan, vittnade om enhet och rikedom både i smak och tillagning.

Fru N., ehuru bjuden på alla stadens kalaser gick dock aldrig dit, antingen, såsom man sade, af gammalt inrotadt högmod eller af brist på garderob.

Några få dömde likväl mildare och trodde, att olyckan och de ännu vidhängande bekymren stämt hennes sinne för ensligheten.

Huru som helst.. Marie Louise kom äfven i dag ensam, och kan hända var det denna vana att föra sig på egen hand, som i hennes sätt och hennes hållning — den mången tillskref känslan af stolthet — gifvit henne en säkerhet och en frihet utöfver de skrankor, vid hvilken stadens unga flickor blifvit vanda.

Marie Louise bar i dag en klädning, som icke blott väckte afund, utan nära nog en jäsning inom damernas krets. Hela staden kände att »nåderna i vindskupan» (en liten pikant benämning, som i tysthet svängde om kring) icke under hela veckan före jul haft en enda vedflisa mer än de lånat sig

— och att nu bära en klädning af violett taft. .. »Nej, måtta i allt!» sade pastorskan, en liten nygift dam, som icke kunde tillåta att hennes svarta levantinsbrudklädning fördunklades af någon annan, alldenstund denna, brudklädningen nemligen, hade under en lång följd af år i perspektiv en mängd bröllop, barndop och begrafningar.

»Fröken Marie Louise har fått detta tyg till julklapp affriherrinnan på Segerstad!» anmärkte en af dessa sällsynt goda varelser, som känna sig pinade genom afundens utbrott. »Hon fick det, emedan hon så snällt lär lilla fröken att rita och för att friherrinnan dessutom alltid bemöter fröken Marie Louise som en syster.»

»Det må vara, lilla mamsell T., men det passar i alla fall bra litet för fröken Marie Louise att begagna en sådan klädning — det kunna vi komma öfverens om. Jag tyckte, min sann, att hon var tillräckligt grann på sista balen i sin träflors-paryr!»

»Men då hon nu en gång fått tyget, så borde hon väl nyttja det.»

»Efter min tanke skulle det varit mycket nyttigare att sälja det åt någon, som det mera anstått.»

I det samma kom Marie Louise, skön och frisk som Hebe sjelf. Och lekande med spetsarne på' den broderade tyll-mantiljen, hvilken, kastad kring axlame, nedföll öfver den afundade klädningen, närmade hon sig de damer, på hvilkas läppar hennes namn nyss sväfvat. Ovilkodigt makade den unga frun åt sig, och den lilla snälla mamsell T. ville så godt som lemna sin plats.

»Söta fröken Marie Louise, hvilken behaglig rosendoft, som kommer från kransen kring frökens fläta!» sade prest-frun med inställsam röst. »Hvarifrån får man en så vacker törnros och så söta resedor och geranier midt i vintern?»

»Ja, är jag icke afundsvärd?» svarade Marie Louise med strålande blick. »Jag har vår gode värd, rådman Utter, att tacka för denna artighet.»

»Men buketten vid skärpet», invände frun, »är ändå vackrare ... Se lilla mamsell T., det är precist en sådan hvit tulpan, som vi nyss beundrade inne i ingenjörens rum, — den är verkligen allt för söt!»

»Så tycker också jag, den må ha vuxit hvar som helst!» svarade Marie Louise kallt, hvarefter hon vände sig med ett par hjertliga ord till sin andra granne.

William, som åtagit sig att hjälpa »farbror» med värd-skapet, kom nu in i salen, och då han genast märkte Marie Louise, hvilken rådmanskan sjelf uppfört från andra trappan, blef det intryck, hon i dag gjorde på honom, så

starkt, att det var honom svårt att dölja detta intryck under formen af brukets och höflighetens tvång. Ur stånd att för ögonblicket tilltala henne, bugade han sig blott på afstånd, en oartighet, den Marie Louise just illa upptog, emedan den unga prestfrun spetsigt yttrade: »Jag tror min sann att ingenjör Wiliamsson icke känner igen fröken Marie Louise i hennes granna toilett!»

För ett par sekunder förmådde denna elaka anmärkning jaga blodet från Marie Louises kinder. Wiliam såg verkan, utan att ana orsaken, och då han trodde, att de sagda orden haft afseende på honom, ökade detta ännu mer hans förlägenhet. Han ville tvinga sig att gå fram, han insåg det löjliga i att icke göra det, men fåfängt: han förmådde det ej och kom i stället, utan att ha någon egentlig rädsla på hvad han gjorde, att börja samtala med ett fruntimmer, som han knappt kände.

Men hastigt midt under starkaste farten af sin vågiga konversation, hvilken, att säga sanningen, icke litet förvånade den gamla damen, som deruti blifvit indragen, flög Wiliam upp — ty rådmannen hartsade stråken, en signal till valsen . . . Ack och ve, var det nu åter för sent?

Vår ingenjör flög rakt genom salen. Han visste hvar Marie Louise satt. Se på henne kunde han likväl icke nu, då han kanske redan förnärmat henne genom sitt besynnerliga helsningssätt. Han åtnöjde sig därför att med nedslagen blick yttra: »Får jag den äran att utbedja mig första valsen?»

»Tackar ödmjukast, mycket gerna!» svarade en helt annan röst än Marie Louises, och då Wiliam häftigt såg upp, befann han sig ansigte mot ansigte med den unga prestfrun. Marie Louise satt bredvid, men låtsade ej se ingenjören, som emellertid med förtviflan, fastän för sent, märkte faran af att uppbjuda en dam utan att se på henne. Att ingenting i den skedda händelsen stod att ändra insåg han genast, och då det förekom honom vara en förolämpning att i samma stund uppbjuda Marie Louise till andra valsen, måste han aflägsna sig utan att hafva fått en enda blick af henne.

Hans sinnesstämning blef ingalunda förbättrad, då han strax härefter såg en honom fullkomligt obekant gäst, anförd af borgmästaren, träda fram mot fröken och presentera sig som supplikant till den olyckliga valsen. Denne person, som af stadens styresman föreställdes såsom löjtnant von Wallden, beslägtad med borgmästerliga huset, försvarade till och med i en rivals ögon sin plats som en utmärkt balelegant. Han förde sin dam, om icke bättre än ingenjören (ty i denna konst var hans mästenskap afgjort), likväl så prydligt och ledigt, att hela den del af sittande publiken, som garnerade långbrädet, rar färdig att, i fall han så begärt, valsa med honom genom — hela lifvet.

Medan de dansande paren livlade i raden på midten af golfvet, kom Wiliam att i flykten uppfatta en resed-qvist, som föll ur den bukett, Marie Louise hade fäst vid sitt skärp och hvilken bukett hon, utan att rådmannen Utter direkte sagt det, dock genom en liten anspelning af honom förmodade hafva kommit från Wiliam.

»Fröken tappade den här!» sade han, framräckande qvisten, som ännu var frisk och vacker.

»Lappri!» sade Marie Louise vårdslöst och lät den stackars resedqvisten nedfalla på golfvet, der den snart bortfördes af löjtnant von Walldens fot.

Nu var turen hos ingenjören att blekna. I detta ögonblick kände han sig förvissad, att hon anat det buketten var en gåfva af honom. Hon hade således burit hans blommor, men sedan med förakt bortkastat dem! Sig sjelf ovetande, hade han då stått himlens port närmare än han vågat tro, men att den nu var stängd, hördes rätt väl af den korta ton, hvarmed hans kärleks representant affärdades.

Wiliam slutade valsen med en föreburen ursäkt, långtinnan hans dam väntat. Ond och missbelåten, gick han att kasta sig i en liten soffa, som var inflyttad i sjelfva vindskupan, hvilken nyss blifvit tom, emedan de äldre herrarna och damerna tagit sitt parti att nere i rådmannens egna rum uppfriska sig vid de der ordnade spelborden.

Efter någon stunds förlopp hörde Wiliam röster från Kalles vanliga residens, i dag inredt till toalett för fruntimren. Var det väl ett misstag? Wiliam tyckte sig förnimma ljudet af Marie Louises röst.

Dörren stod på glänt.

»Var så god, jungfru lilla», sade fröken — ty det var verkligen hon — »och knyt om mitt skoband! Det har ännu icke lossnat, men jag känner att det behöfver fästas bättre.»

»Se så, nu är det gjordt!» svarade jungfrun tjenstaktigt. »Och der skall jag rycka bort ett granris, som har fast sig i garneringen på frökens klädning.»

*Här fins ju intet granris.»

»Kanske fröken fått det i trappan ... Men jag ser, det är en liten resedqvist!»

»Den har jag tappat ur skärpet», yttrade Marie Louise obesväradt, »men den skall icke ha sämre öde än de andra!» Hon tog resedqvisten, dammade af den mot sin handske och faste den under blommorna i samma bukett, der den nyss haft plats.

Hade Wiliam sett denna lilla scen?

Det var blott sex steg mellan soffan och dörren — en älskare har skarpa blickar.

I fullkomligt förändradt lynne och buren på vingame af en djerfhet, som återgaf honom hela hans vanliga säkerhet, trädde han nu ut i salen och stälde sig vid den ingång, hvilken Marie Louise skulle passera.

»Bästa fröken Marie Louise — förlåt att jag uppehåller ett ögonblick! Men jag kan icke annat än ärligt nämna det jag nyss hade den olyckan att vid uppjudningen till valsen begå, ett grymt misstag, livilket så när kommit mig att på platsen tillstå min tafatthet. Jag vet ej om det kan varamöjligt, att fröken icke fann till hvilken mina ord skulle rig-tas, fast sjelfva bugningen genom mina drömmier kom två tiljor för högt upp?

»Nej», svarade Marie Louise, under det de till sammans gingo öfver golfvet till salens öfre ända, der hon tog plats, »jag anade ej att herr ingenjörn icke gick rätt.»

»Då måste mitt beteende», yttrade Wiliam med tonvigt, »ha förekommit fröken mer än blott löjligt!»

»Hvarken löjligt eller något annat — jag har deri icke sett det minsta att fästa uppmärksamhet vid.»

»I det fallet» — Wiliam bugade sig med blossande kinder — »får jag be fröken ursäktas min kanske allt för dristiga slutsats: straffet blir förmodligen som sist, att alla frökens valser äro upptagna! Äro de icke?*

»Jo, verkligen!»

»Och någon fransäs såsom ersättning kommer naturligtvis icke i fråga?»

»Det skulle vara föga grannlaga af mig att bjuda ingenjörn en ersättning, der ingen förlust blifvit gjord. Dessutom ...»

»Dessutom?»

». . . tror jag att äfven de äro bortlofvade.»

»Tror», upprepade Wiliam och fäste sin blick på Marie Louise med ett allvar, som kom hennes kind att glöda. Då han i det samma gick; hade hon önskat att ropa honom till baka, men — det passade ju ej.

Längre fram på aftonen, då den första cirklade ordningen gifvit med sig och dessutom danssalen gjorde värmen odräglig, började fruntimren, anförda af sin goda värdinna, att företaga täta utvandringar till de begge smårummen, hvilka slutligen så föllo i smaken, att der bildades kotterier i hvarje hörn.

Den täcka vindskupan, hvilken i dag med alla sina lummiga växter stod grön som en löfsal, vann blott till en del bifall. Den var visserligen ganska smakfullt anordnad, men hade dock ett fel och detta ganska stort: ty all^nstndljuset följc utifrån, vågade sig de dansande damerna icke ditin, af fruktan att halfskymningen skulle hindra de uppjudande kavaljererna att upptäcka dem.

Marie Louise hade ännu endast på afstånd betraktat den inbjudande platsen, och det skulle af andra orsaker ha fattats henne mod att stiga dit, om ej en af flickorna för uppfästade af en hårlock tillvinkat henne att göra sällskap dit in.

Det var då som vår fröken, stående midt framför motlig-gande fönstret till sin egen boning, varseblef huru väl en gestalt kunde synas bakom gardinen: hon såg nemligen sin mors gestalt böja och räta sig, och Marie Louises hjerta bäfvade vid den naturliga tanken, att Wiliam troligen mången gång stått på samma ställe och betraktat henne sjelf. Der kom en känsla af vekhet öfver hennes stolta sinne: hon förebrädde sig att ha fast afseende på den sannolikt ouppsåtliga förseelsen med helsningen och att sedan med köld eller, än värre, med likgiltig bitterhet ha bemött honom, som så öppet vädjat till henne.

Försänkt i betraktelser och lutad intill rutan, som framkallat dem, gaf hon ej akt på, att hennes sällskap försvunnit och att Wiliam sakta nalkades. Han var henne redan helt nära, då hon vände sig om, och liksom utbytet icke varit oväntadt, sade hon utan oro, utan förlägenhet, med en röst så mjuk och god, att den lyfte Wiliams hjerta högt öfver alla små motgångar: »Nu vet jag lika väl hur herr ingenjörn har det som det ser ut inne hos oss .. .»

»... och som fröken vet hur det ser ut här!» inföll Wiliam sakta och lade handen på hjertat.

Marie Louise vände bort hufvudet, utan att svarå. En lätt darming rörde hennes läppar.

»Det dansas kotiljong efter maten!» återtog Wiliam. »Skall fröken neka mig äfven den?»

»Nej, visst icke!»

»Tack — ack, tusen tack, dyraste fröken Marie Louise! Men ännu en bön, medan min goda stjärna strålar . . . dendöljer sig så ofta i skyn! Vi ha just nyss öfverenskommit om ett slädparti i öfvermorgon. Föret tar till, det är måtiljust och allt bådär lycka, men får jag ej min bästa och käraste önskan uppfylld, att köra för fröken Marie Louise, så får hvem som helst arrangera, men icke blir det jag.»

»Och som det», svarade Marie Louise på sitt vanliga lätta sätt, »säkerligen blefve en förlust för sällskapet, tror jag nästan att det är en skyldighet af mig att icke företaga något, som kan störa nöjet.»

Innan hqn kunde hindra det, hade han redan både fattat och fört hennes hand till sina läppar. Och Marie Louise kände ännu värmen af denna kyss, länge sedan Wi-liams stjärna »dolt sig i skyn».9.

.....lifvet leker

En stund allenast med sin glada verld.

C. J. Lénström,,

Man kan vara förvissad om, att både Brunte och Kalle voro putsade för att göra heder åt sin husbonde på den vigtiga dag, som skulle se honom anförä hela raden af stadens släddar, ty såsom hufvuddirektör för det beramade partiet tillkom Wiliam denna heder.

Men, hur var det vår ingenjör yttrade i sin skizz? »Hvad vet mehniskan om utgången af sina beräkningar?»

Stackars Wiliam I Flera år efteråt kunde man ej förtreta honom mera än då man erinrade honom om dagen för detta slädparti —r en riktig Tycho Brahe-dag, från hvilken alla hans senare missöden daterade sig.

Klarare lyste väl aldrig solen på en januari-morgon än på denna. Frosten hade dragit rosor öfver Wiliams fönster, men han värmdde dem med sina läppar för att kunna se öfver till sina grannar. Ack, äfven hennes fönster hade frostrosor: ingen enda blick fick han smyga ditin.

Klockan omkring half elfva på förmiddagen tyckte han det vara lämpligt att göra ett besök för att få en solglimt af Marie Louise, innan han reste ut till den gästgifvaregård, dit fården var bestämd och der han på förhand hade några bestyr. Varm och glad trädde han in i fruntimrens rum, och om ej precist varm ,så åtminstone ljus och glad, syntes Marie Louise mottaga honom. En half timme förgick, under det skämt och allvar lätt vexlade på deras läppar. Wiliam tog afsked. Klockan half tre ärnade han sig till baka, och klockan fyra var den tid, då han skulle hemta sin dam.

De skildes.

Marie Lousie framtog sin klädning, sin boa, sina småsaker, flätade sitt hår framför spegeln, drog lockame ur deras fäng-sel och rullade åter upp dem för att dölja dem under den nya bebrämade vintermössan, som profvades och profvades om igen.

»Hvad du har godt om tid i dag!* sade modern småleende.

Marie Louise såg vänligt in i moderns öga, kysste den älskade handen och svarade tillitsfullt: »Det är min goda dag i dag — jag är glad som ett barn.»

»Gud låte det fortfara!» inföll fru N. »Måtte icke någon nyck störa din glädje!»

»Hvad då för en nyck, mamma lilla?»

»Af ödet eller af dig sjelf.»

»Åh, i dag kan jag icke vara nyckfull: man är ej nyckfull, då man är lycklig.

»Och hvarför, min Marie Louise, är du i dag mer än vanligt lycklig?» frågade fru N., ömt fasthållande sin dotters hand mellan sina.

»Jag vet det ej sjelf, älskade mamma! Men så fri, så lätt och glad har jag aldrig känt mig. I går, på det nya årsskiftet, talade jag också rätt allvarligt med mig sjelf och förhöll mig, just hvad alltid mamma velat rätta, min om-bytlighet och — hvarför må jag ej så gema säga det — mitt stolta sinne, som så lätt såras ur^der det jag sjelf ofta nog icke har försyn att såra andra.»

»Ack, min Marie Louise, hvad det gör mig godt att höra dig så tala! Var det vår hederlige pastors vackra predikan, som väckte dessa vackra föresatser hos dig, mitt barn?»»Nej, mamma, jag hade dem redan förut!» svarade Marie Louise och böjde rodnande hufvudet öfver modems axel. »Men i alla fall stadgades de i kyrkan, och såsom jag hoppas, för alltid».....

Under det mor och dotter så meddelade sig med hvar andra, gaf Wiliam sina order åt den unga gästgifverskan på Aby; och fullkomligt öfvertygad att allt, som kunde göras för bekvämlighet och nöje, nu var uträttadt, satt han klockan två i släden och beräknade just som bäst hur lång tid han hade öfrig för sin toalett, då icke långt från staden en öppen rack kom ilande mot honom. Han höll in sin häst, på samma gång som kusken för andra åkdonet tycktes erhålla samma befallning, och i en sekund var Wiliam ur släden och framme vid dörren till racken.

»Fröken Marie Louise!» utbrast han, nära andlös af häpnad.

»Min bästa ingenjör Wiliamsson», svarade Marie Louise med en förtroli&het i tonen, den hon aldrig förut begagnat, »blif icke ledsen på mig — jag rår icke för detta, nej, sannerligen jag det gör... Men jag ser, att herr ingenjören är färdig att döma mig ohörd.»

»Gud förbjude, att jag skulle döma någon ohörd, och allra minst den, af hvilken jag sjelf först och sist önskar bli val bedömd! Men säg ändå, i himlens namn, hur detta hänger till sammans?»

»Jo — för en timme sedan, då racken inkom, fick jag en biljett från friherrinnan på Segerstad. Hon» ...

»Fröken Marie Louise», inföll Wiliam med bönfallande blick, »jag kan, jag vågar icke nu säga hvilket förfärligt, obehagligt intryck det gör på mig, att ett bud, en biljett från lika godt hvilken, skall så fort bortblåsa minnet af ett löfte, som jag redan erhållit... Men ännu är det ej för sent att ändra: vänd till baka — för mig beror så mycket, mycket på denna godtet.»

»Det går ej an, och herr ingenjören kan ej vilja, att jag skall bjottställa mig för. åtlöje — är det icke så?»

Vindékw-poma, 5»Jo», svarade Wiliam med köld, ty nu hade graderna hastigt kastat om, »men att blottställa mig för samma sak

— det är intet. Hvad se'n ... om man skrattar åt att tillställaren af partiet blef utan dam och stannade hemma!*

»Ja, det sista vore verkligen att skratta åtl» menade Marie Louise. »En man, som sätter sig hemma att klaga öfver

en felslagen förhoppning — låt mig aldrig tro något sådant!»

»Nej, tro det icke!» inföll Wiliam på en gång retad och öfvervunnen. »Jag söker mig väl upp någon af öfverlopps-damerna... När få vi fröken till baka?»

»Så snart som möjligt. Och tro mig nu — jag säger det allvarligt — jag är mycket bedröfvad öfver att nödgas resa i dag, då jag väntat mig ett så stort nöje, men friherrinnan (herr ingenjörn känner hvilka förbindelser vi ha på dej hållet) skrifver och ber mig för Guds skull komma ut och hjälpa henne att vaka vid sin lilla dotters sjuksäng. Kunde jag väl neka att dela bekymren med deri, som så ofta delat sin glädje med mig?»

»Nej, var det så — då kunde det ej hjelpas.. . Men säg mig än en gång, säg det hjertligt godt, att fröken Marie Louise reser med saknad!»

»Herr ingenjör, kusken och hästame bli-otåliga*. .. Jag har nu sagt allt.»

»Farväl, farväl då. . . Marie Louise I*

»Farväl!» hviskade hon rodnande.

»Lägg till ett ord ännu, ett enda — och jag aflägsnar mig genast!»

Hon skakade på hufyudet som om ordet ej kunnat finna väg till hennes läppar. Men hans blick, så innerlig och bönfallande, öfvervann hvarje betänklighet:

»Farväl, Wiliam!»

»Nu är allt godt — res med gud!» sade han tillitsfullt och gaf sjelf kusken tecken att köra.

Öfver Marie Louises sista blick, då racken flög bort, låg ett töcken, som kastade sin skugga till baka på Wiliamshjerta, men han bortskakade den, ty var också icke hans öde oåterkalleligen afgjort, så hade han likväl skäl att drömma om en sällhet, som emellertid ännu stod i öppna fältet.

Öfver en månad varade Marie Louises frånvaro. Under denna tid, då Wiliam icke hade den minsta smak för nöjen, återtog han i arbete helt och hållet och mycket mer än han förlorat, ty han arbetade äfven undan för den tid af, frid och fröjd, som han väntade. Hans enda vederqvickelse, med undantag, af måltidsstunderna nere hos sitt välvilliga och hjertliga värdfolk, var de timmar, han tillbragte hos Marie Louises mor, och hans högsta glädje de förmåner och uppmärksamheter, som hans goda vilja och grannliga ömhet kunde bereda henne.

Fru N:s förtroende till Wiliam tilltog äfven beständigt. Hon såg ej i honom vidare en främmande: han var henne en kär son, och utan förlägenhet förtrodde hon honom sina små husliga bekymmer eller begagnadfe hans råd, när de kunde gagna. Genom Wilianis försorg, som från landsbygden skaffade henne ved och alla andra varor till de billigaste priser, fick hon nu, hvad hon ej på länge haft, sina små lager, i stället för att såsom förut genom dyra springmadamer hemta förnödenheterna på olika ställen i staden. Och då Wiliam vid sina vandringar öfver torget öfverkom något godt, fingo alltid hans grannfru och »moster Greta» dela hälften hvar.

Slutligen, en snögrå februari-efttermiddag, stannade åter racken från Segerstad framför trappan till den fattiga enkans port. Och Wiliam, som vid denna syn af glädje hoppade högt från stolen, kunde knappt styra sin otålighet, så länge som artigheten fordrade. Otåligt räknade han minuterna, tills timmen var förliden och med den det friherrliga åkdonet försvunnet. Då stod han vid dörren till det rum, der den för honom käraste varelse befann sig.

När han inträdde, satt Marie Louise ensam, vid bordetsysselsatt att ordna sina sömsaker. Redan första klicken förkunnade Wiliam, att en kall fläkt gått öfver hans sköna blomstergård, hans ljufvaste förhoppningar.

Marie Louise var väl vänlig — mer än det: hon var artig — men stel som en ros, hvilken frosten berört med sin kyla.

»Alltid en uppmärksam granne I» sade hon småleende, innan Wiliam ännu hunnit framföra ett ord, och tonen var så lyckligt afvägd, att den med ens bestämde på hvad fot de stodo med hvarandra.

»Något har föregått!» tänkte Wiliam genast. »Hvad, det måste jag veta. Hon har låtit ett främmtfnde inflytande

inverka på sig. Men här duger ej att spela den bönfallande älskaren — då vore allt förfeladt. O, de qvinnoma, huru fort de kunna förstöra vårt skönaste paradisl!» Wiliam var, oaktadt sin svikna förhoppning, vid godt mod, ty han trodde sig endast ha att göra med strömoln, hvilka nog slutligen skulle lemna rum för solen.

»Ja väl, fröken Marie Louise, jag smickrar mig dermed, men det är ingen förtjenst, då man har tvenne älskliga fruntimmer till grannar ... Är lilla fröken på Segerstad åter-stäld till helsan, efter som staden haft det nöjet att återfå sin mest strålande stjerna?»

Marie Louise blef tydligen öfverraskad af det oväntade i Wiliams obesvärade sätt att helsa och tilltala henne. Henne, som han hittills mött med så blyg hängifvenhet och vid skilsmessan så tydligt anförtrött sitt hjertas hemlighet, henne tilltalade han nu som den vanligaste bekantskap!

»Lilla Ottanie har varit frisk öfver Q or ton dagar . . . men Segerstad är så fängslande.»

»Jag förstår — det är helt naturligt, att fröken skall vara road i en krets så i allt öfverensstämmande med frökens egna tycken. Jag har hört omtalas Segerstad såsom ett tempel för både rikedom och gracerna.»

»Det är sant! Friherrinnan är förtjusande! En engeli godhet mot alla behöfvande, utmärker hon sig äfven genom bildning och sin lätta sällskapston.»

»Hon måtte vara fullkomligheten sjelf! Jag fattar endast icke hur fröken Marie Louise varit i stånd att slita sig ifrån detta eden?»

»Mina pligter hemma.»

»Åh, det är för tidigt att tänka på dem efter blott en månad.»

Nu flög blodet häftigt till Marie Louises kind. »Jag vet ej», sade hon kallt, »om icke jag sjelf är närmast om att bedöma när dessa pligter böra uttaga sin rätt!»

»Jo, tvifvelsutan.»

»Och att således anmärkningar af denna art äro» ...

»... fullkomligt obehöriga?»

»Och likväl har herr ingeniörn...»

».... vågat framkomma med en sådan — mycket sant. Och jag skulle redan ha gjort knäfall för en dylik djerfhet, om jag icke såsom en uppmärksam granne (fröken har sjelf behagat ge mig denna titel) observerat huru djupt det smärtat frökens fru mor att så länge vara skild från sin dotter. Fru N. har ofta nog lidit af sina gamla plågor, och under de timmar, hon tillåtit mig sitta bredvid sig, har det alltid varit hennes gladaste, ja, hvarför icke så gema säga, hennes enda nöje att räkna dagarne för frökens återkomst, hvilken så ofta uppsköts.»

»Jag vet», svarade Marie Louise med dämpad rörelse, »att herr ingeniörn varit mycket god mot mamma, och jag är säkerligen den första, som önskar att tacka derför. Men det var med mammas vilja och tillåtelse jag var borta.

»Hon är för god att vilja annat än det fröken Marie Louise sjelf önskar.. . Men jag torde redan för länge ha uppehållit fröken: kanske får jag icke se min goda grannfru i afton?»

»Mamma är sysselsatt med sina chokoladkakor, men om herr ingeniörn behagar, skall jag nämna för henne att...»

»Ack, nej, icke behöfs en sådan artighet för min skull:jag får nöjet återkomma en annan gång!» Och med en fulländad bugning aflägsnade sig Wiliam så lugnt som om han varit grannen i den nedra i stället för öfra våningen.

»Hvad betyder denna förändring?» sade Marie Louise för sig sjelf.

»Högmodets och förnämhetens anda har fått magt med henne der ute på det friherrliga Segerstad, som jag önskar låge på Nya Holland!» sade Wiliam, då han vida mindre lugn, än han syntes, gick öfver gatan upp till sitt.

»Ingeniör Wiliamsson har varit här, mamma!» yttrade Marie Louise med bortvändt ansigte, då modern en stund

senare inträdde.

»Och hvarför är han icke här ännu?» frågade fru N.f på en gång ledsen och förvånad.

»Ja — icke vet jag!» ' t

»Icke vet du . . jo, helt säkert: det kan man höra på din ton. Har du redan glömt hvad jag helt nyss sade dig och hvad jag så ofta skrifvit, att Wiliamson varit mer öm och grannlaga mot mig än en egen son?»

»Nej, det har jag visst icke glömt, mamma lilla!»

»Och likväl är han nu borta.»

»Jag nämde för honom, att jag ville säga mamma till, men han hade säkert göromål.»

»Det hänger icke så i hop, Marie Louise! Jag märkte genast, när jag talade med dig om Wiliamsson, att du tycktes hafva förändrat tankar, och jag måste säga dig, mitt barn, att jag länge anat det ditt beständiga vistande på Segerstad i längden skulle skada, om icke renheten i hjerta — ty den hoppas jag nog är rotfastad — men nkväl renheten i ditt sinne. För hvarje gång du återvänder derifrån, blir du rikare på pretentioner, stolthet och nycker. En fattig flicka bör icke, äfven om hon är af god börd, anse sig jemlik med en rik friherrinna, skulle än denna bemöta henne som en syster. ' Denna godhet borde tvärt om leda dig till eftertanke öfver skilnaden i era förhållanden och göra dig mera ödmjuk och tacksam.»»Jag kan icke vara ödmjuk!» svarade Marie Louise sakta. »Men tacksam är jag mot dem, som aldrig låta mig erfara, att jag är fattig.»

»Store gud, mitt barn!» suckade fru N. med en sann moders djupa ångest, då hon anar sitt barns inträde på en farlig villostig. »Ack, huru olika äro ej de tankar, du i dag yttrar mot dem, som på nyårsdagen blefvo väckta i din själ och hvaraf jag lofvade mig en så rik glädje!»

Marie Louise teg.

»Jag känner så litet friherrinnan på Segerstad och den förnäma societet, som der umgås», återtog modern, »men du får ej mera komma dit!»

»Mamma — jag har lofvat mig dit om fjorton dagar.»

»Det må du hafva gjort, men jag säger ett allvarligt nej, och rätta dig derefter! Här är tid att sätta gräns för din sjelfständighet: mot din mor åtminstone skall den väl, hoppas jag, icke göra sig gällande.»

»Aldrig, mamma!» svarade Marie Louise, vördnadsfullt kyssande moderns hand. »Men här finnes någon, för hvars skull jag vill vara borta. När han rest kommer jag igen.»

»Wiliamsson ?»

»Ja!»

Sorgset skakade modern på hufvudet. »Hvarje hopp», sade hon, »skall då dö för mig! Ung, vacker, god och med en indräktig verksamhet — hvad fattas honom?»

»Han är . . . det säges, att han lär vara en rumlare, fastän han här omsorgsfullt dolt denna böjelse, hvilken jag mera afsky" än allt annat ondt.»

»Wiliamsson rumlare — är du från dina sinnen?»

»Jag vet bestämdt, mamma — jag har det af säker hand — att han lefvat i det dåligaste sällskap, legat i bondstugorna och på öame hela veckor öfver den tid, då för-rättningarne bordt vara slutade, och den, som vid sådana tillfällen varit en stallbroder i de ädla nöjen, hvarför han förlängt sina göromål, är en försupen, illa känd bränvins advokat, just den samme som vi en gång i höstas sågo gåin till Wiliamsson och den han troligen ville dölja för oss, då han drog igen jalousierna — jag mins detta rätt väl.»

»Fy, Marie Louise, att du kan tro något sådant — att du kan sätta mera tro till den falska tjeristaktighetens dumma uppfinningar än till ditt eget sunda omdöme I Det behöfs icke särdeles menniskokänedom för att se det

Wiliamsson är så långt ifrån att vara en rucklare som ditt sinne för närvarande är skildt från det rättas väg. Hvem har sagt dig allt detta?»

»Det har berättats på Segerstad både af baron och friherrinnan och till och med af kusin Malkolm, och han bör bäst känna det, ty advokaten Pellander, som haft ett mål för honom, har sjelf skrutit af att han och ingenjörn en hel vecka under hvarjehanda äfventyr kamperat till sammans nyss före hans inflyttning hit till staden.»

»Liksom det icke kunnat hända tillfälligtvis.»

»Nej, deras bekantskap lär vara mycket förtrolig: herr ingenjörn kallar denna hyggliga person för farbror.»

»Äfren det måtte han ega rätt till — och allt hvad om denna lumpenhet blifvit sagdt bevisar hvarken mer eller mindre, än att man gripit efter skäl i luften för att nedsätta Wiliamsson i dina ögon och att du sjelf visat dig allt för beredvillig att låta förtälet gälla för sanning . . . Men han skall lätt rättfärdiga sig!»

»För all del — mamma vill väl icke ...»

»I den saken gör jag hvad mig bäst synes.»10.

Kan da fordra mer Än hvad kärlek ger?

A. A. Graftsiröm.

Wiliam lät tre dagar förgå, innan han förnyade sitt besök.

Denna gång träffade han fru N. ensam. Han hade med flit valt en tid, då han visste, att Marie Louise var borta på en visit.

Han lyckönskade sin grannfru att äntligen ha fått belöningen för all sin längtan. »Hvad fru N. nu måtte vara lycklig!» sade han.

Hon svarade öppenhjertigt: »Jag kan min sann icke säga! Marie Louise gör mig rätt mycket bekymmer.»

»Huru så?» frågade Wiliam bleknande.

»Det välsignade Segerstad är icke nyttigt för henne. En gång var jag sjelf — den tiden är nu så aflägsen, att jag knappast mins den — en firad dam med förmögenhet. Icke dess mindre har jag ingen äflan att se Marie Louise spela det ena, då hon ej eger det andra. Men på Segerstad, inbilla de henne, att hon har anspråk på allt.»

»Frökens ljusa förstånd ...»

»Ack, min bäste ingenjör, detta är blindt, när egenkärleken och fåfängan få magt öfver henne.»»Var icke för sträng, bästa fru N.U

»Ack, gud gifve», yttrade den upprörda modern, fattad af behovet att förtro sig till den, som här så väl borde förstå henne, »att jag icke från början varit för svag! Jag har alltid märkt, att Marie Louises sinne sträfvat högre än det bort, men jag har trott att för mycket predikningar i den vägen skulle stegra det onda, och därför har jag varijjt för sparsam på sådana.»

»Men hvad är det nu egentligen?»

»Åh», sade fru N. rodnande — ty hon hade, då Wiliam aldrig närmare förklarat sig, svårt att säga hvad det egentligen var — »åh, det är mycket det!»

»En främling», återtog Wiliam med anande ötnhet, »kan icke begära ett fullt förtroende, men fru N. vet, att mitt deltagande är varmt, att det är al varlig t.»

»Det tror jag eller, rättare, derom är jag öfvertygad.»

»Och då fröken reste», bifogade han, dragande sin stol närmare, »egde jag, om än ett litet, dock ett hopp att åtminstone icke misshaga henne!» En vörnadsfull kyss på fru N:s hand lät henne ana resten.

»Jag trodde så också, och efter allt hvad jag lärt känna af herr ingenjörns karakter och handlingssätt, skulle det

vittna om föga både vett och grannlagenhet, om jag låtsade icke förstå herr ingenjörns känslor.»

»Huru», sade Wiliam varmt, »skall jag kunna tacka för detta ädla förtroende — jag förmår det endast, om den dag kommer, som ser mina förhoppningar ljusna. Men jag bör nämna, att då jag sist var här, lät fröken Marie Louise mig tydligt förstå dårskapen af det hopp jag vågat hysa.»

»Jag kunde just tro det! Men än är icke allt förloradt. Herr ingenjörn kan väl föga ana, att man sammanspunnit de dummaste historier för att hindra Marie Louises dragningskraft åt ett visst håll.»

»Hvad — förtal? Gud ske lof, då kan ju allt bli godt! Ty ehuru ingalunda fullkomligare än andra Ådams söner, har jag dock, på samvete, aldrig begått någon dålig handling, hvarför jag behöfver rodna.»

»Det var jag säker om förut. Man vill emellertid lägga herr ingenjörn till last . . . förlåt att jag nödgas vara upprigtig, men både för det förhållande, hvori vi stå till hvar andra, och för det, hvori vi framdeles möjligtvis kunna komma, vill jag ej ha att förebrå mig att genom en grannlagenhet, som här vore illa vald, ha förvärrat det onda. Alltså påstår man, att herr ingenjörn icke alltid lefvat i bästa sällskap, tyckt om att något rusta och därför dragit ut på tiden med förrättningarne.»

»Detta var nästan starkt!» utbrast Wiliam, blek af förtrytelse. »Vid gud, jag skulle ej ha trott, att något sådant kunde sägas om mig! Är ej något bestämdt tillfälle upp-gifvet?»

»Intet — men en af herr ingenjörns närmare bekanta, en advokat Pellander, skall ha . . .»

»Åh, herre min gud, blåser vinden från det hållet!» utropade Wiliam med lättadt bröst, »Då skall jag nog klara mig, hvad jag hoppas kunna ha gjort i alla fall. Men djupt plågar och grämer det mig, att fröken Marie Louise satt tro till en så nedrig ihopväfning af sanning och osanning.»

»Sanning?»

»Ja, sanning — fru N. skall sjelf få döma ...»

Som en blix flög Wiliam öfver gatan och återvände med sin »skiss», den han afskrifvit och gömt, såsom han alltid brukade med de blad, hvilka han hemsände till de sina, för att sålunda bereda sig tillfälle att en gång som mognad man få le åt sina äfventyr i unga dagar.

»Se här, bästa fru N., läs detta till slut, och min bekantskap med Pellander skall vara, såsom jag tror, tillräckligt upplyst! Men i öfrigt vill jag be fru N. vara god och komma ihåg, att detta är skrifvet till en förtrolig vän och, framför allt, att det är tre månader sedan det skrefs. Fröken bör måhända icke läsa det, ty hon skulle till äfventyrs finnatonen för fri, men i hennes erfarna mors händer vågar jag, utan fruktan att missförstås, lägga min lilla epistel.»

Då Wiliam yttrat detta, tog han farväl för att hemma hos sig afvakta den verkan, som skizzen om farbror Pellander och den siste rombuteljen skulle åstadkomma.

I fall vår ingenjör egt ett annat medel att rättfärdiga sig, så hade han ej velat framdraga det nu lemnade, hvilket, noga räknadt, kanske ändock icke var det lyckligaste. Men, huru som helst, han hade lydt ögonblicket och förtrytelsens ingivelse — följden måtte bli gynnande eller ej.

Fru N. hade redan tillräckligt stadgad öfvertygelse om Wiliams redbarhet för att ej behöfva bevis derpå. Icke dess mindre var det med en hög grad af qvinlig nyfikenhet hon fattade papperet. Under läsningen deraf öfverflög ofta ett leende hennes läppar, och det var för andra eller tredje gången hon genomgick dess lilla sammanrafsade postskriptum, då Marie Louise, återkommande från sitt besök, förvånad frågade: »Nå, hvad har mamma fått för roligt att läsa?»

»Jo, kära du, något som jag väl är förbjuden att låta dig se, men hvilket förbud jag ändå i tystaste tysthet bryter. Det är ett bref, skrifvet för tre månader sedan, af Wiliamsson till en vän i hans hemort.»

»Min gud, hur har det kommit i mammas händer?»

»På det enklaste vis: Wiliamsson har varit här, vi ha på ett högst grannliga sätt förklarat oss med hvar andra och slutet blef, att han framsökte denna afskrift ur sina papper.»

Marie Lousie såg missnöjd ut. »Jag kan ej», sade hon, »invända något mot hvad mamma funnit passande.»

»Nej, icke gerna, ty du, mitt barn, bör erinra dig, att din mor känt och uppfattat det passande långt förrän hon fick en dotter, som trodde sig förstå det bättre.»

»Ack, nu är mamma allt för sträng!» suckade Marie Louise, tagande brevet ur moderns hand. »Mamma är icke kärleksfull emot mig.»

»Jo, alltid, min Marie Louise, äfven om jag verkligenågon gång nödgas vara sträng. Men läs och afbed sedan din orättvisa mot Wiliamsson!»

»Jag skall icke öppna brevet förr än i afton, sedan mamma somnat. Jag vill vara ensam, då jag läser det.»

»Gör som du tycker — det är i alla fall icke lång tid dit, ty jag känner mig både sömnig och trött».....

I nattens hemlighetsfulla tystnad talar hjertat högre, än när dagens förvillande och störande gestalter fara fram och -åter och lemna det, om ej utan gensvar, likväl omsusadt af främmande röster, som bortblanda dess sannaste språk.

Marie Louise sitter nu ensam vid skenet af ett litet lampglas. Hon läser Wiliams bref. Hennes ögon tindra, hennes kinder brinna, hennes läppar le. Hon lägger brevet till sammans och läser det om igen.

Marie Louise eger urskilning: hon förvillas ej af tonen i brevet, hon ser den redlige, hederlige, vältänkande mannen, den glade sällskapsmannen midt igenom nätet af ungdomligt skämt och oförargligt lättsinne.

Hon skrattade sjelf åt farbror Pellanders uppträdande, hans sorg och sist åt Wiliams bryderi att återse denna bekantskap, då han minst önskat det.

Men hur gick det, då Marie Louise läste Wiliams öppna bekännelse om »skogsdufvan», när hon såg in i hans hjerta och der öfverallt fann sin egen bild? Då blef det äfven henne för varmt. Tårar föllo från hennes ögon: hon af bad inom sig sitt orättvisa, oförlåtliga misstroende. Hvem skulle väl ändå som han älska och förstå henne? Med förtjusning dröjde hon vid de orden: »Hon är ingen af dessa elfvahundra liljor med hängande hufvud, som alltid behöfva stödjas, ty hon, försäkrar jag, kan ständigt stödja sig sjelf...»

Dessa ord afgjorde segern för Wiliam. Marie Louise var smickrad, rörd, öfvervunnen.

Nu inträdde en liten period, gynsam för Wiliams ut-sigter. Men Wiliam var finkänslig: djupt kändes styngtet, som Marie Louises misstankar gifvit honom, och dess utom älskade han sjelf för ädelt och innerligt att välja denna ögon-, blickliga förändring till att afsluta en förbindelse for lifvet. Väl kostade det en stor försakelse att uppskjuta den viktiga stunden, men den qvinna, som han egnade hela sin dyrkan, borde först bättre lära känna honom: hon borde hafva tid att bedöma om magten af ett främmande inflytande vore högre än hans, högre än hennes eget hjertas. Han vågade tillägga detta sista, ty han glömde aldrig uttrycket i hennes röst, det ögonblick hon uttalat hans namn utan titel.....

Vintern gick till ända, och tiden för Wiliams förrättningar på landet tillstundade.

Ofta, nästan dagligen, hade han under detta mellanrum besökt sina grannar, och hans afsigt legat så öppen för Marie Louise, att det stundom förekom henne som om han redan sagt henne det betydelsefulla ordet och som om hon redan svarat: »Jag vill blifva din!» Detta var sällhetens tid. Marie Louise följde då endast sitt hjertas manande röst, hvilken ännu egde magt att öfverrösta alla andra röster.

När Wiliam tog farväl, var han nästan säker att, om han i det ögonblicket begärt hennes tro, han erhållit den. Men det var hans föresats, att hon, fri från inflytelsen af af-skedets skakning, i ro med sig sjelf skulle öfverväga. Och Marie Louise tackade honom inom sig för denna grannlagen-het, som, fångt ifrån att skada Wiliams intresse, tvärt om höjde det.

./: Nu var han borta, och Marie Louise hade ostörd tid att tänka öfver det val, som hon kanske snart skulle göra.

Williams förmögenhetsförhållanden voro henne icke bekanta genom honom sjelf, men genom rådmanskan kände fru N., att han haft endast ett obetydligt arf, som till större delen bortsmält, innan han kommit i väg att försörja sig på egen hand. För närvarande kunde icke heller hans belägenhet, ehuru ganska god, anses särdeles lysande. Han hade ej så länge varit kommissionslandtmätare, och likväl hade han genom sin oaf brutna verksamhet och sitt redliga förhållande vunnit ett utmärkt förtroende, som öfverhopade honom medförrättningar. Utan tvifvel skulle han i framtiden bli en ber-gad man.

»Ja i framtiden», tänkte Marie Louise, »det är långt dit — och att emellertid...» Det var efter ett nytt besök på Segerstad som Marie Louise tänkte så.

I början af maj bekom hon ett bref, hvars utanskrift icke var henne främmande. Med darrande hand bröt hon omslaget. Brefvet var från Wiliam och lydde sålunda: ....

»Jag är säker, att fröken Marie Louise ej kan förvånas öfver min djerfhet att skrifva direkte till henne sjelf, ty länge

— mycket länge — har hon vetat hvarom detta bref handlar.

Men innan jag säger mer, så gif mig lof att tilltala den qvinna, efter hvars ynnest jag sträfvar, ^med samma språk, hvarmed jag tilltalar henne i mitt hjerta!

Marie Louise 1 Om det ej vore mig det ljufvaste af allt hvad jag hittills erfarit att få säga: »Jag älskar dig öfver allt på jorden!» så skulle jag tiga med detta, som icke är dig någon nyhet, och du förstode ändå allt hvad som ligger i denna fråga: Marie Louise, har du öfverlagt nog — kan den ringe landtmätaren, som icke eger mer än sitt varma hjerta och sin medelmåttiga utkomst att bjuda dig, kan han hoppas, att du skall finna denna lott rik nog för att vilja dela den?

Jfag måste göra våld på mig för att ej utsväfva i passionens språk. Jag är yr, yr af oro, af hopp, af fruktan: jag lider på förhand hela tortyren af ett nej, och jag njuter him-lens salighet, medan jag i inbillningen drömmer om ett ja. Så kastas jag fram och åter, och du skulle må hända både gråta och le, om du en enda gång kunde gå in i mitt hjerta och se huru tillstökadt der är. Öfver allt har jag uppsatt min afgudabild, men allt som mina förhoppningars vågskål stiger eller faller, ombyter denna bild sin drägt: tusen gånger om dagen draperar jag dig än i glädjens rosenslöja, än i sorgens dok.

Hvilket gränslöst värde öfver vår själ har ej dennakänsla, som vi kalla kärlek — hvilket besynnerligt tillstånd den framalstrar! Jag undrar om den ej är beslägtad med vansinnet... Men, sd skulle jag ioke tala, icke svärma, jag vill vara sansad, vara värdig Marie Louise. O, Gud, måtte dock alla mina suckar bönhöras! Måtte hon, för hvilken det vore mig så ljuft att lefva och arbeta, hon, som med sin blick skulle förmå mångdubbla mina krafter, måtte hon hafva förtroende nog, älska mig nog för att med glädje blifva min!

Om tre dagar — detta är den längsta tid mitt hjerta och mitt förnuft kunna uthärda att vänta — kommer jag sjelf att afhemta det svar, som för mig afgör allt.

Wiliam.

Marie Louise falde brefvet i sitt knä. Hvad som i denna stund föregick inom henne veta vi ej, men att det var mycket och vixelrikt kunde skönjas af, färgskiftningen på hennes kind och af de dimmiga skyar, som hvälfde sig mellan blix-tame i hennes ögon.11.

Ack — da står »om jag en gång Husvill i ditt eget sinne,

Ensam med ett tilrögd minne!

K. Kullberg.

»Nå, välkommen, och tusen gånger välkommen om igen, min liHe ingenjör!» sade rådmanskan, moderligt

omfamnande den så kär blifhe hyresgästen, hvilken också klämde den stackars gumman i sina armar med ett eftertryck, som förrådde öfverspänningen i hans känslor.

»Nog, nog, du kramar i hjel mig!» Rådmanskan drog sig med ett godt leende undan de kraftiga ömhetsbetygelser-na... »Men se, så solbränd och brun min ingenjör blifvit

— han har väl slitit ondt, kan jag tänka, af att gå och sträfva i hetta och dam.»

»Ja, just icke alltid godt, allra käraste moster Greta .. Men låt oss för all del dricka kaffet i hej fläng, ty jag skall putsa mig och gå ut i staden.»

»I staden, ja — det blir väl inte långt det, tror jag. Men var så god och ge sig ro, som det anstår klokt folk!»

»Nej, vid gud, nej — jag är icke klok, jag inser det... Jag måste bort!» af bröt Wiliam, som det var förgäfvets att truga ned i soffan. Och från både rådmanskan och kaffet sprang den otålige unge mannen.

Uppkommen på sitt rum, möttes han af Kalle med en

Vindskuporna. 6biljett i handen. Anande ryckte Wiliam den till sig, slet upp förseglingen och såg dessa ord:

->Icke i dag — det är mig omöjligt! 1 morgon förmiddag är jag hemma. M. L.»

Wiliam gick in i sängkammaren och slog dörren i lås. Hans blod, upphettadt af rasan och de svåra strapatser, han dessförinnan underkastat sig för att hinna med besöket i staden, der han ändå endast kunde uppofta tvenne dagar, fick vid denna underrättelse en tillsats af feberaktig ångest, som dref det med en sådan vildhet genom ådrorna, att han kände sig nära fattad af yrsel.

Förgäfvets klappade den välmenande rådmanskan på dörren, då han icke syntes till och hans förhållande väckte hennes uppmärksamhet. Men hon bekom endast detta svar: »Moster Greta lilla, jag har ändrat mig — jag går icke ut. Jag känner mig så ruskig af att efter flera dagars strängt arbete ha åkt hela natten i regnet, att jag tyckte det vara så godt att gå och lägga mig, — det vet jag att moster är god och ursäktar!»

Wiliam hade en bestämd afsky att se eller höra någon enda menniska, ja att förnimma ljudet af en enda röst, innan hans öde var afgjort. Och kanske var också det klokaste, han kunde göra, att under ett mellanspel af sömn och vaka låta tiden glida undan.

Klockan omkring nio andra morgonen stod han med lugnare sinnen framför sitt fönster, spanande öfver till hennes. Han uppfattade en skymt af Marie Louise, och redan; länge sedan i ordning för att aflägga sitt besök, tog han hatten, flög utför trappan och stod nästa ögonblick inför den, i hvars hand hans dom hvilade.

Synbart skakad — ^hon hade ej väntat honom så tidigt — tog hon plats i ena soffhörnet och bjöd honom med en lätt rörelse det andra.

Wiliam satte sig likväl icke så långt bort utan bredvid henne, och i det han fattade hennes hand och häftigt tryckte den, sade han i afbrutna, hastiga ord: »Ingen tidsutdrägt! Tro att jag plågats nog — säg, säg fort, kan jag hoppas, att Marie Louise icke försmår mig?»

Marie Louise darrade så starkt, att hon för ett ögonblick var ur stånd att tala, och i hennes blick, i hennes väsende låg ett språk så mäktigt tolkande hvad som föregick inom hennes hjerta, att Wiliams djerfhet åtminstone var ursäktlig, då han, fattad af hoppets hänryckning, lät sin arm famna hennes lif för att så draga henne till sitt bröst och bespara henne bekännelsen.

Men det var just denna rörelse, som väckte Marie Louises hela ångest för ögonblickets omätliga vikt. Detta ögonblick, som, en gång förgånget, aldrig med tårar eller ånger kunde återköpas, var för stort att så hastigt förslösas: det gälde ju ett helt lif! Hon ryste, hon bäfvade — hon hade ej öfverlagt nog. Nästan omildt bortsköt hon Wiliam.

»Marie Louise!» var hans enda ord, men hans blick uttalade en förebråelse, den hon ej kunde uthärda. Hon sänkte sitt öga och lutade hufvudet i handen.

Några sekunder förgingo under pinsam tystnad.

»Jag har ej ännu haft tillräcklig tid!» stammade hon under tyngden af sin egen förvirring.

»Huru mycken tid behöfs då ännu?» frågade Wiliam med ansträngning att synas lugn. »Jag kan endast dröja hemma två dagar, och jag hade vågat drömma om, att de skulle tillbringas ljufvare.»

»Gif mig.. . gif mig rådrum till i morgon afton!»

»Således till sista ögonblicket! Ack, Marie Louise, detta är icke rätt.. . Men jag underkastar mig likväl. Måtte det åtminstone då icke finnas några undanflykter!»

»Nej, nej, i morgon har jag bestämt mig.»

På vakt stod den hederliga rådmanskan, passande på ögonblicket, när hennes lille ingenjör skulle komma till baka. Hon begrep så väl »hvar», efter hennes eget uttryck, »haren hade sin gång», och då hon nu såg Wiliam så snart och mörk i hågen återkomma, blef hon icke allenast ledsen, utan äfven i högsta grad stött på »nåderna i vinskupan, som icke, i stället att göra sig till, nigit och tackat för den ära ingenjören velat göra dem.»

»Kom in, Wiliam lille, kom du!» sade gumman och öppnade dörren, då ingenjören hoppades få smyga sig förbi och uppför trappan.

»Nej, vet moster jag tror det blir bäst, att jag får vara för mig sjelf — jag är något konfys i dag.»

»Ja, jag ser det nog, och just därför skall du förlåta gumman om hon är lite besvärlig — men, du kan tänka, jag går här inte för glad, jag heller! Gaf hon dig nej?» Rådmanskan hade nu lyckats att få stänga dörren mellan Wiliam och förstugan.

»Icke alldeles, men hon hade ej besinnat sig nog. I morgon afton!» Han nickade hjertligt åt gumman.

»Ahå, jag förstår hvar skon klämmer: hon har ej fått svar ännu från friherrinnan på Segerstad — hennes råd förutan gör Marie Louise ingenting.»

»Min lycka skulle således», yttrade Wiliam med flammande blick, »bero af hennes utslag?»

»Just det, du! Och efter som farsgubben redan är på rådstu'n — han kunde icke vänta på dig med frukosten —< så låt oss sätta oss här i soffan och tala ett klokt ord! Ser du, min lille ingenjör, jag känner till historierna jag, och det skall jag säga dig, att hennes nåd, som beständigt lagt sig ut för års-friarn från Malkolmsnäs, aldrig skall gynna dig. Derföre är det min tanke, att det bästa du kunde göra, vore att ge henne på båten.»

»Omöjligt! Jag har så mycket mer skäl att tro det den nådiga allmagten kan misslyckas i denna affär som hon gjort det i en annan. Marie Louise låter ej leda sig, om hon också både begär och af hör råd.»

»Jo men, gör hon så, och det kanske tvärt emot sin egen böjelse, om bara högmodet kommer med i spelet.»»Högmodet?»

»Nå nå, blossa inte upp nu! Nog tycker jag, och hela staden med mig, att hon aldrig kunde göra bättre parti än du erbjuder henne. Men, som sagdt, hon har stort mod och stolt blod i sig — få se, hur det går: högmodetsanden är en led frestare. Få se, få se!»

»Ja, få se!» sade Wiliam, uppstigande, gick öfver golfvet och lade handen på låset.

»Men än ett ord, så godt som två — och det skall du ge mig löfte på!» återtog gumman, fasthållande honom i sjelfva dörren. »I fall du icke sjelf vill genom egen skuld ge allt tappt, så håll dig ej så der inestängd på kammaren lik en dödsfånge, som väntar på domen — det duger ihte med den flickan! Tvärt om skall du gå ut i staden, förbi hennes fönster, äta och dricka som annat folk, se rak ut liksom du sväljer en eldgaffel, göra visiter, tala och svara och i allt bete dig som om du inte hade i sinnjfr^t Hnga dig, i fall du i morgon får korgen.»

»Tack för rådet!» genmålte han småleende. »Jag skail begagna mig af det, så förströdd jag än är af tanken och bekymmer.»

Och Wiliam följde moster Gretas kloka föreskrifter, hvar-, af kom, att tiden, ehuru lång, icke blef så tyngande som under en fullkomlig ensamhet. På sista halfva dagen förmådde han dock ej vara i sällskap, utan gående af och an, med blicken nästan oföfVändt fäst på uret, räknade han minuternas framskridande, tills timvisaren stannade på sex.

»Nu måste det vara afton!» utbrast han, våldsamt upprörd. »Nu skall allt afgöras!»

Fru N., som icke ville synas innan utslag fallit i saken, hade dragit sig till inre rummet, der hon, lika orolig som rådmanskan bakom sin jalousi, afvaktade utgången af den sista underhandlingen, om hvilken hennes dotter på förhandicke sagt mer än de orden: »Jag får ju i allt råda mig sjelf»

Med fattning mottog Marie Louise i dag sin friare. Och då hon genast märkte, att icke han förmådde öppna samtalet, hade hon mod att göra det.

»Bäste ingenjör Wiliamsson, jag .. .»

»Åh, det behöfs intet mer!» utbrast Wiliam och hans kind blef hvit. »Jag förstår slutet på öfverläggningen. ...»

»Misskänn mig ej!» stammade hon, rodnande kanske lika mycket inför sig sjelf som inför honom.

v »Nej, jag kan icke misskänna bevekelsegrunder, som ligga så öppna — skada blott, att de stundom dolt sig under blommor med honingskalkar. Ah, Marie Louise, jag älskade, jag afgudade dig, och jag gör det kanske ännu, men vet, att en fast man förmår öfvervinna passionen, då han ej mera kan högakta föremålet för sina innerligaste känslor.»

»Hvad vill det säga?» frågade Marie Louise, väl stolt, men dock med förvirring.

»Det vill säga att en ung qvinna, som lägger sitt hjertas heligaste känslor på beräkningens vågskål, som under strid försmår en enkel huslig lycka, för att i en framtid afvakta gynsammare utsigter, icke bör väcka saknad.»

»I sanning, herr ingenjörn drifver här sin öfvervigt för långt, och kan hända är det ändå nog vågadt att påstå det sådana känslor och en sådan strid funnits. Jag åtminstone», tillade hon med darrande läppar, »vet icke med hvad rätt, denna djerfhet kan försvaras?»

»Med den rätt, min fröken, som hvarje man eger att i ett dylikt fall som detta yttra sig inför den qvinna, hvilken — efter att hafva mottagit och uppmuntrat hans böjelse och två gånger begärt betänkningstid på hans anbud, något som en qvinna icke gör, om hon resolverat sig för ett af-slag — likväl till slut visar, att hon endast behagat leka med hans känslor och hans heder.»

Marie Louise, som, för att säga sanningen, beredt sig på böner och förtviflan, tycktes tveka mellan harmen att såoförväget bli tilltalad och sympatien för det manliga i detta språk. Likväl skulle hvarken det ena eller det andra förmå inverka på det beslut, som hon nu oåterkalleligen tagit.

Den lott, Wiliam hade att erbjuda henne, förekom hennes högmodiga sinne ringare än den var. En kommissionslandtmätarens hustru, sträfvande för ett hushåll med många människor, biträden och gud vet allt, kanske längre fram försämrade omständigheter, slutligen fattigdom, en stuga på landet; brist, barnskrik, försvunnen kärlek, — nej, detta mål var ej hvad hon sökte. Hon älskade Wiliam, men ej högt, ej rent nog för att med honom vilja dela en obemärkt lott. Hon hade ännu sin mors exempel för ögonen. Hvad hade det blifvit af henne genom ett giftermål utan förmögenhet? Nej, fattigdomen är tung att bära ensam — olidlig blefve den för en maka, husmor och mor.

»Jag tror», sade hon, afbrytande den tystnad, som in-träddt efter Wiliams sista ord, »att det är under min värdighet att ingå i svar på dessa fria tillvitelser och att kan hända det bästa är, att säga hvar andra farväl!»

Wiliam bugade sig utan att svara, och sökande dörren t kom han ut — han visste ej hur. Men sedan han ett par ögonblick stått lutad mot skranket till trappgången, fann han, att han var utan hatt och trädde åter in för att hemta den.

Men hvilken syn mötte honom då... Marie Louise upplöst i tårar, med förtviflan vridande händerna.

William störtade fram. »O gud, o gud — ser du, Marie Louise, ser du!»

»Hvad?» sade hon, med kraftigt v^ld hämmande smärtans storm. *

»Att äfven ditt hjerta skulle brista.»

»Icke af kärlek», sade hon, »tro ej det William — jag är icke så svag! Men det är mig bittert att se, det jag förlorat den aktning* som var mig så dyrbar.»

»Ännu, Marie Louise, kan allt ändras. Skjut bort denna onda, mörka känsla, som står mellan dig och mig! Tro mig, kärleken är högre, ljufvare, saligare än rikedomen och allt hvad den kan skaffa — låt din själs renhet ej längre fläckas af en känsla, dig och den sanna qvinlig-heten' ovärdig!»

»Tala ej så — det är förgäfves. Hvad jag beslutit, är bestämdt... Farväl!»

»Nå, så farväl, Marie Louise, farväl för lång tid!»

»Det är förbi!» sade William i onaturligt lugn ton till sin moderliga vän. Och uppsläende fönstret åt gården, ropade han: »Kalle, spänn för!»

»Icke i afton, William» bad gumman.

»Jo, just i afton — jag behöfver komma ut i frisk luft och till alla mina göromål.»

»Ja, dem lär du visst tänka på!»

»Dem måste jag tänka på. Jag har ett möte utsatt till i öfvermorgon tidigt, och det skall ej sägas om mig att jag blifvit galen för en qvinnas skull. Om jag än råkar tala eller höra litet befängdt ibland, vill jag ändå vara inne i mina förrättningar: arbetet blir bäste läkaren.»

»Se, det är taladt så att jag kunde gråta fröjdetårar öfver dig! Men, ack, hur lång tid skall gå åt, innan jag får se dig här igen?»

»Troligen blir det ej förrän hösten, men då hoppas jag, frisk till hjerta och sinne, vara åter.»

Marie Louise såg schäckarran köra fram och William strax derefter utkomma resklädd. Rådmannen och rådmanskan stodo på trappan.

Fru N., som satt vid sitt inre fönster, nickade sitt af-sked med tårad blick. William lyfte vördnadsfullt på hatten och besvarade med en djup bugning hennes talande helsning.

Kärran rullade bort.

Sakta uppsköt fru N. dörren till det yttre rummet. Marie Louise låg som en marmorbild i soffan, stum och med stirrande ögon. t12.

Så är historien ....

Se der, hvad som står att låta!

C. F. Dahlgren.

2 Som jag säger, på min ära, alldeles som jag säger, bror Jamsson! Låt mig se . . . det var i fredags om qvällen som en kurir kom spännande in på min gård. Jag låg i min döda sömn och tänkte som bäst på hur fan jag skulle hinna skaka ifrån mig den mängd handlingar, som skulle vara klara till tinget, då det började dänga och väsnas på porten, och skrälde gjorde kanäljerna liksom de fått tag i sjelfvaste domsbasun. '011e, Per, Lasse!' skrek jag med fulla sinnen — det är inte min sak att sofva med alla på en gång, ty en kan då lätt, utan att veta ett ord om, bli både rånad och mördad — '011e och Lasse, hör ni edra hundar* ..»

»Vidare, vidare!» uppmanade William, der han — något öfver tre månader efter den tidpunkt, då vi sist lem-nade honom — satt vid det provisionella skrifbordet i sidokammaren till en förnämlig bondstuga.

»Vidare, ja... . bror får inte vara så bråd på gröten! Passivitet i allt — det är min sats. Emellertid kom Lasse på min kallelse inrusande och skrek: 'Nej, kors kan en tänka så'n händelse! Herrn på Malkolmsnäs har slagit i hjel sig på hemvägen från Lo marknad, men nu vill han ändå litegrand, innan han kolar å, tala med husbon.' Skönt, skönt! Jag gnuggade händerna, som alltid är min vana, när jag ser en riktig godbit framför mig. Jag lät mig icke förtycka att ge mig ut om natten, hvarför jag i någorlunda god tid stod inför min höge gynnares ansigte. Det var blekt nu: stackars karl, han hade kört om kull, blifvit massakrerad, måste dö och ville dessförinnan göra sitt testamente, till hvilken förrättning (hvad bror Jamsson sjelf finner) ingen mera lämplig jurist kunde finnas än undertecknad, som både stält till och vändt upp och ned på mer än ett sådant i min dar.»

»Och testators vilja...»

» ... var den att, med förbigående af laga arfskifte, hela hans förvärfvade egendom, d. v. s. det präktiga Malkolmsnäs, skulle med löst och fast tillfalla hans älskade släkting, fröken Marie Louise N.»

Wiliam steg häftigt upp från stolen och gick några slag fram och åter med handen för pannan. »Nu», tänkte han under en bitter suck, »är då det sista hoppet, den sista möjligheten försvunnen. O, Marie Louise!»

»Fröken vet väl redan sin lycka?» sade han, vändande sig till Pellander, som halffull och halfnickande satt på sängkanten.

»Jo jo men! Den siste egareno af Malkolmsnäs, såsom han vid köpet omdöpte vårt gamla Akenäs, :lemnade det till den första egarinnan med egen varm hand.»

»Var fröken närvarande?»

»Förstås! Efterskickad från Segerstad, kom hon på förmiddagen i sällskap med baron och friherrinnan.»

»Och hur tycktes nyheten bekomma henne?»

»Oförlikneligt väl! Visst hade hon några tårar tillreds för sin herr kusins välgerning och spelade en rätt vacker scen för att trösta honom på sotsängen, men på det hela taget var det redan liksom hon tagit allt sammans i besittning. Hon hade fasoner som en grefvinna och helsade på mig som om jag varit ett stycke kammartjenare och ingalunda denmannen, genom hvars hand hon blifvit hvad hon nu är, den styfva nippertippan!»

»Ursäkta, farbror — jag mår icke riktigt bra!» yttrade Wiliam, tog hatten och gick ut för att göra en vandring i skogen. Det var honom nödvändigt att i detta ögonblick bli ensam.

Då han sent på aftonen återkom, hade Pellander insomnat, och för denna enda gång sof han så med alla sinnen, att Wiliam lät bära honom ut i stugan, hvarefter han upptände ljusen och satte sig till arbetsbordet för att i floden af sina göromål söka släcka de heta känslor, som satt hans blod i brand.

Till alla landsändar i länet kommo svartkantade bref. Välborne herr Malkolm N. på Malkolmsnäs hade stilla af-somnat. En ståtlig begrafning bevarade hans minne i tre hela veckor, men under den fjerde talades ej om annat än den rika, förnäma arftagerskan, som för vintern i grosshandlare P:s hus vid torget hyrt första våningen. Fram på våren ämade hon flytta ut" till Malkolmsnäs.

Emellertid bodde fru N., som snarare med fruktan än med glädje motsåg förändringen i dotterns öde, qvar i sin lilla vindskupa: hon ville der afvakta tiden, då den stora våningen skulle tagas i besittning. Men Marie Louise var nästan beständigt på Segerstad, der äfven vi vilja göra ett flygtigt besök.

Det är en kulen höstafton, en sådan som eger förmåga att väcka melankoliska tankar.

I salongen på Segerstad, genom hvars breda antika fönster en månstråle kastade sitt brutna skimmer längs det mörkbonade golfvet, satt, vårdslöst uppkrupen i en fåtölj och med ena foten hvilande på kanten af en svällande pall, Marie Louise, och stirrade tankfullt på månstrålen, hvilken för hennes inbillning utvidgade sig till en hel månflod, på hvars fantastiska yta sällsamma bilder sväfvade. Än stod der, omstrålad af skimrande vaxljus, herr Malkolm N:s silfverbeslagna likkista med hela ståten omkring, än uppdykade der en ung, ljus gestalt: det var den man, vid hvars blotta namn hennes hjerta så klappade, att slagen voro hörbara, och han såg på henne med en

blick, der vemod och förakt stridde med hvar andra. Slutligen syntes hennes egen bild, men ej tydlig: den visade sig blott på kanten af månfloden, sjönk och reste sig, utan att någonsin hinna upp, tills villan försvann derigenom, att dörren gick upp och en betjent med ljus trädde in.

Med upplysningen blef äfven lif. Ett skönt barn, den lilla Ottanie, kom inspringande, ropande Marie Louises namn, \ och efter den täcka sylfen följde en ung vacker qvinna i sin middags blomma: det var friherrinnan Charlotte, den forna fattiga frökens beskyddarinna.

»Hvad gör du här, Marie Louise, så ensam!» sade hon i lätt förebrående ton. »Jag tror du åter svärmar.»

»Nej, jag har redan svärmat ut och tänkte endast en smula på mina gamla drömmar!» svarade Marie Louise, i det hon jemte friherrinnan satte sig vid ett litet arbetsbord, som hade plats på en bred upphöjning vid ena fönsterraden.

Ottanie lekte vid sin mors fötter, och det klädde friherrinnan oförlikneligt väl att vara mor, ehuru en noggrann betraktare skulle märkt, att denna ömhet røjde sig mera i de vackra, behagfulla åtbörderna än i uppfattningen af en mors djupare pligter.

»Lilla Ottanie går nu med sin docka bort på divansmattan och leker der — här vid fönstret drar det på Ottanie, som nyss varit sjuk!» Och med en smekning affär-dades den lilla.

»Se så, kära Marie Louise, nu äro vi ensamma — barn böra aldrig höra, när qvinnor tala i vissa ämnen . . . Låt mig nu veta» (här spelade ett fint leende öfver friherrinnan Charlottes läppar) »om du ej upphört att vurma för din trolske landtmätare? Inser du ej, att himlen sjelf blandat sig i dennaaffär — tänk, om detta parti varit oåterkalleligt, innan den briljanta omkastningen i din lycka egde rum!»

»Det var himlens straff, men ingen god skickelse, att det gick bakvändt!» sade Marie Louise.

»Bakvändt — hvilket eget uttryck! Jag ser ej annat än att det gått rättfram hela tiden.»

»Ack, nej, om Wiliam gjort sitt anbud tre månader senare eller Malkolm sitt testamente tre månader förut, så hade nu allt varit annorlunda.»

»Ah, är det ej annat än en förblandning af tidräkningen du åstundar, så finner du tvifvelsutän någon beredvillig hjälpare — ingenting är lättare.»

»Ingenting är svårare i de föfhållanden vi ombytt! Wiliam skall aldrig uppsöka mig.»

»Det skulle jag anse för ganska lyckligt, men icke mer än hans pligt — ty egarinnan af Malkolmsnäs blir ändå en frukt, som hänger nog högt för honom.»

»Säg icke det, Charlotte! Jag glömmmer icke, att han ansåg den utfattiga fröken i vindskupan för det önskvärdaste parti.»

»För honom var det väl äfven så, tror jag, hvilket säkrast bevisas deraf, att den fattiga fröken försmådde honom.»

»Men den rika — det måste jag säga dig öppet — skulle icke göra det, i fall han ansåg henne värdig att godt-göra hvad den förra brutit.»

»Detta är verkligen alltför löjligt!» sade friherrinnan med en otålig rörelse på sitt vackra hufvud. »Det fattas blott, att du någon af dagarne friar sjelf.»

Marie Louise rodnade intill hårfästet. »Skulle jag fria sjelf?» sade hon förnärmad. »Väl kan jag säga dig mina innersta tankar om en sak, som aldrig lär komma i fråga, men derföre bör du ej tro, att jag en enda sekund skulle kunna förmå mig att glömma mitt köns blygsamhet och min egen värdighet.»

»Nu känner jag igen min ädelt stolta Marie Louise. Du verkligen litet skrämde mig! Med din karakter följa iblandunderliga griller . . . Likväl tycker jag icke om, att du tagit dig en våning i staden: du kunde gerna med din mor ha bott härute på Segerstad i vinter, då du ej vill flytta till Malkolmsnäs förr än till våren.»

»Nej, jag är fåfang nog att tycka bäst om att göra mina gamla afundsjuka vänner ännu afundsjukare. Dessutom trifs jag rätt väl i stadens lilla societet.»

»Jag bor sex fjerdingstvåg från denna stad», sade friherrinnan med tonvigt, »och jag är der knappt tre gånger om året.»

»Derfore kan du heller aldrig komma att lära känna folket. Men nu hoppas jag att du får utrymme i vår våning, och sällskapskretsen...»

»Ack, den känner jag!» af bröt friherrinnan. »Men vi resa till Stockholm efter jul — hvad säger du om att följa medV»

»Ett hjertligt nej! Jag har ingen längtan åt det hållet . . . åtminstone icke ännu.»

»Din längtan har ett anspråkslösare mål!» anmärkte friherrinnan ironiskt och ropade lilla Ottanie till sig för att kunna af bryta samtalet.

I den stora P:ska våningen vid torget började med oktober månads ingång ett ganska briljant lif. Fru N«, sjuklig nu som förr och mer än någonsin nedtryckt af bekymmer, tyckte icke om de ständiga bjudningame och gick ofta tidigt till sängs. Men Marie Louise kunde göra les honneurs for dem begge och såg mycket folk både från staden och landet. De enda personer, som icke med tacksamhet mottagit hennes invitationer, voro gamle rådmän Utters, hvilka ännu icke besvarat det besök, som hon aflagt' vid återkomsten till staden ....

Hösten gick förbi, och vintern var halfliden. Man var i början af januari, då Kalle en dag med tomma schäskärran höll utanför porten till rådmannens hus. »Hvad, i guds eviganamn, står på?» utbrast rådmanskan, ryckande ett brefur handen på honom. Det var ej Williams stil, ej heller hans underskrift. Som rådmannen ej var hemma, grep gumman' sig an att läsa sjelf, något som annars tillkom »far». Brefvet följande innehöll:

»En mycket god vän och gammal bekant till ingenjör Wiliamsson får härmed till vällofliga rådmanshuset i . . rapportera, att nämde ingenjör Wiliamsson håller på som bäst att med döden afgå, enär han, sedan sex veckor, på gården Radeboda, vid Härnö fjäll, legat i en förkylnings-feber, som han trott vara utan betydelse, men hvilken feber befinnes vara nära att sluta hans hyggliga och verksamma bana. Alldenstund jag af en händelse kom hit i går från en egodel-ningsrätt i grannskapet och fann bemälte gode vän, Wiliamsson, utan förmåga att reda sig sjelf, ansåg jag min pligt likmätigt vara, att anhålla det herrskapet gunstbenäget täcktes pröfva om ej en läkare bör utsändas, för hvilket ändamål jag skickar hans passopp med schäskärran. Wiliamssons tvenne biträden, hvilka tidtals komma hit, hafva begge inför mig intygat, att det blott är till följe af deras värde förmans egen envishet som till dato ingen sådan blifvit kallad. Radeboda den 4 januari 18 .. .

På mensklighetens vägnar. Josias Pellander juridiskt ombud.»

* Stina ... Britta Lisa . . . kära hjertans, mina välsignade barn, spring allt hvad benen förmå bära er, en till klubben och en till borgmästarns för att höra efter far — säg honöm, att en stor sa,k af vigt kallar honom hem på eviga stund!»

Sedan gumman utfärdat dessa order, slog hon i en liten sup åt Kalle och bad honom, för kära lifvet, berätta hur allt detta hängde i hop.

»Jo, det hänger så i hop» började Kalle, »att vi på hösten hade en förrättning nere i Line-marken och att ingenjören i tre dar efter livar andra, våt och förfrusen, gick i leraoch gytta ända upp till knäna. Se'n tog vi vinterqvarter lios Anders Månsson i Radeboda för att, som ingenjören sa', vi inte skulle hindra oss i arbetet med flyttning till sta'n före jul. Men se, han hade förta't sig, det var saken det, och så blef han, i stället för att arbeta, liggande sjuk först med bröstvärk och se'n allt värre och värre, tills det blef som det nu står.»

»Och är det så illa, som herr Pellander säger?»

»Jo, nog är det det alltid, fast jag inte så noga kan veta hvad han sagt — men Pellander kan allt lägga ut det, han! Annars skulle jag ödmjukast nämna, att det är ett styggt tag här emellan och Radeboda och att jag inte haft hjerta

mer än en enda gång på vägen att sinka mig.»

Gumman Utter hastade att efterkomma den af Kalle gifna vinken, och medan han som bäst höll på att göra heder åt middagens öfverlefvor, fortsattes samtalet.

»Men ville han då aldrig en enda gång skicka bud till oss eller efter doktorn?»

»Nej, det sa' han rent ifrån sig, för herrarne våra — vi ha två stycken — ville öfvertala n både en och flera gånger. Alltid svara' han, att det var bara bröst verk, som nog skulle ge sig utan läkarehjelp.»

Rådmanskan tittade efter genom rutan om ej far skulle synas till. »Jo, min sann, kommer han inte der med fladdrande rock!» Och nu blef råd hållet och beslut taget.

Tvenne timmar efter ankomsten af Pellanders bref af-reste doktorn med Kalle, som, utom en hel laddning föreskrifter, medförde allt det raraste, som moster Greta i en hast kunnat anskaffa, passande för en sjuk.

»Min bäste, käre doktor», var gummans sista ord, då denne vid förbiresan tog afskedsglaset hos rådmannens, »gör honom frisk, för guds skull, och sök öfvertala honom att så snart som möjligt komma hem! Ack, om jag kunde resa med och sköta honom — säg emellertid, att gumman gråter sina modiga tårar, der hon går!».... Sakna'n aldrig dör och aldrig smärtan De flytta om från hjertan och till hjertan.

C. t. Dahlgren.

I sitt vackra kabinett gick Marie Louise af och an, dröjande än framför kakelugnen, der en brasa vänligt sprakade, än vid fönstret, hvarigenom hon blickade åt himlen, som låg insvept i skymning. Allt i denna omgiftning bar pregeln af frid och lycka, men den unga egarinnan suckade ändå: hon hade redan erfarit att, hvilka behof rikedomerna än förmår fylla, hjertats likväl blifva ouppfyllda.

»Löjtnant von Wallden frågar om herrskapet tar emot i afton?» sade den inträdande sällskapsmamsellen.

»Ja... nej, jag vet icke — mamma har ju hufvud-värk, och jag har ... gud vet hvad, men bta är jag icke ... Var god, mamsell Henriette, och säg, att mamma är illamående och att jag håller henne sällskap!»

Mamsell Henriette aflägsnade sig, men återkom efter en stund med ett utseende af bestörtning, som väckte Marie Louises uppmärksamhet.

»Ar det något?» frågade hon.

»Det sägs att...» Mamsell Henriette, som kände tillräckligt af ställningar och förhållanden, tvekade att tala ut.

Vindskuporna. 7»Hvad i guds namn är det?»

»Doktorn har nyss fått ett brådiskande sjukbud...»

» . . . som gäller?» #

»En resa åt landet, jag vet inte rätt hvart, men det tros att han kommer för sent — att den person, till hvilken han är kallad, redan möjligen...»

»Det är väl ej friherrinnan på Segerstad?»

»Åh nej, det är någon annan: en person, som här i staden blir allmänt saknad — ingenjör Wiliamsson.

»Wiliamsson?» utropade Marie Louise med en röst så genomträngd af häpnad och smärta, att budbärarinnan förskräckt studsade till baka. »O, gud, o, gud, du är rättvis!» Marie Louise dignade ned mot soffan.

Häftigheten i hennes utrop inkallade modem.

Marie Louise sträckte sina armar mot henne, och för första gången på långa år gret hon vid modershjertat. »Säg ingenting, säg ingenting — haf förbarmande!» stammade hon. »Jag vet ju ändå allt hvad mamma kunde yttra.»

»Nej, mitt bara, det skulle vara grymt att nu ha en förebråelse tillreds. Det hårdaste för dig är att veta det du vid detta tillfälle som hans hustru eller blott som hans fästmö kunnat ega rättighet att besöka och vårda honom.»

»Jag vill dit ändå, mamma — jag vill, jag måste, jag skall dit! Han får icke dö, utan att jag fått se honom, fått hans förlåtelse.»

»Omöjligt — ditt rykte?»

»Hvad bryr jag mig om rykte — jag bryr mig om intet annat än honom! Har jag ej lidit och plågats nog? Låt mig resa! Rådmanskan skall följa mig, och...»

»Du yrar, mitt bam! Om han ock dör, blir du nu hemma! Du eger ingen förevändning, som kan rättfärdiga ett sådant steg, och du skulle under hela ditt öfriga lif ångra, om jag gåfve efter för häftigheten af din lidelse.»»Mamma», sade Marie Louise med darrande röst, »detta prof skall öfvertyga Wiliam ...»

* . . . att du är lika vankelmodig som nyckfull. Nog, Marie Louise — det blir min pligt att vaka öfver dig, då du sjelf glömmar, att ingen qvinna ostraffadt trotsar grann-lagenhetens fordringar.»

»Så låt mig åtminstone få gå till rådmanskan!»

»Icke det heller! Det skulle blott ge anledning till en historia, som blefve vanställande för dig. Mamsell Henriette kan få gå dit ner och höra efter förhållandet, som kan hända blifvit mycket öfverdrivet.»

Under feberångest afvaktade Marie Louise mamsell Henriettes återkomst.

Rådmanskan hade, antingen af egen sorg eller af annan orsak, varit ganska litet språksam och yttrat, att det vore bäst, att herrskapet sjelfva läste brevet, som upplyste allt, hvadan budbärerskan erhöll det samma.

Marie Louise förde brevet intill ljuset, och då hon såg Pellanders namn der under, påtvingades hon, efter genomläsningen, den öfvertygelsen att personer, hvilka vi anse med förakt eller ovärdiga vår uppmärksamhet, ofta kunna bli oss synnerligen viktiga, ja till och med kära. Utom advokatens mellankomst skulle läkare icke blifvit kallad, och om Wiliam således räddades, hvem stod då, näst vår Herre, främst till hennes tacksamhet? »Gud välsigne honom — jag vill aldrig mer förakta någon människa!» tänkte Marie Louise, medan heta tårar föllo öfver den besynnerliga underskriften: »På mensklighetens vägnar».

Förkrossad och döfvad, föll slutligen Marie Louise i ett tillstånd af dvala, som under ett par dagar syntes beröfva henne förmågan att känna. Endast suckar gingo öfver hennes läppar.....

Pellanders välvilliga handling kröntes emellertid af så mycken större framgång som sjukdomen egentligen icke varit af någon svårare beskaffenhet, utan endast genom vårdslös behandling förvärrats. Det gick likväl åt ännu ett par vec-kor, innan patienten blef så frisk, att han med luntorna kunde företaga sin flyttning, hvilken dock slutligen inträffade i början af februari.

»Gud tröste mig, gud tröste mig, så vi nu se ut!» sade rådmanskan, stökande omkring i sin lille ingeniörs rum.

»Lappri — jag tar mig snart under moster Gretas handledning!» var Wiliams lugnande svar. »En ung och stark karl sätter ej på allvar hull och farg till för det han råkat förkyla sig litet.»

»Jo, vackert litet! Om icke den välsignade ombudsman kommit ...»

» ... så hade jag varit frisk ändå och utan så stor bresch i kassan!» inföll Wiliam skämtsamt.

»Gud välsigne dig, du är ändå en karlepilt, som kan le i bedröfvelsen! Nog vet jag, att inte sjukdomen var det värsta.»

»Jo, visst katten var det så! Annars hade jag kommit före jul och svängt mig på frökens N:s soaréer.»

»Försök icke att lura gumman — hon är för klarsynt i Kanske ändå, att du böijar kasta ut kroken igen?»

»Nej», svarade Wiliam, återfallande från den konstlade glädtheten till det allvar, som nu sällan lemnade honom, »jag kastar ej åter ut kroken.»

»Men hon har varit i djup ångest för dig, det är så visst som dagen!»

»Derför tackar jag henne, men icke mer.»

»Och hon har fält tårar på det här brefvet ... se sjelf! De der urblekta fläckarne, hvarifrån tror du de ha kommit? Jag lånade dem brefvet.»

»Åh, gud vet», svarade Wiliam, bémödande sig att dölja den rörelse, som rådmanskans förmodan framkallat, »det blir alltid osäkert. Ett par droppar från ett vattenglas kan lätt ha fallit derpå.»

»Det tror jag inte — jag har min tanke för mig.»

»Och vore det än tårar», fortsatte Wiliam, »så äro de blott framkallade af ögonblickets flygtiga intryck. Marie Louise kan ej älska.»

Gumman skakade tveiflande på hufvudet.

»Må hon bli lycklig genom ett förnämt gifte, må hon lysa och kokettera för att så länge som möjligt fortsätta den dröm, som hon kallar lif — en gång likväl vaknar hon, och' måhända skall hon då egna en sannare tår åt den, som bjöd henne, hvad hon nu ringa värderar, ett troget och varmt t^herta.»

»Jag finner, att du är fullt besluten på det hållet, men vänta, min gosse — du har icke sett henne än!»

»Jag skall se henne, men jag skall se henne utan fara, och knappt kan jag tro att hon bevarar mitt minne i den ställning, hvari hon nu är.»

»Säg mig då hvarför hon ej följde med herrskapet på Segerstad, som för fjorton dagar sedan reste till hufvudstaden? Friherrinnan var sjelf två gånger inne och sökte öfver-tala henne — och den resan skulle man likväl tro ha kunnat anstå fröken.»

»Ja, jag undrar verkligen mycket på, att hon lät detta tillfälle gå sig ur händerna, då hon kunde lysa på en vidsträcktare himmel, än der hon nu strålar. Men hon har väl sina tillbedjare äfven här, gissar jag?»

»Nå, det förstås! Grosshandlare Klamer och löjtnanten

— hvad heter han nu igen — den der, som var här på vårt kalas förra året, de springa der på uppvaktningar begge två. Men löjtnanten, säga de, skall vara en spelorre . . . gud vet om det är sant.»

Då Wiliam blef ensam, lade han sig i fönstret och blickade öfver till den lilla vindskupan. Nu stod den med tillfrusna rutor, ty ingen bodde der. Ack, så hade ju äfven hans egna förhoppningar bortfrusit!

Fastän Wiliam förmådde synas lugn och egde kraft att, i oafbruten verksamhet, döfva qvalen efter sin förstörda ungdomslycka, var icke dess mindre minnet af denna förstörelse alltid lika aggande; och de stunder, då han ostörd

»fick öfverlemna sig åt sina mörka betraktelser, blefvo städse bittrare i stället för att af tiden mildras.

En ädel och manlig sjelfkänsla bjöd honom äfven att icke visa sig svag inför den qvinna, som han i hemlighet dyrkade utan att någonsin med ord, blick eller handling förråda denna okufliga lidelse. Och så stolt var Wiliam att, om äfven (hvad hans egenkärlek dock icke förespeglade honom) Marie Louise nu ville uppmuntra honom, han ej skulle låtsas förstå det. Hon hade försmått honom, emedan han icke var rik; han ville ej ega en qvinna, hur rik hon än måtte vara, hvilken en gång låtit leda sig af sådana känslor.

Under den högsta spänning afvaktade Marie Louise tiden. Redan voro några dagar efter Williams ankomst förflutna, och ännu hade han ej infunnit sig. Andtligen, en förmiddag, inträdde han, och sedan han med en gammal bekants förtroliga hjertlighet helsat på fru N., bugade han sig djupt och artigt för Marie Louise, hvarvid han, med stort välde öfver sig sjelf, önskade henne lycka till den vunna förändringen.

Med synbart tvång frambringade Marie Louise några enformiga* ord. Williams ton, Williams blick, hela hans väsende sade henne mer än tydligt, att han nu öfvervunnit sina forna känslor. En djup suck svälde i hennes hjerta, men hon undertryckte den, i det hon upptog ett annat samtalsämne.

Besöket blef icke långt och förnyades, oaktadt fru N:s vänliga inbjudningar, icke ofta. Likväl infann han sig

vanligen, då de hade större sällskap, glömde aldrig af tankspriddhet att icke i tid uppbjuda fröken, gaf samtalet hela den lätta flygt, som Marie Louise älskade, dock utan att denna flygt någonsin kom i beröring med forna förhållanden, och visade sig öfver hufvud som en artig och bildad sällsapsman, hvilken icke har andra afsigter än att deltaga i nöjet.!

Syntes hans passion ha aftagit eller, rättare, samman-fallit, tills intet återstod, så utvecklade sig hennes beständigt allt starkare, ju mera artigt kall han blef. Denna känsla, som Marie Louise för åtta månader sedan kunde beherska och som då varit en annan underordnad, hotade nu icke allenast att öfvermanna hennes hjerta, utan äfven att uppväxa öfver både förnuft och stolthet. Väl stridde hon för att bevara det yttre skenet, och bevarade det äfven, men var hon väl alltid mästare öfver sin blick och framför allt sitt lynne, som ständigt omvexlade mellan en till onaturlighet uppdrifven glädtighet och en till förtviflan gränsande mjeltsjuka?

Då Wiliam gjorde sitt sista afskedsbesök, innan han såsom vanligt på våren företog sin färd åt landet, var det likväl så när, att ingen ansträngning lyckats. Ögats glans skymdes af en dimma, skämtet dog på läppen, och handen, som räcktes honom till farväl, darrade.

»När få vi återse herr ingenjör?» frågade hon med tvunget småleende.

»Förmodligen, som jag hoppas, nästa vinter.»

Det blef kallt omkring Marie Louises hjerta. Hennes sinnen svindlade, och blott genom stor ansträngning höll hon sig uppe, under det hon, helsande honom med en böjning på hufvudet, hann nästa rum.

Månaderna flydde långsamt förbi.

Medan Wiliam sträfvade och arbetade för att lägga grunden till ett framtida oberoende, ett mål, som tycktes allt mer och mer krönas med framgång, drog Marie Louise under dolda suckar den börda lifvet nu blifvit henne. En del af sommaren tillbragte hon med sin mor på Malkolmsnäs, en del vid »badet», och öfverallt kom i hennes väg den unge, artige löjtnant von Wallden. Hans uppmärksamhet var ej till enträgenhet besvärlig, ty han hade tillräcklig skarpsinnighet för att till en del genomskåda Marie Louises lynne, men der den samma, utan att synas sökt eller fadd, hade tillfälle att visa sig, uteblef den aldrig. Efter återkomsten från badresan ansåg han likväl lämpligt att försöka närmasig målet mera direkt, hvadan han snart uppträdde med anspråk af friare.

Vid denna tid täflade två andra personer, den förut nämde grosshandlaren och en fiffig kammarjunkare, om äran af Marie Louises hand, och utan att ega ringaste böjelse för någon, qvarhöll hon dem likväl länge nog i sina bojor. Men slutligen, för att efterkomma sin mors trängna föreställningar att taga ett beslut för eller emot, afekedades dessa begge tillbedjare, hvaremot det tilläts löjtnanten, likväl såsom det tycktes med liten framgång, att fortsätta sina bemödanden.

»Efter hvad jag tror, mitt barn», sade fru N. en dag till sin dotter, »gör du säkerligen sämsta valet, om du föredrar von Wallden.»

»Jag ärnar icke välja honom, mamma!»

»Af hvad orsak ger du då honom icke samma besked som* de andra?»

»För det att han är den ende, hvars besök och samtal roa mig: han har en smula hufvud.»

»Och kanske hjerta!» inföll modem. »Har du icke lekt nog?»

»Lappri, mamma — med hans hjerta är ingen fara, och icke med andras heller ändtligen: karlame ha en stor förmåga att glömma.»

»Eller att synas glömma, sedan deras förnuft förkastat det val, som deras hjerta en gång gjort!»

»Är ej detta en bra hård anmärkning, mamma lilla!»

»Du har sjelf kunnat döma, min Marie Louise!»

»Ja, tyvärr . . . men hvad skall det till slut bli af — hvilket ömkligt lif är ej detta!»

Fru N. skakade på hufvudet.

»Jag tror, att jag gifter mig innan hösten ... kan hända skulle det plåga honom!«

»Fy, mitt bam, har div så otydliga eller, rättare, gudlösa föreställningar om äktenskapets helgd, att du anser dig kunna ingå detta band af en så dålig bevekelsegrund?»

»Ack, mamma, jag vet icke hvad jag vill, jag vet blott, att jag är olycklig och att jag med förtjusning skulle bli fattig igen, för att åter komma i det läge, hvori jag var, då

vi bodde i vindsupan.»

»Alltid lika häftig!» sade modern, läggande sin hand på dotterns brinnande panna. »Bättre och tåligare, min Marie Louise, måste vi bära följderna af vår egen sjelf-viskhet.» Öfvergifna hjerta, Du tempel för min kärlek och min smärta, Sveg dig i moln, kläd dig i offerskrud.

J. Nybom

Med hösten kommo Marie Louise och hennes mor åter till staden, och hösten ditförde äfven Wiliam.

Än en gång, för allra sista gången, ville Marie Louise se om tärningen oåterkalleligen var kastad.

I sällskapslifvet mötte hon Wiliam, men denna vinter, liksom den förra, öfvertygade henne blott allt för väl att, hvilka känslor han än hyste inom .sitt hjerta (och knappt kunde hon], tro honom i stånd att vara flygtig) han likväl med fullt allvar beslutit att blifva mästare öfver dem.

»Nåväl», sade hon en dag till sig sjelf, medan heta tårar sköljde hennes kinder och harmen öfver hans likgiltiga sätt att helset, då han nyss gått förbi fönstret, ännu jäste i hennes sinne, »nåväl, äfven jag vill bli mästare öfver mina. Detta måste ha ett slut!» Hon upptog mekaniskt från bordet ett litet bref, som, hon visste ej när, blifvit ditlagdt. Med en sprittning kastade hon blicken på utanskriften — ack, hvad hade hon nu åter drömt om? Brevet var ej från Wiliam. Hon bröt det likväl och såg det undertecknad: Rudolf von Wallden.» Ah, utbrast Marie Louise, genomgående de prydliga rader, i hvilka löjtnanten besvor henne att afgöra hans lycka eller olycka, »det kunde ej komma lägligare!» Och utan vidare öfverläggning, med glömska af sin första pligt att gå till råds med sin mor, vek hon ett blad och skref:

»Löjtnant von Wallden är välkommen i afton klockan 6.

Marie Louise.»

Hon förseglade biljetten i samma flygande fart som den skrefs. Först sedan den var bortsänd, sprang hon till sin mor och kastade sig med häftighet i hennes armar, i det hon i af brutna ord hviskade: »Nu är det bestyrdt!»

»Hvilket, i guds namn?» frågade fru N. bestört.

» Jag har gett von Wallden säkert hopp och bedt honom komma hit i afton klockan sex.»

»Utan min vetskap!»

»H var till skulle det ha tjenat? Mamma har alltid varit mot honom, och likväl är han den ende, med hvilken jag någorlunda drägligt kan genomgå lifvet.»

»Du tror kanske, att han alltid skall bli din lydige slaf, som till ditt nöje knäpper gitarrens strängar och uppstämmer muntra visor? Men jag ber dig, Marie Louise — ty ännu är det icke för sent — ändra detta förhastade beslut, till hvilket du säkert blifvit. ledd af någon orsak allt för obetydlig att lägga i vigten mot hela din kommande lefnads lycka. Erinra dig, att din mor talar af en bitter, dyrköpt erfarenhet, och handla ej du mot mitt råd! Jag kan icke säga hvar-för, men mitt hjerta har en säker aning om olycka, i fall du står fast vid detta val.»

»Ack, söta mamma», svarade Marie Louise, hvars förströdda sinnen ej tilläto en närmare granskning eller tillämpning af moderns ömma ord, »tro mig, det är blott en fördom mamma känner, emedan Wallden är en fattig

militär! Han är i alla fall en hederlig karl, som en hustru icke behöfver rodna för, och jag tror, d. v. s. att jag föresatt mig att bli rätt lycklig med honom.»»Marie Louise, Marie Louise, jag bäfvar för dig, arma barn!»

»Nå, så gif mig då skäl, goda mamma! Säg mig något enda drag af den mannen, som är dåligt, och jag skall genast — efter jag ännu kan det — ge med mig.»

»Gud gifve jag kände dessa drag så väl som jag anar dem», sade fru N. sorgligt, »då skulle jag kan hända vara så lycklig att kunna verka på dig! Men nu kan jag endast bedja dig, be af varmaste hjerta, att du för din mors skull afetår från denna förbindelse!»

Marie Louise gick några ögonblick fram och åter på golfvet utan att svara. Derefter stannade hon framför sin mor och yttrade med en röst, hvars inneboende lidelse förskräckte den ömma modern: »Nåväl, mamma, jag vill afstå från denna förbindelse, och jag gör det så mycket lättare som den i alla fall blir en förhatlig boja. Men märk nu hvad jag säger: Jag är icke som andra — jag kan icke hjälpa det — ofta brusar blodet på ett förfarande sätt genom mina ådror, och det brinner som eld, då jag skall tvinga mig att synas kall. Ger jag nu en man rättighet till min tro och med det samma mig sjelf ansvarsfulla pligter att uppfylla, då är jag bevarad för min farligaste fiende, friheten — friheten att i ögonblick af vansinne lyssna till de vilda idéer, som stundom jag genom min inbillning ... O, mamma, du dyra och enda vän, du, som är så from och ren, huru skall jag våga omtala för dig de syndiga tankar på frihet från alla jordiska band, som frestat mig...» Marie Louise sjönk till sin mors fötter och vätte hennes händer med sina tårar/

»Olyckliga, förvillade bara, kan sorgens mått aldrig fyllas!» Moderns tårar blandade sig med dotterns. Längre förblefvo de så, stumma, slutna bröst intill bröst.

Slutligen sade fru N., upplyftande Marie Louises panna, öfver hvilken hon lade sin hand: »Du måste ha lidit mycket, innan din själs ljus så kunnat bortskymmas, och jag är säker, att ditt eget samvete redan straffat dig nog, att jag skulle behöfva öka tyngden. Jag vill icke ens säga: 'Gifmig ett löfte T, ty en sådan begäran vore att förutsätta det du ännu en gång kunde frestas af den största synd en menni-ska kan begå. Men min Marie Louise har öfvervunnit sig sjelf, då hon anförtrott sig till sin mor!» x

»Ack ja, jag känner att här är min bästa tillflykt. Men efter detta vill ju mamma icke afstyrka mitt giftermål, utan låt oss i afton afgöra allt! Tro mig, tro mig, jag blir lugnare, då jag vet ett bestämdt mål, för hvilket jag skall lefva.»

»I guds namn då!» sade fru N. med hjertat uppfyllt af ångest. »Blott ett vill jag tillägga, och göm dessa ord beständigt i din själ: Då du ingått denna förening, som gäller lifvet, så mins, att icke ens en half känsla får vara den otrogen, till hvilken du bör ha gifvit allt!»

Dagen efter denna afgörande vändpunkt i Marie Louises lif flög ryktet om hennes förlofning genom staden, och den* hann icke sist till rådmannens hus.

»Nu få vi väl se om här inte blir annat ljud i bjellran!» sade gumman Utter, stultande uppför trappan till ingenjörens våning, hvilken nu blifvit tillökt med sjelfva salen, emedan han hade under sjelfva vintem ej mindre än tre herrar biträden, som arbetade vid de särskilda fönstren.

Rådmanskan brukade alltid benämna Williams kontor för »kansliet», då hon för sina bekanta skröt öfver sin lille ingenjör, hans stora förtjenster och dråpliga affärer, hvilka hon ansåg alldeles som sina egna.

På sin gamla plats i kupan satt Wiliam och skref.

»Välkommen, moster Greta!» Han afröjde skyndsamt en stol för gumman.

Rådmanskan drog igen dörren.

»Nå, Wiliam, du har inte hört något nytt?»

»Aldrig grand, utom att Pellander, som nyss gick härifrån, kommit till staden för att väcka den slumrande

rättvisan.»»Hvad skall det betyda?»

»Att ett bysättningsutslag länge, allt för länge, blifvit af borgmästaren förhaladt eller rättare bortglömdt, emedan det gälde hans slägting löjtnant Wallden.»

»Åh, nej då?»

»Jo jo men, Pellander har nu fått fullmakt af fordrings-egaren att ge målet en raskare fart, och förmår ej löjtnanten att skaffa någonting, som kan fresta vår advokat, hvilken i sådana fall är känd för tolerans och mensklighet, så fruktar jag att herr löjtnanten med snaraste reser från staden mer obeqvämt än han brukar färdas.»

»Har ingen fara, du! Jag spår, att han skall finna utväg att sätta affärerna i ordning — du hörde ingenting mera nytt!»

»Nej .. hvad då?» frågade Wiliam, och hans kind antog en högre färg.

»Marie Louise blef i går förlofvad med löjtnant Wallden.»

»Åh, det är skändligt! utbrast Wiliam, häftigt uppfarande.

»Skändligt — det var väl för mycket sagdt.»

»För mycket... nej, visst icke! Att fria till en qvinna i samma ögonblick han bjudes fri skjuts till gäldstugan! Hon bör icke uppoffras — men, hvem skall varna henne?»

»Har du någon nytta af att hon blir varnad?»

»Jag tänker icke på min nytta eller onytta, jag tänker endast på henne, för hvilken jag ser en bottenlös afgrund ligga öppen.»

»Men, kära hjertans, min lille Wiliam, det är väl ändå inte det värsta en karl kunde göra!»

»Om äfven så icke vore, så har han nog gjort det, som är ändå värre, den usl. ...» Wiliam hejdade sig hastigt, och tillade lugnare: »Men, vid gud, hon skall icke ovarnad störta sig i förderfvet! J!å de döma mig huru som helst — mitt senare uppförande har tillräckligt visat, att jag ej handlar för egna beräkningar — jag vill tala med fru N* och, om så fordras, äfven med Marie Louise.»

»Men sansa dig och betänk ...»

»Här är ingen tid att betänka: jag går dit ännu i afton ... Men, nej, då träffar jag säkert löjtnanten. Nu skall det ske, när han troligen är upptagen med att som bäst rangera sina affärer. Jag går i ögonblicket.»

Wiliam klädde sig i hast.

Och en knapp half timme efter sedan han erhållit den underrättelse, hvilken, i trots af alla beslut, skakat hans själ till dess innersta delar, stod han i förmaket till den våning, som beboddes af fröken Marie Louise och hennes mor.

Fru N. hörde från sängkammaren hans röst och kom genast ut.

Med en känsla, om icke just af förlägenhet, likväl af ömsesidig oro, nalkades de hvar andra, och hos henne åtminstone minskades den ej, då Wiliam, sättande sig bredvid henne på soffan, med något osäker röst yttrade:

»Jag kommer i ett ärende af stor vikt — skall väl fru N. tillåta en gammal tillgifven vän att få tala utan omsvep?»

»Mycket gema!» stammade hon, bäfvande för att Wiliam nu, då det var för sent, skulle förnya sitt anbud.

Men hon upplystes snart om sitt misstag, då Wiliam, skiftande färg, återtog: »Fröken Marie Louise lär i går ha blifvit förlofvad — känner herrskapet närmare den man, som vunnit frökens bifall?»

»Nej, vid gud, icke det ringaste!»

»Det var just hvad jag trodde. Och ehuru jag säkerligen borde vara den siste att vidröra denna affär, tillåter icke mitt samvete, att jag ser denna förbindelse fortgå, utan att låta herrskapet sjelfva få tillfälle att döma om hvilka följder den kan draga med sig.»

»Tala, tala, min bästa herr ingenjör.

»Till en början är löjtnant Wallden icke blott ruinerad, utan intrasslad i en mängd mindre hedrande affärer, allt följer af hans passion för spel. Ett ögonblickligt bevis, hvilket fru N. icke får anse som småaktigt af mig att nämna, är att borgmästaren, af orsak som man nu, utan att träda sanningen för nära, lätt kan gissa, fördröjt ett bysättnings-utslag, hvilket länge sedan skulle ha varit verkställt. I dag är emellertid fordringsegarens ombud i staden, och på hvad sätt affären blir uppgjord torde äfvenledes låta gissa sig, då man känner löjtnant Walldens nya förhållanden.»

»Ack, mina aningar, mina aningar — jag trodde aldrig den karlen om godt.»

»Och likväl», upptog Wiliam, »är detta efter min tanke det minsta, emedan denna omständighet ty värr är ganska vanlig och förr eller senare torde ha kommit till herrskapets kunskap. Men det jag nu har att tillägga kan blott ögonblickets tvingande magt förmå mig att yppa, ty det är en mig anförtrodd sak. Löjtnant Wallden har, för ännu knappt en månad sedan och medan han som ifrigast lade sitt öde i fröken Marie Louises händer, friat till enkefriherrinnan G:s fula, men rika dotter. Han hade fast beslutat att rädda sig på någotdera sättet: svek lyckan honom på ena sidan, skulle hon väl vara honom bevågen från den andra. Friherrinnan, som misstänkte, att hans frieri endast åsyftade hennes dotters stora förmögenhet, har ännu icke svarat, men svarar med nej — fröken Marie Louise har under tiden gifvit honom ja.»

»Detta är likväl en historia...» Fru N. rodnade och sväfvade på rösten.

» ... som fordrar bevis», inföll Wiliam, »och det finnes här.» Han uppdrog ur bröstfickan ett bref, adresseradt ^ till friherrinnan G. och undertecknad: Rudolf von Wallden.

»Och hur, i guds namn, kan detta vara i herr ingenjörens händer?»

> Genom den enklaste händelse. Sedan längre tid står jag i affärskorrespondens med detta fruntimmer rörande en skiftesdelning mellan henne och hennes grannar. Jag har varit nog lycklig att vinna hennes aktning, och hon har behagat, innan hon afsände sitt svar till löjtnant von Wallden, skriftligen förtro mig hans anbud till dottern med anhållan att jag, såsom boende i samma stad der löjtnanten nu uppehåller sig, måtte lemna henne några underrättelser om hans förhållanden och karakter, hvilka begge delarne Ryckas vara friherrinnan temligen dunkla.»

»Och hvad svarade herr ingenjör?»

»Att jag ej kände vidare om honom, än att han här öppet och sedan en längre tid friade till fröken N., men att utgången ännu icke var känd. Det var då friherrinnan med omgående sände mig detta bref, beviset på den lägsta dubbelhet, med uppdrag att endast i ett tomt kuvert sända det till löjtnanten vid något tillfälle, då han befann sig i frökens sällskap. Jag hade ämat verkställa denna order redan i går, men det kan ske i dag, sedan, såsom jag hoppas, det nu spridt tillräcklig belysning öfver herr von Walldens handlingssätt.»

»Ack, min bästa ingenjör Wiliamsson, detta är visst talande, men jag fruktar likväl...»

»Hvad — skulle fröken kunna under sådana omständigheter ... det är icke möjligt!»

»Det fins ingenting mindre möjligt, än att förutsätta hur Marie Louise skall ta en sak, och allra minst denna. Men om herr ingenjör vill öka min förbindelse, så lofva mig att sjelf tala med henne 1»

»Icke gerna, min bästa fru N. Ömtåligheten i denna

* angelägenhet — med ett ord: fröken skulle säkert finna... Nej, jag måste verkligen utbe* mig att förskonas från detta förtroende!»

»Tyst, tyst — herr ingenjören slipper mig ej... var god och sitt — jag hör Marie Louise komma in i sängkammaren. Jag vill genast börja mitt förberedelsevärf. BUf blott icke otålig, om det dröjer litet!» Fru N. försvann. Den goda frun trodde i sitt sinne, att ingen bättre än Wiliam skulle kunna inverka på Marie Louise. Man får se huruvida hon förmådde att rätt bedöma sin dotter.

Vindskuporna.

8Hvad som föregick i sängkammaren har ej kommit till vår kunskap, ty endast afbrutna ord nådde Wiliams öra, der han, lutad mot kakelugnskanten, qvarstod i den pinsammaste belägenhet. Han nästan till häften ångrade, att han åtagit sig en såk, som, antingen den lyckades eller misslyckades, skulle kunna kasta en skugga på honom sjelf. Hvem brydde sig om att se renheten i hans uppsåt, hvem skulle tro, att han icke äraade förnya sina forna anspråk, i fall han lyckades att störta sin rival? Detta visste ingen, men kan hända skulle deremot mången förmoda, ja möjligtvis Marie Louise sjelf tro, att egennyttiga beräkningar legat till grund för hans åtgörande.

Dessa betraktelser voro utsägligt bittra för honom. Men steget, en gång taget, kunde ej återkallas, och hvilket resultat än deraf uppstode, skulle han alltid ega en tröst i vissheten, att han, med uppoffringen af till och med hennes goda tanke, försökt rädda henne: hon skulle icke med förbundna ögon gå i faran.

Det hade förflutit en för Wiliam oändligt lång tid, då dörren sakta uppdrogs och Marie Louise visade sig på tröskeln.

De hade icke träffats ensamma sedan det viktiga ögonblicket, då hon i följd af sitt okufliga högmod afsade sig sin frisyre. Nu stodo de åter midt emot hvar andra, han allvarlig och i det inre djupt upprörd, hon med lugn värdighet utan en skynt af försvunna moln på sin panna.

Marie Louise var den mew obestämda qvinna, så länge det gälde att öfverlägga om ett ipål, men hade hon en gång bestämt sig, skulle hon oåterkalleligen sträfvat fram, möta henne hvad som helst. Häraf föfy#^ att en några timmars gammal forlofning af henne ansågs liktydig med äktenskapets helgd och hennes egen liksom den mannens heder, med hvilken hon förbundit sitt öde, såsom en gemensam egendom. Om hon tänkt annorlunda, om hon icke ansett den första förbindelsen så oupplöslig, hade hon troligen icke i det qval-fulla, mest afgörande ögonblicket kunnat afstå från den man, som hennes hjerta, då, nu och alltid älskade.»Oändligt välkommen, herr ingenjör!» yttrade hon i tonen af den artighet, hvarmed man tilltalar närmare bekanta. »Jag kan icke annat än vara tacksam för den upprigtiga välmening, herr ingenjörns ärende innebär, men till de åt mamma lemnade förklaringarne fordras ännu något, som jag ber att få tillägga.»

Wiliam kände sig så förvånad som om han blifvit nedslungad från himmelens sky.

Der stod denna qvinna, som han var säker om ännu älskade honom, hvilken han trott skulle under tårar och i den häftigaste rörelse hafva visat sig, för att antingen tacka eller fördöma honom för hans nit, och den han framför allt förespeglat sig torde röja fruktan och blyg oro vid att ha en sammankomst med honom — der stod hon fullkomligt sansad och talade i tonen af höflig bekantskap, liksom det varit föga magtpåliggande saker, han haft att meddela. Verkligen förbryllad öfver en sinnesnärvaro, af hvilken han sjelf allt mindre och mindre kunde skryta, åtnöjde han sig att afvakta de kommentarier hon utlofvat.

»Angående den första affären», återtog Marie Louise med lika mycken säkerhet som om hon skulle ha framfört den fullkomligaste sanning, »får jag nämna, att den redan är mig bekant» — hon njöt af Wiliams synbara bestörtning — »att, i samma ögonblick eller, rättare, innan von Wallden begärde min hand, han meddelade mig den oordning, hvori hans ekonomi befinner sig, hvilken omständighet, då jag stadgat mitt val, förekom mig icke böra vara något hinder. Hvad åter brefvet angår» (hon lade detta på bordet framför Wiliam) »så vill jag icke tillåta mig någon anmärkning öfver det missbruk, som deraf blifvit gjordt: jag vill endast säga, att jag aldrig ärnar låta von Wallden veta, att jag sett det, ty vid den tid, det skrefs, var vår förbindelse så fullkomligt af-bruten, att han egde rättighet att fria till hvilken han behagade, och jag förmodar att han ansett tidsutdräkten med svaret såsom ett tillräckligt talande svar för att ega frihet förnya sitt anbud till mig, hvilket först skedde i går.»»Med afseende på allt detta», svarade Wiliam, ihopläg-gande brefvet, »finner jag att jag kunde hafva besparat mig mina

välmenande afeigter — men man är olyckligtvis sällan i stånd att på förhand beräkna deras användbarhet! Det är min pligt att tro frökens ord, och i hvarje fall är frökens handlingssätt vid dessa nya förhållanden särdeles beundrans-värdt. Emellertid, fröken Marie Louise, lemna icke utan afseende de fakta, jag anført — de äro talande och tillåt mig...

»Nej, herr ingeniör», afbröt Marie Louise, »jag kan icke tillåta, att den person, med hvilken jag förenat mitt öde, längre blir föremål för ett samtal af detta slag emellan oss, och jag bör blott tillägga, att jag i intet hänseende anser mig ha något att skaffa med det, som tilldragit sig före min och von Walldens förlofning: detta är helt och hållet hans ensak.»

»Således, hvilka tillvitelser än kunna läggas löjtnant von Walldens karakter till last, äro de af ingen vikt för hans fästmö?»

»Af ingen vikt!»

»Förlåt, min fröken — men om det tillåtes mig att yttra ett upprigtigt ord, skulle jag våga fråga, om ej detta skäligen kan kallas att med flit vilja vara blind?»

»Möjligt», svarade Marie Louise, »men det är nu en gång så min princip.»

Blodet steg Wiliam åt hufvudet. Hans förtrytelse hade länge stridt med en bättre känsla, en känsla, som varmt talade för Marie Louise, äfven då hon, såsom nu var förhållandet, af egensinnig stolthet lät föra sig i ett uppenbart förderf. Det skarpa svaret dog på hans läppar, och i en ton af innerlig mildhet sade han: »Jag fruktar, att denna princip kan bli af oberäknelig skada för framtiden. Ack, fröken Marie Louise», fortsatte han i stark rörelse, »tro den vän, som icke känner något högre intresse än frökens lycka .. han kan ej ha en dålig afsigt — öfverväg, jag besvär fröken derom!» »Icke denna ton, för guds skull.. . Lemna mig! Vi ha ej något mer att säga hvar andra.. . Tack, tack för allt — men det kom för sent!»

Marie Louise var försvunnen.

I dyster sinnesstämning vände Wiliam tillbaka. Marie Louise hade försmått hans råd. Vid den utgång, som saken nu fått, önskade han å nyo, att han icke begagnat sig af de medel hstfi egt att visa henne faran. Hvad äro mina böner, hvad min klagan?

Står icke djupt och outplånligt re'n Min dom i ödets koppartafla skuren!

Hvad hoppas jag, hvad söker, hvad begär jag Hvad kan jag fa, hvad kan jag mista mer?

J. L. Runeberg.

Två timmar efter Wiliams besök inträdde löjtnant von Wallden med strålande blick till sin fästmö. Han var lycklig, lyckligare än under sjelfva gårdagen, då han fick ja, ty i dag hade han fått Pellanders ja, att han, förmedelst en respektabel dusör, hvilken först af allt borde utfalla, skulle öfvertyga sin hufvudman, att dennes fordran mycket snarare utfölle, i fall man lät löjtnanten i ro hålla bröllop, än om man bysatte honom.

»Huru befinner du dig i dag, min älskade Marie Louise?» frågade den i hast bekymrade fästmannen, då han såg henne med marmorblek kind sitta tillbakalutad mot den beqväma svängningen i en hvilsoffa.

»Icke fullkomligt väl, och med anledning af ett rykte, som nu på morgonen flugit omkring i staden och på denna väg kommit till min kännedom, hade jag icke heller väntat att se dig så glad.»

Von Wallden, osäker om hvilket rykte hon menade, ty en mängd möjligheter korsade sig i hans hufvud, varlikväl för klok att blottställa någon sida, som kunde betäckas: han såg alltså med ett frågtecken på sin fastmö.

»Advokaten Pellanders ärende!»

»Ah, hvad de småstäderna äro odrägligt ledsamma — hela staden blandar sig i individens affärer! Jag försäkrar dig, min älskade, att detta är fen bagatell, fullkomligt oför-tjent af din uppmärksamhet och som redan är rangerad.»

»Med förbindelse att honorera skuldsedeln efter två månader, gissar jag — det var ju till två månader härefter, som jag i går, på din enträgna begäran, utsatte vårt bröllop?»

Wallden rodnade starkt. Likväl var det med den mest förtjusande kontenans som han yttrade: »Sex veckor, min engel!»

»Ja, så var det — men du kan i alla fall icke ha mindre än iijorton dagar på dig för att göra dig förtrogen med dina nya affärer.»

»Du viil såra mig, dyra Marie Louise!»

»Långt derifrån... jag vill blott, att vi rätt förstå hvar andra. Dina affärer äro i grund förstörda, och ingenting är naturligare än att du söker reparera dem.

»Ack, Marie Louise, du kan väl icke tro, min älskade, tillbedda Marie Louise, att jag af en så oädel bevekelsegrund skulle med denna ifver ha sökt vinna den lycka, som du ändtligen tilldelat mig!»

»I det förhållande, hvori vi nu stå till hvarandra», återtog Marie Louise, »anser jag bäst, att vi alltid visa ett öppet förtroende, och för att således göra en början vill jag säga min tanke rent ut: Jag tror det denna önskan till en stor del ingått i dina beräkningar, men att du derjemte har så mycket personligt tycke för mig som kan erfordras för att förhöja nöjet i att bli en behållen man. Med ett ord: jag betvivlar icke att, i fall du på samma gång — jag förutsätter det endast — skulle friat till någon qvinna, som varit rik och ful, du föredragit mig, såvidt det berott på ditt val.» Wallden stod bokstafligen förstenad. Marie Louise skulle således veta... Hvad vore nu att göra? Ingenting annat återstod än att begagna sig af det exempel i förtroende, som hon gifvit, men det måste vara fint, ej alldeles öppet.

I följd af denna tankegång kastade han sig häftigt ned bredvid sin fästmö, tog hennes hand och stammade:

>Marie Louise, kan du tillgifva mig — det skedde i ett ögonblick af vansinne och förtviflan, då jag fullkomligt misströstade om att få ega dig! Men jag afbröt genast denna galenskap.

»Du?»

»Ja, vid min heder!»

»Och i annat fall hade du kunnat erhålla denna arf-tagerskas hand?»

»Skulle den», svarade löjtnanten med smickrande röst, »som. vunnit Marie Louise, behöfva frukta afslag från en liten medusa?»

»Nej, nu går det nästan långt!» yttrade Marie Louise i en ton, som lät särdeles skärande i fästmannens öra: den var icke kall, icke häftig, men den uttryckte något vida värre.

»Hvad menar du, min älskade?»

»Att du måtte ha mycket klen minne ... men låt oss afbryta detta ämne! Du skall alltid finna mig benägen att med slutna öron upptaga hvad som kan komma till min kunskap i afseende på din förflutna lefnad, men märk: i allt hvad du hädanefter företager dig, tar jag del! Fläckar du din egen heder, så fläckar du äfven min — men jag hoppas, att du ej skall göra något, hvaröfver jag behöfver rodna.»

»Nej, vid gud, du öfvermenskligt idealiska qvinna, med tänkesätt så upphöjda, att ingen af ditt kön eger dem sådana, tro mig — jag svär det dyrt — att hela min lefnad skall helgas dig och hedern 1 Aldrig en hemlighet för dig, aldrig en handling, som jag skulle ens önska att gömma för din blick!»

Löjtnanten sväfvade på stegen till högre sferer. Han hade varit beredd att få tumla ända ned i afgrunden, men genom ett underverk — han visste ej hvilket — flög han nu in i sjelfva sjunde himlen.

»Gifve gud», sade Marie Louise allvarligt, »att du hölle dessa löften! Så snart vi äro vigda, har du fria händer, ty för att dess säkrare binda dig, lemnar jag dig ett obegrän-sadt förtroende. Mamma har uppjudit allt för att öfvertala mig till ett så kalladt paktum, men den, hvilken jag ger min hand, måste äfven vara herre till min

förmögenhet. Skulle du emellertid bedraga denna min tillit, då — o, jag vill icke tänka mig något så förfärligt!»

»Du vill det icke, gudomliga Marie Louise, ty du kan icke tänka så föraktligt om den man, som du valt till din make. Jag tager Gud som vittne, att jag menar redligt och att jag icke skall ega någon dyrare pligt än att bereda din lycka!»

»Dew» — Marie Louise for med handen öfver pannan . . . »Men, lika mycket, hör nu vidare: Då du, som sagdt, blifvit herre öfver min förmögenhet, skall du på en gång rangera dina affärer, så att vi kunna vara fullkomligt befriade från påminnelse derom. Sedan måste du bli ordentlig, strängt ordentlig, om du önskar vinna och bibehålla min aktning, ty fattig vill jag icke än en gång bli.»

»Icke jag heller!» försäkrade von Wallden af upprigtigt hjerta. »Jag hade länge sedan kunnat vara den ordentligaste- människa, om jag haft något att hushålla med, men en fattig karl kan endast genom vigilans hålla sig uppe.»

Då detta icke synnerligen svärmande samtal blifvit ut-tömdt mellan de förlofvade, ville von Wallden med en älska-res och fästmans rättighet uppföra en scen mera öfverens-stämmande med de förhållanden, som för tjugufyra timmar sedan blifvit ingångna, men detta försök afklippes helt och hållet af Marie Louises förklaring, att hon aldrig tyckte om kärlekspjunk. Man kunde ju hålla af hvar andra lika mycket ändå: hon visste ej något tråkigare än se tvenne förlofvade personer kuttra som dufvor.»Men denna förebild är dock hänrykande!-» invände löjtnanten.

»Mä vara för den, som tycker om det sentimentala, men det gör icke jag.

»Så prosaiskt! Hvar skall jag då taga vägen med mitt glödande hjerta?»

»Du är ju redan af med det, då du skänkt det åt mig!» yttrade hon med tOltvingad glädtighet... »Men hitta på ett mer underhållande samtalsämne, tills du härnäst kommer hit — nu måste jag skriva bref!» Och Marie Louise affardade helt knapphändigt den blifvande herskaren öfver hennes öde.

Brefvet, som hon ärnade skriva, var till friherrinnan Charlotte för att underrätta henne om den nyss timade förändringen. Men icke ett ord i detta bref yppade de nya upptäckter, hon gjort i afseende på sin fästmans karakter och ej heller något rörande hennes sista möte med Wiliam. Hennes meddelanden förrådde likväl för den skarpsynta vännen att, åtminstone i det ögonblick de nedskrefvos, hon var långt ifrån att vara lycklig eller att ega det lugn, som hon gjorde sig möda att visa.

Marie Louises korta frihetstid gick snart till ända. Den ömma, oroliga modem suckade djupare för hvarje dag, som närmade målet, men Marie Louise hade beständigt till hands en öm smekning, ett tröstande ord; aldrig hade hon varit så kärleksfull, så varm som nu, så ödmjuk, så uppmärksam. Men ingenting kunde lugna modershjertat: det såg genom täckelset, som Marie Louise kastat öfver sitt inre, och det bäfvade för att hon en gång skulle bittret såras af de farligheter, med hvilka hon nu öfversåg.

Under alla tre lysningsdage strömmade vänner och bekanta till fru N:s hus. Wiliam gjorde sin visit knapphändigt på en förmiddag i sällskap med rådmän Utter; rådmanskans skulle naturligtvis på stor kaffevisit. Som von Wallden var närvarande, då Wiliam ålade sig detta för hans hjerta hårda prof, aflopp det lättare än det kanske eljest skulle ha gjort...

Den 16 februari skimrade hela den stora våningen vid torget i glansen af ljusen från kronor och kandelabrar. Den objudna delen af stadens befolkning trängdes nyfiket der utom kring för att fa en skymt af bruden, som stundom visade sig vid fönstret, än vid sidan af den öfverlycklige brudgummen, än endast åtföljd af sina tärnor.

»Hon har aldrig sett så litet bra ut som i qväll!» sade en förnämre madam till sin granne. »Hennes ögon ä' ordentligt rödsvullna.»

»Ack, men hon är ju så grann, så grann!» utbrast en annan. »Ansigtet är det minsta på en brud. Se sa n garnering — ve mig, är det inte fyra rader blonderspetsar, och sådant sidensars... hvad hon är lycklig ... Tänk! den som vore

i hennes ställe!»

»Den vore kanske inte för säll!» menade en tredje person. »Jag känner mamsell Henriette, och hon talte om för mig i dag, när jag var der uppe ett ärende, att fröken inte legat hela denna natt, utan gått påklädd fram och till baka och att hon varit ända som litet besynnerlig i morse.»

»Åh, det var hon alltid, det högfärdiga stycket!» inföll den fjärde språkarinnan. »Hon visste aldrig rätt på hvilken fot hon skulle stå, och nu blir det väl än värre, när hon beständigt kan få åka. Min man har klädt den nya granna vagnen och gjort liveriet åt de två glopame, som springa och fjeska der inne.....»

Under allt detta satt i den förmörkade vindskupan en person nedböjd öfver bordet framför fönstret. Det var Wiliam, klädd i uniform för att infinna sig på bröllopet, men som, då han skulle gå, helt och hållet saknat förmåga att komma från stället. Orörlig stirrade han på vindskupan midt öfver

— den syntes ödslig som en graf.

Rådmannen hade redan vandrat af till brölloppshuset, men rådmanskan, som icke ville kosta på sig en ny svart sidenklädnad för ett tillfälle, hvilket endast gjorde hennesorg, hade blifvit hemma. Hon visste, att Wiliam ämade sig dit, och då hon förnam att allt tystnat på hans rum, hvaraf hon slöt att han nu gått, tog hon ljustet i hand för att trippa upp och stöka htet till rätta åt honom. I salen språkade ungherrame vid sina arbetsbord: de visste icke annat än att deras förman var borta.

Men, herre gud, så det klack till i moster Gretas hjerta, då hon steg in och fann honom, som hon trodde vara midt ibland bröllopsgästerna, sitta liksom död vid bordet. I en sekund var hon framme och fattade hans arm. »Wiliam, Wiliam, min snälle gosse, hur är det med dig?» ...

»Jo, jo», sade Wiliam, strykande kallsvetten från sin panna, »jag skulle ju gå på bröllop, på Marie Louises bröllop

— var det ej så?»

»Men det är för sent nu, kära barn!» sade gumman med gråten i halsen, ty sådan som hennes käre Wiliam nu såg ut hade hon aldrig förr sett honom: han var ju så blek, att knappt en enda droppe blod tycktes finnas i hans ådror.

»Icke för sent... Jag vill, jag skall se henne som brud!»

»Nej, hjertans min gosse, det må du inte vilja! Hon har kostat dig nog, och de skulle bara le, de der andra' förstår du, de som ingenting veta, i fall de finge se dig sådan som du nu är.»

»Ilvad — skulle de skratta åt mig?»

»Ja, du, det kunde väl hända. Men här, ser du, Wiliam lille, är någon som icke skrattar åt dig, som gema ville ge resten af sitt gamla lif, om hon kunde köpa dig den lycka du förlorat. Kom nu och sätt dig här på soffan hos gumman och låto henne få prata med dig!»

»Åh nej, icke kan jag prata! Det är så tungt här — jag saknar luft. .. Jag skall gå ut på en liten stund.»

»Nej, det gör du inte! Vi ska' ta af oss den der stygga fracken: det är inte annat än den, som klämmer dig... Se här, Wiliam lille, här har du nattrocken — bara vi nu känna oss riktigt hemma igen, så blir det nog bra.» Gumman fick honom att lemna bröllopsutstyrseln, den hon, för att ej reta hans minne, genast hängde in i garderoben : och synnerligt väl gömde hon undan värjan, för hvilken gumman i sin uppdrifha inbillning hade stor fruktan... Nu satt då Wiliam der4 i soffan vid sidan af sin sannaste och trognaste vän och lät henne säga, göra och låta hvad hon ville, medan han, likväl lika orörlig, stirrade på vindskupan.

»Ack, ack, du hör mig icke!» klagade den goda gumman och tryckte hårdt hans hand.

»Jag vill höra allting sedan — låt mig endast nu svepa kappan om mig! Jag måste ut ... jag har föresatt mig att se henne i afton.»

»Nå, i guds namn då! Men låt mig följa med — vi kunna förkläda oss litet och gå in i folkhopen.»

Wiliam sprang häftigt upp. »Tack, hjertligt tack!» sade han. »Låt oss skynda!»

»Ja, tag nu kappan och hatten och tål dig se'n ett par ögonblick nere hos oss, medan jag slänger på mig... Men, käre min Wiliam, för det att jag nu ger efter, skall du också på tro och heder lofva mig att vi vända om, så fort du fått se henne!»

»Ja, jag vill ej mer.»

Och arm i arm gingo den unge mannen och den gamla frun framåt gatan till torget. Ingen låtsade känna igen dem, men på den beredvillighet, hvarmed man i sjelfva trängseln makade åt sig, anade gumman, att de nog voro igenkända.

Ett litet stycke ifrån huset stannade de. »Drag ner hatten och skjut väl upp kragen!» hviskade moster Greta.

Wiliam hörde henne ej, ty hans önskan var redan upp-fylld: åtföljd af brudtärnorna med ljus i hand, kom bruden fram liksom på en hemlig kallelse. Hon såg utåt gatan i den mörka människomassan, der dock ingen särskilt gestalt kunde upptäckas. Men kanske herskade aningens magt öfver hennes hjerta, ty denna gång hade hon icke, såsom vid de föregående, ett småleende att gifva; tvärt om darrade läppen, då hon djupt och allvarligt helsade utåt. Efter några minuter försvann hon från fönstret.

»Kunna vi gå nu?» hviskade moster Greta och ryckte Wiliam sakta i armen.

»Ja!»

Och i rådmanskans lilla förmak, der han upplefvat så många glad och trefflig stund, satt Wiliam sedan hela aftonen, lugn till det yttre. Han var så ovanligt medgörlig, att gumman likväl fruktade för honom. Men längre fram på qvällen brast det onaturliga band, som sammandragit hans hjerta; gående af och an på golfvet, höll han handen för ögonen, men moster Greta såg likväl de tårar, som droppade ned mellan fingrarna.

Med denna lätnad var Wiliams kraft återvunnen, och gumman skulle gerna ha gråtit i glädjen öfver att nu känna igen sin lille ingenjör, endast hon vågat låtsas om hvad hon sett.

»Tack, tack, käraste moster Greta — det är allt hvad jag kan säga!» yttrade Wiliam, då de skildes denna bittert tunga afton. »Min egen mor hade i detta ögonblick icke kunnat vara mig mera.»

»Gör inte gumman högfärdig! Hon handlar ju af bara egennytta: din lycka är hennes.»

»Men utan denna ädla egennytta», sade Wiliam, rörd omfamnande henne, »hade jag icke nu varit sådan jag är. Och», tillade han, anande att moster Greta ändå sett hans svaghet, »Gud gaf qvinnan tårar för att utgjuta sin smärta, men mannen, hos hvilken sådana gäster äro sällsynta, fick dem för att återvinna mod och kraft.»

Prisande Gud gick rådmanskan till hvila och sof lugnt och godt, medan Wiliam nu i stilla vemod blickade på Marie Louises forna fönster, bland hvars frostrosor månen så vackert skimrade.

Och upplyft öfver allt smått, bad han för henne, för sig. 16.

Ja — äro Ti icke ofantligt lyckliga t Q. H. Mellin.

Det är åtta dagar efter bröllopet.

Marie Louise halfligger på en soffa i kabinettet, insvept i en elegant förmiddagsdräkt. Hennes hand qvarhåller en bok på knäet, medan hennes blick, icke utan en viss välvilja, hvilat på hennes mans vackra gestalt, der han, sittande på en låg taburett vid hennes fotter, knäpper gil&rrens strängar och beledsagar de veka tonerna med en röst, som icke har något vekt eller kvinligt, utan en manlig klang.

Hennes nåds vagn är framme 1» rapporterade en betjent i det von walldenska livrét.

Marie Louise besvarade underrättelsen med en lätt rörelse på hufvudet, men när hennes man slutat den behagliga romansen, sade hon vänligt: »Jag vill icke be dig göra mig sällskap i dag, ty ibland är det godt att ensam få hemta luft.»

»Som du vill, min älskade I Det är en uppoffring du ålägger mig» — han kysste artigt sin hustrus hand — »men solen skall icke länge vara försvunnen I»

»Ack, bäste Wallden, om du ville lägga bort dessa utnötta och triviala talesätt — de uttrycka ju ändå ingenting ..
* Skola vi göra visiter i afton?»»Ja, om du så tycker, min engel! Efter dessa beskedliga menniskor nödvändigt vilja afbryta vår husliga lycka med sina välmenande bjudningar, kan man väl till ersättning för deras kostnad kosta på dem till baka ett några minuters besök.»

»Ja, så tycker jag.»

»Och alltid, min dyrkade Marie Louise, skola våra tycken öfverensstämma! Harmonien är grundvalen för äktenskapets sällhet.

»Det är sant, min vän! Men nu måste jag kläda mig . . . Får jag be dig ringa!»

»Ringa — hvad tänker du på, min gudinna? Jag förbehåller mig att sjelf få uppvakta dig: du skall ju icke ha annat än ytterkläder, och jag tillåter ingen annan att påknyta dina lappskor ... se här, det ligger ju framme i sängkammaren alltsammans!» Och med glad beställsamhet sprang den nygifte mannen om kring sin unga fru, fjäsande mer än en fästman.

»Nå, som du vill då!» Marie Louise sträckte fram sin lilla fot på pallen.

»Ack, sådan förtjusande fot — jag trotsar Venus att visa maken!»

»För all del, min vän», bad Marie Louise helt otåligt, »lemna då en gång din bombastiska sinnrikhet — hästarne få vänta för länge och kusken fryser i hjel.»

»Bagatell, min gudinna! Hästar liksom kuskar äro skapade att vänta . . . Nå, se här ha vi pelsen — hvilken smak i detta tyg . . . hur mästerligt den sitter! Ingenting klär dig så väl som blått, med undantag likväl af rödt ...»

» . . . och gult och hvitt — är det ej så?» inföll Marie Louise.

»Jo det förstås, emedan allting klär dig . . . Men denna lilla violetta sammetshatt öfvergår ändå allt! Det syns tydligt, att plymen är en äkta parisare. Du borde låta mig följa med för att njuta af den beundran du skall väcka.»

För denna sista häntydning hade Marie Louise ett små-leende. Ifrån de fönster, hon passerade, skulle utan tvifvel många personer kasta sina blickar efter henne, men till sin man sade hon: »Tror du jag är så fåfäng, att jag för en sådan lapprisorsak skulle ändra min önskan att resa ensam I»

— en efterrättelse, den von Wallden såsom artig man hörsammade.

Emellertid följde han sin unga fru ned till vagnen och falde sjelf ned fotsteget, då han bjöd henne handen för att stiga upp.

En fotgängare gick i det samma förbi och helsade.

»Min gud, jag tror du darrar, min engel! Blir du sjuk?»

»Nej, jag blef endast rädd för hästames otålighet . . . Adjö, adjö — jag kommer snart hem!» Hon satte sig till rätta i vagnen, och von Wallden tillslöt dörren, sedan han först tryckt en lätt kyss på handen, som hvilade deremot.

»Hvart befaller hennes nåd ,att jag skall köra?» frågade kusken.

»Åt öster tull!»

Vagnen flög af. Marie Louise helsade än en gång sin man och skulle, i fall hon icke märkt att uppmärksamheten från hvarje förbiskymtande fönster var riktad på henne, ha sjunkit mot vagnshömet och fritt öfverlemnat sig åt sina dolda qual. Men nu upprätthöll henne fruktan. Hon helsade behagfullt åt vänner och bekanta, utan alla tecken af den stolthet, som man alltid velat påbörda henne. Men då hon förbi sin egen forna bostad, såg de frusna fönstren i vindskupan och tänkte på detta fordom och detta nu, då tog känslan ut sin rätt. Lyckligtvis var

gatan så kort, att hon snart under landsvägens ostörda enslighet fick kasta sig till baka i vagnen och helt och hållet lefva i de alvarliga betraktelser, som trängde sig på hennes- sinne.

»Nej, jag måste härifrån!» blef hennes enda klara tanke. »Detta öfvergår all möjlig mensklig ansträngning. Inga pligter, hur heliga som helst, förmå rädda oss från vår egen fantasi, som kommer och beständigt återkommer till samma föremål.»

Vindskuporna. 9I förtviflan, i halft vansinne, hade Marie Louise avslutat sitt giftermål. Det var ett vådsamt medel hon velat [-begagna-] {+begag- na}+ för att rycka den förstörande lidelsen ur sitt bröst, men skulle detta lyckas, så borde det ej vara i åsynen af honom, hvars blotta namn underhöll den. Marie Louise hade likväl en gång, sedan detta äktenskap var ingånget, fattat ett fast, ett otryggligt beslut att i allt uppfylla det ansvarsfulla kall, hvilket hon nu ville anse såsom ett* slags stor botgöring för sin forna dårskap. Hon kände ingen ovilja mot von Wallden, men också ingen särdeles bevågenhet. Han var god, han var glädlig och uppmärksam, med ett orde — han var bra.

»Åh ja, han är bra nog!» suckade hon, ty det förekom henne som om hon borde vara ganska billig i sina pretentioner, då hon icke kunde skänka honom sitt hjerta, hvilket oåterkalleligen var borta, hvad ock von Wallden i hemlighet visste, men hvaröfver hån lätt tröstade sig, endast hon alltid visade honom vänlighet.....

Efter ännu åtta dagar, tillbragta i sus och dus, sade Marie Louise en afton till sin man: »Jag tycker så mycket om att se våren utveckla sig från början att, om du gillar mitt förslag, vi nu med det samma flytta ut till Malkolmsnäs?»

»Det var ett hastigt beslut och alldeles oväntadt, min engelb

»Ack ja, jag medger det — men sådan är jag: jag har mina små nycker, det har du val redan märkt.»

»Nej, det har jag verkligen icke.»

»Nåväl, min vän», återtog hem i en mera insinuerande ton, »det är då ej för tidigt att upptäcka dem efter fjorton dagars giftermål. Jag har nu den mest brinnande önskan att resa och se till Malkolm snäs.»

»Men mina affärer, som jag just vid denna tid skulle sätta i ordning?»

»Dem> rangerar du så mycket bättre i ditt ostörda lugn der' ty du kan alltid vara säker om, att dina kreditorer äro så artiga, att de personligen eller skriftligen söka upp dig, hvarhelst du fins.»

»Visserligen — men landet vid denna tid? Om du blott önskar resa, så låt oss göra en längre utflykt, hvilket äfven skulle anstå ett nygift par i våra villkor. Vi kunna aldrig komma mera lagom till Stockholms nöjen — ah, hvilken triumf det vore för mig att föra ut en sådan hustru ... Du ler, min älskade, jag ser på 'dig, att du icke blefve likgiltig för det bifall, som du der,J0^tan öfver-allt, skulle vinna.»

»Nej, du misstar dig, bästa Wallden — detsvär ej der-åt jag log. Det slags lycka, du förespeglar mig. och som visserligen för en qvinna icke är utan sin retande sida, hinner jag nog en annan vinter. Men jag har så ofta hört dig falla i hänförelse öfver det himmelska i den så kallade smekmånaden, att jag icke trodde det du så snart ville lemna himlen för jorden. I motsats till hvad du sagt, erinrar jag dig, att en mängd nygifta par resa åt landet* för att i ensligheten rätt njuta af behaget att ega hvar andras sällskap ostörtdt. Först längre fram bilda de sin umgänges^ krets och eftersträfvat bullrande nöjen.»

Det var med ett till hälften ironiskt, till hälften behag-sjukt småleende som vår unga nåd framförde dessa ord, hvilka mot vanan åtföljdes af en liten smekning.

»Det blir väl som du vill då, nu och alltid, du o^at-ständliga!» svarade han öfvervunnen. »Men ett vill jag jage dig, nemligen att du icke misstycker det jag inbjuder ett par kamrater, gamla goda vänner, som med sin trefliga närvaro skola förhöja njutningen af vår husliga lycka.»

»Sådana inbjudningar för en längre tid», sade Marie Louise, »äro visserligen icke alldeles i min smak, men ...»

»Men, min vän, de brukas i alla förnåma hus på landet. När man lemnar staden, inviterar man sällskap med sig — derom kan du läsa», fortfor han småleende, »i våra trefliga engelska romaner, till och med i de svenska, och framför allt i sjelfva verkligheten.»»Mot så afgörande skäl kan jag ej ha något att invända. Bjud hvem du vill — men visiterna i granskapet göra vi icke så snart? Jag är trött af detta eviga kalasande och vill nu hvila mig.»

»Syperbt, min engel! Man skall beundra vår ömhet, som behöfa ett eremitage för att rätt trifvas, och man skall säga: 'Det nya herrskapet på Malkolmsnäs väntås öfver-allt, men de låta sina grannar vänta — de lära säkert äma att lefva på stor fot.»

Några dagar efter detta samtal flyttade de unga makarne ut till Malkolmsnäs, likväl ensamma, ty fru N. föredrog, af skäl dem hon ännu förbehöll sig sjelf, att qvarstanna i staden.....

Marie Louise hade icke efter sitt bröllop sett Wiliam mer än vid den omnämnda förmiddags-promenaden, ty han hade ej besökt de tillställningar, som följt på giftermålet.

Resan gaf mer än bjudningarne i staden de nygifta rådruum att bli förtroliga med vissa vanor och ovanor, och t lemnade, framför allt, mer än tillräcklig tid att öfvertyga dem om det de i sjelfva verket icke vore det intressantaste sällskap åt hvar andra. Likväl gjorde de hvar på sin sida hvad de förmådde att öfvertyga sig sjelfva och synnerligast hvar andra om motsatsen. Han berättade lysande anekdoter från sina ungarlsdagar, anekdoter från både salongerna och mötena; hon hörde på, smålog, gäspade emellanåt och berättade i sin tur om det kära Segerstad och om sin ledsnad öfver att dess egare åter vore borta, men förespeglade sig så mycket större det nöje man skulle få vid deras återkomst till våren. Allt detta var godt och väl, men tillät likväl de resande att stundtals sofva eller låsa sofva.

Ändtligen var man framme. Men till följd af de rön, som man gjort på landsvägen, var det liksom litet svalt i de nygiftas sätt att skicka sig i smekmånadens enslighet.

Första veckan begagnade von Wallden att »rangera affärerna», de mest öfverhängande nemligen, ty i trots af sitt löfte till Marie Louise, var det antingen af gammal vanaeller af någon frestande tanke om kontanternas nytta som endast de mest pressande förbindelserna honorerades. Alla sådana deremot, som ännu kunde lemnas obetalta, lät han stå, »ty», tänkte von Wallden, »rik eller fattig, träffar man väl gamla skulder, utan att sjelf uppsöka dem». Det var ju dessutom en mängd nyttiga saker som nu behöfdes, såsom ridhästar, jagthundar och ett förbättradt lager i vinkällaren, utom åtskilliga oundvikliga förändringar i salig kusin Malkolms inredning af rummen och i hans pråliga möblering.

Medan hennes man var upptagen af dessa viktiga beräkningar, mottog Marie Louise sitt stora hushåll, stadde pigor och hushållerska, husmamsell och kammarjungfru. Likväl ville hon sjelf ha ett vaksamt öga öfver allt. Van vid arbetsamhet, blef den henne under närvarande tid en dubbel förströelse, och hon började snart finna nöje i sitt husmoderliga kall.

Om aftname träffade de unga makame till sammans vid tébordet.

»Du släpar ut dig, min dyra Marie Louise!» sade en gång vid ett sådant tillfälle den ännu uppmärksamme mannen. »Låt menniskorna göra allt det der!»

»Menniskorna behöfva eftersyn och ha saknat den länge nog!» svarade den unga frun. »Jag är husmor nu och vill vara det.»

»Och jag är husfar, min vän!» sade von Wallden skrattande. »Men, förbanna mig — ursäkta, detta var en påkommande reminiscens från kamratlifvet — om jag är i stånd att sköta detta kall med hälften den värdighet, som du inlägger i ditt: på min ära, är du icke alldeles en förtjusande mamsell Nyländer, då du, i din lilla kofta och en schalet öfver hufvudet, träder ut i kök och handkamrar och der väcker ett lif och en ordningsanda, som gör mig huf-vudyr, om jag råkar sticka dit näsan.»

»Var god och flytta om eldskärmen, min vän!» var Marie Louises älskvärda svar på så mycken huslig humor.

*"v Men för första gången föll det löjtnanten in, att detändå just icke så egentligen passade för en hustru, att med

ett par ord af denna mycket lugnande beskaffenhet afkyla mannens artiga bemödande att underhålla henne. För att visa detta, beslöt den äkta mannen att endast ringa och yttrade till den inträdande betjenten: »Hennes nåd vill ha flyttad eldskärmen längre åt kakelugnen — glöm icke att se efter det der en annan gång!»

Till Walldens stora förtret låtsade sig emellertid Marie Louise icke märka det fina i piken. Tvärt om begagnade hon betjentens närvaro för att ge honom ett annat uppdrag.

Då herrskapet åter blefvo ensamma, sade von Wallden, som icke kunde smälta att hans manliga förhållande ej gjort tillbörlig effekt: »Du upptog det väl icke illa, min söta Marie Louise?»

»Hvilket?» frågade hon helt menlöst.

»Att jag gaf din order åt betjenten.»

»Nej bevars — han hade ju intet annat att göra.»

»Sådan liten himla-satan!» tänkte löjtnanten. Men låt sande ingenting om sin felslagna förhoppning att få se Marie Louise stött eller sårad, hvilket kunnat ge ämne till en liten diversion, yttrade han gläd tigt: »Aftname bli ändå på det hela något långa i vårt ljufva eremitage — skulle du ej vilja lära dig något sällskapsspel?»

»Jo, hvarför icke! Schack kan jag redan, i fall du vill spela det?»

»Åh nej, det är för tråkigt och fordrar .. . Men hundarna böija skälla — kanske ...» von Wallden lyssnade utåt fönstret.

»Kanske är du så lycklig att få någon skickligare medspelare.»

»I sanning, min engel — jag tviflar icke på, att det är mina begge vänner. Vid min ära, de komma som från höjden!»

Han hade gissat rätt. De resande voro de väntade sällsкаpsbröderna, hvilka, efter att litet ha putsat sig, snart inträdde, anförda af sin värd, som presenterade dem såsom kapten G. och ryttmästaren A....I början af dessa herrars ankomst fann Marie Louise detta afbrott i ensligheten icke utan behag. Det gaf en om-vexling, som kanske, noga räknadt, just var af nöden.

Till de nöjen, som nu infördes, hörde promenader till häst. Marie Louise blef snart öfvertalad att lära sig den vackra ridkonsten och förtjuste sin man genom sin beredvillighet att ingå på förslaget. Wallden fick genast ett nytt bestyr: tyg efterskickades från staden och en skräddare hemta-des att förfärdiga hennes nåds riddräkt.

Under afvaktan härpå förkortades dagame med glädliga samtal, lektyr och musik. Aftname deremot hade endast ett nöje, kortspel, hvilket, besynnerligt nog, ingen af herrame, ehuru fullkomligt artige kavaljerer alla tre, visade håg att af skyldig uppmärksamhet för värdinnan cedera. Väl sökte Wallden ett par gånger på skämt förmå Marie Louise att öfver-taga korten, hvilket hon likväl, såsom han riktigt beräknat, afslog; men deremot inträffade, hvad han hvarken beräknat eller önskat, att hon tog sitt arbete och satte sig husligt vid sin mans sida, en vana, som hade till följd att spelet aldrig kunde dragas ut öfver den vanliga sällskapstiden. Visade herrarne håg att förlänga denna, sade Marie Louise med intagande glädthet: »Mine herrar, ni glömma alldeles, att jag endast är åskådare och att åskådare stundom ha det felet att tröttna!»

Emellertid hade ndklädningen hunnit bli färdig, och då Marie Louise första gången visade sig i den, kunde von Wallden icke upphöra att beundra sin hustrus växt och behag, hvilka han tyckte aldrig så ha fallit i ögonen. Kaptenen och rytt-mästaren täflade om äran att få hålla stigbygel, men undan-skötos af den äkta mannen, som med ett uttryck af svartsjuk oro sjelf hjälpte henne i sadeln. Detta förhållande hade ej undgått Marie Louises uppmärksamhet, och det behagade henne mera än något af hvad hon hittills sett af sin man. Ridten gick väl, hon var läraktig, uppmärksam, road och man kom hem i det bästa lynne.

För hvar dag förnyades samma nöje och blef snart för Marie Louise en förströelse af ett så öfvervägande behof, att hon kände sig missnöjd, när himlen någon morgon hotade med regn. Nöjet steg snart till passion, och stundom red hon ensam ut, hvarefter herrame, i förtviflan öfver hennes frånvaro, företogo sig att, på blanka förmiddagen,

förkorta tiden med korten, hvilka dock voro försvunna vid Marie Louises återkomst.

»Bästa Wallden», sade Marie Louise en afton med ovanlig hjertlighet till sin man, sedan de blifvit ensamma, »jag har märkt, att du har en olycklig otur i spel, och ehuru poängen icke är hög, så gör du dock, när allt sammanräknas, betydliga förluster...»

» ... hvilka jag tar igen andra aftonen.»

»Mycket sällan har detta händt, Om du ville skänka mig en glädje, en riktig glädje, så antag icke kortspel till en uteslutande förströelse för aftname, främst af den orsak, som jag redato nämt, och för det andra, emedan det är enformigt för mig att hela aftonen gäspa vid min söm.»

»Är icke denna enformighet, min vän, helt och hållet en följd af din egen vilja — hvarför göra vi icke visiter hos våra grannar och bjuda dem igen? Då kunde nöjena om* vexlas, och du hade din krets såsom det anstår en fru med din ställning och skönhet att presidera uti.»

>Jag är ledsen, att du undviker ämnet och att höra det du ej anser mig ensam vara värd den lilla uppmärksamhet jag begär.»

»Nå, min engel, du kan väl aldrig beklaga dig öfver våra gäster? De ligga ju så godt som i stoftet för dig. Men då man hela dagen varit uppmärksam...»

»... så kan man frikalla sig när speltimmen är inne, menar du? Men, min gode Wallden, häruti tänka vi fullkomligt olika, och jag vill därför med all den öppenhet, hvar-om vi kommo öfverens vid böljan af vår förening, säga dig, att jag skulle bli allvarsamt ledsen, i fall du nu, sedan jag bedt dig derom, icke lade band på dig och minskade dettanöje, hvilket jag för ingen del kan gilla, då det blir en bestämd vana.»

»Detta, Marie Louise, borde du kanske icke hafva sagt t En hustru skulle likväl tänka efter...»

»... att hon är sin mans bästa vän, och att han alltid bör lyssna till hennes råd, då de härflyta af goda bevekelsegrunder!» af bröt hon hjertligt den missnöjde mannen.

»Nå nå, icke var detta alldeles min mening, men efter som du åtagit dig att öfversätta den, så...»

»... kommer icke spelbordet fram i morgon — åh, du är ett mönster af älskvärda män!»

Och von Wallden lät sig behaga att för en af de sällsynta och därför så mycket farligare skälmska blickame af sin vackra hustru låta husbondeväldet fara för denna gång. »Men», tänkte han, »nu måtte det väl ändå vara tid att sluta smekmånadens behagliga enslighet. Jag atår ej l&ngre uppå tå — När gud mig ögon har förlänat. Så rill jag se med dem också.

W. v. Brann.

Dagen efter detta samtal gjorde herrskapet på Malkolmsnäs sina första visiter.

Marie Louises toalett var beräknad att väcka beundran. Hennes sätt — då hon så ville — af den utmärktaste elegans och det finaste behag, kunde icke förfela att, äfven på denna hennes första rätt lysande dag, utöfva sin verkan. Hvad var väl henne småstadsbornas bifall mot den aristokratiska societetens! Den beundran, som hon också här såg sig vinna, var likväl egentligen det minsta: det största, det mest smickrande var den utmärkande artighet och särdeles välvilja, hvarmed hon öfver allt mottogs. Marie Louise kände sig lycklig, ty hennes fåfänga firade en triumf, som tillfredsstälde henne.

Sedan man vid hemkomsten uttömt sig i anmärkningar öfver dagens små händelser, började herrame oroligt, liksom af en osynlig magt dragna i rockskörten, vanka fram och åter förbi det så kärt blifna mahognybordet, hvilket ingen bestäUsam betjent kom att lyfta fram, ty hennes nåd hade ju yttrat till Lundstedt, som ville förrätta sitt vanliga åliggande: »Det spelas icke i afton.»

Till ersättning uppbjöd Marie Louise hela sin förmågaatt vara underhållande. Ryttmästaren och kaptenen lyssnade med skyldig artighet och gåfvo äfven, ehuru ej med hälften det lif som vanligt, sina bidrag till

konversationen. Men von Wallden syntes rent af ohjelpigt handfallen.

En gång i vana med detta sitt käraste nöje eller, rättare sagdt, hans enda passion, var det honom olidligt, outhärdligt att qväfva den samma, synnerligast som dertill kom föreställningen huru olämpligt det vore att följa en hustrus föreskrifter. Var han ej en man — hade han ej länge nog varit slaf! Hvad skulle hans begge vänner tänka? Hvad skulle Marie Louise sjelf inbilla sig, om hon såge sitt välde så fort och lätt stadgadt, alldeles utan motstånd? Jo, tvifvels utan, ingenting mindre än att, då han bevisade sig vara en nolla, hon måste bli den siffra, genom hvilken nollan utgjorde en summa. Men detta hvarken bar eller kunde bära sig. Hvarje manlig känsla uppreste sig mot så mycken svaghet, och likväl var det icke lätt att så öppet trotsa Marie Louise, hvilken i hans egen närvaro, i följd af hans eget medgifvande, tillsagt betjenten att ej framsätta bordet.

På det hela var von Wallden en temligen passiv natur, men började hans blod att sjuda, då kom det merendels i starkare fart än han önskade. En stund stridde han för att öfvervinna frestelsen — men då frestelsen hette spel, hade han ännu aldrig öfvervunnit den.

Det var Marie Louise fullkomligt obekant, att största delen af hans skulder härflutit från denna ruinerande böjelse, och det var von Wallden sjelf obekant hur många skuldsedlar han utgifvit efter genomvakade spelnätter. Många trodde han icke skulle komma i fråga att betalas, många kunde vänta och många, af betydligt belopp, hade han rent af glömt bort under den evigt långa friaretiden, då han nödgats inskränka sig till den lilla stadens öfliga sällskapsspel. Äfven här hemma, i sitt eget hus, måste han tills vidare låta sig nöja med en för honom låg poäng, men det var dock spela/re, med hvilka han spelade: de voro lika feberaktiga, lika elek-triserade som han sjelf. Klockan slog half åtta. Hvad, i guds namn, skall mail företa sig härifrån och ända till elfva, den tid då man vanligen skildes åt?

Marie Louise sökte indraga von Wallden i samtalet. Hon var mer än vanligt vänlig mot honom — allt förgäfves. Kanske såg han häruti ett bevis, att hon anade det hon drifvit sin magt för långt. Nog af: efter att några ögonblick häftigt ha gått fram och åter, öfvervann han lyckligt den upproriska känsla, som bjöd honom att icke på detta sätt förolämpa sin hustru, ringde och beialde med skarp röst be-tjenten att sätta spelbordet i ordning.

I samma sekund denna befallning lemnade hans läppar, öfverdrogs Marie Louises ansigte af den starkaste rodnad. Den stolta qvinnan, för första gången förnärmad af den person, hon nämde som make och hvilken hon gifvit ett så oinskränkt välde, uppreste sig och nalkades Wallden med en vänlighet och ett lugn, som han var ur stånd att förstå. »Nåväl», sade hon glädtigt, i det hon gaf honom ett lätt slag med näsduken, »du har då förlorat vadet, och jag skall med nöje mottaga min nya schal — visste jag icke, att du ej kunde undvara ditt spelbord?»

»Det kunde ju aldrig gå förträffligare!» tänkte von Wallden, och med ens, genom den vändning saken fått, i det yppersta lynne, kysste han hänryckt sin hustrus hand och utbrast: »Två schalar, min gudinna, är den minsta plikt du kan fordra — eller hur, mine herrar, är icke detta billigt, då man förlorat sitt vad till en så charmant hustru som min?»

De båda herrarne hade naturligtvis passande svar i beredskap, men ingen af dem trodde förhållandet med vadet: tvärt om anade de sanningen och värderade i så hög grad sin unga värdinnas finhet och fyndighet, att de skulle varit färdiga fördöma von Wallden, som icke haft försyn att på sådant sätt framkalla dessa hennes egenskaper, om nota bene icke deras egen passion gjort dem partiska för hans handling.

Marie Louise tog sin söm och den vanliga platsen vMsin mans sida. Ett par gånger ville väl denne öfvertala henne att gå tUl hvila, emedan hon »säkerligen vore trött efter resan», men detta afslog hon med ens, och spelet slutade i vanlig tid.

»Hennes nåd befaller ingenting mer?» frågade kammarjungfrun.

»Ingenting, Hanna!»

Jungfrun tillslöt sängkamardörren. Herrskapet voro ensamma.

Marie Louise, med en mjuk, vid kofta öfver den hvita underklädningen, satt framfor den nedfalnade brasan. Hon

var sysselsatt med att upplösa sin vackra hårfläta, medan von Wallden, helt modstulen vid tanken på sin första sparlakanslexa, hvilken säkert var i antågande, långsamt vandrade af och an.

Men minut efter minut förflöt, snart var hela flätan uppe och ännu ingen böljan gjord. »Hvad väntar hon på?» tänkte han. »Kanske på ett knäfall, suckar, tårar, ånger

— jo, det skall man tro blir af! Det är väl jag ändå som får bryta isen... Mår du ej väl, söta Marie Louise?»

»Fullkomligt!»

»Du är så tyst, min engel?»

»Jag tänkte på något.»

»På hvad — på dina nya schalar kanske?» inföll han, lättsinnigt anspelade på det improviserade vadet.

Marie Louise svarade ej.

»Således på något annat — på våra visiter i dag? Nå ja, visst är det något stelt på gamla Lindboholm: grefvin-nan tycks så litet följa med sin tid, att hon allt jemt tror det en greflig krona betäcker vakanserna i det gamla huset, men hon är ju ändå en rak och ståtlig gumma, i hvars vördnadsbjudande närvaro ni, unga damer, icke våga sitta med det koketterande sjelfsväld, som ni annars tillåten er.» Marie Louise fortfor att tiga.

»Men Kronby blir ett särdeles treffligt umgänge. Friherrinnan är väl det vackraste fruntimmer, som vi ha här på orten — med undantag naturligtvis af hennes nåd på Mal-kolmsnäs.»

Ständig tystnad.

»Nej, min vän, nu blir du då alltför intressant. Låt stormen så godt bryta ut som att längre hänga i molnen och hota! Jag har hört omtalas att med den äktenskapliga sällheten följa vissa privilegier, kända under det humana namnet af sparlakanslexor, och jag, stackars fan, får väl underkasta mig den gamla lagen — se så, gör nu processen så kort som möjligt!». Han tog en stol och satte sig bredvid sin hustru.

»Detta skämt, hvilket du möjligtvis sjelf inser är på origtig plats, kunde du gerna ha besparat dig! Jag har ej haft för afeigt att fångsla din uppmärksamhet.»

»Verkligen, min tjuserska — du skulle då icke vara ond?»

»Ond!»

»Nå, stött, missnöjd, hvad du behagar — med ett ord: du är kanske nog billig att inse det ett sådant löfte, som du afloekade mig i går, icke var stort att räkna på?»

»Ja, jag har sett det.»

»Och i egenskap af engel — du vet att jag så gerna tilldelar dig den — förtörnas du ej?»

»I egenskap af engel, i fall jag det vore, borde jag kanske gråta öfver min oförmåga att inverka på dig., I egenskap af hustru — tiger jag.»

»Och hvarför just det, hvarför tiga? Jag är nyfiken att veta af hvad orsak du ej skulle ha något att säga?»

»Ord af allvar», svarade Marie Louise, »böra icke utkastas förgäfvess. Hvad jag talat var ju fåfängt.»

^ »Nå men, min lilla vän, anse mig då icke alldeles förtappad, för det jag en gång dristat mig ha en egen vilja! Dt* var så intagande der inne i salongen, då du koketterade med ditt vad — hvarför då nu se så mörk ut?» »Man har leenden och konstlade ord för främmande

— för sin man ...»

» .. - har man missnöjda miner och ovänliga blickar !»

»Nej, icke det — man förstår sig blott icke... Och låt oss nu anse att härom är taladt nog.»

»Oändligt gema, min söta Marie Louise — jag önskar ej bättre! Men efter du varit så, så ... hvad skall jag säga ... så helt olika mot hvad jag väntat» (Wallden tog sin hustrus hand och kysste den innerligt och aktningsfullt), »så ber jag dig af hjertat om förlåtelse! Det är först nu efteråt, som jag inser hvad din fattning kostade dig.»

»Då du så talar, vill jag äfven säga dig, att denna fattning var nära att öfverstiga mina krafter och att jag skulle bli mycket, mycket olycklig, i fall du ofta satte den på sådant prof.»

»Ack, Marie Louise, min dyraste, jag är ovärdig din godhet, ditt öfaerseende!» Och häftigt ångerfull, fattad af ögonblicklig hänförelse öfver att hon, som kunnat säga så mycket, sagt så litet, låg den äkta mannen i samma stund vid sin hustrus fötter.

Marie Louise log, ett ljuft och godt, ehuru sorgset leende. Aldrig hade de begge makarne så som nu föresatt sig att lefva för sina pligter, för hvar andra — ja, kanske var det första gången en sann och allvarlig känsla väcktes i von Walldens lättsinniga hjerta.

Ty värr voro likväl alla hans intryck af den flygtigaste beskaffenhet. Det närvarande var dock förbehållet att bära en märklig frukt. Följande aftonen tänkte Marie Louise på ingenting mindre än en syrris, men hon erfor dock en sådan, då, vid Lundstedts vanliga tillredelse af spelbordet, von Wallden temligen ljudligt, liksom orden skulle ha fordrat ansträngning, tillsade: »Intet parti i afton!»

Under första qvartern efter den stora uppoffringen var Marie Louises vackra och talande blick tillräcklig belöning, men innan halftimmen gått till ända, började ångern öfver det för långt drifna ädelmodet att ta ut sin rätt. Den tillfredsställelse, som hela dagen föresväfvat honom vid tanken på Marie Louises ofantliga förvåning, var nu vunnit och förbi. Snart kände han sig fattad af en dunkel föreställning om huru passande och ädelt det vore, i fall Marie Louise nu i sin tur — det vore en så engalig handling — äfven gifve en kontraorder. * Men Marie Louise gaf ingen sådan, ehuru hon, för att säga sanningen, rätt väl förstod sin mans önskan ... en sådan lek anstod icke hennes lynne.

»Hm, hm», tänkte von Wallden, som såg, att hans förhoppning icke tog skärf, »för en gång får väl gå då!»

De följande aftnarna var spelbordet åter regelmässigt framme.¹⁸

Från den stund jag svurit bröllopsedeu Ett töcken kring min varelse sig drog.

K. A. Nicander.

Snart blef annat lif, annan rörelse — på Malkolmsnäs. Gäster kommo och foro, bjudningar gjordes och mottogos. Herrskapet på Segerstad hade återkommit, och oupphörligt voro de begge familjerna, synnerligast de begge damerna, till sammans. ‘

Friherrinnan Charlotte, som icke förut haft håg att rida, ville nu göra Marie Louise sällskap, och uppvaktade af de kavaljerer, som med våren inträffade här och der på herregodsen, särdeles på Segerstad, ströfvade damerna om kring, hvarvid det kom på modet att arrangera små partier åt en mängd ställen i trakten, hvilka förut icke ansetts värda någon uppmärksamhet, men nu i en hast blefvo »grufligt» pikanta.

Under nöjenas rus, då ingenting sparades för att gifva tiden vingar, började tidtals Marie Louises minnen att mindre agga. Hon kände dem väl nu och alltid — ty hennes hjerta var ej danadt att mottaga en djup sorg, utan att behålla den för alltid — men de lindrande medlen smakade ej illa.

En dag hade sällskapet, med friherrinnan Charlotte och Marie Louise i spetsen, under en animerad konversation råkat alldeles glömma hur långt man passerat, då friherrinnan Vindskuporna. 10utbrast: »Hvad är det här — vi ha ju ridit ända till Qvil-linge!»

»Blif icke förskräckt, min nådiga!» yttrade von Wallden. »Denna skog ser ju vördnadsbjudande ut: vi kunna gerna ta en liten svalka under dess grenar. Så pittoreskt solen flammar i trädtoppame!»

»Jag hör röster der borta — hvad menar fru von Wallden, skulle det icke så här i qvällskymningen kunna hända att skogsfrun förvillade oss?» frågade kapten G. sin unga värdinna, som, på en gång tyst och försänkt i djupa

tankar, blickade inåt gångstigen. .. »Nej, på min ära», fortfor han, »blir det icke två skogsmän i stället. . . men ack, hur är det fatt» — kaptenen höll in sin häst liksom Marie Louise gjorde med sin — »jag tror att hennes nåd blef skrämde?»

»Skrämde .... nej, icke alls!» svarade Marie Louise under det likväl hennes kinder företedde ett oupphörligt färgspel. Knappt förmådde hon sitta fast i sadeln — så till själens innersta djup skakade henne den röst, som nått hennes öra.

Den välvillige gästen såg ut som om han ärat göra ännu en anmärkning, men Marie Louise, fattad af ångest, att hennes rörelse kunde bli bemärkt af sällskapet, stammade en ton, som nästan hade uttrycket af en bön: »Det är blott hettan, herr kapten — låtsas ej om en sådan obetydlighet!»

Det var lycka för Marie Louise, att friherrinnan Charlottes uppmärksamhet var riktad åt annat håll. Emellertid förmådde hon knappt längre beherska sin oro, af fruktan och väntan att i hvarje sekund se de talande framträda.

Hon fick ej vänta länge.

Tvenne män, en åldrig bonde och en ung* vacker »herre-karl», klädd i lätt jagtrock och med en hvit halmhatt på hufvudet, kommo från skogsstigen ut på vägen.

»Åh, mjuka tjenare, se ingenjör Wiliamsson!» ropade von Wallden med glädlig röst. Det var den äkta mannen angeläget att i främsta rummet öfvertyga friherrinnan och sedan den öfriga delen af sällskapet, som kunde ha signågot bekant om gamla tiders förhållanden, att han var så långt aflägsnad från svartsjuka eller misstankar på sin; fome rivals inflytande, att han tvärt om fröjdade sig åt tillfället att få visa denne sin lycka och framför allt sin hustru* »Mjuka tjenare — detta var ett ganska angenämt möte . -, eller hur, min älskade Marie Louise!»

»Oändligt angenämt!» svarade hon, tillgripande den första fras, som föll henne på läppen.

Wiliam helsade emellertid på sällskapet till höger och venster och steg derpå med en säkerhet, som återgaf Marie Louise mål och mod, fram till hennes häst, och under det han klappade denne på halsen, sade han lifligt, men i fullkomligt modererad ton: »Jag trodde det var Diana sjelf med sin svit, men gudinnan i egen person skulle icke varit ett angenämare möte! Det är öfverflödigt då man ser fru von Wallden att fråga efter helsa och trefnad?»

»Kan man se», återtog den äkta mannen, »så artiga herrarne från staden äro! Jag skulle väl egentligen icke sjelf hålla med, men efter vi ännu lefva i smekmånaden, så kan jag opåtajdfe -gå in på herr ingenjörs sats, att min hustru ofantligt förskönats i landtluften.»

Wiliamsson gjorde icke von Wallden det nöjet att lemna uppmärksamhet åt dennes beräknade fitalighet. »Jag uppehåller herrskapet \» sade han och visade tecken att aflägsna sig.

»Vi ha icke så brådt!» svarade Marie Louise, som fann det opassande i sin envisa tystnad mot en gammal bekant... »Jag får den äran presentera ingenjör Wiliamsson för en vän, som jag så ofta omtalat.»

En djup bugning, åtföljd af några ledigt smickrande ord å Wiliams sida, framkallade en mjuk och intagande böjning på friherrinnan Charlottes vackra hufvud. Hon hade icke föreställt sig, att den henne sedan så länge förhatlige landtmätaren kunde ha detta »nobla» utseende och att han i egenskap af Marie Louises forne friare skulle visa sådan takt.

»Gör oss nu sällskap till Malkomsnäs!» sade vonWallden med ton af den upprigtigaste bjudning. Det uppblåste hans lättsinniga lynne att inom sitt eget hem få visa ingenjören hela sin magt.

Högt rodnande, men likväl för de omgifvandes skull, nödgades Marie Louise förena sina önskningar med sin mans.

Wiliam förklarade sig, till sin egen stora ledsnad, vara ur stånd att få begagna sig af herrskapets godhet.

»Angelägna göromål...»

»Åh, sådana finnas väl icke beständigt heller! Vi äro ju grannar, så länge herr ingenjören har sina förrättningar i

Qvillinge. Få vi således icke nöjet af herr ingenjörens sällskap i dag, så vänta vi derpå en annan. Låt se — torsdag, fredag, lördag eller... om söndag, då är ju hela den arbetande världen ledig?»

Under en flygtig färgskiftning vid den enfaldiga anspelningen svarade Wiliam: »Som herr löjtnanten befäller då: emedan söndagen för dagsverkaren är hvilodag, må den för mig bli en dubbel högtid!» Han lyfte halmhatten från sina vackra lockar, som ledigt fladdrade kring den solbrända pannan, tog farväl af sällskapet och försvann på den skogsstig, hvilken låg gent öfver landsvägen på andra sidan.

»En gammal bekant såsom man kunde se?» yttrade kapten G., som hela tiden gifvit akt på Marie Louise och nu hastigt fattade tygeln på hennes häst, hvilken, lika tankfull som dess unga herskarinna, tycktes ha för afsigt att botanisera i skogen.

Marie Louise hörde ej sjelfva orden, men tonen susade liksom litet besynnerlig för hennes öra och hade tillräcklig magt att återge henne fattningen. Hon upptog med ifver det ena samtalsämnet efter det andra och underhöll dem derjemte så väl, att icke ens friherrinnan Charlotte en enda gång ertappade henne på bristande redighet i tankeföljden.

Men blifven ensam om aftonen, sedan gästerna rest och husets herrar ännu en gång på en qvart ville försöka den nyss uppsatta biljarden, fans ej en enda redig tanke i Marie Louises hufvud. Allt hvad som under de föregående vee-korna tyckts henne ha varit angenämt och förströende, förekom henne nu tomt, ja dödligt tråkigt, och hennes mans opassande och lättsinniga anmärkningar kommo henne att rodna, i trots af hennes en gång gifna försäkran, att för en sådan man ingen hustru behöfde rodna. Ack, hur betydligt steg ej, under jemförelsen af deras olika förhållande vid detta tillfälle, Wiliam, den trogne vännen, framför maken!

I närvarande ögonblick föreföll henne bördan af det äktenskapliga oket att vara blytung. Hennes hjerta brann och skalf: det befann sig nu helt och hållet ett rof för de lidelsefulla utbrott, som hon beskrifvit för sin mor, och med fullkomlig glömska af denna ömma moders ord: »Då du ingått denna förening, som gäller lifvet, så mins, att icke ens en tanke får vara den otrogen, till hvilken du bör ha gifvit allt!», öfverlemnade sig Marie Louise handlöst åt vildheten i sin smärta, glömmande till och med, att hennes man hvarje ögonblick kunde inkomma.

Till både lycka och olycka inträffade emellertid icke detta. Qvarten hade växt till timme, och timmen till timmar, då Marie Louise uppvaknade ur den onda drömmen, reste sig från soffan och stirrade på de i piporna nedbrunna ljusen. På en gång stod allt klart för henne. Under bäf-vande fruktan kastade hon en blick inåt de hvita draperierna: hon trodde, att von Wallden länge sedan lagt sig, att han genomskådat hennes känslor och i sin billiga förtrytelse låtit 4 henne med flit qvarblifva i den domning, som följt på blodets häftiga uppsvallning. Men med lättadt hjerta fann hon, att han ej var i rummet, och nu kom turen till henne att rodna för sig sjelf, emedan hon med ett slags tacksamhet måste se sin mans oordentlighet, i hvilken hon erhöll ett skygd för sin egen förvillelse.

Hon såg på klockan — den var öfver två. Hastigt började hon att afkläda sig ... men fattad af en annan tanke, afbröt hon genast detta göromål, upptände nya ljus, tog en bok för att låtsa läsa och satte sig vid bordet att afvakta sin man. Knappt hade hon hunnit försätta sig i den nya rollen, då dörren sakta upplåstes och von Wallden med något osäker gång inträdde i ett tillstånd, hvori Marie Louise ännu icke sett och hvaruti hon aldrig tänkt sig att få se honom. Spelets njutning hade, till firande af biljardens ankomst, blifvit förhöjd genom en i hast arrangerad bacchanalisk högtid, från ett gladt infall under skämt och sång hade den småningom stigit till skarpt allvar, oturen hade hos von Wallden ökat retligheten, medel att döfva stod till reds och följden blef, att han slutligen kom i denna belägenhet, hvori mannen icke är sig sjelf.

Marie Louise ryggade till baka för hans tilltänkta smekning. Hon kunde knappt se på honom — så obehaglig förekom han henne.

»Du har vakat och väntat på mig, ser jag, min lilla turturdufva, och suckat och fält en liten tår, kan jag tänka — nå, än se'n . . . Visst knäfveln är jag en smula upprymd, men icke är det värdt att sätta sig och gråta för det!»

»Det kan icke heller falla mig in!» sade Marie Louise, tvingande sig till ett någorlunda vänligt svar, ty nu var ej ögonblicket att tala förstånd, men hennes hjerta slog häftigt och hennes förtrytelse var verkligen nära att taga den utväg, som hon nyss förnekat.

»Jaså, det kan icke falla dig in — nå, det var väl det, ty vet du, för ro skull, min gudinna, hvad som annars fallit mig in?»

»Nej, hvad?» Marie Louise vred sig ångestfiill fram och åter.

»Jo, hvarken mer eller mindre än att hvar dag lefva som jag behagar, ty — oss emellan sagdt — med all den der öppenheten, du vet, är det icke ett sakramenskadt dumt tvång att tvinga sina böjelser... Men hvarför ser du ständigt så der bort på väggen — se på mig ... så der, ja. . . Se vänligt på mig. .. kyss mig, min lilla dufva!»

»Nej, vid gud, detta blir för odrägligt!» Marie Louise reste sig häftigt upp för att gå in i kabinettet.»Åh, mjuka tjenare, min fru — ingen sådan manöver, om det behagas! Man kan väl för syns skull i sällskap, och helst i närvaro af en förafskedad friare, fjäsa litet för sin hustru, men emellan fyra ögon vill man, förbanna mig, ha sin respekt!»

Den stolta Marie Louise var nära att qväfvas under tyngden af denna stund.

Morgonen efter denna natt, under hvilken Marie Louise lidit så många särskilta arter af qval, reste hon helt tidigt på ett besök till Segerstad. Hennes hjerta behöfde utgjuta sig. Till sin mor blygdes hon, bäfvade hon att vända sig — det var dessutom tre mil till staden. Segerstad låg så nära, och Charlotte skulle, utan att veta allt, dock få veta nog för att med sin äldre erfarenhet kunna gagna henne.

Friherrinnan, som genast observerade, att det tidiga besöket gälde något annat än en blott och bar morgonpromenad, förde sin vän till trädgården och in i paviljongen, der de ostörda kunde få språkas vid.

»Nå, söta Marie Louise, jag ser att någonting plågar dig, men jag förstår ej hvad, ty med undantag af första scenen, der du visade en liten oskicklighet, måste jag be-' römna dig för det sätt, hvarpå du utförde senare partiet di din roll i vår lilla skogsdram.»

»Men sedermera», sade Marie Louise, »tilldelade mig ödet en annan roll. Det är kanske en svaghet att säga dig det — ja, jag nästan blygs öfver att icke kunna ensam bära min förtrytelse, men ditt råd torde vara mig till nytta.»

»I hvad? Naturligtvis icke i afseende på din roll om söndag, ty i hvad som rör den är du sjelf den mest kompetenta domarinnan. Men hvad helst det än är, så skynda dig att tala! Din högtidlighet gör mig nyfiken.»

Marie Louise berättade nu senare delen af nattens tilldragelse. Hennes känsla, så djupt och grymt sårad, sparadeej von Wallden: friherrinnan kunde mycket tydligt se honom demonstrerande för sin hustru såväl i egenskap af kurtiserande äkta man som värdig och förolämpad herskare. Men i stället att falla i utrop af förundran och ledsnad, svarade hon skrattande: »Min gud, min söta vän, hvad du är lycklig

— du är ju afundsvärd!»

»Du skämtar bra olägligt såsom jag tycker!» svarade Marie Louise, till hälften stött.

»Jag skämtar alldeles icke. En hustru, som varit gift i fulla tre månader, utan att ännu ha sett Bacchi drufkrans kring sin mans tinningar, är verkligen att afundas; och jag råder dig som den allra bästa vän att hvarken nu eller framdeles låtsa om, att ditt minne sträcker sig från aftonen till morgonen. Ser du, min bästa Marie Louise, vi hustrur böra alltid sofva, sofva som stenar, då vår instinkt vid första vridningen i låset säger oss, att vi icke utan fara att bli sårade kunna vara vakna. Sof, sof, kära barn, och tacka gud, att du ej behöfver sofva både natt och dag — tro mig, det får mången hustru finna sig i!»

»Men», invände Marie Louise, mot sin vilja muntrad och ur stånd att neka ett leende åt sin väns tröstegrunder, »men, bästa Charlotte, tänk dig nu, om det är spel, som föranledt de senare orgierna?»

»I sådant fall», återtog friherrinnan betänkligt, »kan det knappast sägas att en hustru gjort nog genom att endast

sofva — i nödfall bör hon till och med kunna vara skendöd. »

»Af hvad skäl då?»

»Af det skälet, att de skendöda aldrig tala och aldrig svara, och att ord, komme de än från en serafs läppar, alltid förblifva ord, små oting, som den, hvilken under ögonblickets retlighet afpressar dem, kan ge hvad färg han helst önskar och behagar.

»Nåväl, jag förstår», sade Marie Louise, »och jag vill också försöka att sofva.»

»Men sof med grace, min vän! Kom framför allt i håg, att denna tunga dvala icke om morgonen får hänga kvar i dina ögonlock, ty då, begriper du, frågar den ömme maken hvarför dina ögon äro så dunkla, och denna fråga bör han helst sparas för att icke finna anledning att på nytt göra dig skendöd.»

De begge damerna åtskildes. Och von Wallden, som ännu icke vaknat, då hans hustru reste bort, men nu putsad och litet brydd kom emot henne, blef alldeles förbryllad öfver hennes väl allvarsamma, men dock intagande och goda väsende. Icke en skymt visade sig till minne af nattens uppträde.

»Min själ, är hon icke ändå en engel», sade han för sig sjelf, »och en sådan qvinna förtjenar nog att man respekterar henne! Denna vänliga blick på denna morgon är värd mer än tiotusen sparkans-lexor.»

Såsom stor offergård kom om aftonen intet spelbord fram, och hvad nyckeln till biljardrummet beträffade, hade von Wallden alldeles förlagt den.

»Min sann», tänkte Marie Louise, »är icke Charlotte en klok fru — måtte medlet blott alltid lyckas!» Bref från Wiliamsson till vännen i hembygden.

Aldrig annat än jeremiader öfver min tröghet! Men om du rätt visste hur allt förhåller sig, skulle du tacka gud att ibland få några stackars rader ifrån mig.

Sedan de kära, hvilka fordom med dig delade mina epistlar, nu äro försvunna, kan jag skrifva mera öppet och förtroligt, ty nu skall blott din blick genomöfna dem. Men »skizzemas» tid är förbi — du får nöja dig med tariffare lektyr om du vill, att jag ännu skall furnera dig under en ledig aftonstund.

Vår lilla stad är en hjertans god stad, en öfverträfflig stad, i det afseendet nemligen, att man der sällan kommer i tillfälle att ådraga sig snufva och bröstvärk. Man lefver, ser du, i en sådan atmosfer af värme, att den till och med vintertiden ljummar upp gatorna, granne från granne. Och hvarifrån tror du väl, att denna välgörande eld utgår, hvilken förmår sprida sina strålar -genom en hel stad och sätta vårt blod i det ömlopp, at/t vi midt under vintem tro oss försatta till sommarens? Jo, denna eld utgår från våra damers rosenläppar och glödande tungor.

Du har ej bott i en liten uppstad. Du har ej begrepp om en »haute-volée», som, från borgmästaren ned till den besked-iige hökaren bakom sin disk, konspirerar mot den haute-volée, som slagit upp sina residens utom staden; och emedan du icke vet detta, min bror, skall jag säga dig, att det är farligt att komma emellan begge partierna.

På några mils afstånd från staden ligga flere respektabla herresäten, tillhöriga både den äldre och nyare aristokratien. De hafva sin societet, fin och förnäm, förstås, och besöka staden kanske icke två gånger om året. Staden åter har sin societet, rätt pikant och treflig, hvilken fordom velat associera sig med den landtliga; men tillbakavisad, har den i sin tur satt sig på sina höga hästar — och gud nåde den medlem från stora haute-volée, som råkat fastna i nätet på den lilla; han är nära nog lika ohjelpligt snärjd som flugan i spindelväfven.

Vidare bör du veta, att äfven vi ha stort folk och sjunga ännu alltid före uppstigandet från ett gladt middagsbord: »Må handel och sjöfart flörera!» Här ser du, t. ex., en grossör, som behandlar uppköpet af 40 skålpund holländsk ost med samma vikt och djupsinnighet som Rothschild, då han uppgör en statsaffär på millioner... der en annan Mer-kurii-son, som i tysthet anropar himlen, att kursen måtte falla, ty om några postdagar skall han ut med 333 och 16 banko, hvilka han ännu icke sammanlånat... der en tredje, som berättar dig om stora affärer på England, emedan han nyss med en bekant skeppare fått inlurendreja några dussin tallrikar och dito tékoppar. . . och slutligen och till sist en respektabel minuthandlare, som uppdrager ett norskt handelshus att uppköpa femton

ijderingar Jomfrulands-makrill.

Säg sjelf, käraste bror, om icke allt detta inger dig aktning för det stora kompaniet, mot hvilket det ostindiska på sin tid förmodligen var bara nonsens!

Sedan du nu litet känner terrängen, kan jag berätta dig att, så länge rågången mellan begge partierna icke öfverskreds, allt gick ganska bra. Men nu har här på en gång blivit ett förfärligt ljud i krigstrumpeten, i stadens nemligen.

Du vet, att fröken N. (för mig hade hon en gång ett annat namn, som jag dock gerna vill söka glömma) för några månader sedan gifte sig med löjtnant von Wallden, på långt håll släkt med vår välvise borgmästare. Före sitt giftermål hade hon, såsom du känner, ärfvet en betydlig, välbygd och vacker egendom, som ligger midt uppe i sjelfva stora haute-voléetrakten. Fru von Wallden, redan från fordom bekant med den förnäma societetens prydnad, friherrinnan G. på Segerstad, blef naturligtvis, sjelf af god familj, med öppna armar mottagen, då hon fjorton dagar efter bröllopet öfvertalade sin man att lemna stadens dagliga tillställningar för att bege sig ut till Malkolmsnäs, hvilket likväl ej nu hade något lockande, emedan dess yppersta grannar flyttat till de stora städerna.

Så mycken otacksamhet och kallsinnighet hade staden icke väntat af det unga paret, som icke bjöd någon människa* icke ens onkeln, borgmästaren, att helsa på vid Malkolmsnäs. Några sade: »Fröken, den fattiga nåden i vindskupan, blef en gång, då hon icke hade annat att briljera med än sin välsignade stärkta trådflorsklädning, upptagen af oss liksom hon varit vår fullkomliga like: ingen var nog småsint att låta henne känna sin överlägsenhet och hennes egen obetydlighet — nej, gud ske lof, sådana ha vi aldrig varit*... »Och vi*, yttrade andra, som utkastat enorma penningesum-mor för middagskalaser åt de nygifta, »hvad ha vi haft för det? Icke ens en återbudning* ... »Än vi då, mitt herrskap», klagade en tredje skara, »vi gjorde ju de briljantaste baler med 'gående' supéer — fick vi mera än en knapp visit för omaket? Åh, det är skandalöst att bemöta sin äldsta och kanske i längden solidaste sällskapskrets på det sättet! *

Men hvad var allt detta ? Myggors lätta sus i förhållande till en tomtyfvels surrande, då vi föreställa oss borgmästarens rättvisa harm: han, stadens mäktige magnat, förbisedd af en släkting, ja, väl ännu värre, af en man, som hade honom att tacka för hela sin lycka — ty du bör veta, att om ej borgmästaren »på mensklighetens vägnar» (för att uttryckamig med farbror Pellander) låtit ett bysättningsutslag sofva i byråen, i stället för att låta verkställa det, så hade von Wallden vid detta laget filosoferat på gillstun och således ieke blifvit i tillfälle att spela en stolt gentleman på »Rudolf-castle», såsom det på skämt sägs att han haft för afsigt att omdöpa Malkolmsnäs.

Men sedan jag nu, min bästa vän, sagt dig allt detta, så säg mig du igen, notabene om du kan, hvarföre jag mödat min hjerna och kluttrat ner ett par sidor papper med berättelsen om saker, som på intet sätt intressera mig och troligen ännu mindre dig ? Helt säkert kommer det deraf, att vi under inflytelsen af en olycklig passion jägta efter allt, som kan afleda till och med vår egen uppmärksamhet från smärtan af det inre såret, till hvilken, om vi än försöka att leka bort den, vi ändå slutligen återkomma.

Länge nog har mitt hjerta varit stumt och slutet för vännen — nu skall du blicka ditin. Nu känner jag mig tillräckligt stark för ett meddelande.

Då Marie Louise, denna alltid lika tillbedda qvinna, förkastade mitt anbud, skedde det ej af brist på kärlek, utan af en vida olyckligare brist, jag menar af brist på rent hjerta. En fläkt af något icke godt hade smugit fram öfver Marie Louises ljusa själ och smittat den med högmodets synd. Min ställning i lifvet förekom henne alltför ringa, mitt namn allt för borgerligt. En annan tid kom: hon blef rik, men hon började då erfara att rikedom ej utgör allt. Jag bedrager mig icke, då jag säger dig, att hennes forna känsla nu, då hon med mig kunde motse ett lif, hvarifrån hon trodde alla bekymmer aflägsnade, steg till en grad, som den kanske under andra förhållanden icke uppnått. Men sårad i min själ på det ömmaste, oläkligt sårad, måste jag visa Marie Louise att hon, som ej med mig velat dela den ringare lotten, icke sedermera kunde göra mig lycklig genom sin rikedom.

Min kärlek flammade ännu lika högt, och hennes qval voro således äfven mina, men jag lyckades likväl visa mig kall, och för hvarje gång jag greps af frestelsen att förrådamin hemlighet, stod den förgångna tiden varnande framför mig. Det är blott i stort välstånd, utan bekymmer, som Marie Louise kan älska. Men en qvinna, hvilken ej med den man, hennes hjerta valt, föredrager en måttlig bergning, ja till och med fattigdom framför den mest bländande glans, hon, som ej gör detta i sin ungdoms första vår, hon har ej rätt älskat. Tids nog kommer beräkningens tid. Marie Louise var för ung att redan känna den, och hon beräknade dock.

Jag är okunnig om hvilket vildt beslut tvingade henne att i hast afgöra sitt öde. Och låt mig tillägga, att jag äfven är okunnig om huru länge jag skulle förmått att kämpa mot hennes och mina förenade känslor, då detta val med ens gjorde slut på de öfverläggningar, hvilka stundom mot mitt bättre förnuft trängde sig på mig.

Jag visste, att von Wallden var en lycksökare, en men-niska utan karakter. Jag hade bevis mot honom, och för att rycka Marie Louise undan den afgrund, som jag anade, använde jag dem. Ack, då först fick jag tillfälle att beundra denna på en gång så småsinta och storsinta qvinna, som, i det hon gifvit sin tro åt en man, vore han ock ovärdig, tager hans sak såsom sin. Du skulle ha hört med hvilken säkerhet hennes läppar, utan tvifvel hittills obekanta med en osanning, djerft framsade den ena efter den andra för att öfvertyga mig, att hon kände allt hvad hon behöfde veta och att hon ej ville veta mer.

O, Marie Louise, Marie Louise*— för alltid förlorad!

Broder, förlåt denna klagan ... Hon var en qvinna värd att saknas — och den saknad, hon inger, varar evigt.

Efter hennes giftermål har jag sett henne blott en gång: det var i ett af de ögonblick, då hon njöt af sin fåfängas triumfer, då hon gjorde en morgonpromenad i sitt nya ekipage och förvånade staden med sin toalett, sin lyx och sin livréklädda betjening... Ack, stackars Marie Louise, huru länge skola väl dessa leksaker vara nog för att fylla tomheten i ditt hjerta?

Kort derefter flyttade hon med sin man till Malkolmenäs. Nu inträdde i mitt hjerta fullkomlig natt. Jag blygs nästan att tillstå det min svaghet och modlöshet voro så stora, att jag kände mig ovärdig mig sjelf. Men allt måste ha sin tid att rasa, äfven smärtan: om vi än aldrig så länge spjema mot, skall den dock hinna oss. Den hann mig.

Jag vill fort öfvergå detta. En man må känna kärlekens qval, men beskrifva dem bör han ej — då blir han qvinlig, och du vet om jag någonsin varit det.

Månader gingo om. Jag började åter uppresa hufvudet, ty i kraftig och mångfaldig verksamhet bjöd mig våren ut till nytt lif. Gud ske lof att arbetet icke blott är min glädje, utan äfven ett behof, ja mer än ett behof för mig: det är mitt allt. Kan du tro, broder, att jag hyser en annan passion, som jag icke förr känt — jag är äregirig. Jag har föresatt mig icke allenast att genom verksamhet, redlighet och det lilla goda, jag förmår göra, bli en aktad medlem i samhället, utan jag vill äfven bli rik för att en gång få tillfälle visa Marie Louise, att den lott, som jag kunnat bjuda henne, icke förtjente att så föraktligt afvisas. Ibland ertappar jag mig på drömmar, som kanske icke äro så alldeles rätta, men hvilka sporra min rastlösa sträfvan att uppnå målet.

Jag skrifver detta på Qvillinge, en trefflig bondgård, der jag för närvarande uppslagit mina bopålar. Qvillinge ligger icke just långt från Malkolmsnäs, men för mig är vägen dit för lång, emedan den är onyttig.

Mitt bref skall få ligga till nästa postdag, ty jag afbrytes här af riksdagsmannen, min värd, som vill ha mig ut att bese en myr i skogen.....

Jag har återsett henne — henne — jag har återsett Marie Louise!

I ett sällskap ur den krets, som jag vid början af detta bref omnämde, kom hon till häst mot mig. Du kan icke fatta hvad jag erfor vid att se henne så skön, så skön som jag aldrig förr sett henne — och så förvirrad! Jag vet ej hvarifrån jag tog mod och djerfhet att tilltala henne ett språk passande i denna omgifning och tillika för den förtrolighet, som tillhörde en gammal bekantskap. Jag tror, att jag lyckades, och det är mig en glädje att tro det min fattning återgaf henne sin.

Han, von Wallden, som skulle plocka min ljufva, härliga blomma — o, det vill mycket till att tåla den karlen: det är mer än en pröfning att visa honom denna humana artighet, som bildadt folk iakttagert mot hvar andra — han bjöd mig till Malkolmsnäs öfvermodigt, ja dumt, men dock med en ihärdighet, som ej medgaf en fortsatt vägran. Om söndag, tänk dig, om söndag skall jag återse Marie Louise i hennes eget hem, som hustru, som värdinna..... Söndags-natten.

Jag borde visst icke skrifva i natt! Mitt förnuft ligger åter under för passionens mäktiga storm. Strider, underbara, främmande för mitt lynne, för mitt hjerta, börja förvilla min själ, förmörka mitt sinne.

Hvad är då allt detta? Älskade jag ej redan förut — hade jag ej redan då ett begrepp, klart och stort, om kärlekens magt? Ah, jag måste le, le af medömkan med mig sjelf! Bindeln har fallit från mina ögon. Jag var lycklig, så länge jag blott älskade. Nu är jag olycklig, vansinnig, förstörd, emedan jag mer än älskar, emedan jag brinner och förtäres af qval, som måste kommit från afgrunden.

Denna qvinna, som älskar mig, mig ensam, hvarifrån tager hon djerfhet att midt under mina blickar låta smeka sig af den man, hvilken hon måste afsky? Hvarifrån tager hon dessa leenden, dessa miner af tillgifven ömhet, hvarmed hon besvarar hans fadda omsorger? Hvarifrån komma dessa blixtar, som genomflyga rymden af några steg, men blott slå ned på mig, blixtar, hvilka antända med en eld, den ingenting förmår utsläcka? Vet hon ej om dem? Nej, det vet hon icke — *ty bäfvande, darrande, som en ertappad brottsling, söker hennes öga genast ett annat mål, och hennesläppar röra sig så fort och ifrigt liksom hon fruktade att ämnen aldrig skulle räcka till.

Han är odräglig, denne karl! Han kan ej lefva utan spel. Äfven i afton måste samma förströelse idkas. Jag undanbad mig.

Marie Louise gick af och an. Der var blott några herrar. Med mig talade hon litet, men det hon sade var med en frihet, som förvillade. Hon talade dess mer med de andre.

Wallden hade en afgang otur hela aftonen. Hans lynne började synbart lida, och efter två eller tre bedjande blickar, dem Marie Louise obemärkt af andra, men icke af mig, smög öfver bordet, tycktes hans retlighet stiga till sin höjd.

Klockan half tio anmälde maten. »Är icke detta en half timme för tidigt, min vän?» frågade han och gaf sin hustru ett ögonkast, hvarför jag velat ge honom en örfil.

»Vi ha gäster, sotn önska resa!» svarade hon lugnt.

Det måtte ha varit vana att spelet eljest slutade vid mattimmen, ty i en ganska afgörande ton yttrade von Wallden: »Ingen uppgörelse nu, mine herrar — den får ske efter maten, då jag äfven hoppas taga mig revanche.»

Jag såg Marie Louise starkt rodna. Och jag såg henne blekna, då, efter återkomsten från supéen, han med infernalisk glädtighet yttrade: »Varen gode och återtagen era platser, mine herrar! Min hustru, min lilla regentinna, har för i afton behagat göra en mildring i våra små huslagar och tillåtit oss, fastän i saknad af hennes närvaro — ty hon delar alltid straff och nådebevis på en gång — att fortsätta med vårt nöje.»

Jag tog afsked. Jag tyckte mig se, att Marie Louise knappt förmådde hålla sig uppe, då jag nalkades henne. O, jag genomskådade för väl den stolta qvinnan! Att hafva blifvit trotsad inför mig — jag kände på mitt eget hur hennes hjerta klappade. Hon gaf mig en stum afskedshels-ning. De andra voro redan borta. Och hon följde mig, af höf-. Vindskuporna. I lighet eller af någon annan orsak, till dörren emellan förmaket och salongen.

Vi stodo på hvar sin sida af tröskeln. I förmaket fana ingen utom jag. Den utskjutande kaminen dolde henne för de spelandes blickar. Jag tog hennes hand, och hade det än gällt mitt lif, skulle jag ej kunnat afhålla mig irån att trycka den till mina läppar — huru, vet jag ej.

Marie Louise såg på mig med en stor, själfull, under-full blick, en blick, hvari en hel himmel och en hel afgrund sjönko till sammans. Jag tyckte, att en tår glimmade fram, och jag bedrog mig ej. Hvad skulle det ej ha kostat henne för en plåga att icke kunna befalla öfver den! Men på en gång återtagande masken, drog hon sig några steg

till baka, helsade mig med kall värdighet och försvann.

Tror du, att jag genast reste hem? Nej, sedan jag rest ett stycke, band jag hästen, irrade omkring i alléen, kom från alléen till parken och der varnade min blick ett föremål mig för heligt, att jag i 4#tta ögonblick skulle vågat nalkas.

Dold bland träden, såg jag i våraftonens halfskymning Marie Louise sitta v en bänk, med hufvudet lutadt mot stammen af en björk. Nu var ej vidare fråga om en framsmygande tår: det var en vild, ohejdad ström, det var uttrycket af den bittraste smärta.

Och jag stod blott några steg derifrån!

Men om jag än i detta ögonblick erfbr till hvilken jett^höjd lidelsen kan växa, så hade jag likväl sans nog att tänka på faran, på hennes rykte. Jag flydde, flydde, utan att se mig till baka, men af ett svagt rop, som nådde mitt öra, anar jag att hon upptäckt mig.

Nu vet du allt — och nu vet du ock, att jag står på randen till afgrunden.....

Några dagar senare.

Nu är allt godt! Mitt blod är svalt, mitt sinne redigt: det onda har vikit'— och hvem har räddat mig, räddat oss begge? Hon.

Jag vet icke hur det var med mig denna sista vecka. Jag har ej känt igen mig sjelf.

I förgår spridde sig det ryktet, att herrskapet på Mal-kolmsnäs ärnade göra en längre resa till brunnar, bad eller gud vet hvart. Himlen vare lof, jag är så säll att veta det hon hellre frivilligt underkastar sig hvilken plåga som helst än att vara nära den, som hennes nya pligt bjuder henne att fly.

Marie Louise var alltid en härlig qvinna. Nu tillber jag henne rent, med en annan kärlek, såsom hon det för-tjenar. Jag återgår till mina pligter, mina göromål, för att aldrig, aldrig mer komma in på den förvillelsens stig, som jag nyss stod färdig att beträda.

Jag frågar mig sjelf: Skulle du icke ändå ha segrat, segrat af egen ,kraft ? Det vore välgörande att ega denna öfvertygelse — men huru har mången annans fortsatta strid slutats? En gång, flera gånger, har frestelsen öfvervunnits; der kommer dock slutligen ett ögonblick, då vi äro utan värn. Långt bättre att ej trotsa den.....

Jag har köpt tomtplatsen näst intill rådman Utters. Der vill jag med nästa år börja byggnaden af ett hus, från hvilket jag för alltid skall hafva utsigt åt denna vindskupa, der hon en gång lefde, arbetade och älskade. Hur på samma gång rik och fattig i mina minnen skall jag ej bosätta mig i detta hus, som redan är mig så kärt, emedan jag der beständigt kan återkalla hennes bild i skuggspelet bakom gardinen.

Din

Wiliam.

Detta bref, hvars tillkonstladt glädtiga ingress afspeglade Wiliams melankoli och i hvars slut han ville påtvinga sig öfvertygelsen om ett lugn, som icke fans, kom aldrig utaf, ty då hans sinnen verkligen lugnades och hans själ återtogsin vanliga jemvigt, ref han det med ovilja i tusen bitar. Hvad var detta för galenskaper — hade han då verkligen förlorat förståndet? Skulle hennes namn, som var honom det dyrbaraste af allt, på detta sätt blottställas — hon, en annans maka, kämpande mot en svaghet, den hon ville öfvervinna, hon förrådd af den, för hvars skull hon stred? Nej, detta vore en galenskap! Marie Louise var värd en ädlare känsla än den, hvilken behöfde meddelandet för att utgjuta sin smärta. Hon led ensam — och så ville äfven han lida.

Förgäfves väntade de der hemma på ett långt bref. De fingo ej annat än små lappar, fyllda med ursäkter om brådskande göromål, m. m.20.

.... han sina skuldror höjde Och började ett prydligt tal.

J. M. Sljernstolpe.

»Ack, älskade, kära barn, när skall din mor då få återse dig?» frågade fru N., när Marie Louise, som jemte sin man inkommet till staden på afskedsbesök, satt i den förtroliga kammaren med sin äldsta och bästa vän.

»Ja, gud allena vet, goda mamma, ty Wallden har nu fullt och fast beslutat, att vi efter badresan skola, göra en utrikes tur . . . det blir roligt att se sig litet omkring i världen.»

»Roligt — jag fruktar, min Marie Louise, att det icke är åtrån efter nöje, som kommer dig att längta ut.»

Marie Louise rodnade och teg.

»Kan hända har du, mitt barn, genom någon händelse återsett den, som fordom var dig dyrbar?»

»Ja, mamma, och just emedan han ännu är det och jag ännu har mammas ord på min förlofningsafton i minnet, vill jag långt härifrån. Jag har också icke velat motsäga Wallden, af den orsak att jag tror det är nyttigt för honom att komma från sina gamla sällskap.»

»Jag vet nog hvad du menar, mitt barnj!»

»Ack, mamma!» En lätt suck höjde Marie Louises bröst.»Jag har ännu icke», återtog modern, »varit i ert hus, och detta icke af de småskäl jag föregifvit, utan af en princip, den jag nu vill förklara för dig. Jag har nemligen fruktat att, i fall jag lått se något som jag ej kunnat gilla, jag ej förmått taga det tillräckligt lugnt, kanske möjligtvis blifvit partisk för dig, och en sådan partiskhet för endera af makame kan leda till oberäkneligt svåra följder, isynnerhet under början af ett äktenskap. Men ehuru jag icke sett er till sammans i ert hem på Malkolmsnäs, har jag dock all anledning att tro det min Marie Louise blir en förståndig hustru. Dock är jag bekymrad, ty ryktet säger, att von Walldens olyckligaste böjelse åter börjat regera honom

— är det ej så?»

»Jo, helt säkert!»

»Nåväl, min Marie Louise, det är min tanke, att denna resa, hvaraf du väntar dig så goda följder, långt ifrån att bota det onda, skall skänka honom all den frihet han önskar. Han behöfver ej vanda sällskapare för att gifva vika för begäret.»

»Men det är så olika, mamma lilla! Ständigt nya föremål, så mycket att' se och höra ...»

»Detta myckna nya kan förvåna, roa och upptaga dig, mitt barn, och kanske blifva dig nyttigt, i fali du finner hvad som är lagom, men mannen har så många gånger uttömt dessa njutningar, att han alltför lätt vänder sig från dem till sina hufvudpassioner — och tänk dig då ensam, med en spelare till make, icke blott på en främmande ort, utan äfven i ett främmande land! Hvilka farliga följder kunna ej häraf uppstå . . . Jag varnar dig. Res, efter det jindt-ligen så skall vara, till badet, ehuru gudnås just sådana mötesplatser äro rätt farliga, men afstyr för allt i världen den längre resan!»

Marie Louise lutade begrundande sitt hufvud i 'handen. Hon insåg väl, att hennes mor i flera afseenden hade rätt, men här fans nu åter igen den gamla oöfvervinneliga envisheten, som, i trots af hennes egna sunda omdöme, på nyttgjorde sig gällande. Resan var ju fast beslutad — det vore då en allt för stor svaghet att endast för inbillade orsaker 'afstå derifrån.

»Du gillar ej mina råd, du skall icke följa dem!» sade modern sorgset. »Ack, Marie Louise, jag vill hvarken nu eller någonsin aftvinga dig den bekännelsen, att du redan ångrat det du vid ett annat tillfälle icke följde dem, men jag fordrar att du nu, då du har erfarenhetens intyg att stödja dig vid, allvarligt och med stadga öfverväger! Det är ej mera tid för dig att fatta förhastade beslut.»

»Förhastade, mamma lilla? Jag försäkrar mamma, att jag icke haft skäl att ångra något beslut, som jag tagit.»

»Nå, kära barn, ha vi nu blifvit så främmande för hvar andra, att du äfven inför mig behöfver skyddet af din gamla olyckliga stolthet — har din mor förtjenat det?»

»Men, mamma, jag bedyrar ...»

»Godt, godt, mitt barn, så mycket bättre: du har i det fallet dess mer att öfverväga, när du tillika sätter din sällhet, din husliga lycka på spel — jag kan försäkra dig, att de icke skola vinna på denna utfärd.»

»Det är likväl min verkliga tanke, mamma!»

»Alltid blind, alltid envis! När skall väl min Marie Louise återkomma till sig sjelf? Jag fruktar, ty värr, icke förr än hon smakat det bittraste i lifvet.»

»Och hvilket kallar mamma det bittraste.»

»Då vi med begärlighet söka det minsta fäste att fasthålla oss vid, men ej finna något, utan handlöst nedsjunka i det djup, som ånger och grämlse förmå göra än djupare.»

»Så olycksbådande mamma talar i dag — låt oss hoppas, att det ej är profetiskt! Emellertid är jag så djupt be- ^
dröfvad att ha gjort mamma ledsen, att jag ej vet hvad jag ville göra för att se mamma glad igen!» Marie Louise kysste ömt sin mors hand.

»Jag hör din mans röst — han bör ej finna oss i ett så allvarsamt samtal!» Wallden inträdde, smågnolande på en favoritstump.

»Nå, min lilla mamma», sade han, genast vändande sig till sin svärmor, »har Marie Louise nu riktigt bigtat, har hon fullständigt genomgått registret på mina synder?»

»Hon har bedömt dig allt för mildt, tror jag!» svarade fru N. i en ton, som smakade mera af allvar än skämt.

»Så mycket bättre!»

»Så mycket sämre! En hustru bör aldrig vara blind.»

»Åh, frukta icke för Marie Louises blindhet — jag kan bevittna, att hennes blick är den mest genomträngande en hustru haft!»

»Och hvad har hon då kunnat genomtränga? Jag skulle gerna vilja veta det af dig, eftersom hon sjelf icke ville ut med det.»

»Jo . . . låt mig se, min bästa svärmor! Först och främst har hon kanske märkt, att jag är en något lättsinnig gar^on.»

»Derpå tviflar jag icke.»

»Men hon har derjemte upptäckt, att denna lättsinnighet är den mest oskyldiga man kan tänka sig.»

»Derpå åter tviflar jag.»

»I så fall vädjar jag till Marie Louise sjelf ... är det icke sant, min engel, att det icke fins det ringaste ondt med mig? Jag är så mjuk som vax och låter böja mig hur du behagar, just emedan du — vare det sagdt dig till all ära — har den utsöktaste talang att behandla denna böjningsprocess?»

»Mjuk som vax är du, vare detta bestämdt!» sade Marie Louise.

»Nå, svärmor hör nu sjelf! Vidare har jag några små vanor ...»

»Eller, rättare, ovanor!»

»Äfven det, men icke farliga: jag tycker om ett gladt lag, icke derföre, att jag ej har allra gladast i mitt eget paradis, der Marie Louise enväldigt och på en gång utför både Evas och erkeangelns parti, men det är så roligtibland att titta ut genom porten och se hur det ser ut der utanför.»

»Det vill säga, när det blir enformigt i lustgården?»

»Aldrig enformigt i lustgården, svärmor! Denna slutsats bevisar blott hur ofantligt länge det var sedan svärmor spelade Eva. Men ingen njutning stiger så högt som den, hvilken vi ha tillfälle att sakna, och endast för att förskaffa mig detta nöje älskar jag sällskap.»

»Nå, hvad älskar du vidare?»

»Ett glas godt vin att dricka med några vänner — det smakar skönt och lifvar sinnet.»

»Och döfvar också, om jag ej missminner mig?»

»Det var endast i forna lyckliga tider, min bästa svärmor, då vi fingo våra drufsafter oförfalskade. Nu draga, på min heder, alla dessa värda herrar vinhandlare och källarmästare försorg om, att vi ej på minsta sätt råka i fara att förlora våra sinnen.

»Men kanske våra inkomster i stället, ty hvad som brister i kvalitet, måste väl ersättas i qvantitet!»

»Ingalunda! Vi konsumera säkert icke mer vin än våra fäder, ehuru det så kan se ut, emedan vi dricka i många omgångar hvad de hvälfde i sig på en gång — ack, min ärade svärmor, tänk öm vi skulle mäta! Hur många af våra små n\$ttta fingerborgéglas skulle ej då behöfvas för att fylla en enda af dessa vördnadsbjudande pokaler, som så mycket hedrade våra fäders kraft och smak.»

»Låt bero då... Men än har du väl någon svaghet ått berätta?»

»Nej, nu tror jag att listan är slut, så vidt mitt minne sträcker sig — eller hur, min söta Marie Louise, vet du någon liten synd att öka den med?»

Marie Louise hade under detta samtal försjunkit inom sig sjelf och blott med ytlig uppmärksamhet följt orden, der hon halflåg mot soffdynan i tanken på sin mors föregående råd.»Huru», sade hon, och bemannade sig med etfleende, »kan jag veta hvad du sjelf ipke vet?»

»Är icke du den bättre delen af min själ, erkeengeln, som vet allt!»

»I den senare skepelsen måste jag väl då yppa, att du glömt din värsta synd, jag menar den, som på det så kallade vadet ttäjringsade mig två schalar.»

»Ah, din lilla tjuserska, den hade jag glömt! Men efter du icke haft försyn att så der förråda den, måste jag väl ut med beaktelsen, att jag har en liten, helt liten, böjelse för sällskapsspel — spelar aldrig högt, aldrig hasardspel, blott en oskyldig vira till tidsfördrif.»

»Men detta, min herr måg, är ett rätt olyckligt tidsfördrif! Och förlåt, bäste Wallden, om jag nu talar ett allvarsamt ord — du bör finna det ursäktligt af mig såsom mor.»

»Nej, för himlens skull, inga predikningar, min nådigaste svärmor! Marie Louise leder mig med långt bättre band. Och tillåt mig att med all upptänklig sonlig vördnad likväl förklara, att det aldrig tagit och aldrig kommer att ta skruf, då man på det sättet vill rätta ett fel hos mig, i fall detta: skulle vara ett sådant.»

Fru N. rodnade och bleknade ömsom, men i det hon ötorde våld på sina känslor, yttrade hon i en ton, den hon ^piinstorie sjelf ansåg för lugn, ehuru den på det hela hade en viss skarphet: »Jag Beklagar den hustru, som måste jollra fram sanningen, och jag visste icke, att Marie Louise så fort lärt sig denna konst, hvilken likväl utan tvifvel är mycket lycklig.»

Marie Louise kastade en blick, ej af förebråelse, men af smärta, på sin mor, hvarvid hon inom sig tänkte:

»Mamma har rätt i sin princip att icke bo hos oss — detta ginge aldrig an.»

Hvad von Wallden beträffade, så fans ingenting, som nu kunde reta honom att på något sätt förnärma sin hustru, hvilket han insåg, att han aldrig skulle göra högre, än dåhan förnärmade hennes mor. Ja, i trots deraf, att fru N:s svar storligen förargade honom, gick han ända derhän i eftertanke, att han insåg hur till sin egen framtida nytta han kunde förbinda Marie Louise genom att nu föreställa den fullkomligt eftergifthe och artige sonen.

Marie Louise, som verkligen i ångest fruktat ett uppflammande, en allvarsam strid mellan mor och man, 4ivilken strid skulle varit henne temligen kinkig att bemedla, då hennes partiskhet borde tala lika högt för dem begge, belönade nu sin man med den mest hjertliga och tacksamma blick, då han fattade sin svärmors hand, hvilken han aktningsfullt kysste, och svarade: »Jag är i sanning ledsen öfver att ha väckt oro hos min goda mamma och ha

framkallat en anmärkning, som kanske varit plågsam för Marie Louise. Men låt mig försäkra, att hon så väl förstår mig, så lätt återför mig, om jag förvillar mig sjelf, att mamma tryggt kan lita på hennes klokhet! Jag är säker, att vår Herre aldrig skapat en förträffligare hustru än min, och hvem tackar jag för det, om icke den, som sedan bildat henne så!»

Walldens utseende och ställning voro begge i detta ögonblick så egnade att ingifva förtroende, att, om han ej alldeles vann sin svärmor, han likväl fullkomligt blidkade henne. Och slutet på hela samtalet blef, att fru N. lofvade sin dotter och måg att under deras frånvaro bo på Malkolmsnäs för att taga vård om husets angelägenheter.

»Och nu, bästa Marie Louise, är det tid att tänka på alla besöken i staden! Vagnen kör strax fram. Men jag vet verkligen icke hvadan det kommer sig, att alla menni' skor förefalla mig liksom de samt och synnerligen voro ragu-serade på sött och surt — till och med min aktade farbror, herr borgmästaren, hade ofantligt brådtom och visste knappt om han hade tid att be mig sitta ned. Min själ, äro de ej ändå rätt roliga, våra goda småstadsbor 1»

»De äro stötta, hela staden är stött på er.»

»Jag trodde just det», återtog von Wallden, »men hvar-igenom ha vi då varit så olyckliga att ådraga oss den aktade stadens ogunst?»

»Först emedan ni nu tillhör den aristokratiska societeten, och sedan för det ni vid afresan icke inbjödo stadsborna till ert nya hem.»

»Denna lilla oreda skola vi lätt hjälpa!» inföll Marie Louise. »Ty det är ändå alltid godt att stå väl hos gamla bekanta. Innan jag varit ett par minuter hos hvardera, skall jag ha stält till så, att allt groll är glömdt.»

»Nå, min engel», sade löjtnanten, »hur vill du då bära dig åt, när vi just stå på resande fot, och när vi en gång återkomma, så ... Du vet sjelf, söta Marie Louise, att adeln och borgerskapet aldrig kunnat jemka sig till sammans.»

»På den jemkningen få vi väl tillfälle att framdeles tänka. Nu följer jag en plan, som ligger närmare till hands — och få se, när vi i morgon resa hem, om ej alla fönster ha nickande hufvuden!»

»Nej, nu uppehålla vi oss för länge!» inföll von Wallden. »Skall jag ringa på jungfrun, min vän?»

»Ringa?» Marie Louise gaf sin man en blick af skålmsk betydelse. »Mins du ej . . .»

»Jo, bevars, jag mins mycket väl och är ännu alltid samme uppmärksamme äkta man . . . men hvar äro då sakerna?»

»Står ej sängkammardörren öppen? Aj aj, min herre, det synes klart, att vi varit gifta i tre månader!».....

I första hus — naturligtvis borgmästarens — togs vårt par emot liksom tvenne fullkomligt främmande personer. Men när Marie Louise neg så djupt, att hennes läppar nästan snuddade förbi gamla borgmästarinnans hand och hon der-vid utbrast i den splitter nya benämningen af tant: »Ack, hvad tant ser frisk ut!» drog borgmästarinnan munnen till ett hårmsåns leende, och då Marie Louise i samma andedrag tilläde: »En liten resa åt landet skulle nu visst icke skada tant!», smålog tant helt och hållet.

»I fall», återtog den unga frun, sedan några ömsesidiga höflighetsbetygelser voro vexplade, »vi icke före vår resa fånöjet att se onkel och tant, som vi ej kunnat besvara ut i det svåra vårslasket, så hoppas vi att likväl mamma, som under vår frånvaro kommer att bosätta sig på Malkolmsnäs, får den äran, då hon har att bjuda på bigarår och annat godt! När vi sjelfva återkomma, skall det bli vår största glädje att se våra vänner oftare hos oss.»

»Ack, min lilla nådiga kusin, kusin är alldeles för ämabel!»

»Goda tant, jag ber, säg ej så, då vågar jag icke fråga om tant ej befaller litet; syltbär från Malkolmsnäs! De äro verkligen goda, och vi ha många slag att välja på.»

Borgmästarinnan följde sin älskvärda kusin icke blott till förstugan, utan ända ned på sista trappsteget.

Hos andra vänner repeterades samma scen, fastän med några små förändringar efter den olika smak, som Marie Louise hade sig bekant om hvar och en. En fick löfte om den nya franska blomkålen, en tredje om sparris, en fjerde telningar af sällsynta trädslag, en annan om blommor, etc. etc. Men på sista stället, der det föll sig litet kinkigare att få ett godt förhållande i gång, gick Marie Louise ända derhän i artighet, att hon till en, så kallad gammal vän, hvilken beklagade sig öfver svårigheten att erhålla så fin ull, som erfordrades till en schalväf, den hon skulle ha upp i kompani med sin grannfru, erbjöd ett par marker af sin fina spanska. Nu var allt afgjort till unga hennes nåds fördel: från kompanifruarna, som hade stadens skarpaste tungor, flöt endast blomsterdoft. Och verkligen visade det sig, att Marie Louise haft rätt, ty då Malkolmsnäherrskapet andra förmiddagen reste hem, fick fru N., som gjorde dem sällskap, under ett godt småleende se huru hela stadens damer täflade i artiga och vänskapsfulla helsningar.

Vid rådman Utters dörr höll vagnen. Marie Louise hade icke träffat rådmanskan dagen förut, och hon kunde ej resa utan att ha tagit afsked af den goda, gamla frun. Nu satt moster Greta der så fin i nystärkt förkläde och prydlig mössa och höll brickan med vinet och konfekten i ordning. Här blef ingen komedi uppförd. Under en rörelse, som gick från hjerta till hjerta, tog Marie Louise den goda rådmanskan, Williams moderliga vän, i famn; och rådmanskan, som var ädel nog att ha glömt det onda, Marie Louise gjort henne, i det hon gjort hennes älskling ondt, besvarade lika varmt helsningen och talade länge och hjertligt med den unga frun.

Medan von Wallden hjälpte sin svärmor i vagnen och rådmannen beklagade saknaden att för så lång tid mista sin goda grannfru, hviskade Marie Louise till den bredvid henne i förstugan stående värdinnan: »Ack, helsa hjertligt från mig den vän, som jag en gång hade — jag tycker mig kunha lemna en helsning qvar!»

»Den kommissionen», svarade moster Greta sakta till baka, »vet jag ej om jag törs åtaga mig; jag tror inte det är helsosamt att väcka den björn som sover. Förlåt gumman — hon talar som hon tänker, och därför vill hon hviska den unga frun i örat, att en helsning, som ej öppet vågar sig fram, aldrig bör komma öfver en gift q vinnas läppar! Borta är borta och bör vara glömdt!»

Marie Louise svarade ej. Hon tryckte blott rådmanskans hand, och den finkänsliga gumman förstod lätt den rörelse, som låg på hennes ansigte, då hon ännu en gång, vid det rådmannen förde henne till vagnen, kastade en blick uppåt den öfra våningen.

»Stackars menniska», sade moster Greta, då de främmande voro borta, »hon får nog göra en lång plikt för den förvillelsen».....

Då herrskapets landå svängde fram för trappan till stora manbyggnaden på Malkolmsnäs, sågs nere vid gårdens ena ända en rödbrun enbetschäs, bredvid hvilken den fränspända hästen höll på att taga sig litet förfriskning.

»Hvems är den?» frågade von Wallden betjenten.

»Advokaten Pellanders — han har varit här länge och väntat på herr löjtnanten.»

Marie Louise såg frågande på sin man. Hon hade aldrig betvivlat, att han icke uppfyllt sitt löfte att sätta affärerna på rediga fötter, men icke dess mindre undrade hon öfver detta besök. Wallden förstod henne och hviskade i lätt ton: »Frukta ingenting, min engel — den göken och jag äro skilda åt!»

Marie Louise förde sin mor till hennes rum, medan von Wallden gick in i sitt, der Pellander, angenämt fördrifvande tiden med en middagslur i herr löjtnantens hvilstol, icke särdeles aktade dennes dröjsmål. Men då han nu väcktes genom värdens inträde, steg han upp, gnuggade sig i ögonen och yttrade: * Mjuka tjenare, herr löjtnant, ursäkta, jag tog min lilla hvila efter resan, medan jag väntade! Vi ha ej träffats, sedan vi hade vår affär.»

»Nej, jag har ej haft den äran!» svarade von Wallden med spefull artighet. »Men hvad förskaffar mig nöjet af en ny sammanvaro?»

»Åter en affär — fast knäfveln så mycket respektablare än den förra.»

»Jag förstår icke hvarom den kan handla? Tag emellertid plats!»

»En viss person, tit. G.», återtog Pellander, »gammal bekantskap till herr löjtnanten, som, efter hvad han säger, skrivit ena brevet efter det andra, har nu slutligen, då alla svar uteblifvit, ledsnat att på detta mycket lojala sätt låta höra af sig. Han hade trott, skrifver han till mig, att herr löjtnanten nu, i förändrade villkor, sjelfmant skulle erjuna sig den förbindelse, som herrarne emellan finnes; men bedragen såväl i detta som i väntan på svar, har han, såsom jag nyss, likmätigt min pligt, nämde, tagit sitt parti att lagsöka herr löjtnanten, men har derjemte uppdragit åt mig, af ryktet känd såsom van att handhafva kinkiga affärer, att proponera herr löjtnanten en mera lämplig uppgörelse.»

• Under det Pellander framförde sitt ärende, gick von Wallden fram och åter, stannande än framför en fogelbur, lekande med dess galler, än gäspande, än sakta hvisslande. Slutligen, då Pellander tillslöt sin mun, kastade han sig ogene-radt i soffan och utbrast: »Vid min ära, herrn är född till talare!»

»Jag är född till rättvisans sakförare!» svarade Pellander, stött så väl öfver löjtnantens ton som dennes vårdslösa sätt att upptaga hans meddelande. »Och jag frågar hvad svar herr löjtnanten behagar ge på min propos..ska vi förlikas eller fakta?»

»Vi fakta — nej, min bäste herr Pellander, en sådan strid är jag icke vuxen! Men, i förtroende sagdt, har jag för ögonblicket, i anseende till vår resa, en mängd utgifter, som göra att jag nödgas begära ett års anstånd. Hur* stor är struntan? Summan har fallit mig ur minnet, och han nämner den ej i brevet.»

Pellander lemnade afskriften af handlingartie.

Löjtnanten blef alldeles blek. »Det var knäfveln!» yttrade han. »Det var sjelfvaste ...»

»Jo jo», inföll Pellander förnöjd, »jag sade ju, att affären var respektabel! Men lika godt, jag har alltid varit känd som en liberal man... Då herr löjtnanten nu står på långresa, skulle naturligtvis en rättegång genera; således torde det vara bättre att lyssna till mina villkor: hälften af summan åtta dagar härefter, och för den andra hälften anstånd på ett år, notabene med mig tillkommande procent.»

»Omöjligt!» utbrast von Wallden. »Är herrn galen — kan jag mynta pengar?»

»Den, som så friskt gör ända på dem, borde äfven kunna det!» djerfdes Pellander svara. »Men nu är blott frågan om herr löjtnanten behagar uppgöra?

»Jag kan icke — var resonlig! En fjerdedel af summan och dusör.»

»Låter sig ej göra: mina villkor äro bestämda.»

Ännu länge diskuterades ämnet. Slutligen fann sig von Wallden, med afseende på några särdeles omständigheter, bekanta endast mellan honom och fordringsegaren, föranlåten lemna sin förbindelse att vid den föreslagna tiden ha summan i beredskap. Detta föll honom under närvarande tidganska olägligt, men det fans ingen annan utväg; efter tre månaders giftermål kunde han ej åter trassla sig in i rättegångar, ehuru det annars var hans princip att söka vinna tid, om också endast några veckor eller månader, medan målet vandrade från den ena instansen till den andra.

»Hvarom var det?» frågade Marie Louise, då von Wallden inträdde i salongen och träffade henne ens^m.

»Ingenting från dina ungarlsdagar, hoppas jag?»

»Hur kan du fråga så, min engel? Var det icke du sjelf som med ditt vanliga förstånd uppmanade mig att på en gång göra slut på allt det der trasslet, och mins du icke, att jag använde första veckorna efter vår hitkomst att ställa det i ordning.»

»Min bäste Wallden, i fall det ändå skulle finnas några skulder kvar, så besvär jag dig att icke af en falsk grannlagen-het föra mig bakom ljuset — var upprigtig och låt oss för guds skull hellre betala dem nu, än företaga denna resa hvilken vi lika gerna kunna uppskjuta till ett annat år! Jag vet icke hur det kom sig, men jag blef så orolig.»

»Ack, sådana griller, min älskade, det är oförlåtligt att du har dem! Men för att lugna dig, får jag väl säga att den

stackars fan begärde en liten återtjänst för den han en gång, som du vet, gjorde mig.»

»Gud ske lof, så roligt att det ej var annat!»

»Åh, icke så roligt heller: han ville ha min borgen.»

»För någon betydligare summa?»

»Nej, en bagatell på det hela — sådant folk gör inga stora affärer: ett diskontlån på ett par hundra riksdaler. Men en ordentlig man bör icke gerna gå i borgen.»

»Du nekade honom väl icke ändå?» Marie Louises hjerta hade ett litet attachemang, för Pellander, allt sedan han »på mensklighetens vägnar» åtog sig Wiliam.

»Nej, jag hade icke mod till det, ty på det hela är det rätt roligt att kunna vara människor till tjänst.»

Samtalet afbröts och upptogs ej mer.

Walldens nuvarande tillgångar, som icke lidit någon stor Vindskuporna. 12bresch, emedan betydligaste delen af hans skulder var obetald, syntes honom outtömliga, om än då och då en liten penningknipa förspordes. Alltså var han vid bästa mod och hade icke för afsigt att spara sig någon njutning.

Det var afgjort att, medan han uppehöll sig vid mötet, Marie Louise skulle stanna vid en helsobrunn, hvarifrån de sedan äraade företaga den stora utflykten.²¹

Fragmenter ur ett bref till Wiliam från “ vännen i hembygden

Der stod en hel lång rad siffror framför mig på papperet. Jag räknade och räknade och trodde att jag skulle bli galen, emedan jag, långt ifrån att kunna reda mig, kände en svindel anfäktat mitt hufvud. Häpen rusade jag ned från stolen och ropade med kraftig röst: »Ta mig böfveln, det här bär sig — jag multnar inne, jag får slag, jag måste bort!»

Sedan detta stora beslut hastigt mognat, satte jag mig åter lugn på min stol vid gröna pulpeten. Talet hade ljusnat för min blick — så mycket verkade endast föreställningen att få skaka dammet af mig.

Jag gick ned till min hustru, som fick stora ögon, då hon såg mig komma från kontoret en hel qvart före mattimmen, men hon fick ännu större ögon, då jag sade: »Hör på, Augusta lilla, vi skola ge oss ut i verlden, mitt barn!»

»Hvar är då egentligen den?» frågade hon gladt.

»Öfverallt, förstås, men vi resa nu, kära du, till en verld i smått: vi resa till en brunn, ett bad eller dylikt.»

»Vi?»

»Vi — du vet, att när jag beslutat, står det fast!» Min Augusta såg helt förbryllad ut. »På de tio år, vi varit gifta», sade hon, »har du gjort blott två handels-resor!»

»Just derföre är det så mycket nödvändigare att en gång göra någon färd för sitt nöje ... Ut nu och handla, min lilla hustru, sätt hela stadens sömmerskor i rörelse — om fjorton dagar resa vi!»

Och om fjorton dagar reste vi.

Jag och min hustru, som äro ett lyckligt par inom vårt eget kära hem, visste i början ej rätt huru vi hade det, indragna i hvirfVeln af dessa främmande människor, dessa främmande nöjen. Men vi följde med, ty derföre hade vi ju kommit hit.....

Bror, jag har sett din f. d. älskade, den sköna fröken i vindskupan — satan sjelf till vacker och behaglig qvinna! Hon var här före oss, likväl utan sin man. Men som man ej kan komma ihåg alla de namn, hvilka susa kring öronen, hade jag ej heller gifvit akt på hennes. Hennes person dere-mot föll mig redan första dagen i ögonen, ty hon är så omringad, att hon nog måste väcka uppmärksamhet. Ändt-ligen kom jag att taga reda på namnet och fann då, att jag hade en gammal bekantskap för mig.

Jag är ej säker om jag skall lyckönska eller beklaga dig öfver förlusten af denna dam, som ena dagen väcker min beundran, den andra min förtret. Hon är skön, liflig, älskvärd, men, på min heder, är hon icke derjemte — åtminstone ser det så ut, fåfäng, flärdfull och kokett. Här finnes ingen fru vid hela badet så begifven på nöjen; hon uppfinner sjelf det ena befängdare än det andra, men människorna springa med och ropa: »Det är gudomligt; det är fru von Wallden som föreslagit det!»

Hon är likväl god: många fattiga stackare har hon hjälpt i tysthet. För ett par sådana har hon gjort insamlingar, och att dessa blifvit indrägtiga, kan du tro.....

Men se här något nytt. .. Hennes man har nu hit-kommit från mötet. Den karlen förefaller mig som en trasslig silkesdocka. Här gick en historia, som sade, att han skall ha rustat som en galning vid mötet. Då han kom hit, såg han också rucklig ut, och frun lär samma afton ha varit i en mycket upprörd sinnesstämning. Hon har icke heller förekommit mig vara sig rätt lik sedan dess: den ena dagen blomstrar hon som en ros, den andra, i trots af hennes bemödande att bära hufvudet lika högt, liknar hon en af dina elfvahundra liljor; jag påstår likväl icke derföre, att hon är i behof af något stöd.

Augusta har fallit henne i smaken. Hon, som har en lika säker som god blick, ser den unga frun på närmare håll än de andra, hvilka blott skåda henne genom de tusen förskönings- och förvillelseglasen. Augusta har märkt, att hon lider och att hon har stunder, som långt ifrån äro öfverensstämmande med hennes glada yta. Stackars liten — och han har beständigt små spelpartier med några lika begifna sällar, förstås, af den gentUare sorten.

Det är visst, att denna qvinna har en värdighet med sig, som inger aktning. Man kan märka, att hon ännu ut-öivar något inflytande på sin man, och det gör en godt i hjertat att se och höra huru vänligt, huru mästerligt väl hon förstår att ge färg åt hans frånvaro från sällskapet och från henne sjelf och huru, då han återkommer, hon har ett småleende, ett uppmärksamt ord på läppen. Man skönjer äfven, att i fall detta ord icke i tid lugnade honom, skulle kanske blott en undvikande blick, en allvarsam min förmå väcka den retlighet, som icke sällan visar sig i smått. Hon har behof af mycket förstånd, och hon eger det. Likväl fruktar jag, att i längden intet medel skall hjälpa.....

De ha nu rest. Sista aftonen hon visade sig i societe-ten, var hon bländande: hon doftade af rosor, och rosor blommade på kinden, nöjet på läpparne. Hon lemnade ett ljuft minne af saknad i den krets, der hon blifvit så hyllad. Men min Augusta och jag* vi beklaga henne...

I morgon vända vi åter till vårt lugna, goda hem och prisar gud, att denna tid är öfver. Minst skola tio år förflyta, innan vi frestas af begäret att icke blott se människors dårskaper, utan äfven deltaga i dem. Jag längtar, jag tränar till min gamla pulpet, Augusta till sina små och till sitt hushåll. Gifve gud, att den beundrade fru von Wallden varit lik Augusta — hon hade då haft en säkrare lycka, än den hon nu tvifVels utan gått till möte.....

Bror Wiliam, hjertans bror!

Denna rad tecknar jag hemma.

Jag ville, att du sett oss! Du har hjerta att fatta hvad ett hem vill säga: barnen ha gråtande hängt om min hals, sjelf fälde jag, gud förlåte mig, en half glädjetår på min pulpetstol, den trogne kamraten från fars tid.. . Besitta den som mera lemnar spisen!

Säg nu, om icke jag också varit ute och »skizzat» och betalt den gamla skulden!

Gud välsigne dig!

Låt oss snart höra af dig, och skänk oss annat än de eviga smålapparne, som, du täcks observera, alla äro af samma innehåll: »Mera härnäst!»

Vännen Carl.Ack, ohörd förklingar min bedjande rost, Och osedd faller min tår...

Jag förgås som en blomma i stormig höst.

Vitalis.

Två år ha förflutit.

Marie Louise har hunnit smaka på nära nog alla de sorters skum, som bjudes ur lifvets bågare.

Hon har rest, lefvat, njutit. Hon har lett, gråtit, lidit. Hon har varit en af dagens gudinnor, blifvit firad, tillbedd. Hon har briljerat så väl i städerna som vid brunnar och bad. Det är då tid att hejda ruset, innan det qväfver.

Ack, under långa, ensamma nätter har hon förgäfvets suckat efter hvila och gjort allt hvad en maka och qvinna förmår att hämma den fart, hvarmed de begge gemensamt ilade till ett gemensamt mål. Men Marie Louise eger ej mer någon magt öfver sin man.

Nyligen återkomna till Sverge, dit nöden tvingat von Wallden, då det ej längre var möjligt att erhålla de enorma penningremitter, som han ständigt fordrade från sin förvaltare, befunno de sig för närvarande, under resan till Malkolmsnäs, vid samma brunns- och badort, hvarifrån de för två år sedan afreste. Wallden drefs af ett förtvifladt beslut att här genom sin vanliga resurs försöka reparera de nära nog totalt förstörda affärerna, och fasthållen vid tygelnaf sin omättligen passion, uppsköt han, i trots af hustruns böner och reskassans beständiga förminskning, dag i/rån dag uppbrottet från badet.

Det var afton. Jungfrun hade somnat under den långa väntan på herrskapet, men väcktes hastigt, då hon hörde röster, sprang upp, tände ljusen på toaletten och sköt upp dörren.

Marie Louise, som i hast afkastade den lätta kappan, inkom klädd i en lysande baldräkt. Hennes man följde henne, ej mera i ungdomens kraft, utan gulblek och affallen, ett tydligt offer för hemliga orgier. Han kastade sig vårdslöst i soffan och började gäspa.

På Marie Louises ädla ansigte skönjdes under första ögonblicket ingen synnerlig förändring, men då toalettens prydnader försvunno, den ena efter den andra, då de blonda lockarne skötes tillbaka och doldes under den enkla spetsmössan, tyckte man sig märka, att de friskaste rosorna voro häijade, liksom hjertats frid länge varit det. Stolt blickade likväl ännu denna qvinna omkring sig, ty midt under tusen frestelser hade hon stått trygg. Icke ens flägten af förtal hade vidrört hennes rykte. Hon hade lefvat med sinnena, ej med själen. Hon hade varit rastlös att drifva tiden framåt för att ej fattas af den. Men bakom glansens bedrägliga mask låg en isande verklighet.

Sådant hade Marie Louises öde varit. Sådant har tusende qvinnors öde varit, och sådant skola tusendes blifva.

Ännu var hon skön, och ett uttryck af ljus frid, så olik det, som låg på hennes ansigte, då hon inträdde, glimmade öfver hennes drag, när hon med ljuset i hand smög sig sakta på tå till den öppna kabinetsdörren. Der slumrade i ljuf ro ett barn på sin snöhvita bädd; Marie Louise var mor, egde en varelse att älska och lefva för — och ändå vågade hon vara olycklig.

Med djup ömhet älskade hon sin något öfver årsgamle son och egnade honom en stor del af dagens timmar. Likväl behöfde hon stundom en starkare förströelse, när sorgen och grämseln öfver makens beständigt lastvärdare uppförande mördade hennes frid och då hennes egen, under askan ännu glödande lidelse drog henne med sig.

Ännu anade hon ej hur illa deras affärer stodo, ty von Wallden, alltid inväfvande sig i osanningar af alla slag, förekom ständigt genom diktade förevändningar, att hon fick se hans bref hemifrån. Hennes mors andades visserligen alltid oro, men kunde ej denna oro vara tillräckligt motiverad af Walldens gränslösa slöseri och hans tidsutdrägt-med hemresan?

Sedan Marie Louise tryckt en lätt och varm kyss på sin sons panna, kom hon åter ut i sängkammaren — och det var då som tvenne bref,, fästade vid toalettspiegeln, föjlo henne i ögonen.

Jungfrun var aflägsnad. De begge makame befunno sig ensamma.

»Har du sett dessa?» frågade Marie Louise. »Det ena är från mamma till mig, det andra är till dig?»

»Har jag sett — hvem fan ser efter dylikt? Sådana der har jag visst en tio eller tolf stycken liggande i min chiffonnier, men som de alla ha ungefär ett och samma innehåll, få de ligga i ro.» Han hade verkligen på senare tiden sparat sig förargelsen att läsa sina björnars bref.

Marie Louise bröt sin mors skrifvelse, och under det hon genomgick dess sidor, målade sig den starkaste rörelse på hennes ansigte. Då hon slutat läsningen, var hon nära att svimma, men beherskande denna q vinliga svaghet, försökte hon att tala, fastän rösten i början svek henne.

»Nå, hvad är det för sensibla nyheter? Jag tror de beröfva dig förmågan att sjunga din aftonvisa!»

»Gud i himlen, hur kan du gäckas så!»

»Hvarför icke? Jag undrar just, i fall det är -något märkligt, hvarför jag skulle gråta — tårar tillhöra qvinnor, icke män.»

»Vet du hur det står till hemma?» frågade Marie Louise med ansträngning.»Nej, men jag kan ej inse annat än att det skall vara godt.»

»Det är förfärligt! Du har bedragit mig: dina största skulder stodo obetäckta, då vi lemnade Sverge, lagsökningar ha regnat från alla håll, utmätning har följt på utmätning och förvaltaren, som är i det största bryderi, lemnar allt sammans, om du ej genast kommer hem.»

»Ofantligt roligt allt det der — jag medger det — och måste i synnerhet bli af effekt, när en mor beskrifaer det.»

»Du har då ej försyn att såra mig äfven på detta sätt! Du vet rätt väl huru länge mamma skonat mig, just så länge som det varit möjligt, men nu kan vår ställning ej längre hållas hemlig, och det tros bestämdt att, i fall vi vilja rädda något för framtida bergning, vi bli tvungna att sälja Malkolmsnäs och skaffa oss något mindre ställe.»

»Hvad — Malkolmsnäs skulle säljas — jo, det vore just ett förträffligt sätt att rangera sig och bevisar godt omdöme hos den, som föreslagit det. Bry dig emellertid icke om det här. Jag sköter sjelf mina affärer, och då jag nu kommer hem, skall jag, på min ära, sätta annat lif i spelet. Förvaltaren är helt och hållet oduglig.»

»När skola vi resa? Ack, låt det bli i morgon!»

»Jo, visst! Jag måste skaffa respengar först: jag har ej qvar mer* än två magra tioriksdalar, och de förslå icke långt att uppgöra räkningen här och fortsätta vägen.»

»Min gud, hvar är då reskassan?»

»Åt fanders!» var det lakoniska svaret.

»Detta är förfärligt!» sade Marie Louise bleknande. »Hur har du så kunnat blottställa oss?»

»Alldeles i sin ordning — qvinnoma ta alltid den lättaste delen, att jemra sig och allarmera, då vi äro tvungna att anstränga oss.»

»Du måste väl låna, så påkostande det än är.»

»Åh, strunt i det påkostande — men att få pengar är svårare, emedan jag redan lånat så mycket, att jag icke vet hvem jag nu skall vända mig till.»»Och dessa lånta pengar» ... suckade hon.

»... ha i följd af en inre sympati gjort de andra sällskap.»

»Vi stå således i den mest olyckliga förlägenhet! Hvad är att göra?»

»Ja, finn upp det, i fall du kan — det vore en hustru mera värdigt än att bara klaga.»

Marie Louise teg några ögonblick. Derefter sade hon långsamt, liksom öfvervägande med sig sjelf: »Om du lofvar mig heligt, att vi resa i morgon...»

»Nå, hvad då?» frågade von Wallden med en spårhunds väderkorn i blick och ton.

»Då — men endast också i det fallet — har jag en sparpenning, som jag lyckats gömma för något särdeles behof.

Jag vet icke något viktigare än detta, att nu komma hem, och jag tror, att summan skall räcka till.»

»Taladt som en god maka anstår, min lilla dufva — du hör att, när du uppför dig som du bör göra, jag ännu icke glömt bort de gamla kärlekstermema... Hvar har du din skatt? Visa mig den!»

»Det är god tid i morgon, då du anordnat resan.»

»Jaså, här är fråga om misstänksamhet, tror jag? Behåll då dina sparpengar — vi bli kvar, der vi äro. Jag har kredit: jag lefver undan, så länge den räcker.» .

»Kära Wallden, tala icke så — du vet, att vi måste resa!»

»Naturligtvis, när jag fått pengar och kan öfverslå hur allt bör ställas.»

»Nåväl, jag skall taga fram dem i morgon tidigt — nu böra vi söka hvila.»

»Hvila så mycket du behagar, men jag ämar mig ut

* på en liten promenad, eftersom jag icke har något att göra hemma.»

»Skall du då icke sofva?»

*Nej!»

»Det vill säga, du är ond på mig?»

»Nej!»»Ack, var icke så svår — vill du lofva mig säkert, att du blir hemma, ifall du med ens får penningame?»

»Ja visst — men reta mig icke längre!»

Suckande gick Marie Louise till byråen, öppnade en liten der noga förvarad låda och framtog ett sammanviket kuvert.

Men kuvertet befans — tomt.

»Store gud, hvad vill detta säga!» Hon höll handen för den af ångestsvett betäckta pannan.

Hennes sista resurs!

Det var hemskt att se uttrycket af bestörtning och oro på hennes ansigte, så afstickande mot den endast till hälften afklädda baldräkten.

»Var det de der pengarna du mente?» frågade von Wallden med en min af blott vårdslös förundran. »Dem har jag länge sedan begagnat.»

»Du — det är ej möjligt!»

»Jag ser deri ingenting omöjligt — jag önskar blott, att de voro att taga en gång till! Man och hustru ha naturligtvis gemensam kassa.»

»I visst fall, men att i hemlighet. .. Gode gud!»

»Inga exklamationer, om jag får be! Ditt är mitt, och mitt är ditt — så har jag förstått vigselformuläret, och om man då tar pengar från en låda eller från något annat ställe, så förbli de ändå gemensam egendom.»

»Och nu äro vi alldeles utan medel!»

»Ja, det vill synas så, i fall du icke händelsevis skulle ha någon mera skatt, hvilken du i alla fall endast kunnat sammanspara af de frikostiga nålpengar, som jag tilldelat dig.»

»De ha ej mer än knappt räckt till sitt behof. Denna summa var resten af ett litet obetydligt kapital, som jag hade i behåll, sedan den tid jag sjelf disponerade öfver min förmögenhet.»

»Det vill säga på den tiden, då jag disponerade min frihet, då jag lefde hvar dag som jag fann för godt och icke var blottställd att förlora tålamodet under de jeremiäder, som äktenskapet förvarat mig.»

Marie Louise teg. Hennes blick sökte sig en väg upp till himlen, som i blågrå halfskymning hvälfde sig öfver jorden och dess smärtor. »O», tänkte den lidande qvinnan, »den som vore der!»

En fullkomlig tystnad hade inträdd. Slutligen tog von Wallden sin hatt och gick mot dörren.

»Jag ber dig», sade Marie Louise ångestfull, »gå ej ut i natt — låt oss med förstånd öfverlägga!»

»Vi ha öfverlagt nog, då inga pengar finnas. Ett par vänner vänta mig — de sista hackorna må så gerna springa, om de ej kunna inbringa mera sällskap.»

»Nej, för guds skull gå icke! Hvad skola menniskor, som möta dig på denna timme, tänka? Societetssalen är länge sedan stängd.»

»Hvem ärnar upptaga societetssalen? Jag är bjuden till en bekant, som har en liten ungarlstillställning i sina egna rum.»

»Men du är icke ungarl, bäste Wallden!» Marie Louise sökte till och med att inlägga något smekande i sin röst.

»Nej, ty värr, men det hindrar mig ändå icke att deltaga i ett gladt lag.»

Hon bad, bad länge. .. Förgäfves!

Wallden gick.

Hvilka timmar började nu för den olyckliga hustrun! Gående fram och åter på golfvet, genomflög hon i tankame den tidrymd af nära fyra år, som skilde henne från sitt tysta, men lyckliga lif i vindskupan. En framtid af ljus och sällhet hade då legat framför henne, men hennes hjerta, belägradt af fåfångans och högmodets tjensteandar, sköt bort den lugna himlen för att famna ett fantom af lycka, som aldrig, aldrig förverkligades.

Och hvart hade nu hennes stolthet, hennes begär att lysa ledt henne? In uti den mest rysliga labyrinth, från hvilken hon ej såg någon utgång. Ty komma hvad somville, Wallden skulle icke vända åter! Ingenting, ingen kärlek, inga uppoffringar, inga motgångar, icke ens de djupaste olyckor skulle förmå hejda hans passion. Så länge det fans en styfver qvar af den medtagna egendomen, var den till spillo gifven. Hon, med sitt barn, med sin stackars mor

— hvad hade hon att taga sig till? Och huru skulle hon bedömas af dem, hvilka en gång afundades henne? Säker-igen vore de färdiga att triumfera, då de sågo henne återkomma, gud vet hur... ja, gud vet hur? Hon kunde ej sjelf fatta detta.»

Och den enda vän, som hon kunnat förtro sig till, hvilken kan hända med sina råd bidragit att egga hennes egna olyckliga böjelser, var nu borta för alltid! Friherrinnan Charlotte skördades af döden redan på första året af Marie Louises frånvaro. Baronen hade sålt Segerstad. Således intet förtroligt umgänge mera. Ack, det var en hård förlust! Att utgjuta sin klagan för modem, denna ömma, förståndiga mor, mot hvars råd och förmaningar hon gått, der-till hade Marie Louise ännu stolthet nog att icke förmå sig

— och hvartill skulle det också ha tjenat? De förstodo hvar andra utan att hon klädde sin ånger i ord.

Det mörknade allt mera der ute, tunga skyar sväfvade öfver himlen och ett sakta regn började dugga mot fönsterrutorna. Marie Louise lyssnade utåt gatan. Ingen hördes af.

Hon gick in i kabinettet och lade sig på knä vid sin sons bädd. Hon bad djupt och varmt om frid, om mod, bad att, för detta älskade barns skull, en stråle af ljus måtte genomtränga mörkret i hennes själ.

Styrkt började hon åter sin vandring i det andra rummet. Hon vägde alla möjligheter. Låna af främlingar — omöjligt: von Wallden hade ju dessutom uttömt denna resurs. Hon egde saker, nipper af värde... att pantsätta dessa vore väl en utväg, men, ack, huru påkostande, i fall det blefve känt, och huru kunde annat hända på en sådan ort i Att skrifva och invänta bref hemifrån droge för långt ut. Det var dessutom icke länge sedan .Wallden bekommit pennin-gar, de sista, som kunnat sammanskrapas för återresan. Marie Louise hade af sin mors bref förstått, att han upplånat stora summor på egendomen — och allt var nu förstördt.

Utan att ha kommit till något bestämdt resultat i af-seende på medlen, hade hon likväl, då morgonen grydde,

fattat det fasta beslutet att, om än ensam med sitt barn, företaga resan till hemmet — ack, huru länge skulle detta hem vara hennes?

Bäfvande stannade hon hvar Q er de, femte minut framför fönstret. Slutligen hördes en person komma utefter gatan. Stegen voro henne väl bekanta, ehuru de föreföllo ojemnare än vanligt. Beredd på det värsta, men darrande för att väcka uppseende, öppnade hon sakta dörren.

Walldens utseende var en trogen bild af det sätt, hvarpå han tillbragt natten. Marie Louise bjöd honom en stol, men han sparkade den undan och sjönk, klädd som han var, ned på den orörda sängen.

»Nå, har du ingenting att fråga mig?» yttrade han med ett ondt, vildt leende.

»Nej, om ej hvad klockan kan vara — jag har ej nyss hört henne slå.»

»Om du vill veta det, lär du få vänta tills hon slår härnäst, ty min klocka följde med sista hackan åt fanders.»

»Ditt guldur, som du fått af mig?»

»Ja — tänk, så ömt... af dig! Hur kunde jag ha hjerta att skilja mig vid det? Så har dock emellertid skett för att såvera min heder ... du vet ju, att man alltid skall såvera apparansema.»

»Men kedjan — du har väl, i himlens namn, tagit af den? Det var mitt hår.»

»Den strunten tänkte jag ej på: kedjan följde med på köpet. Och efter den gode vännen, som vann den, alltid visat sig vara din beundrare, så hoppas jag, att han låter detta souvenir fylla bristen i den summa, som han skulle haft.»

Marie Louise hade förlorat ända till sista skymten af färg. Hon var väl fullkomligt säker, att von Wallden hadnog mycken heder i behåll för att genast andra morgonen, då han blifvit nykter, återfordra kedjan, men att emellertid veta den vara i sådana händer, tanklöst bortlemnad af hennes egen man, o, det var alltför bittert! Och hade Marie Louise hitintills varit utan tårar, så strömmade de nu så mycket rikare vid tanken på denna förnedring, så kränkande för hennes fina qvinlighet.

Hånande hennes smärta, insomnade slutligen von Wallden, under det han företog sig att härma hvarje Marie Louises rörelse och min.

Men om morgonen, då hon, som suttit uppe hela natten, nu iklädd sin morgondrägt, liksom hade hon nyss uppstigit, trädde till sängen, Väckte honom och för guds skull bad honom kläda sig ordentligt, innan jungfrun kom, då stodo nattens händelser rediga för hans minne. Och utan att säga ett ord, gjorde han i hast en hjälplig toalett och begaf sig ut. Det var honom magtpåliggande, att denna tilldragelse icke skulle bli bekant, och dessutom fans ännu någon smula af hederlig karl qvar hos honom. Han hade aldrig velat lemna sin hustrus hårkedja på detta sätt: han hade gjort det utan vetande. En timme härefter återkom han, kastande den på bordet.

»Den strunten har kostat mig mer än den är värd!» sade han.

»På hvad sätt?» frågade Marie Louise, återttagande den numera öfverflödiga gåfvan.

»Om jag lemnat den, der den var, så hade jag säkerligen på den kunnat få lå . . .»

»Tyst, för guds barmhertighet!» Hennes kinder färgades af blygselns rodnad, och lemnande sin man, gick hon in till sitt barn.

»Öd icke bort tiden der inne!» ropade von Wallden efter henne.

Marie Louise, som vid hans återkomst visat ut jungfrun, tog nu sjelf den lille på armen och återvände till säng- _ kammaren.»Hvad, i all verlden, skall du göra med pojken — låt honom vara i rob

»Han skall naturligtvis ha eftersynb Och gifvande barnet till leksaker några af de blommor, söm föregående afton prydt henne, satte hon det i sitt knä, och med huf-vudet lutadt öfver den gullockige älsklingen, frågade hon stilla:

»Skola vi nu öfverväga?»

»Så ungefär . . . Hur mycket nipper har du? Här fins en person, som på sådana kan låna oss pengar.»

»Kan han äfven tåga?»

»Jag tror det, men hvarom icke, äro kontanterna angelägnare än tystnaden. En liten förlägenhet på resor är den lumpnaste bagatell i världen och kan hända hvem som helst.»

»Men som jag anser för en chikan utan like! Jag vågar mig knappt se ut genom fönstret, af fruktan att alla menniskor läsa vår förlägenhet på mitt ansigte.»

»Prata icke sådan der persilja! Du skall tvärt om visa dig högst elegant i afton i grefvinnan A:s societet — kom i håg, det är vår sista afton här! Vi måste ha sinnesnärvaro nog för att i hvad trassel som helst icke genom egen oskicklighet fästa uppmärksamheten på oss.»

»Och du tror, att jag skulle kunna gå i sällskap på en sådan dag — omöjligt!»

»Jag tror det icke, min söta vän, jag fordrar det . . . förstår du, Marie Louise lilla, jag fordrar/»

»Du må göra hvad du vill, men jag hvarken är, blir eller vill bli i lynne att gå ut, förr än vi lemna våra rum för att resa.»

»Jag beklagar denna föresats, ty i så fall gissar jag, att ingen resa tills vidare kommer att ega rum.»

»Drif mig ej öfver den gräns af hofsamhet, jag alltid iakttagit mot dig», bad Marie Louise under ständigt stigande rörelse, »ty i dag — jag måste säga dig det — känner jag mig icke böjd att ge efter!»

»Verkligen ... du förvånar mig.»

Vindskuporna. 13»Det må vara!»

»Skada] blott, att jag är så litet road af förvåningar, att jag nödgas be dig vara så ämabel och återvända till din pligt!»

»Min pligt är att i främsta rummet söka skydd för mitt barn», sade Marie Louise, tryckande gossen fast intill sig, »och vill du ej i dag arrangera dina affärer på det sättet, att vi i morgon äro färdiga att resa, så . . .»

»Så?»

» . . . reser jag ensam — det är mitt fasta, mitt oåterkalleliga beslut.»

Wallden utbrast först i ett gapskratt, men sedan han några ögonblick närmare betraktat sin hustru, tycktes han inse, att han nu drifvit henne till en punkt, der eftergift å hennes sida ej kunde komma i fråga. Han gick några steg emot henne och yttrade: »Gif hit nipporna!»

»På ditt hedersord, att vi resa i morgon, att skjutsen beställes i dag och att vi, åtminstone jag, icke bevista grefvinns bjudning!»

»Nej, vid min ära, detta är något för starkt!» utbrast von Wallden, uppblossande. »Du förestafvar mig liksom för en skolpojke det ena villkoret efter det andra — behagar du eftertänka huruvida jag är din man, som eger rätt att befalla dig, eller din slaf, den du eger rätt att befalla?»

»Befallningar kan å ingendera sidan komma i fråga!» yttrade Marie Louise med ett tilltvingadt lugn. »Och mitt sista ord är, att jag ej utlemnar en enda pjes på andra villkor än jag föreslagit.»

»Och hvad hjälpa villkor — begriper du ej, att jag kan mottaga dina smycken, förvandla dem i pengar, skriva en bestäfningsedel och ändå i morgon ha de mest giltiga skäl att inställa resan?»

»Visserligen — du kan bortspela äfven dessa penningar, vår sista möjlighet att komma härifrån, men jag har ännu nog mycket förtroende till dig, att jag är öfvertygad det du ej så grymt skall bedraga mitt förtroende. Och äfven fördig själf är det nödvändigt att komma härifrån, ty inom några dagar skall du hvarken ha något att spela bort eller •något att lefva af.»

Själf inseende det solklara i denna sak, men ur stånd att godvilligt ge efter för den inneboende magten, tog Wallden, för att gifva tanken en annan riktning, mekaniskt upp det hitintills ouppbrutna brevet. Dess innehåll

var kort, men förmådde att på en gång till kraft och beslut förvandla all lojhet, all obeslutsamhet.

Brefvet innehöll blott dessa få rader:

»I fall du icke inom Qorton dagar från dato inställer dig hemma till muntligt samtal och bestämd uppgörelse med mig, så svär jag vid min salighet, att jag offentliggör de omständigheter, som fästa sig vid den skuldsedel jag har :3ltf af dig. För den händelse, att du ännu en gång sätter mitt tålamod på prof och blottställer mig, så att jag själf blir ruinerad, har Pellander de mest bestämda instruktioner. Rätta dig efter detta! C. G.»

Marie Louise hade med oro följt uttrycket i sin mans ansigte. Det bar pregeln af harm och bestörtning. Men hastigt återtagande den ton af obesvärad likgiltighet, som han ansåg mest lämplig för att förvilla sin hustru, yttrade han under en långdragen gäspning: »Ingenting af vigt — en gammal vän, som håller på att med döden afgå.»

»Och vår resa, hvad beslutar du om den?»

»För att slippa längre höra denna välsignade jeremiad, så får man väl då i guds namn rusta sig i ordning. Tag hit skräpet, och var lugn! Jag beställer skjuts ännu till i afton för att kunna ge vår resa en så mycket naturligare färg af nödvändighet. Din mor har hastigt insjuknat: du vill, du måste hem för att träffa henne än en gång — åh, det der skall hvar enda själ tro, som känner qvinnans oreger-liga häftighet, då någonting störande inträffar.»

»Jag hoppas du hittar upp något annat!» sade Marie Louise. »Blotta föreställningen om ett så grymt gäckeri kommer mig att rysa.» »Så rys då, så myckéf du behagar! Jag lär få svettas i stället, innan jag sprungit omkring öfver allt och berättat min historia. Men fort nu — hästarne stå för dörren klockan sex.»

Marie Louise frambar största delen af sina dyrbara smycken.

Och von Wallden, i dag af en starkare magt drifven att hålla sina löften, ordnade allt så, att resan på bestämd tid verkligen egde rum.

Då Marie Louise satt i vagnen och lät minnet vända till baka till de' tvenne år, som lågo emellan hennes förra och senare vistelse på denna ort, tänkte hon under en flyktig suck: »Jag har öfverléfvat mina så kallade blomstrings-dågar, hvilka likväl haft törnen nog: de, som nu vänta mig, lära ej ha några rosor att bjuda.*Ej längre kalla Mig lifvets nöjen. Ej hoppets stjerna Min pol förgyller Med klara strålar.

E. J. Stagnelius.

Marie Louise låg vid sin mors bröst, denna ousägligt älskande och tillgifna moder, som ansträngt hela sitt förstånd för att rätt 'uppfylla sin pligt på den ansvarsfulla plats, som henne blifvit anförtrödd.

Nu tycktes henne alla bekymmer, alla stunder af ångest vara försonade, nu, då hon fått sin Marie Louise åter och dertill hade en liten dotterson i sina armar.

»Prisad vare Gud», sade hon, »nu skola vi åtminstone till sammans bära hvilket slag, som drabbar dig — men, mitt arma barn, var beredd på det värsta!»

»Jag är så, mamma, jag är lugn, fullkomligt lugn,

— endast icke mamma lede för min skull!»

»Eljest vore jag ju icke mor, mitt barn! Men om Wallden blott ville bruka sitt förnuft, om han i tid kunde förmå sig att sälja Jfelkolmsnäs och köpa det lilla Broby här intill, så såge man åtminstone en skymt af säkerhet för kommande tider.»*Han är så envis i den saken, mamma lilla, att allt öfvertalande blir fåfängt.»

»Nå, så blir han väl snart tvungen, men då torde det säljas med mindre vinst än nu, då så fördelaktiga villkor erbjudas.»

»Erbjudas — har det då redan varit i fråga?*

»Icke bestämdt det, ty saken kunde naturligtvis icke inledas, förr än man fått tala med Wallden. Men det skall

finnas två herrar i M., som ha för afsigt att köpa det. De ha genom kommissionär vänt sig till förvaltaren, ty här i orten, mitt barn, skall du veta, att Walldens trassliga affärer äro tillräckligt bekanta, att en dylik förfrågan ej kan anses obehörig. *

. »Det har då gått bra långt!* suckade Marie Louise, döljande ansigtet i sina händer.

»Tag det ej värre än det förtjenar, mitt barn! När man står nära att förlora så mycket, bör man tacka gud, om blott ett mindre ondt inträffar. Lilla Broby är ett nätt och vackert ställe. Visserligen inbringar det icke mycket, men dock tillräckligt för ett stilla, obemärkt lif, hvilket alltid är att föredraga framför osäkerheten att under än ett år eller par hangla sig fram här på Malkolmsnäs med slutlig utsigt att gå ifrån det som tiggare.*

»Ack, mamma, denna utsigt väntar oss väl ändå slutligen längre fram, ty hvad Wallden får att disponera öfrer, litet eller stort, går det allt samma väg.»

»Men det kan förekommas, min Marie Louise! Samme gode, alltid rättsinnige vän, som under er frånvaro mången gång hjälpt mig att bära de stora bekymmer, som åtföljt mitt kall här, är just kommissionären för de nämde herrame. Och han, som insett, att endast på detta sätt du och ditt barns framtid kan tryggas, är den, som föreslagit inköpet af Broby. Ehuru han ej vill synas i denna enskiltare affär, har han dock som en vän gifvit det rådet, att du, sedan Malkolmsnäs blifvit försåldt, bör söka boskilnad. På detsättet kunde Broby bli ditt och von Wallden till sin egen fördel vara urståndsatt att förstöra det.»

»Ack! jag gissar hvem denne vän är, som visar sig så mån om min framtid, men...»

»Hvad för men — har du ej pligter äfven mot ditt barn...»

»... och mot min mor, min älskade, goda mor, hvars sista lefnadsdagar jag af oförlåtlig tanklöshet icke betryggade, då jag egde medel dertill — o, detta är min värsta plåga! Men jag tänkte, gudnås, att den, som egde Malkolmsnäs, aldrig kunde komma i tillfälle att begråta ett sådant fel.»

»Sörj ej för mig, min dyra Marie Louise! Jag har ännu icke glömt att bereda mina chokoladkakor, och vår lilla stad skall ej låta mig känna nya motgångar, hoppas jag! Emellertid äro vi ej der ännu. Jag blir tills vidare kvar hos dig, och om du följer mitt råd, så har du alltid tillfälle att lemna din mor en plats under ditt eget tak.*

»Ack, man vet icke hvad som blir öfver, när Malkolmsnäs förskingras och hvar och en tar sitt, och tro mig, ingen skall kunna öfvertala Wallden att sälja det!«

Medan detta samtal egde rum mellan mor och dotter, var von Wallden på kontoret med förvaltaren. Och ju mer han hörde och ju mer han såg, dess blekare blef hans kind, dess tommare och själlösare blicken. Med korslagda armar och korslagda fötter kastade han sig slutligen på en stol och utropade: »Fördöme mig, är det icke så godt att skjuta sig för pannan — det tar mindre tid än att fundera ut Kur allt det här skall kunna redas!«

Förvaltaren tog sig friheten nämna om anbudet på Malkolmsnäs och att tillika i korthet utveckla förmånerna af att antaga det.

»Icke ett ord, icke ett ord härom! Herrn till Malkolmsnäs kan ännu skaffa sig kredit för att stoppa igen de här satans hålen, blott han får tid på sig, men löjtnant Wallden utan detta appendix kan icke uträtta någonting.»

»Allt vore ju uträttadt genom att realisera Malkolms-näs», återtog förvaltaren, »och herr löjtnanten hade dertill ett ganska redbart kapital att lägga i en annan gård, t. ex. Broby, som nästa vår skall säljas.»

»Tyst, tyst, duger icke — det får hänga i hop, så länge det kan. Till en början... låt mig se hvad kunna vi göra till en början? Säg mig det! Har herm verkligen ingenting i kassan?»

»Nej, den är totalt utblottad såsom herr löjtnanten sjelf behagat se af de framlagda böckerna. Emellertid skola tre ofantliga poster, utom en mängd mindre, utbetalas inom sex veckor — således blir det nödvändigt att ta ett lika kraftigt som hastigt beslut.»

»Uppgif då ett sådant, ty jag är äfven strandsatt från ett annat håll!«

»Det fins icke något annat än det föreslagna, emedan egendomen har för många inteckningar för att tillåta upptagandet af ett så stort lån, som nu erfordras.»

»Så vet jag sjelf ett bättre, hvilket jag inser väl icke förslår, men som dock för en tid är tillräckligt att stoppa igen munnen på de skrikhalsame. Här skall lysas ut auktion på all lösegendom!»

»Det gillar jag fullkomligt. Men hvart räcker det? En mängd saker äro belagda med sequester och säljas för fordrings-egames räkning.»

»Mina ekipager och vagnshästar få följa med.»

»Ja, det faller af sig sjelft.»

»Och ridhästame äfven — man får dra in sådan lyx.»

»De äro länge sedan sin kos för skulden till...»

»Nå för fan, så låt kreatur, spannmål och grödan på marken gå under klubban, allt sammans, blott icke sjelfva gården!»

»Och hvarmed skall herr löjtnanten sedan sköta och beså den?»

»Åh, därför blir nog råd. Jag tager hälftenbrukare några år, tills jag rangerat mina affärer. Jag är säker, att jag snart skall ha redt mig ur den här vefvan. Men emellertid be-höfver jag tala med en van affärskarl — skicka genast efter Pellander!»

Fjorton dagar härefter — det var andra söndagen efter herrskapets återkomst till sin egendom — upplästes i kyrkorna en evighetslång kungörelse, undertecknad Josias Pellander, som tillkännagaf offentlig auktion, hållen på Malkolmsnäs säteri, der guld, silfver, möbler, kreatur etc. etc. erbjödos hugade spekulanter med en månads betalningsanstånd.

Marie Louise hade slutit sig inne i sin sängkammare hela denna ohyggliga förmiddag. Oupphörligt ljud den grymma kungörelsen i hennes öra, oupphörligt tyckte hon sig se sina adliga vänners beklagande axelryckningar, lika pinande som de ljungande stickord, hvilka säkerligen flögo från mun till mun i den lilla staden. »Ack», tänkte hon, nästan dignande under de qual, hennes ännu stolta sinne i dag erfor, »der skall ej finnas någon enda, som beklagar mig, utan för att sedan göra ett hånande tillägg!»

»Dock, en skall göra det!» hviskade det i hennes oroliga själ, men detta var snarare en plåga mer än en tröst... Beklagas af honom!»

»Min vän», sade von Wallden, som, i trots af sin svärmors böner att han skulle lemna Marie Louise åt sig sjelf, ändå uppsökte henne i den tysta kammaren, »tag saken kallt! Inom två år skola våra aktier stå lika bra som de gjorde, när vi reste ut. Och du, som är en qvinna med förstånd, bör ha filosofi nog för att finna det två års njutningar äro värda två års försakelser!»

»Jag kan ej lugnas af sådana sofismer!» svarade hon.

»Det är rätt ledsamt, det! Jag hade velat göra mig mödan att upplysa och trösta dig, ty jag ansåg det tillfredsställande för en hustru att veta det hon icke hade en kruka till man: du kan säga, att du har en man, som är större än sitt öde!» Marie Louise teg.

»Låt oss tala förstånd då, min vän — kanske det anstår dig bättre än mina tröstegrunder. . . Har du sett till att allt linne och alla sängkläder äro i tillbörlig ordning? I fall du har gammalt duktyg, så låt mangla det starkt: derigenom öfverskylas bristfälligheterna och det säljes då så godt som nytt, säger Pellander.»

»Jag skall göra hvad som åligger mig!»

»Det är jag säker om! Låt för öfrigt plocka fram allt tänkbart skräp från vinds- och handkamrarna — det är sådant gods, som ofta betalar sig mest. Det kommer att försäljas ute på gårdsplanen, der brännvin fritt, enligt Pellanders kloka föreskrift, skall utdelas åt bönderna»

»Fy!»

»Vi skola lägga bort allt onödigt pryderi, kära du, under de här två regleringsåren! Låt derföre se hvad vidare är att iakttaga... Jo, du tar bort de här omhängena — i närvarande tider hjälper man sig utan sidendrapierier och äfven utan mahognysäng. Den der perlfärgade kolossen uppe på vinden, du vet, hvori pappa Malkolm slumrade så sött, då han återvändt från sina oxexpeditioner, tror du ej vi lyfta ned den till oss, eller hur? Den är ej så illa, ty salig Malkolm...»

»Ack, tig!»

»Jag besvär dig, min kära Marie Louise, att ej se annat än den största välmening i mina erinringar! Bättre är, att du möblerar din sängkammare på förhand sådan den kommer att bli, än att låta möbel efter möbel bäras ut under auktionen — finner du icke också detta sjelf? Hvad de andra rummen beträffar, får allt stå qvar, fastän det flyttas fram för att lättare beses. Men lösgodset drages i hop i stora salen.»

»Ja ja, lemna mig nu endast i ro — jag har ju måndagen och tisdagen på mig.»

»Det är i alla fall en mycket kort tid för så många göromål. Men till firande af den sista afton, vi kunna segäster i vårt hus, har jag inbjudit ett par 'gamla vänner, som händelsevis uppehålla sig här i trakten. De skola hjälpa mig att fördrifva sorgen.»

»Det är väl icke din mening, det kan ej vara din mening, att på den afton, som nu stundar, taga i kort?»

»Jo, gudbevars, och jag kan göra det så mycket lugnare som jag för närvarande icke har två styfver att spela bort. Hädanefter går allt — på krita...»

»... som också i sin tid blir skuldsedlar, hvilka skola inlösas! Ack, min vän, skall du då aldrig bli mäktig att beherska dig?»

»Så snart det erfordras, kan jag alltid beherska mig. Men jag anser som en heder för mig, att jag i dag med lika mycken sinnesnärvaro och lika mycket nöje kan sätta mig till virabordet som jag gjorde det för ett par år sedan.»

»Du vore väl i stånd att spela på sjelfva auktions-dagen?»

»Ja, hvad skulle jag eljest göra? Man skall väl på något sätt underhålla de herrar, som qvardröja öfver natten — ett artigt bemötande är väl det minsta man kan erbjuda dem.»

Marie Louise hade hört nog. Förebärande befattningen med de stundande göromålen, lemnade hon rummet.

Afvaktad under qvalfull oro, randades den för auktionen bestämda dagen, och det första ljud, som väckte Marie Louise från en kort slummer, var skramlet af Pellanders enbetsschäs, då den stannade framför trappan och han sjelf strax derpå, sin pligt likmätigt, lät höra sin röst åt alla håll.

Efter en kort men varm bön lemnade Marie Louise sin bädd, som verkligen var tillredd i salig Malkolms anspråkslösa säng; och sedan hon flera gånger kysst sin lille son och gifvit honom allt hvad hon kunde upptänka för att lugna och roa honom, anförtrodde hon gossen åt sköterskan och gick in till sin mor.

Fru N. öppnade sina armar, Marie Louise mottog det moderliga famntaget och besvarade det hjertligt, men inga tårar kommo i hennes öga, ingen klagan öfver hennes läppar. »Jag måste vara stark i dagi» sade hon. »Jag skulle eljest förakta mig sjelf — jag har beredt mig^mitt öde och har ej rätt att tadla det.»

Hon gick in i salen. En förfärlig, men ordnad samman-röming mötte hennes blickar. Och midt ibland dessa högar af sängkläder, linnekläder, porslinspyramider och saker af allehanda slag gick Pellander med en pappersrulle i ena handen och en penna i den andra.

»Tjenare, tjenare hennes nåd! Jag är sysselsatt att, min pligt likmätigt, annotera alla de här numren. Rätt ledsamt detta bråk annars! På min heder, jag tänkte på något sådant, då vi träffades vid salig herr patrons sjuksäng och jag hade den äran, som hennes nåd mins.. . men ursäkta, att jag talar rätt fram!»

»Betyder ingenting... Men jag kommer hit, emedan jag har ett litet ärende till herr Pellander.»

»Mycket smickrad af hennes nåds förtroende! Hvarom kan det då handla?»

»Bland guldnippema...»

»Hå hå hå, hennes nåd», af bröt Pellander liksom han fruktat att höra mera, »det blir säkert omöjligt! Min pligt likmätigt kan jag ej tillåta, att något af det uppskrifna tuskas undan, emedan jag ansvarar för allt. Men fruntimmer kunna ej förstå sådant, det är helt naturligt.»

»Jo, jag förstår det ganska väl. Men herr Pellander har helt och hållet misstagit sig om min mening. Jag ville blott säga, att bland dessa nipper fins en toalettdosa. .. just den här med stora topasen på locket. Gör mig den tjensten att ropa in den sjelf till möjligen lägsta bud liksom herrn hade det i kommission från någon annan! Den är mig så kär, emedan jag fått den af en afliden vän, hvars namn står inuti . . . var säker, att jag skall göra allt för att med det snaraste inlösa den!»

»Min fru, min fru — hennes nåd kan icke vara okunnig om, att det är min pligt att låta den gå till högsta möjliga pris. Den är så vacker och dyrbar, att den skall gå till stora pengar, och för mig att ligga i förskott för en så osäker summa, sannerligen ...»

»Åh, bäste herr Pellander, var icke obeveklig! Den skall säkert af mig inlösas — tro på mitt ord!»

»Jag tror fullt och fast på hennes nåds goda vilja, men jag tviflar deremot mycket på, att hennes nåd får någonting qvar att göra inlösen med.»

»Åh jo, jag har mina grönsaks- och mjölkpenningar. Kom också ihåg den lilla tjenst, min man var så lycklig att göra herr Pellander, då herrn befann sig i förlägenhet!»

»Hvad för något?» frågade Pellander storögd. »När, om hennes nåd gunstigt behagar utlåta sig, skulle det varit? Sannerligen jag mins något sådant tillfälle, men väl tvärt om!»

»Ack, det var endast en lapprisak — jag menar den der borgen för diskontlånet.»

»Helt säkert ett misstag, min nådiga hennes nåd, ty på minst femton år ha mina affärer, gud ske lof genom klok hushållning, befunnit sig i det skick, att jag icke be-höft låna hvarken ur diskont eller kontant, utan tvärt om, likmätigt min menskliga pligt, gagnat andra med lån.»

»Ah, jag mins nu», tvang sig Marie Louise att yttra, under det detta nya bevis på hennes mans låghet bittert sammandrog hennes hjerta, »att det var en helt annan person — ursäkta mig! Denna dag förvillar mitt hufvud.»

»Alls icke underligt!» sade Pellander, fortgående i sina göromål. »Numro 245, 246 ...»

Marie Louise var på väg att lemna rummet, då Pellanders sinne, uppmjukadt vid åsynen af hennes stilla undergifvenhet, nödgade honom att frångå den, princip, han alltid hyllat, att låta andras intresse komma näst efter sitt eget. »Hör, hennes nåd», sade han, rifvande sig med pen-nan bakom örat, »jag skall väl tänka på iiågon utväg med dosan, min själ skall jag inte det — men den blir i min ego, tills . . . hennes nåd förstår?»

»Fullkomligt, bäste herr Pellander, och med största tacksamhet skall jag så fort som möjligt inbetala min skuld!» Och kastande en blick till baka på, alla dessa saker, med hvilka hon gjort sig förtrogen och hvilka hon påräknat som beständig egendom, skyndade sig Marie Louise ut för att i världen om dagens många göromål söka förströelse.

Hon hade varit inbjuden att med sin ihor och sin lille son tillbringa dessa svåra dagar på ett af de herresäten, som räknade sig i grannskap med Malkolmsnäs, men hon hade föredragit att hellre vara närvarande, under det förödelsen fortgick, och sålunda småningom vänja sig dervid, än att på en gång vid hemkomsten finna ett tomt hus.

Måhända hade hon emellertid för mycket räknat på sin styrka, ty då klangen af det första klubbslaget gaf eko i det rum, der hon stod, genljudade det äfven i hennes darrande hjerta. Hon sjönk ned på stolen, men re\$te"sig

snart med blygsel öfver sin svaghet. Hvad var då detta annat än förlusten af ett verldsligt godt, som hon knappt egt i fyra år! Under hela sin föregående lefnad hade hon ju varit förtrogen med behovet, med fattigdomen . . . hvar-före då nu bäfva? Heliga band, hennes barn, hennes mor, hennes pligter som maka — allt detta återstod och allt detta fordrade, att hon tillbakavisade hvarje slags pjunk och nervsvaghet och härdade både kropp och själ för de dagar, som stundade, och för de trefaldigt dyra åligganden, hvilka voro henne beskärda.

En mängd af stadsborna eller, rättare, hela stadens förnämre befolkning, med undantag af rådman Utters och deras hyresgäst, var närvarande vid auktionen. Man fröjdade sig i tysthet att ändtligen fritt- kunna fa ^vandra omkring, med rättighet att disponera öfver hvarje vrå i det adliga huset, härunder vaxelvis nypanande hvarandra i armame och hviskande hvar andra i örat de mest pikanta ordspråk, såsomatt högmod går för fall, stoltheten alltid straffar sig sjelf, m. m., hvilka voro så mycket mer på sin plats som, efter hvad den ena frun anförtrodde den andra, detta högmod ännu på intet sätt blifvit qväst, ty hennes nåd, bevars, hade, långt ifrån att mottaga deras besök med den tacksamhet, man kunnat vänta, i stället låtit säga, att hon icke kunde se någon. Man fägnade sig emellertid åt att hemföra ett eller flera minnen efter den briljanta period, då »sköna fröken i vindskupan* agerade grefvinna och lefde som en drottning

— och detta var just »det fina i kråksången».

Från de kringliggande herrgårdarne syntes äfven mycket folk. Och bullret och trängseln, hettan och o väsendet förspordes öfver hela huset,

Marie Louise flydde med sin son till det aflägsna rum, hvilket beboddes af hennes mor, der hon likväl snart uppsöktes af sin man, som hade ett par ord att hviska henne i örat. »Får jag be dig, min vän», sade den exemplariske mannen, »att du är god och arrangerar en liten sexa — kall mat, hvad du har — på blå kammaren! Det är den enda fläck i hela huset, der man ej är i fara att mista hörseln.»

»Och du kan tänka på att slå dig i ro — är du då "alldeles utan känslor?»

»Känslor, min vän, brukas vid sådana här tillfällen ej af folk, som vet att lefva. Nästa månad, eller kanske förr, resa vi på auktion till någon af våra vänner igen, när deras tur kommer, och vi börja furnera oss för vår nya bosättning — sådant här gods bytes om från hand till hand och "förtjenar ej att offra sina 'känslor på.»

»Och när skulle väl du offra dem?» frågade Marie Louise med en tår i ögat, framkallad mer af hennes mans lättsinne än af hennes egna bekymmer.

»När? Åh jo, sådana tillfällen kunna tänkas, såsom t. ex. om jag förlorade dig. Då skulle jag ge känslorna lof att regera mig, ty då kunde jag kanske icke regera mig sjelf,» Marie Louise öfverraskades af dessa ord, hvilka hon ej väntat, och besvarade med tacksamhet den lätta handtryckning, som åtföljde orden. Men det goda intrycket försvann snart, då, i det von Wallden drog sig till baka genom dörren, han upprepade: »Klockan nio på blå gästkammaren, Marie Louise lilla — du behöfver icke göra dig synnerligt besvär I»

Fru N. kastade en förstulen blick på sin dotter. Hon såg att denna scen icke hade gjort någon lycklig verkan på Marie Louise. »Tänk på din lille gosse och muntra dig med honom!» bad den ömma modern. »Han skall en gång belöna alla dina nu varande pröfningar, blott du bär dem värdigt såsom du redan börjat.»

»Ack», suckade Marie Louise, »kan hända skall äfven han, en dag bli sådan!»

»Nej, Gud är god: han ser nog tilfaina böner och bekymmer, arma barn!*

»Men han är ock rättvis!» svarade Marie Louise, lyftande upp gossen på sina armar och tryckande honom hårdt intill sitt hjerta ....

Ett dånande slag af klubban, åtföljdt af Pellanders röst, afbröt tystnaden. Nu hösten standar. Nu flyktar solen Och stormen ryter Min tår skall rinna På minnets kransar.

E. J. Stagnelius.

Auktionsstöket med sitt slammer, sitt skärande oljud var förbi.

Det är ej sjelfva auktionsdagen, som, under de omständigheter vi nyss skildrat, utgör värsta punkten i den stora vändningen: svårare dagar komma efter, då ur de nedsmutsade, förstörda rummen det ena efter det andra utdrages, då de saker, vid hvilka vi fast våra käraste minnen, af ovarsamma, likgiltiga händer tagas bort, ryckas lösa och kastas på ett lass, det vi (dolda bakom en halffäld rullgardin) se afköras för att hos andra personer, lika likgiltiga som deras ombud, åter uppställas, uppställas som främlingar.

Ja, de äro bittra dessa dagar, då man vandrar genom ett hus så tomt, så naket, att ögat måste söka för att här och hvar få reda på en stol, ett bord, en gammal soffa, uppletade från skräpkammaren, hvilka invalider iöfvergifven enslighet luta sig intill de lika öfvergifna väggarne. Att gå igenom dessa rum, då ekot af våra steg genljuder i öronen, och att sätta oss till ett bord, der den sammanrafsade ser-

Vindskupoma.

14visen af omaka porslin och en mängd bristande artiklar af alla slag erinra oss om, att vi på länge icke skola ha det bättre — är visserligen bland lifvets mindre olyckor, kan må hända knappt sägas vara en sådan, emedan det ännu kan bli oändligen mycket värre, men det är dock alltid ett aggande ondt, som med envis ihärdighet dagligen upprepar sin jeremiad utom och inom oss.

Marie Louise var trött, sjuk till kropp och själ, men hon ville vara stark, och hon var det. Hon hade en gång ryst vid föreställningen att se fattigdomen nalkas henne, när hon egde en mors och makas pligter att bevaka. Och nu såg hon den likväl komma med stora jettesteg sig till mötes. Hur hon bar sin börda i ensliga stunder, då blott den allseendes öga skådade henne, vet ingen, men för de sina visade hon en lugn yta och ett jemnare lynne än hon fordom visat. Likväl sågs nästan aldrig ett leende sväfva öfver hennes läppar.

Wallden, som under två dagar pinats af det värsta straff, han på jorden kunde erfara, nemligen ensligheten och sitt eget sällskap, sade, på den tredje, helt okonsladt till sin hustru: »Efter jag finner det vara omöjligt, kära Marie Louise, att inge dig en gladare åsigt af lifvet och dess små hvardagshändelser, så bör jag tro, och jag tror det också, att du skall finna dig bättre, om du i ensamhet med dig sjelf får stadga dina tas^{ar} och känslor, ocli för att lemna dig tid dertill, reser jag bort på en åtta dagar,,. det är ett par vänner som önska se mig.»

»Reser du ifrån oss och lemna oss nu?» frågade Marie Louise, smärtsamt öfverrassad, ty detta hade hon ändå icke väntat.

»Hvad skall jag göra, min vän! Du sätter allt för litet värde på mitt sällskap, att det kan utöfva någon väsentligare inflytelse på din sinnesstämning, och för min del vet du, att jag helst ser glada ansigten.»

. »Ack, kan jag se glad ut, kan jag glömma hur du meddina vänner tillbragte auktionsnätterna på den blå kammaren

— fordrar du det?»

»Jag fordrar aldrig något, min vän — gör du dig sjelf samma lag, och du skall finna hela lifvet oändligen lättare! Trösta dig nu, söta Marie Louise, och häf den godheten att låta lägga in litet linne... jag har sagt ifrån om förspänningen till klockan fyra.»

»Bästa Wallden, du måste låta mig säga dig, att det är hög tid att lemna allt lättsinne och framför allt denna spelpassion, som ledt oss till undergång — vänd till baka, jag besvär dig derom i mitt, vårt barns och din egen heders namn 1 Borde icke förvaltaren flytta och du sjelf sköta dina göromål? Du skulle då ha en dig värdig förströelse.»

»Det tviflar jag ingalunda på. Men som jag ej har någon praktisk vana vid landtbruksgöromål, måste förvaltaren qvarstanna, tills jag hunnit förvärfva mig en sådan. Då detta emellertid icke är något som inhemtas lexvis, hindrar det mig icke att vara borta ibland.»

Marie Louise suckade.

Wallden reste.

Men icke blott denna gång, utan gång efter annan företog han längre färder. Under sommaren gick likväl tiden någorlunda. Men det blef höst, långa stormiga aftnar, och Marie Louise satt beständigt ensafri med sin mor, sitt barn, i husligt arbete, under utöfning af sina pligter sökande ett stöd mot alla mörka och bittra tankar. Det blef äfven vinter, snön låg alnshög i den stora alléen, som ledde upp till Malkolmsnäs, inga slädar kommo, inga hästar frustade, inga bjellror klingade: allt var tyst och dödt. Och allt sällsyntare blefvo de tider, på hvilka von Wallden vände hem att på ett par dagar uttömma sig i osanna, skrytsamma uppgifter om huru han på allt upptänkligt sätt vigilerade både i städerna och landsorten för att ställa deras affärer på bättre fot. Ena gången berättade han att utsigtema ljusnat till full dag, emedan han var på väg att få göra ett ofantligt lån, men andra gången hade en oförutsedd händelse hindratutvecklingen af hans operationer, likväl, förstås, endast fördröjt dem.

Länge var det för Marie Louise en gåta, hvad han under dessa eviga »vigilans»-resor hade att lefva af, då hon nogsamt kände, att Pellander icke lemnat någon del af auktions-medlen i hans händer. Med förfäran erfor hon slutligen, att han bortsålt största delen af den spannmål, som var aftagen till vinterförråd; för den stundande våren fans icke ett korn.

Men det vore gagnlöst att steg för steg följa de händelser, genom hvilkas förenade magt det slutligen gick till botten.

Sedan von Wallden ännu en tid fortfarit att »rängera sina affärer» och derigenom intrasslat sig i ett nät, hvar-ifrån han omöjligen kunde komma ut, hade fordringsegames antal ökats liksom gräshoppornas i öknen och öfverflyglade honom nu med hela sin fruktansvärda härsmagt. Ett år efter återkomsten från utlandet bibehöll von Wallden namn och värdighet af att vara egare till Malkolmsnäs. Men vid denna tid gick han från det på ett sätt, som icke lemnade ens en tanke öfrig för möjligheten att kunna köpa äfven den ringaste jordlapp.....

På ett ödsligt militärboställe, beläget inåt skogstrakten tre mil från det präktiga Malkolmsnäs, fick han äntligen arrendera den så kallade manbyggningen, trädgårdstäppan och ett stycke jord till potatisland.

Man bör ha sett dessa otrefliga, illa bygda boställen från äldre tider, det smala, rödfärgade huset med taket ned-på fönstren, köket öfver gården och gräset uppväxt inpå den låga dörren, rutorna små, väggarna hvitlimmade, spisar, som röka in, och slutligen sjelfva ytterväggarna, hvilka länge sedan bort utdömas, men ännu stundom qvarstå till ett musikaliskt skygd, då höstens och vinterns kalla vindar spela genom^de öppningar, som tiden bildat i mosslaget — man bör ha sett en sådan byggnad eller, än bättre, lefvat der för att kunna fatta hvad Marie Louise erfor, då hon en svartgrå höstafton anlände till sitt så beskaffade hem.

En öm, en osynlig vän hade i hemligt samråd med den person, sön utarrenderat boställsbyggnaden, dragit försorg om att största delen, d. v. s. den möjliga delen af ofvanan-forde olägenheter var af hjälpt, att tillräckligt förråd af bränsle fans och att ställets grannskap, några anspråkslösa bondgårdar, der von Wallden nedlät sig att göra påhelsningar för att på kredit erhålla åtskilliga förnödenheter, icke blefvo så ogena som de säkerligen eljest blifvit.

Första anblicken af det nya hemmet betog emellertid Marie Louise helt och hållet sista smulan af det mod, som ännu upprätthöll henne, då hon med sin mor och son satte sig i det anspråkslösa åkdonet, med Malkolmsnäs lemnande bakom sig, troligen för evigt, ända till sista skymten af ett förfinadt lifs behof.

Wallden hade rest några dagar förut för att ställa i ordning och mottaga dem.

En fuktig luft, omöjlig att förekomma, slog mot de inträdande, hvilka i den så kallade salen funno en brasa att upptina sig vid. Den enda tjenare, herrskapet behållit, en gammal beskedlig piga, som också flyttat förut, tog med djupa nigningar och hemliga tårar mot sin ståtliga fru, sin granna hennes nåd, nu klädd så enkelt som den nya belägenheten fordrade, för att ej göra kontrasten allt för skärande.

»Hvar är min man?» frågade Marie Louise, upplösande reskläderna på sitt lilla barn och under det hon, endast seende åt den flammande brasan, saknade mod att blicka omkring sig.

»Jo», svarade gamla Johanna, »hennes nåd må inte bli ledsen, men bäst löjtnanten gick här, så kom det en sådan

oro öfver honom, att han inte kunde vara stilla en minut. 'Hör du, Johanna*', sa han, 'du ser att här inte kan uträttas något vidare. Jag skall skriva ett par rader till frun, för jag måste bort i ett angeläget ärende T Och så skref han detta häringa och lemnade mig.»

»Det är bra!» yttrade Marie Louise, sväljande tårarne. »Gå, kära Johanna, och sätt på litet té åt oss, varmt och godt — jag skall sjelf hjälpa oss till rätta här inne så länge. Johanna gick ut, men kunde ej neka sig att titta genom det stora nyckelhålet. Hvad såg hon då? Jo, unga hennes nåd kastade sig i famnen på modern, som tyst tryckte henne intill sig, medan gossen, hvilken råkat snafva på en ojemnhet i golfvet, föll omkull, började gråta och ropade på mamma.

»Detta är lif, detta är poesi!» utbrast Marie Louise med bitter ironi, i det hon upptog barnet och lugnade det med en smekning. »Ack, mamma, det var för snart, för snart som mitt öde fullbordades... Se» — hon höll den obrutna biljetten mot eldskenet — »kan man tänka sig något förfärligare än detta ögonblick: öfvergifven af honom, som jag gifvit allt!»

»Han är ej värd din klagan, mitt barn, ej din smärta 1 Men döm, af hvad du nu sjelf erfar, hvad jag, som ej var blind, led, då du, mitt hopp, mitt allt, tog det första afgörande steget, som grundlade denna vändning i ditt öde. Sedan dess har jag alltid varit beredd på det värsta och vill nu af min själs innersta blott be till Gud, att min Marie Louise icke dukar under, ty då först blir äfven jag rätt olycklig.»

»Nej, mamma, jag skall ej duka under — jag får det ej. Men låt oss se hvad han skriver!» Hon bröt biljetten:

»Bästa Marie Louise!

Jag hoppas du finner att jag med all den ömhet och omsorg, som omständigheterna medgifvit, sört för din beqvämlighet. Jag har ansett det som min pligt att ej lemna dig handlöst i detta bekymmersamma ögonblick, då kanske likväl många andra män i förtviflan skulle glömt allt. Emellertid känner jag det öfverstiga mina krafter att här mottaga dig: en sammanvaro i första ögonblicket skulle endast plåga oss begge, och för att bespara oss denna ledsnad, har jag just valt denna tid för att rangera några affärer. Jag blir borta högst tre dagar. Med tillönskan af en god ro efter resan, min ömma vän, och i hopp om att ha förtjent dintillfredsställelse, ber jag dig vara öfvertygad om, att jag alltid förblifver

din tillgifne Wallden.

Då Marie Louise slutat läsningen, som skedde halfhögt, kastade hon, med ett uttryck sojn ej lemnade något tvifvel om arten af hennes sinnesstämning, biljetten i lågorna.

»Du kunde vänta detta, mitt barn, och har ej vidare skäl att förundra dig.»

»Jag förundrar mig också icke», svarade Marie Louise i onaturligt lugn ton, »jag blott undrar hvart det till slut skall taga vägen?»

»Gud styr — trygga dig vid det och vänd dig till honom! Men låt oss nu se oss omkring, ty detta blir ändå bästa sättet att förskingra våra tankar. .. Se, här är ju på det hela bättre, än vi kunde sluta af beskrifningame! Väg-game ha en ljus, treflig farg, tycker jag.

»Och de här möblerna, som fordom voro i förvaltarens rum, ta sig förträffligt ut, äro nästan eleganta i vår nya salong eller — låt mig se — hvad skola vi kalla det: sal, förmak, mottagningsrum?»

»Icke i denna ton, Marie Louise!» sade modern straffande. »Ett ödmjukt hjerta ser vår Herre helst, der ris agat. Låt oss kalla rummet för sal, såsom våra föregångare gjort, och då vi här ha det bästa vi ega, så låt oss också anse det för vårt högtidsrum, dit vi med frid i hjertat kunna fly, så länge vi ha frid med vårt samvete.»

Marie Louise tryckte sakta sin mors hand. »Ack», suckade hon, »när skall jag bli sådan som mamma?»

»När Gud behagat pröfva dig nog, mitt barrfl»

Medan detta föregick i högtidsrummet, stod Johanna ute i sin lilla kammare, från hvilken en dörr ledde till

sängkammaren (huset innehöll tre rum utom Johannas) och blåste upp elden på den länge sedan påsatta tékitteln. Medan hon sysslade härmed, rörde det sakta vid klinkan på den mot-satta dörren åt gårdsförstugan och en röst hviskade der borta i vrån: »Johanna, äro de i salen ännu?»

»Ja, stig mans på, herre! Skulle de komma så hör en nog — men de va* så sorgsna till mods, att de väl inte göra sig brådtom.»

»Jaså, hon var sorgsen, jag tror det nog!» På tå smög öfver golvet en man insvept i kappa. »Jag vill blott kasta en blick hitin och se om det är riktigt bra!» Och han — vi veta nog hvem det var — gläntade på dörren till sängkammaren, der också en brasa flammade, kastande sitt sken öfver ett välförsedt tébord, hvilket hade plats framför en liten ny, mjuk och bekväm soffa, den en af de omnämnda grannarne, som händelsevis fått den i kommission till försäljning, erbjudit åt löjtnanten. Löjtnanten, som gerna köpte allt hvad han kunde öfverkomma mot sin förbindelse att betala efter tre, fyra eller sex månader, hade med uppräckt händer tagit både soffan och de dertill hörande sex stolame, hvilket blef en lika oförliknelig syrris för hans hustru som den byrå, det sybord och den toalettspiegel, han allt på samma sätt, fastän af olika personer, blifvit erbjuden och tillhandlat sig. Sjelfva téservisen, fordom tillhörig herrskapet på Malkolmsnäs, hade likväl kommit hit efter löjtnantens afresa, och Johanna hade fått tillsägelse att gifva sin unga matmor en vink om, att den blifvit ditsänd i tysthet från någon af herrgårdarne.

Den person, som i största hemlighet och utan att fasta någon uppmärksamhet vid sig, utträttat allt detta, trädde nu sakta in i sängkammaren, tände ljusen på bordet, kastade en öm, orolig blick öfver det hela och lade sedan, obemärkt af Johanna, någonting i toalettlådan, inviradt i papper. Men snart knarrade dörren till det rum, som låg mellan sängkammaren och salen, hvarvid Wiliam hörde fru N:s röst yttra: »Herre gud, kära bam, här skall jag finna mig mycket väl — jag hade aldrig trott Wallden om att så pass tänka på mig!»

»Det skulle han väl heller aldrig gjort!» sade Wiliam för sig sjelf och drog sig skyndsamt ut i yttre kammaren, der han tillvinkade sin tystlåtna enda förtrogna, gamla Johanna (hvilken han sjelf under herrskapets resa rekommenderat till fru N.), ett lätt farväl med handen.

»Store gud, hvad vill det här säga?» utbrast Marie Louise, då hon inträdde i sängkammaren och liksom i en utesäglig, på en gång ljuf och tryckande aning kände beröringen med en beslägtad ande. »Se, mamma, se... Är detta Walldens verk — och någon annans kan det ej vara

— så måste jag vara mycket, mycket tacksam. Jag trodde mig aldrig mer få se en sådan soffa. .. och dessa blommor, som jag alltid älskat!» Hon böjde sig ned öfver dem, och en perla föll i den skönaste blommans kalk. Marie Louises hjerta kunde ej bedragas.

Fru N. tviflade ingen sekund. Men då Johanna, som genast inkom, med strålande ögon berättade, att löjtnanten inköpt alla dessa saker för att glädja frun, med undantag af servisen, som hon trodde visst ha kommit från: Wallby, började fruntimren finna detta under allt mer underbart, och de känslor och samtal som härigenom väcktes, hade till följd, att de mindre kände det första intryckets bitterhet.

Téet smakade så godt ur de gamla bekanta kopparne! Marie Louise, hvars sinne på ett oförklarligt sätt blifvit lugnadt, började sjelf tala med sin mor om deras framtida lefnadssätt, om de många arbeten, hon skulle förehafva, och huru allt kunde blifva godt äfven i fattigdomen, om blott Wallden ville hålla sig hemma och kufva sitt osaliga spelbegär, hvilket nu, efter hvad hon trodde, ändå icke kunde ha någon näring.

Första aftonen i det nya hemmet förflöt således bättre än man vågat hoppas, och det var icke förr än Marie Louise skilts från sin mor och lagt sitt barn till hvila, som hon kom att utdraga toalettlådan och der varseblef det lilla paketet. Utan att tänka på något, uppvek hon papperet, men hon spratt häftigt till, då hon varseblef det i dubbel mening dyrbara minne, friherrinnan Charlotte testamenterat henne, dentoalett-dosa af guld, som Pellander fått i uppdrag att inropa, men hvilken af Marie Ixmise aldrig kunnat bli inlöst. Hon öppnade locket och fann inuti följande skrifvelse:

»Värdaste hennes nådl

Med betraktande af de mycket sorgliga händelser, som nu timat och hvaraf hennes nåds hjerta måste vara mycket bedröfvadt, tager jag mig, såsom hennes nåds tillgifne tjenare och vän, friheten erinra om en liten affär, som varit oss emellan. Hennes nåds lugna och hyggliga uppförande vid det tillfälle, jag ej behöfver nämna, ingaf mig de vördnads-fullaste tankar om hennes nåds vett och förstånd, hvilka mina tankar allt sedermera så stadgas, att jag härmedelst, till ett bevis att så kallade advokater också hafva mensklig känsla, har den äran lemna hennes nåd inneslutne present, den der tillika utgör ett tacksamhetsprof för det förtroende, hvarej jag blifvit hedrad i och genom handhåfvandet af herrskapets affärer.

Med all estime hennes nåds ödmjukaste tjenare Josias Pellander.»

»Ack, min aning, min aning!» sade Marie Louise för sig sjelf, förande till sina läppar den återfunna klenoden, nu mångdubbelt kärare än den någonsin varit.

Blott en enda hade här kunnat lemna den, ty detta bref, hvad betydde väl det — det var blott ett sken för att förvillan henne. Och han, som utträttat detta, hade äfven förstått att ställa till med allt det andra så grannliga, så ömt, att det endast blef sin man hon fick tacka därför. O, det var något så underligt att blifva öfvertygad om att den, hvilken fordom varit hennes hjerta så nära, ännu tänkte på henne, hade söijt och vakat för hennes väl och trefhad — detta hade hon ej förtjenat. Men det var dock ljuft, ty Marie Louise var säker, att den, som beständigt visat så stor omsorg att dölja sina förhåfvanden, så mycken finkänslig-het och försigtighet, aldrig skulle blottställa henne för ett ögonblicks oro, aldrig personligen infinna sig, men säkert icke heller lemna henne ur sigte.

Denna öfvertygelse gaf henne mod att med kraft och fömyadt allvar uppbjuda hela sin förmåga att bära det öde, som hon sjelf tillskyndat sig*. Långt ifrån att med en enda tanke, sårande för hennes pligter som maka, dröja vid Williams minne och bild, såg hon denna bild nu i en helt annan belysning än förr, i en belysning, som åt hennes hjerta gaf frid.

Lidelsens magt låg bunden under de husliga bekymrens hårda, ständigt tryckande fångsel, och Marie Louises tanke på den, som i en försvunnen tid, äfvensom nu och alltid, var henne dyrbar, hade något så rent, att hon skulle kunnat se och tala med honom utan någon förlågen rörelse, utan hjertklappning och utan oro, i fall hon ej fruktat förtälet.

Hennes rykte var det enda som återstod henne, och måste därför så mycket mer vårdas.

Först sedan en vecka förflutit, återkom von Wallden från en stor marknad i grannskapet, der han på vanligt sätt rangerat sina affärer med den summa, han trugat ut af Pellander såsom afdrag på den lilla likvid, hvilken ännu innestod efter försäljningen af Malkolmsnäs. Och ehuru ut-rucklad och eländig att skåda på allt sätt, mottogs han med hjertlighet, ja med oskrymtad glädje af Marie Louise, och han pöste af sjelfbelåtenhet, då hon vänligt tackade honom för alla de uppmärksamheter, hvaremed han öfverraskat henne.

»Ja, det är så mitt lag att löna ondt med godt!» sade han, och ruskig som han var kastade han sig raklång på den fina soffan. »Du, min vän», fortsatte han, »visade mig ett mörkt ansigte, då jag reste hit för att ställa allt till rätta, och jag föresatte mig att se det ljusst igen — det var allt sammans.

»Och du har kunnat köpa alla dessa saker, bäste Wallden? Jag begriper ej . . .»

»Kunnat köpa dem... en sådan bagatell, min vän! Jag hade skrivit och beställt dem redan för länge sedan, men jag ville icke nämna min lilla hemlighet, förr än du skulle komma hit. Framdeles, då jag reparerat mina affärer — hvilket jag har anledning tro icke kommer att dra långt ut

— skall du få se, att det här på sin höjd blir barnkammars-möbler.. . Men hvad har du för godt att ge mig till lifs? Jag är hungrig som en varg, ty oss emellan sagdt, har jag ej varit vid kassa att äta något i dag. Jag hade väl uppburit lite pengar af Pellander på den strunt, vi ha kvar, men jag träffade en usling, som jag tyckte vara värre deran än jag, och kunde icke hålla på sista hackan.»

»Min stackars Wallden!»

»Intet beklagande, min vän! En man vet att skicka sig i ondt som godt väder! regnar det medgångar, spänner han ned paraplyn och låter dem skönt svalka kring ansigtet; regnar det åter motgångar, slår han upp sin paraply och ser noga till, att de ej finna väg genom tyget, utan få nöja sig med att ligga och rulla utanpå tills de slutligen tröttna vid den rörelsen och rulla ned i stoftet, der han trampar dem under fötterna. En sådan man är jag... Men maten, maten, det är hufvudsaken!«

Och den blef också verkligen hufvudsaken vid alla de tider, då von Wallden var hemma.

Men hvem kunde säga hvar han uppehöll sig, då han var borta, något som inträffade nästan beständigt? I början öfvergick det Marie Louises förmåga att utgissa denna gåta, och alla hennes böner, att han måtte upptäcka det, hade lika liten framgång som hennes föreställningar om nödvändigheten att bli hemma. Men slutligen kommo flera historier i omlopp, hvilka på det bittraste sårade den olyckliga makans känslor; det berättades nemligen, att löjtnant vonWallden höll till godo icke blott med de sämsta ställen, der kort och spirituösa kunde presteras, utan äfven med det sämsta sällskap, sedan han ej mer fick spela med sina gamla vänner.

Gränelsen öfver att se sig tillbakavisad hos forna kamrater och kanhända också öfver det elände, hvori han störtat sin familj, åtföljdes snart af en ny, en i lika grad våldsam passion som spelsjukan, och innan ännu sex månader till-ändagått, var den för några år sedan blomstrande och eftersökte von Wallden icke allenast afskedad från regementet, utan äfven ansedd för alltid förlorad för samhället. Försupen, förstörd, försoffad genom sina vilda lidelser, egde han likväl ännu förmåga att göra skulder på bekostnad af de sinas sista resurser.

En dag, då Marie Louise under tårar höll på att söfva sin son, som, beständigt sjuklig och orolig, fylde hennes öra och hennes hjerta med sakta jemmer, hörde hon med förundran främmande karlsteg strax utanför fönstret. Hon vände hufvudet och varseblef en man i blå rock med hvita knappar.

Marie Louise hade sett en sådan person förut och anade lätt betydelsen af dennes närvaro här. Rysande vid tanken att se sig ännu eländigare, steg hon dock upp att öppna dörren. Hennes aning hade ty värr icke bedragit henne: det var verkligen länsmannen, som, åtföljd af tvenne fjerdingmän, kom för att göra utmätning på snart sagdt all den lilla egendom som fans kvar.

»Detta är ju omöjligt!« suckade Marie Louise. »Detta måste vara ett misstag?«

»Jag önskar det vore så!« svarade tjenstemannen medlidsamt. »Men se här, dessa papper tala tillräckligt: de utmätta sakerna måste gå på exekutiv auktion.«

Och de kommo så äfven, ty det var nu vår: Marie Louises skyddsengel var för närvarande borta. Okunnig om von Walldens nya tilltag, så mycket mer oväntade som Wiliam genom Pellander för icke länge sedan hjälpt honom ur ett par då tryckande förlägenheter, kunde han icke ana det värsta.

Men en annan tid kom.

Walldens helsa kunde ej längre motstå de förenade härjningar, som rasat öfver den samma. Han insjuknade våldsamt och intog för en lång tid plågornas bädd.

Der vankade nu Marie Louise emellan sin makes och sin sons sjuksängar, delande sin vård och sin ömhets omsorger mellan dem begge.

Det var vid denna tidpunkt, den svåraste och viktigaste i hela Marie Louises lif, som hon för andra gången såg sig nödsakad att föryttra sin klenod, den dyrbara gåfvan af två dyra. vänner, och det skedde icke blott för att kunna bestrida sjukvården, utan det skedde äfven för bröd, ty nu kunde Marie Louise icke hinna såsom förut att sysselsätta sig med arbete åt främmande.

Hennes goda, ömma mor, som Gud tillåtit henne behålla till tröst och uppmuntran i vedermödan, förmådde, sjelf ömtålig och svag från gammalt, icke hjälpa sin dotter under de långa dödligt ängsliga nätterna, dessa nätter, på hvilka Marie Louise egde så god tid öfrigt att erinra sig sina forna uträkningar om höjden af all olycka. Hon hade då sagt: »En stuga på landet, försämrade omständigheter, brist, fattigdom, barnskrik, förgången kärlek» — ah,

denna bild af eländet var ljus mot den tafla, som nu låg framför henne. Hon hade nemligen glömt att i räkningen upptaga ett fullkomligt utblottadt tillstånd, en lastfull och sjuk man i yrsel, ömsom svärjande och sjungande, ömsom klagande och skrattande, och ett barn, ett enda tillbedt barn, långsamt förtärtdt, qvidande på plågobädden.

I Marie Louises tunga hjerta fans, såsom vi redan hän- • tyd t, icke mer rum för en jordisk lidelses stormar. Med förtjusning skulle hon under dessa nätter velat böja knä af tacksamhet, om hon egt bredvid sig en varelse, som kunnat fatta och dela hennes smärta, hjälpt henne bära den blytungabördan, — ja, hade det ock varit Wiliam, Wiliam ej mer än en vän, en bror... O, gifve gud han komme! Men han kom ej; han var långt borta, och främlingar ville hon ick§ bedja om tröst, om medlidande, om hjälp.

Det var en natt i slutet af sommaren, en ruskig, regnig natt, men dock en sommarnatt med sitt mystiska half-ljus. I ena sängen låg von Wallden, röd och uppsväld, i vilda feberfantasier varierande sitt gamla tema: spel. Han tappade och vann och samtalade med sig sjelf på ett sätt, som skulle väckt lika stor smärta som afsky hos den, hvilken hört honom. Marie Louise satt påklädd, insomnad på sin egen bädd, med gossen i sina armar. Ur stånd att längre vaka, hade hon lutat hufvudet mot dynan. Gamla Johanna halfnickade på en pall vid spisen.

Marie Louise drömde. Hon var lycklig, så öfver all beskrifning salig: hon tyckte, att hon var sysselsatt med att påkläda sitt barn den högtidsskrud, som förvissade henne att detta barn, för hvilket hennes hjerta slagit så många oroliga slag, för hvilket hon dragit så mången djup suck och gråtit så mången het tår, nu var bergadt undan all denna jordens jemmer. Färfårad spratt hon likväl till då hon, vid det hon vaknade, med förfärlig ångest tänkte: »Min gud, min gud, denna dröm måtte väl icke redan vara sann... Gud kan icke ha tagit honom bort, medan jag sofvitU Och än en gång och om igen lyddes hon efter den svaga andedrägten. O, blott en mor kan så lyss, kan så förvilla sitt öra! Hennes hjerta var nära att brista af förtviflan, tills gossen slutligen, sakta hostande, hviskade: »Mamma!» Ack, hvilken ljuf magt i detta ord! Nu bäf-vade salighetens ljus och frid genom den unga modems själ. Hur nådig, hur stor, hur god är ej Gud — han hade blott velat visa henne hvilket förfärligt öde kunnat vara hennes. I ousäglig tacksamhet blickade hon mot himlen och tryckte barmet till sitt hjerta.

Styrkt af den korta sömnen och af det mystiska infly-tände, som den försvunna stunden medfört, uppsteg MarieLouise och gick med den lätta bördan i sin famn bort att lyssna vid makens bädd. Walldens fantasier hade slutligen slocknat i den rogifvande dryck, som han tidigare på aftonen intagit, och nu låg han försänkt i djup sömn. Några ögonblick stod Marie Louise stilla i bön för dem alla tre. Der-på satte hon sig vid fönstret, sakta småsjungande den vaggsång, vid hvilken den lille så gema inslumrade.

Solen började så småningom förgylla skogstoppame. Det blef ljust i kammaren, och då Marie Louise betraktade de matta, affallna dragen af den varelse, hon gifvit lif och som snart skulle gå bort till det rätta lifvet, kände hon att hennes hjerta kunde vara starkt. Hon icke blott kände detta, utan hon sade till sig sjelf: »Ske Guds vilja!» Och likväl trodde den stackars Marie Louise, att sista strängen i detta pröfvade hjerta skulle brista, då hon hastigt såg gossen på ett oväntadt och häftigt sätt utsträcka armarne. Ack, hon förstod ej rörelsen, men hon anade något förfärligt, väckte Johanna, som skyndsamt väckte fru N., och snart stod modem vid dotterars sida.

»Se, mamma, min gud, hvad hans farg är förändrad, hvad hans lilla älskade hand rycker . . . Mitt barn, mitt bam, svara!»

Den lille svarade ej mer. Han försökte dock framkalla det bästa, ljufva ord, han lärt, ordet mamma — men det dog på de bleka läppame. Hans blick fäste sig likväl ännu med kärlek på modem, innan den sista, lätta slagattacken utblåste den svaga lifsgnistan.

Nu brann solen högröd på himlen och kastade sina purpurflammar öfver denna hvita, orörliga mor, detta hvita barn, som, liggande vid hennes barm, omskuggadt af hennes långa lockar, med förklaring öfver sitt ansigte sofv fridens sömn.

Det susade en lätt vind genom trädtoppame. Trasten slog sin morgondrill utanför rutan. Innanföre låg den gamla modern med böjda knän i bön till Gud. I sängen rörde sig »mannen och reste sig upp. Han gnuggade sina ögon, betraktade stirrande den syn han hade framför sig, och slagen af sanningens ljus, sammanknäppte han händerna

och gömde sitt hufvud. Han kunde likväl icke gömma sig för sitt samvete.

VinMupom*.

15Hvad är frid?

Andens fcvila fr&n rum och tid, P. H. Ung.

Veckor sväfvade åter bort öfver tidens flod.

Marie Louise hade snart lärt sig inse, att hennes dröm under den betydelsefulla natten varit ett fridens förebud och att hon nu, då hon visste sitt barn i säkerhet för alla stormar och visste sig hafva, så vidt hon det förmått, uppfyllt en mors heliga och ansvarsfulla pligter, med så mycken mer omsorg kunde egna sig åt dem, som återstodo.

Walldens tillstånd, länge ovisst, förbättrades dock slutligen. Och under denna tid var det som Marie Louise, outtröttlig i ömhet och i sitt kärleksfulla bemödande att återföra honom till ett bättre mål, hela timmar talade med kraften af denna inre, heliga kallelse.

»Du blir frisk», sade hon, vänligt klappande hans af-magrade hand, »jag har ej vidare behof att lemna största delen af min tid åt de oundgängliga moderspligterna; jag kan således arbeta dubbelt, och jag har kraft dertill. Vi kunna arrendera en del af jorden till detta ställe, vi kunna sjelfva lätt med ett par dagsverkare sköta den, och du skall få se att Gud välsignar vårt förehafvande och låter solen ännu en gång le mot oss.» Han skakade hufvudet med ett tvifvelaktigt uttryck. Han bygde ej mer några luftslott; skrytets och lättsinnighetens tid hade forsvunnit, men hade också sopat med sig hvarje frö, som kunnat utveckla sig till en bättre frukt. Han var modlös, mjeltsjuk, förintad till själen, fastän kroppen ville lefva.

»Svara något, min go^e vän! Jag blir så glad, så lycklig, om du upplifvas af m\|na förslag. Hvad är det då mera med allt detta, som ligger bakom oss, än pröfningar, dem Gud ansett nödiga att skicka] oss? De äro nu slut; jag känner det på den lätthet hvarmed jag andas, på min helse, som i trots af bekymren icke försvagats.»

Medan Marie Louise så sökte tr-psta sin make, förde hon med samma lätthet och outtröttlighet som fordom bro-démålen genom den granna duk, på hvilken hon sömmade åt en rik bondhustru.

»Du är god som du alltid varit», suckade han, »men hvarken nu eller någonsin var jag förtjent af ditt öfverseende: jag var en usling, en usling, förstår du,. . Ha, du vet icke hvad det vill säga att af minnet oupphörligt återföras till sina förvillelser, sitt vansinne 1 Jag är nu botad — men ingen fröjd skall deraf uppstå.»

»Jo, min dyre, älskade vän, mycken, mycken fröjd skall deraf uppstå! Denna tår, som smyger sig nedåt min kind, är en glädjetår: jag har ej mera någon för smärtan, sedan du uttalat detta ord.»

»Arma qvinna, detta är blott öfverspänning!«

»Nej, vid gud, icke! Jag känner i denna stund en så stor fröjd, att jag aldrig under vår lyckas mest blomstrande tid erfor en sådan. Du är botad för din olyckliga passion

— nu återstår blott att bota ditt lynne, och det lyckas säkert, då du med helsans kraft vinner spänstighet nog för att öfvervinna de mörka grillerna, ty i detta fall äro alla, alla lidanden öfvervunna. Vi äro begge unga och kunna börja en ny bana af verksamhet. Anstår dig ej det förslag, jag nyss gjorde, så kunna vi litet längre fram flytta till en större stad, der du kunde ge lektioner i språk och musik och jag mottaga half-pensionärer i finare handarbeten. Alltid, min gode Wallden, skall du i mig finna en uppmuntrande vän; vi skola stödja och trösta den ena den andre och bättre i fattigdomen lära känna hvad våra hjertan kunna bli för hvar andra än under öfverflödet.»

Så talade hon för honom, så sökte hon lifva dem begge. Skulle väl hennes ädla bemödanden krönas med framgång?

Med höstens återkomst började Marie Louise röna inflytelsen af en länge saknad väns obemärkta närvaro: det blef nu bättre omkring henne. Men det enda, det stora mål, hvarför hon nu lefde och sökte verka, nemligen att

återgifva von Wallden åt sig sjelf och sina pligter, ville ej närma sig, Hans mjeltsjuka tilltog i trots af alla de försök, hon satte deremot, och flera timmar om dagen, när han åter kunde lemna sängen, dref han omkring ute, helst i skogen, der han sökte ett skygd undan alla efterspaningar. Men hans hustrus beständiga ångest tillät henne ej att lemna Honom åt sig sjelf; med outsägligt ömma ord förebrädde hon honom hans grymhet att lemna henne ett rof för dessa nya kval.

»Jag besvär dig, Marie Louise», svarade han en gång med en vildhet, som dock hade uttrycket af en innerlig bön, »lemna mig i fred för dessa föreställningar, dessa eviga böner — anse mig förlorad och lemna mig åt mitt öde!»

»Omöjligt, hur kan du begära det? Du skall återkomma.»

»Aldrig... Se på mig rätt, arma qvinna — se denna utmärglade kropp, dessa insjunkna ögon, detta aftunnade hår, som knappt räcker till att betäcka det hufvud, i hvilket en gång så många lättsinniga tankar hvälfde sig, se vidare den fordom lysande löjtnant von Wallden i denna luggslitna rock, hans enda rock, den han icke ens har rättighet att bära, hvars gula uppslag äro lika nedfläckade som egarens rykte — och jag frågar dig, Marie Louise, om du kan tro, att han, som erfarit förödmjukelser af tusen slag, som sett gamla kamrater vända bort hufvudet, låtsande sig icke se honom för att ej behöfva helsa på honom, kan du tro, att han, denne man, som förnedrat sig sjelf och sökt näring för sin usla passion på de uslaste ställen, att han skulle återkomma till nyttig verksamhet, till ett nytt lif? Han kan det ej.»

»Jo, min älskade, han kan det — och detta vore höjden af all seger. Då skulle du bli aktad och ärad, mer än du någonsin varit!»

»Jag är för svag.»

»Denna svaghet kan öfvervinnas, ty i denna stund, då hela världen öfvergifvit dig, när till och med ditt eget hjerta gjort förbund med den, står dock en vän kvar, som bör vara dig mera än allt hvad du förlorat, och kärleken och bönen och Gud stå dig kvar, starka stöd äfven för en svag förmåga.»

»Ack, pina mig ej mera! Din ömhet dömer mig till lidanden, som öfvergå alla andra — jag ber dig lemna dessa försök: de tjena till intet. .. Låt mig gå så som jag tycker!»

Hennes händer, magtlösa liksom hennes ord, kunde icke återhålla honom.

Han gick således ständigt på vanligt sätt och kände endast när han kom ut i skogen en fläkt! af frid. Der satt han antingen lyssnande till skogsströmmens brus, som mäg-tigt besvarade den brusande strömmen inom hans eget bröst, eller ock banade han sig våldsamt väg genom de mörka tallmassorna och trängde så djupt in, tills han hittade en plats enslig nog för att låta honom ostörd öfverlemna sig åt utbrottet af den sinnessjuka, som aldrig gaf honom rast eller ro. Tusen gånger under dessa ensamma stunder flög tanken på sjelfmord genom hans hufvud såsom den enda lisa för alla kval, men föreställningen att tillskynda sin olyckliga hustru ännu ett slag, det mest krossande, återhöll honom beständigt. Äfven en annan, måhända mäktigare krafthöll honom till baka: hans sinne hade blifvit väckt, han skådade nu ofta bortom den förlåt, som skiljer tiden från evigheten.

Marie Louise hade slutligen märkt syftningen af hans mörka tankar, anande att han endast af verklig ömhet för henne stred mot deras välde, och ofta bäfvade hon för den rysliga möjligheten, att denna ömhet kunde förlora sin kraft öfver hans oroliga själ och lemna den fri till pris åt hans ogudaktiga lystnad.

Men sorgspelet ilade mot sista akten.

Den korta vinterdagen led till ända. Marie Louise trampade flitigt spinnrockshjulet, ty sedan inga broderier längre funno afgang, hade hon mottagit spånad — ja Marie Louise spann nu blånor och gjorde det utan knot.

Gamla Johanna hade nyligen påsatt en brasa, fru N. tog sin stickstrumpa och under tystnad skred arbetet en stund framåt.

»Hvad han dröjer länge i dag, min stackars Wallden?» sade slutligen Marie Louise, seende på sin mor. »Hvad tror mamma — ingenting kan väl ha händt!»

»Ah nej, kära barn, oro dig ej! Han kommer ju nästan aldrig hem förrän vid denna tiden, men han kommer ändå alltid.»

»Ja, gud ske lof, det gör han!» upprepade den arma hustrun för att trösta och värja sig mot de fruktande aningar, som ville uppstå hos henne. Mep hade hon icke många gånger så anat och fruktat, utan att någon olycka inträffat — hon borde då icke heller i dag öfverlemna sig åt misströstan.^

»Är det mycket mörkt ute, kära Johanna?» frågade hon den trogna tjenarinnan, som äfven hade sitt arbete i samma o rum.

»Ah, just inte så fasligt mörkt heller, kära fru lilla IMånen skiner lite grand, och hvad det lider, blir det ljusare. »o Åter en stunds tystnad.

»Min gud, mamma, jag blir så orolig — klockan slår fem. Så länge har han aldrig dröjt. Hvad han skall vara hungrig!»

»Du plågar dig onödigt, min Marie Louise! Dessa beständiga föreställningar om hvarjehanda olyckor, som din inbillning är benägen att uppfinna, äro en olycklig vana, hvilken gör, att du till slut aldrig kommer att njuta en minuts sinnesfrid. Tag ditt förnuft till fånga, mitt barn!»

»Har jag då ej skäl att oro mig?»

»Icke, hvad jag kan finna — längre har han varit ute, och han är snart här, det känner jag på mig.»

»Jag känner också något på mig», sade Marie Louise, »men det är något hemskt, något alldeles förskräckligt, som jag ej förmår fatta och som jag ej kan värja mig ifrån ... Men, min Gud, hvad var det för ett sken, som flammade vid fönstret — såg ej mamma det?»

»Kära mitt barn, du blir verkligen för svår! Nu fattas blott, att du blir skrockfull. Det är ju skenet från spislågan, som återspeglas mot rutan — du skrämmer dig sjelf.»

»Hör mamma då icke heller detta famlandet på dörren . . . Hvad är det, min gud, hvad är det? Det är ej Wall-dens hand! Men kanske ändå — hvem skulle det eljest vara? Skynda dig, kära Johanna, fort hit med sopp-pannan, att vi få värma upp maten! Det skall göra honom godt ... Han måtte ej få rätt på klinkan, spring då med ljuset och skynda dig att öppna... Det slår på dörren, det är en främmande, det är icke han, o gud, jag visste det nog!»

Johanna skyndade till den yttre dörren.

Af förskräckelse kunde Marie Louise hvarken röra sig ur stället eller tillropa sin tjenarinna att skynda till baka, då allt blef tyst derute.

Fru N., föga mindre skakad än dottern, försökte dockfatta sig. »Kära mitt barn, hvad är detta att taga så häftigt — om det nu också är en främmande, hvarfore kan det skrämma dig.»

Marie Louise vinkade endast med handen att modern skulle lyssna. Det hviskades i Johannas kammare.

»Jag skall gå ut!» sade fru N.

Marie Louise fasthöll henne i ångest. Så förgingo ett par förfärliga minuter. Men nu var det omöjligt att längre uthärda: hon slet sig ur det förlamningstillstånd, som be-mäktigat sig hennes lemmar och vacklade mot dörren, end hon häftigt uppstötte.

Beredd på det värsta, såg hon blott framför sig en af sina grannar, en beskedlig bonde, som tycktes öfverlägga med Johanna.

»Kära nådig frun lilla», sade mannen, »här är inte lång tid till beredelser, utan jag får väl säga utan företal, att jag och kamraterna, som kört hem ved i dag, gud bättre så visst, hittat löjtnanten mera död än lefvande. Han hade i mörkningen, när han gick ur skogen, råkat hte å vägen och rakat ner i stenbrottet vid Årstupen. Vi hörde ropet och va' honom snart på spåren. Men så tilltygad som han var af stename, som rasat efter honom, kunde vi inte

strax bära'n hit.»

»Hvar är han, hvar är han?» stammade Marie Louise likblek och ville ut.

»Stilla, stilla, kära frun lilla! Han skall snart vara här, det har han också sjelf sagt till om, bara han nu först blir lite omsedd inne i vår stuga» ....

Ett par timmar senare, då von Wallden blifvit omsedd i sitt eget hem och den närboende läkaren tillkallad, yttrade denne • till Marie Louise, som nu återfått sin fattning och, sittande vid sin makes bädd, med orolig ömhet bevakade hvarje hans rörelse: »Min goda fru von Wallden, jag skulle endast dåra med ett falskt hopp, om jag sade att här fins något. Men mot morgonen, om jag icke alltför mycket bedrager mig, skall han återkomma till redigt medvetande.»Läkaren hade icke bedragit sig.

Ännu en gång, ehuru till ett svagt lif, uppflammade gnistan i den olycklige von Walldens blick och själ. »Mitt bröst, mitt hufvud!» hviskade han. »Jag trodde, att det endast var en mörk dröm, men jag känner nu, att det är en ljus verklighet. Gud vare lof, det lider snart till slut med allt sammans!»

Omfattande sin makes hand, öfver hvilken hennes tårar strömmade, sade Marie Louise med djup och darrande röst: »Min älskade, säg icke detta så! Har du tänkt, tänkt på...»

Det oroliga och frågande i hennes blick förstods af honom.

»Ja, jag har tänkt, jag har haft tid att tänka, allt sedan min långa sjukdom och den der natten, du mins, då jag vaknade upp och såg dig med vårt döda barn i knäet. Ifrån den stunden var jag förändrad, och hade jag ej tänkt så mycket, skulle det redan varit slut. Jag vill i denna stund icke ega någon hemlighet för dig: sjelfmordets synd har ofta, ofta frestat mig, men vid föreställningen om de qval, jag skulle hopa till dem, som jag redan beredt dig, sökte min själ i frestelsens stunder den hjälpare, hvilken jag länge glömt. Jag fann honom, och han har nu varit nådigare än jag förtjent. Döden var min längtan: jag står vid målet, och du, min Marie Louise, skall också bli lycklig!»

Snyftande sjönk Marie Louise på knä, nedböjd öfver sin make. Hon hade inga ord för sin rörelse.

»Hur har jag ej plågats», fortfor han, »i medvetande af att du, så lycklig, i WSttning af allt, bragtes steg för steg till det yttersta armod af den, till hvilken du med förtroende lemnat hela ditt väl!»

»O, min älskade, jag har ej haft rätt att klaga: njöt jag icke med dig hvad rikedomens eger att bjuda — skulle jag då icke också vara till freds att med dig dela fattigdomen! Dyre vän, glöm detta eller, om du ej det kan, så tag mininnerliga, heliga förlåtelse: allt, allt är försonadt. Och förlåt äfven du, om jag af ovarsamhet sårat dig!»

Dessa ord tycktes falla välgörande på von Walldens hjerta. Han försökte besvara tryckningen af hennes hand.

»Kan hända», sade hon, »skulle du önska.. .»

»Nej, det är icke nödigt... på de korta ögonblick, som finnas qvar, gör mig ingen prest bättre än jag är. Jag tror, och låt det vara din hugsvalelse, att jag döende trodde och kände att jag med förtröstan vågade uppblicka till en evig barm-hertighet. Jag har lidit ett svårt straff här, jag har .. . men jag förmår icke säga mer, och jag har sagt nog. Lägg dina läppar intill mina, att jag ännu en gång får känna dig nära .. .

O, det var ljuft.....Och du har förlåtit mig .... Jag var

ej elak, min Marie Louise, jag var lättsinnig. Du har skilt deremellan, och du har haft hängifvenhet nog att vilja lefva ett helt lif med mig, om jag kunnat lefva och bli en annan menniska.»

»O, jag skulle då varit lycksaligU »Bättre dock som det är: nu äro mina affärer rangerade på bästa sätt» .. . här drog sig ett svagt leende öfver hans läppar... »Men det blir så skumt. .. Marie Louise, min ömma, trogna, älskade maka, farväl, far .. . väl! Jag dör

med välsignelse öfver dig.....

Efter några minuter var allt förbi.

Marie Louise var enka.²⁶

Till doms de sitt» De hålla rådslag, De goda tanter.

A. G. Silverstolpe.

»Ske Herrans vilja — hvad han gör är ändå alltid väl gjordt!» sade rådmanskan, bortskjutande kaffekoppen och vikande till sammans det bref, hvaruti fru N. underrättade henne om den sorgliga händelse, som slutat Marie Louises äktenskap, och tillika uppmanade de värdiga gamla vännerna att gifva dem ett råd i deras närvarande betryck.

»Ja, den som visste det klokaste», yttrade rådmannen och knackade i det samma så ovarsamt ur sin pipa mot kaffebordet att askan flög omkring den blå sockerasken, »den som visste det klokaste, mor!»

»Akta sockret, far, och låt oss ingenting säga, tills vi läst det här brefvet från Wiliam. Jag tycker nu, att han varit borta så välsignadt länge der nere i den der landsändan, der han har sin födelsebygd, att det just kunde vara tid att komma hem och se efter kansli't! Om inte jag ibland ginge upp och tittade efter de gunstig herrarne, så...»

»Åh, du är förträfflig, mor, allting duger du till; du förstår dig till och med på landtmäterigöromål och kan hålla unga herrar i styr. Men slå nu i en liten tår till! Jag skall i stället läsa brefvet från gullgossen din.»

Gumman småmyste. Och gubben började:

»Min kära, goda moster Greta 1

Nu har jag då njutit i både fullt och rent mått så. mycken glädje, jag kan hoppas ernå i lifvet. Jag har suttit i min mors gamla länstol och under känslor, som blott en så älskad son kan erfara, läst de dyra anteckningar, hon med egen hand gjort på de interfolierade pappersbladen i bibeln. Jag har suttit hela timmar och betraktat henne» gamla genombrutna solfjädrar, hvilkas målningar voro min högsta förtjusning, då jag var pojke. Moster Greta, jag har till och med snusat ur hennes stora silfverdosa med Gustaf den tredjes porträtt på locket, och när jag kommer hem,, skall moster Greta och jag i kompani ta oss en pris ur den dosan. Jag har sett min vän, min barndomsbror, i sitt hus, en gång mina föräldrars: jag har sett honom lycklig med en god, öm och huslig qvinna, enkel och anspråkslös, men så passande för sin krets. Med ett ord: jag har varit lycklig, ty i hemmet har allt mörkt fallit bort och, åtminstone här> blifvit ljust. Men oaktadt allt detta längtar jag till baka till den plats, som jag nu och alltid skall kalla hem. Jag längtar efter moster Greta — sådant kaffe kan Augusta icke koka, och sådan ordning kan ingen hålla i ett ungarbo! Jag längtar efter farbror, den hedersmannen af gamla skolan, som planterar blommor lika sköna, lika begärliga som Noaks drufvor. Och oaktadt den envishet, hvarmed de här vilja fasthålla mig, kommer jag till baka ungefär fjorton dagar efter dettas ankomst.

Min goda, moderliga vän, gör inga arrangemanger i / mitt hus! Moster Greta vet, att det var mig en glad förströelse, så länge jag byggde och inredde det — men nu är den glädjen slut, och jag vill ingalunda bo annorstädes än i mina gamla rum, min lilla kära vindsкупа. Säg nu ingenting mer om detta infall! Må vara, att det är dumt att bygga ett stort hus och sedan bo i andras, men låt mig få min vilja fram . . . Jag tänker i stället hyra ut en del af mitt eget. Och nu ingenting vidare! Jag har brådtom, ty jag skall på bal i afton, och svänga mig tappert för stadens tärnor — hvem vet hvar haren har sin gång... dock detta är bara dumt raljeri; moster Greta vet nog att hon för-blifver den ensamma regentinnan öfver sin lille ingeniörs hus och hjerta.

Helsa farbror varmt från begges eder

Wiliam.

»Ja, Gud välsigne min lille ingeniör!» sade gumman, andande på näsdukssnibben och förande den till ögonen. Han är god som gull, och vi ska' snusa till sammans, det blir säkert det, fastän jag väl tror, att han snart öfverger den konsten, när vi profsnusat. Det der om rummen får han väl ha sin vilja i, fast det nog är lite kollrigt att bo . kvar här, der han har så trångt för allt skräpet.»

»Han får aldrig någon, som han tycker ställer honom så till pass som du, mor, det är hela sjukan det!» menade

gubben.

»Jag tviflar mycket på, att det är sjukan, far, ty det är gud ske lof icke längre till det nya huset, än att jag kan ställa i lag åt honom der också — och har jag ej länge sedan gjort det, fast han icke tyckte det smakade som det gamla och vanda. Jag vill se den, som har en galantare våning här i sta'n och vackrare och ståtligare möbler... nå nå, de voro nära nog så godt som nya, när han lät ropa in dem på Malkolmsnäs' auktion, och här ha de visst icke blifvit slitna efter som han bara går och[^]ser på dem och jag vädrar dem.»

»Ja», sade rådmannen, »nog ha ni gjort grant der inne, men icke skulle jag trifvas der, ty man är alldeles som främmand gäst i sitt eget hus, då man går i sådana der åbåken till rum — jag tror han var galen, som icke plankade af dem!»

»Ah, min gubbe, ungt folk har andra funderingar och annan smak än vi. Den, som stundar till verlden, behöfverstort utrymme: vi, som stunda ifrån den, ha nog med litet. Men der fins ju i alla fall ett par tjufungar till rum, de som jag alltid kallar dockskåpen, och de rummen håller han af, stackars Wiliam, liksom de hade hjerta — ja ja, jag vet väl ändå jag hvarföre han håller af dem,

»Det vet jag också!» inföll rådmannen. »Det ena ligger åt den nya trädgården, som han anlagt eller rättare jag, ty ett stort arbete har jag der haft, men så är hela härligheten invändigt bara strunt mot alla de blomsterqvarter, runddelar och spaljerer, som jag der satt i stånd — jag vill inte nämna alla aplar och körsbärs- och päronträd jag ympat åt honom. Jag tycker att jag har heder af den planteringen, mor!»

»Det har du, min gubbe! Men icke tror jag, att dina blommor göra kammaren så fasligt mycket kärare för honom — den kärleken har nog sina andra randiga skäl.»

»Det vore jag nyfiken att veta!»

»Men du skall inte få veta det, far! Jag bara gissar, att efter som det ena dockskåpet ligger närmast intill vårt hus åt gatsidan, så ser han derifrån ett och annat, som han varit van att se.»

»Jo, du är skarpsinnig du, mor, alldeles som qvinfol-ken i allmänhet. .. Men låt oss nu säga ett ord om den andra saken — ska' vi tänka på att hyra ett par rum åt fruntimmerna? Ty som det hörs på vår gamla grannfrus bref, så frukta de, och det kan ingen undra på, att bo qvar ensamma der borta i det stygga hålet hela vintern. Jag vill väl tro, men jag är icke säker på det, att stadsborna glömt sin sista förtret, att de icke blefvo mottagna på auktionsdagen.»

»Ah, de få väl jemka med sig!» menade rådmanskan .. »Lisa, mitt barn, tag bort kaffet och bär in pelisen, muffen och bahytten!»

»Vill du gå ut, mor?»

»Ja, jag skall titta bort till borgmästarinnan litet och höra hur det låter, ty om jag inte lyckas ställa så till att de bli vänskapsfullt och vänligt mottagna, vill jag ej råda dem att flytta hit till baka. Marie Louise, stackars liten, har erfarit sorger tillräckligt för att hon sist nu på köpet skulle få röna hur man i hennes egen hemort föraktar och vänder henne ryggen.»

»Gud nåde den, som gjorde så mot min sköna fröken i vindskupan!» inföll rådmannen. »Har hon ingen annan beskyddare, så kan jag bli det.»

»Du är god och rättsinnig, far, men vi ensamma kunna inte skydda och hjälpa henne: hon behöfver både arbete och ett hjertligt bemötande öfver allt, ty skall hon sitta ensam i en kammare här och tvina bort och se på deras högfärdiga nackvridningar, så kan hon så gema bli der hon är. Men låt mig bara råda, far! Jag skall nog ställa i hop det.. . Lila, du, låt hålls nu med pelisen: den är varm nog — och gif hit spegellådan, pomadburken och mössan med bruna banden!»

Efter en en knapphändig toalett begaf sig rådmanskan på visit till borgmästarinnan, der händelsevis, alldeles såsom gumman påräknat, tre andra fruar befunno sig, nemligen postmästarinnan, doktorinnan och unga

pastorskan.

»Nå, se Greta* — hvad blåser nu för vind?» yttrade borgmästarinnan och gick mot sitt kärkomna främmande.

»Jo, nog må ni tro, mina fruntimmer», svarade gumman Utter fryntligt, »att det blåser en egen vind, när gumman ger sig ut på visit! Det var riktigt roligt, att jag träffar er här alle sammans.»

»Hvad vill du säga med det?» frågade på en gång postmästarinnan och borgmästarinnan, medan pastorskan och doktorinnan, som voro allt för unga damer att visa sin nyfikenhet, nöjde sig med att menande se på hvar andra.

»Jo, ser ni. . . men jag får pelsa af mig först.»

Alla händer täflade om att hjälpa den välkomna bud-bärerskan, och inom några ögonblick satt hon i midten af soffan mellan de begge äldre damerna,

»Ni har ännu inte hört omtalas något dödsfall?»»Nej, min gud, hvem skulle det vara?» Och nu blef i bast en mängd gissningar öfver personer, som antingen voro sjuka, på väg att dö eller borde vara det för att lemna en indräktig beställning åt sin efterträdare.

»Idel misstag, mitt herrskap! Den person, som gått bort, har länge sedan upphört att vara ett talämne, men var det fordom så mycket mera, särdeles i vår stad.»

Ett gemensamt långt utdraget »ahal», förstärkt genom en talande mimik, tycktes tillkännage, att man äntligen kommit sanningen på spåren.

»Här kan blott», sade postmästarinnan, »vara fråga om den der ovärdige löjtnanten, som för några år till baka gifte sig med det högfärdiga stycket, som bodde i Leanderskans vindskupa, tror jag, midt emot herrskapet?» Postmästarinnan ansåg för passande att i slika omständigheter som *de närvarande ha helt och hållet glömt, att denne löjtnant en gång räknat sig till godo den stora hedern att vara släkt med borgmästerliga huset.

»Var det han?» frågade de andra och sågo på rådmanskan.

»Alldeles!» sade gumman Utter. »Men, kära syster Ulla, hvarföre tala så främmande och omildt om en gammal bekant? Var hon icke allas vårt nöje, då hon utgjorde prydnaden i vår stad!»

»Hvad för slag?» utbrusto båda de yngre fruarna. »Prydnaden för vår stad — tant måste säkert missmin-na sig!»

Borgmästarinnan, som hittills tegat, yttrade nu med stor värdighet; »Mina damer, det kan ej nekas, att syster rådmanskan i visst afseende har rätt; en gång — det är nu mycket länge sedan — ansåg äfven jag denna flicka, som uppförde sig så anständigt och så arbetsamt i sin stora fattigdom, verkligen vara en prydnad och föresyn för ungdomen, men ett för högt sinne gjorde hennes olycka. Det har straffat sig sjelft och det lär väfr an ytterligare bli straf-fadt, då man skäligen kan ta för afgjort, att folket nu likalitet bryr sig om henne som hon brydde sig om sina bekanta, hvilka hon icke ens täcktes hedra med en bjudning, när hon flyttade ut till Malkolmsnäs att sällskapa med friherrinnan på Segerstad och de andra hönsen.»

»Dessutom*, inföll doktorinnan, »kan man väl ännu erinra sig de knapphändiga och tillskrufvade visiter, som gjordes här vid det nådiga herrskapets utrikes resa och då vi samt och synnerligen, när ingen annan än stackars fru N. bodde derute, blefvo inbjudna att komma att äta bigaråer. Man kan skratta ännu, bara man tänker på, hur vi, då vi träffades efter hennes afresa, kommo under fund med, att hon lockat den ena af oss med ett, den andra med ett annat. Men afräknadt allt detta, har man hört så dåliga saker om hennes salig man, att hon knappt kan vänta, att någon nu skall känna igen henne.

»Känna igen — hvad menar du med det?» frågade unga pastorskan. »Tror du då, att hon icke har föresyn att flytta hit, der hon likväl bör begripa, att ingen menniska ens helsar på henne? Jag, som var ute på auktionen, hade ämnat göra ett besök för att trösta henne, men hon, redan då i tem-ligen brydsamma omständigheter, fann för godt att ännu spela förnäm. Att säga sig icke 'ta emot', det kan passa sig kanske för en grefvinna, men förekommer deremot nästan för mycket löjligt, då det användes af ei) simpel löjtnantsfru, särdeles mot personer, af hvilkas arbete hon fordom lefvat.»

Under tystnad hade gumman Utter låtit den första stormen brusa ut. Men sedan den en stund fortgått ohejdad, utan att de talande tungorna tycktes vilja tröttna, tog hon ordet i den milda och hjertliga ton, som var den gamla goda frun så egen: »Kära hjertans, fruntimmer och vänner», sade hon vänligt hotande med handen, »hvad i guds namn äro då» vi — hvad säkerhet har vår Herre gifvit oss på att våra segel ständigt ska' fyllas med medgångsvind, att vi på detta sätt förhäfva oss? 'I dag mig, i morgon dig', säger ett gammalt ordspråk. Cåt oss vara kristliga!»

Vindskuporna. 16»Kristliga?» inföll unga pastorskan.

»Ja, just det, min lilla Sofie! Och jag kan icke hjälpa, att jag säger dig, att en prestqvinna framför alla andra borde vara fördragsam — jag är säker att, om vår gode pastor vore här, han sjelf skulle hålla med mig.

»Det är visst möjligt, min bästa tant, men jag vet icke om det kan anses såsom okristligt att icke uppmuntra högmod och stolthet!»

»Jag tror», vidblef gumman Utter, »att det nu icke kan vara fråga vidare om hvarken det ena eller andra. Marie Louise är så i grund botad för sina gamla olyckliga fel, att hon tvärt om lär vara den mest ödmjuka och undergifna, man kan tänka sig. Hon har genomgått stora pröfhingar, sådana som rena sinnet och stämma till eftertanke. För närvarande sitter hon utblottad på allt, ensam med sin mor, på ett ödsligt boställe inne i skogen. Hennes man dog' genom en olyckshändelse, och med det lilla, som åtgått till begrafningen, äro sista tillgångarne medtagna.»

»Stackars människa — så att hon då verkligen en gång blifvit qväst!»

»Stackars människa, hon har då fått kyssa riset — det straffet blir henne säkert nyttigt.»

»Stackars människa — det är ganska lyckligt, att hon, innan hon blef förnäm, var van vid arbete! Nu blir det endast att upplifva gamla vanor.»

»Stackars människa, hon får väl gå till sina adlloa vänner och tigga!»

Så der ljöd det i kretsen.

Gumman Utter återtog: »Hon var fordom en medlem af denna stad — det skulle synas mig vara ett vackert drag och bevisa de goda och ädla tänkesätt, som här råda, om stadsborna, med glömska af några småsaker, hvilka icke äro värda att nämnas, med godhet inbjöde henne att återkomma hit,»

»Hit — hvad i guds namn skulle hon då lefva på?» frågade borgmästarinnan. »Hon har visserligen lefvat fattighär en gång förut, men besinna, mitt herrskap, att hon då hade friherrinnan på Segerstad att tillgå! Och ingen lär väl kunna föreställa sig, att vi skola föda dem, för det att den slarfven löjtnanten råkade att på långt håll eller så godt som inte vara slägt med min man.»

»Så menade jag visst icke! Marie Louise eger ännu hela sin arbetsförmåga, och hvarföre skulle då arbete saknas henne både från landet och staden — säkerligen skall hon sy för billigt pris och med nöje mottaga hvad slags göromål, som erbjudes henne.

»Kan hända», yttrade lilla pastorskan försmädligt, »att ingenjör Wiliamsson nu förnyar sitt anbud!»

Doktorinnan slog upp ett gapskratt, så löjlig förekom henne denna anmärkning, men borgmästarinnan sade allvarsamt: »Det är nästan lite' elakt, mina fruar, att skämta så der! Vi förstå något hvar, att en man i ingenjör Wiliamssons lyckliga läge och en person med sådan karakter icke numera lär sätta henne i valet och qvalet.»

Rådmanskan, angelägen att genast afbryta detta ämne, påyrkade, att man skulle lemna något yttrande om hennes' förslag.

Man teg, man öfverlade. Det skulle vara rätt roligt att gå upp till eller, rättare sagdt, låta hennes nåd från Malkolmsnäs gå upp till dem och då få yttra, i det man nådigt med handen vinkade henne att taga plats vid klockan eller kakelugnen: »Jag har skickat efter lilla frun för att höra oäi hon kan ta emot de här kläderna att sy

till lille Alfred . . . » Ah, det vore en triumf, värdig en hel småstads begär! »

»Jag tycker», utlät sig pastorskan, som alltid ville komma först, »att hon gerna kan flytta hit! Vi kunna skjuta ihop litet — hon gjorde ju sjelf insamlingar, då hon briljerade vid badet: nu skola vi göra insamling åt henne ... jag skall be min man sätta upp en fattiglista.»

Rådmanskans tålmod var nära att taga slut, men ännu en gång beväpnade hon sig med mildhetens vapen.»Mina kära, goda vänner», sade den värdiga gumman, »ska* vi göra något godt, så låt oss göra det helt och hållet utan några bafsigter! Jag åtar mig att skrifva till den stackars Marie Louise och föreslå henne en flyttning hit, men låt mig, utan att göras till ljugare, få tillägga, att alla gamla bekanta i staden vänta henne här med det djupa och sanna deltagande, som hennes öde förtjenar! Jag kan så väl föreställa mig hur tacksam, hur rörd och öfverraskad hon skall bli vid denna underrättelse, som hon visst icke väntar . . . Men», tillade gumman, för hvilken en ljus idé hastigt uppblixtrade, »skall det ske, bör det ske snart, innan adeln gör någonting för henne! Jag ville så gerna, att det skulle sägas, att vårt samhälle visade sig först.»

Detta var »en spik som drog».

»Sedan jag med mig sjelf öfverlagt ämnet», tog nu borgmästarinnan till ordet, »har jag kommit precist till samma resultat som syster Greta, och det är egentligen min pligt, såsom hustru till denna stads styresman, att skicka de stackars menniskorna ett inbjudningsbref. Efter hvad jag mins, har adeln alltid kommit efter oss, när det varit fråga om att göra en välgerning, som fallit till baka på samhällets heder, och helt säkert skall det också nu gå på samma sätt. Fru von Wallden hör mera till adeln än borgerskapet eller, rättare, hon är en arm, liten fogel, som flaxat mellan begge, men sedan hon nu fått vingame stäckta under sina höga gynnares skydd, kunna de växa till igen under skuggan af de murar, hvilka gåfvo henne hus och bröd, innan adeln ännu visste, att hon fans till.»

Sedan dessa vishetens ord utgått från borgmästarinnans läppar, hördes icke vidare någon opposition. Alla förklarade enhälligt, att de just tänkt det samma och skulle äfven ha yttrat det, om icke deras goda värdinna förekommit dem. Och som den ena ytterligheten ofta ligger bredvid den andra, brann man nu endast af begär att icke komma för sent.

Postmästarinnan gaf en mycket välkommen vink omatt genom någon af sin mans korrespondenter få infördt i länstidningen huruledes ***s ädla borgerskap, som så ofta utmärkt sig genom vackra handlingar, nu åter räckt en hjälpsam hand åt ett nödens offer, hvilket för närvarande utgjordes af en fattig adlig enka. Men det var icke första gången som borgerskapet gaf ett så vackert exempel åt sina grannar! De granska, tadla, le, med anspråk på den rätt Att stifta lag för dig och för ditt lefnadssätt-

Q. 0. Adlerbeth.

»Nå, hur aflopp visiten, mor?» frågade rådmannen då gumman, helt varm efter den långa och ifriga debatten i borgmästarinnans sessionsrum, inträdde och andtruten utbrast:

»Lisa, barn, knyt upp pelisen .... Jo, bra, far! Det var väl lite hett i början, men nu är gud ske lof segern i mina händer, och om jag icke bedrar mig allt för mycket, skall Leanderskan vara glad att åter få sin vindskupa uthyrd — det är så sällan hon får några hyresgäster för den ledsamma trappgångens skull.»

»Menar du ej det vore mer passande att hitta på ett annat ställe?» invände rådmannen. »Jag ville väl bra gema ha henne till granne, min lilla fröken, min vackra blomma, såsom jag kallade henne, men om det skulle såra dem att vi föreslå just den lokalen, som de sist bebodde, när de voro fattiga, så vill jag gema gå några steg längre för att helsa på dem.»

»Tro mig, du, far, just den lokalen skall bli den bästa och göra henne godt i hjertat att återse: hon skall tycka, att nästan allt är som förr, och kanske blir det så ock . . . Men låt oss nu klokt besluta hur vi må sätta upp brefvet — det vore val, om vi hade allt sammans på redig fot, när Wiliam kommer till baka. Ser du, far, jag har under hemvägen gått och spekulerat för mig sjelf hur roligt det vore, att få bereda honom en sådan öfverraskning som det skulle bli, då han finge se gamla vindskupans fönster upptinade och ett bekant ansigte åter blicka derifrån.

Ack, det vore något värdt att då se hans förvåning, han, som tror att hon ännu är gift och lefver der ute i skogen 1
Hvad säger du, far? Vi ha ju fjorton dar på oss.»

»Ett pråktigt förslag! Ett riktigt pråktigt förslag! Men fjorton dar äro ändå en nog knapp tid; besinna, de skola först få brefvet och sedan ställa onl att flytta det lilla som fins.»

»Åh, det sista lär inte ta stort besvär! Herre gud, om jag ändå visste någon person som vi kunde skicka dit och hjälpa dem att ställa det till rätta?»

»En person — hm, kors, mor, jag tycker att jag just sjelf är rätte person att fara dit! Visst är det nu en sju eller åtta år se'n jag var ute på långfärd, men en sådan här liten tur, en dagsresa, kan, långt ifrån att skada, vara mig rätt nyttig. Och när jag tänker på hvad glädje det skall göra de stackars fruntimmerna att se sig ihågkomna af gamla vänner, så blir jag ung på nytt . . . sagdt och gjordt, mor! Vi ska' i morgon söka fram vargskinspelsen och be skraddaren komma och se på den, och skomakaren skall sätta skick på mina utanstöflar, som nu mögla bort i gångskåpet.»

»Ack, min gubbe, inte vågar jag att släppa ut dig — du kommer att frysa i hjel, fruktar jag!»

»Åh, du pratar, mor», inföll rådmannen nästan förtrytsamt, »liksom jag vore en så utlefvad stubbe, att jag hvarken tålde väder eller vind! Dessutom», bifogade han, bevekt af det ängsliga uttrycket i mors öga, »kan du vara alldeles lugn: med de sköna ullvantarna, som du gaf mig till julklapp, bergar jag mig nog . . . Låt se — hur snart kan jag vara i ordning? Jo, i morgon skrifver jag kontraktet med Leanderskan, och i öfvermorgon, eller sist om onsdag, ger jag mig dokumenterad å väg att söka upp min förlorade dam, såsom det står i romanböckerna om riddame.»

Gumman måste ge vika för gubbens ridderliga tänkesätt. Och på onsdags morgonen, beledsagad af hela stadens helsningar och inbjudningar och framför allt försedd af mor med stor matsäck och glödgadt vin, som ålåg gubben att hålla varmt i bröstfickan, afreste han att fullgöra det värf, hvartill hans redliga hjerta uppmanat honom.

Impelsad och ombonad så väl, att lulten blott kunde göra ett och annat flygtigt besök omkring näsan, fann sig rådmannen oförlikneligt belåten med färden, alldenstund både godt slädföre och godt väder gynnade den. Men han böljade se sig litet försigtigt omkring, då han, vid upplysningen af ett klart månsken, temligen sent på aftonen for in i den mörka, stora skogen, i hvars inre delar det lilla bostället var beläget.

»Det var här uppe», yttrade skjutsbonden, pekande inåt en tätvuxen gångstig, »som olyckan hände med löjtnanten.»

»Gubben ryste till och kastade blott en half blick åt det betecknade stället . . . »Hur lefva de stackars fruntimmerna nu?» frågade han.

»Ah, det är allt klenst nog med dem, räds jag, och det hade varit än klenare, om de inte fått några skickningar från herrgårdarna.»

»Jaså, de ha fått skickningar?»

»Ja vars! Från Kronby kom en hel fora till sjelfva be-grafningen, och från många andra ställen ha de också skickat, för se, fast så'na der förnäma herrskaper inte ville kännas vid löjtnanten, se'n han var kommen i den store missereren

— och det må en inte stort undra på, för en ärlig bonde kunde till och med dra sig för det, när han var rätt i taget att svirra — så har alltid lika väl hustrun hans varit fasligt väl-upptagen. En kan veta ändå hur pass det skall smaka att ta «mot nådegåfvor af sina förriga likar. Men de ha allt fått sticka stormodet i påsen nu, stackars qvinfolk!»....Under dylika samtal nalkades vår resande rådman småningom målet.

»Der borta, om herrn kan se det låga rödmålade huset, som sticker fram mellan snödrifvorna — det lyser vid ena gafveln — der bo de.»

Rådmannen förde ullvanten till ögat. Han kunde omöjligt utan öm rörelse skymta ljuset från denna lilla boning,

som låg der inbäddad bland snön. Detta var då Marie Louises hem, hon, som när han sist såg henne, satt i ett grant ekipage för att resa ut till världens lust och nöjen! Den stolta, vackra qvinnan, hur kunde hon nu se ut?»

»En kan inte komma fram!» menade skjutsbonden. »Det är så godt att hålla här, så skall jag sedan köra slä* den fram till Nils Perssons, der kanske herm kan få natt-qvarter — för jag tror inte att fruarna ha något att bjuda på — och så få vi gå fram på gångstigen, som är trampad i snön.»

»Du har rätt i det!» sade rådmannen och började jem-ka sig ur åkdonet.

Det var blott ett litet stycke till förstugudörren. Snart klappade gubben på, och man öppnade genast.

Med en blossande furusticka i handen kom emot honom sjelfva Marie Louise.

»Ack, hvad ser jag!» utbrast hon, nära qväfd af glädje och sinnesskakning.

Rådmannen, föga mindre rörd, lät sjelfvaste familjklenoden, den dyrbara vargskinspelsen, handlöst falla i golfvet och utsträckte armarne för att omfamna sin blomma, sköna fröken i vindskupan.

»Inga ord, inga ord», stammade Marie Louise, dragande gubben med sig in till skymningsbrasan i sängkammaren, der likväl numera ingen säng fans, ty den hade dagen efter begrafningen blifvit utmätt och borttagen, »inga ord kunna uttrycka, hvad jag erfar vid att se denna obeskrifliga godhet, min gamle, käre rådman Utter . . . Mamma, mamma!»

Fru N. utkom skyndsamt från andra rummet, och ännuen gång öppnade gubben sin famn. Han hade aldrig känt sig så rik och mächtig — han önskade blott, att mor kunnat njuta litet med af all denna hjertefröjd ....

Vi förbigå <ie samtal, som nu följde, äfvensom fruntimrens tacksamma glädje, då de erforo icke allenast att rådmannen kommit att hemta dem, utan äfven, att stadsborna, med glömska af alla små förtretligheter, voro färdiga att med huldhet mottaga sina gamla vänner.

Framför allt fröjdade sig dock Marie Louise öfver att få inflytta i sin älskade vindskupa. Der, hvarest hon upplefvat så många lyckliga år, skulle kanske ännu friden vänta henne.

Efter två dagar voro de begge invånarinnorna i det ensliga bostället färdiga att lemna det hem, der de framlef-vat sitt senaste långa år. Hvad kände ej Marie Louise, då hon för sista gången öfversteg tröskeln, då hon för sista gången hörde dörren slutas bakom sig till den boning, hvarifrån hon sett utbäras både sitt barns och sin makes stoft!

Hela staden var i rörelse den dag, när »nåderna i vindskupan», efter fyra och ett halft års frånvaro, återkommit för att af staden ännu en gång vinna skydd.

Släden stannade utanför rådman Utters hus.

»Bevars», utbrast fru N., som under tårame likväl egde fattning att se sig omkring, »hvems i all världen är det stora hvita huset, som här kommit upp, sedan vi flyttade?»

»Det är mors lille ingeniörs!» sade rådmannen småleende. »Men han är, hvad jag menar att jag redan nämt, borta på långtur nu.»

Marie Louise kastade en blick på den präktiga byggnaden med dess vackra balkong och qväfde en suck,

Snart låg hon likväl, darrande af de tusen olika känslor, som bestormade henne, vid gumman Utters varma hjerta. Der var henne så godt: der kändes liksom ett hem. Den gamla frun såg henne så vänligt in i ögonen och sade: »Välkommen, hjertans barn .. jag säger du rätt och slätt!»

Marie Louise tryckte sina läppar på den aktade vännens hand och stammade ord utan redig mening — hon förmådde knappt tala.

Men snart måste hon både tala och svara, ty ehuru rådmanskan hoppats, att man skulle visa den grannlagenheten att låta första aftonen förflyta under ostördt lugn, bedrog hon sig dock häruti: inom halfannan timme hade

gumman Utter, snart sagdt, halfva stadens fruar hos sig på visit. Man kunde icke låta ett så lyckligt tillfälle gå sig ur händerna att få se henne och att genast få säga: »Var välkommen till baka hos oss, lilla fru von Wallden! Vi ä' gud ske lof inte af den ullen, som låter någon erfara lyckans omvexlingar»

... eller: »Vi ä' gud ske lof för mycket öfver småsaker att behålla i minnet det, som nu vore orätt att minnas», m. m., m. m.

Men visst var det ledsamt, att man i ett väsentligt fall missräknat sig: man hade nemligen bestämdt påräknat att få se Marie Louise utstyrd i en gammal kort och snäf gråsvart bombasinsklädning, med en tunnsliten, uppfargad svart schal öfver halsen och en gulnad sorgkrage af urtvättad li-nong, kortligen, i denna stående dräkt, som fattiga afeigkomna fruar alltid visa sig uti, då de ge sig bort från det torftiga hemmet. Detta hopp slog dock alldeles felt, enär Marie Louise bar en utmärkt vacker sorgdräkt. Tyget till denna, äfven-som den stora svarta silkesschalen, hade hon strax före be-grafningen fått sig tillsändt från herrskapet på Kronby, åtföljdt af ett artigt och deltagande bref från friherrinnan, hvaruti denna inbjöd Marie Louise att med sin mor tillbringa ett par veckor hos dem. I ett varmt och tacksamt svar hade likväl Marie Louise afböjt detta, emedan de förnäma bekantskaperna icke voro hvad hon numera eftersträfvade.

»Jaså», sade borgmästarinnan, som i en förtrolig vrå med rådmanskan hade fått del af detta, hvilket gummanvisste skulle höja Marie Louies aktier, »jaså, de ha bjudit henne till sig! Hon gjorde ganska rätt i att afslå det, ty den välgerningen hade gällt endast ett par veckor, hvarmed man trott sig göra allt. Deremot gör vår stad aldrig något till hälften... Men, syster Greta, hon kunde väl ha låtit bli att ta på sig den der vackra klädningen, just den dagen hon kom hit.»

»Hon har ingen annan sorgklädning», hviskade rådmanskan, »och det skulle ha väckt förargelse, om hon kommit i en kulört.»

»Det är sant — men hon får ändå icke slita ut sin bästa klädning i hvardagslag!» återtog borgmästarinnan, som nu tyckte sig ega rättighet att blanda sig i allt, äfven i Marie Louises klädsel. »Jag skall i morgon dag skicka henne en svart bombasinsklädning, som jag lagt utaf. Den kan hon ändra och få rätt bra, efter som jag, gud ske lof, aldrig be-höft knappa in tyget, då jag sytt nytt.»

»Och jag», sade lilla pastorskan, »skall skicka henne en svart schalet och ett förkläde, som jag ännu har rätt hyggligt, sedan jag för två år sedan sörjde min mormor.»

Sedan detta var uppgjort, kände man sig till freds, ty man var nu säker på att få se sköna fröken i vindskupan, hennes nåd från Malkolmsnäs, i en gammal svart bombasinsklädning, hvilket ändå af allt bäst anstod henne.

Hvad beträffade Marie Louises sätt att nu skicka sig, funno sig alla belåtna med den anspråkslösa enkelheten och osökta artigheten i det samma. Visserligen tyckte man att hon kunde ha varit mera ödmjuk och tackat litet mera, men det låg något i hennes ögon som tackade, och man var icke obenägen att anse det hon på det hela uppförde sig som hon borde.

Vid skilsmessan om aftonen erhöll Marie Louise en mängd bjudningar, och dessa ganska enträgna, ty man hade ännu icke fått veta hälften af hvad man ville veta.

Slutligen var den stund inne, då Marie Louise vid sin mors sida inträdde i den boning, hvarifrån hon för snart sex årsedan utgick som en rik arftagerska och till hvilken hon nu återvände så fattig, att hon hvarken egde en egen stol eller ett bord att luta sig till. Hon vacklade fram till fönstret i vindskupan, och här sjönk hon på sina knän, prisande och tackande Gud att han efter alla dessa stormar och pröfningar låtit henne hinna den hamn, som förr syntes henne liten, men nu stor nog. Här hade hennes lyckliga ungdomstid förflutit, här skulle hon kan hända lefva hela sitt framtida lif. Det förekom henne liksom en fläkt af himmelsk ro berört hennes hjerta: hon andades lättare, hon hade hvarken fruktan eller önsknningar, hvarken längtan eller minne — allt var upplöst i ögonblickets hänförelse.

Sakta närmade sig modern och lade sina armar om den dyra, den renade dottern. »Mitt barn, mitt älskade barn,

här skola vi åter bli hvad vi en gång voro. Ack, hur stor, hur god är Gud!»

»Ja», svarade Marie Louise, upplyftande sina sammanknäppta händer mot himlen med de tusentals gnistrande verdame i det lugna, blå, »ja, hur god, hur stor! Denna afton kan jag aldrig i mitt lif förgäta.»

Andra morgonen var det Marie Louise förbehållet att erfara andra känslor. Det var på denna dag som staden satte sina vackraste krafter i rörelse, det var på den, som dussintals jungfrur och springkäringar skickades från alla stadens fruar med hundra olika förnödenheter i knyten, korgar och paketer, hvilka för de nykomna ansågos vara oundgängliga behof. Frikostigheten öfverflödade icke allenast i matvaror: den visade sig äfven i en mängd mer eller mindre utslitna klädespersedlar, ifrån borgmästarinnans svarta bom-basinsklädning ända ned till pastorskans förkläde.

I fall man haft för afsigt att uppfinna en rätt plågsam tortyr, skulle man aldrig kunnat lyckats bättre än just genom denna försoningsfest. Marie Louise var visserligen, hvad staden kallade det, qväst af olyckan, men hon hade dock qvar så mycken finkänslighet, att hon tusen gånger hellre velat arbeta nätterna om, än att en hel dqg stå och tacka och lösa upp knyten, det ena efter det andra, utan att våga hvarken vägra eller visa annat än den största tacksamhet och belåtenhet.

När om aftonen dörrarne ändtligen tillslötos, sjönk hon, nu ej längre mäktig att bekämpa de bittra känslorna, intill sin mors bröst, gömmande ansigtet vid hennes axel.

»Jo jo, mitt barn», sade den ömma modern, upplyftande dotterns panna, som glödde af blygsel, »detta hade du ännu qvar! Men med denna dag, vågar jag föreslå, skola dina motgångar upphöra. Stadsborna ha på det hela tagit varit vida bättre än jag någonsin vågat drömma om, och der-före ha vi blott att tacka rådmannens, de förträffliga människorna, våra sanna vänner, som styrt så väl till för oss.»

»Ja, hos dem är det människokärlek och verkligt deltagande», sade Marie Louise, »och därför gör det godt i hjertat att mottaga bevisen af deras känslor. Men, mamma, att nyttja borgmästarinnans nedfläckade gamla bombasins-klädning...»

»Käraste mitt barn, vill du, som känt slaget af de djupaste olyckor, skygga till baka för myggsting! Kom ihåg hur väl allt detta dock är menadt, om man också kunde tycka att en finare grannligheten skulle förhöjt värdet af den goda meningen. Jag kan icke tro, att du låter det här verka på dig! Vi skola låta tvätta upp klädningen, och ställ du henne sen i ordning så fort som möjligt — du måste, för att rätt blidka den gamla afunden och visa din ödmjukhet, ha klädnirtgen på dig, när du går till borgmästarinnan.»

Och så skedde.

Marie Louise fann väl penitensen svår, men underkastade sig den likväl, och aldrig log borgmästarinnan ljufvare än då hon, hållande Marie Louise i handen, svängde henne om kring på golfvet och sade: »Min gud, så snäll hon är, den lilla frun, att stufva upp gamla trasor! Jo, jo, olyckan är en god lärmästare.» Efter en lång, för rådmanskans otålighet allt för lång väntan hade veckan ändtligen nått sitt slut. Bäst gumman en afton sade till far: »Nu tycker jag, att han kunde ha hunnit vara här många gånger om!», klingade bjellror, en släde körde fram och inom några ögonblick stod Wiliam midt i det lilla förmaket, slutet och sjelf slutande sitt kära värdfolk i armame,

Midt öfver var det ännu mörkt i vindskupan, ty enligt gammal sed tändes ljuset icke tidigt, och brasan var redan nedfaldnad. Men vid bjellrornas klang stack Marie Louise fram hufvudet vid rullgardinen och såg en allt för väl bekant person stiga ur. Hon hade ej sett Wiliam sedan den enda gången han vid början af hennes giftermål besökt Malkolmsnäs, men hon hade ofta känt hans närvaro välgörande under eländets tid. Nu deremot kände hon, vid blotta tanken på hans återseende, den högsta oro och förlägenhet, och önskade, att han icke skulle komma till dem, åtminstone icke snart. Hennes blick dröjde länge, sedan han gått in, såsom den hvarje afton gjorde, vid det nya hvita huset, som präktigt lyste öfver de andra. Hon kunde aldrig betrakta det utan att tänka på hur förhållandena i lifvet nu voro förändrade, och ej heller kunde hon hindra hjertat att klappa och kinden att brinna, då hon erinrade sig huru egaren kommit såsom främling att bosätta sig i denna stad, der hon då var hemma. Nu var det han som var hemma och hon en främling.

Rådmanskan, som gifvit akt på att det var mörkt hos grannarne och att Wiliam således ingen förändring bemärkt, gaf far en vink att hålla sig tyst, och så mycket det än kostade på rådmannen att häri göra mor till viljes, hade han ändå icke hjerta att störa hennes glädje.

Gumman, hvilken eljest alltid på hemkomstaftnarne ville behålla Wiliam länge kvar och i afton dessutom såg honom riktigt i taget att berätta om allt gammalt nytt der hemma, kunde likväl icke, så kärt det än var att höra honom, längre uppskjuta den öfverraskning, som väntade hennes lille ingenjörutan föregaf en svår hufvudvärk, äfvensom det behof Wiliam sjelf hade af hvila, såsom skäl att skiljas tidigare än vanligt.

Wiliam, som fann detta helt oväntadt, funderade på om kanske syrris skulle möta honom i sjelfva rummen genom någon tillkommen möbel eller dylikt och tog således god natt för att ej längre pröfva gummans tålamod.

Enligt sin vana satte han ljuset vid sängen och gick fram till fönstret, hvars gardin var uppe. Men föga fattades att han trott sig antingen vara tokig eller drömma vaken, då han såg vindskupan midt öfver upplyst och på rullgardinen samma skuggspel, samma konturer, som hundratals gånger för långa år till baka satt hans hjerta i brand.

Efter att några ögonblick, i stum och utsäglig ångest, att allt sammans snart skulle försvinna, ha betraktat sitt älskade skuggspel, rusade han häftigt ut, men fann gumman Utter redan i yttre rummet, beredd att mottaga belöningen för sin tystnad och finhet.

»Hvad är detta, livad vill detta säga?» frågade han och visade midt öfver.

»Kors, lugna dig, min lille Wiliam — det är hyresgäster, vet jag!»

»Hvilka, hvilka?»

»Bevars gud, så häftig... du skrämmer i hjel mig! Två fruntimmer är det.»

»Och ingen mer — hvar är då .. »

»Den du menar», svarade gumman i djup rörelse, »är borta, långt borta: han är död!»

Wiliam sjönk ned på stolen med hufvudet lutadt emot fönsterposten. Öfver hans läppar sväfvade blott fyra ord, men de uttalades i en ton, som skildrade storheten och djupet af hans känslor mer än alla ord: »Marie Louise är enka!»

Sedan de första ögonblickens mäktiga, förvillande öfver-raskning saktat sig, berättade gumman och äfven gubben, som nu tillkommit, huru allt händt och blifvit uppgjort, först om löjtnantens död och brefvet från fru N., sedan omden stora fruntimmerssessionen hos borgmästarinnan, öfn fars resa, om huru han fann dem, om deras återkomst, deras mottågande i staden, knytskickningsdagen, — allt ända intill den pers, som Marie Louise måste utstå i borgmästar-innans gamla bombasinsklädning. Allt berättades, medan Wiliam i glad yrsel både gret och skrattade, och tryckte gubben i armame, prisande hans mandater. Men vid bom-basinsperioden började han bli alldeles ursinnig. »De vilja då ta lifvet af henne», sade han, »med sin gemena skadefröjd, de otäcka trollpackorna!»

»Fy, Wiliam lille», hotade rådmanskan, »hur kan du våga kalla dem så? Jag* försäkrar dig, att med denna lilla försoning allt söndrigt är lagadt och så helt som det någonsin varit. Hela staden har lemnat bevis på de mest välmenta och vänliga tänkesätt.»

»Ja ja, moster Greta, låt det vara — jag känner staden och dess välmening och skattar den efter förtjenst... Men säg mig nu i stället hur Marie Louise skickar sig som enka?»

»Alldeles som man kan vänta af en människa med hennes förstånd och goda hjerta. Nu förstår väl en och hvar, att hon just icke kan sörja honom, men det ligger ändå något sorgset och djupt allvarligt i hela hennes väsende, och då hon talar om sin man, den hon just icke hade mycket skäl att rosa, efter som han icke allenast förstörde allt hvad hon hade, utan äfven gjorde henne olycklig på allt annat sätt, så sker det likväl med hvarje tecken af ömhet

och fördragsamhet. Säkert var hon en exemplarisk hustru.»

»Exemplarisk, ja!» sade Wiliam, gående häftigt af och an. »Jag vet hvad hon var, jag, som under mången mörk och ensam afton stått utanför de låga fönstren och lyssnat till hur hennes läppar med engiaord bedt och besvurit honom att återvända. Och med hvilket tålmod utan like har hon ej burit fattigdomens elände, aldrig klagande, aldrig med en förebråelse sårande honom, som dragit henne med i förderfvet

— ack, hon var mer än en engel, ty englar måtte det väl

^ Vindskuporna* 17icke kosta något att vara rena och goda, men hon var en qvinna, som höjde sig öfver allt jordiskt, allt lågt. Jag har beundrat, jag har afgudat henne och jag vågar säga inför hela världen, att jag ej vet någon så värd att högaktas 1» »Käre min gosse, nu blir du allt för öppenhjertig!» smålog rådmanskan. >Håll inne du med allt det der och låt för himlens namn ingen ana, att du spanat omkring p& det sättet, ty icke alla skulle döma som jag och far.»

Rodnande svarade Wiliam, i det han räckte handen åt sin gamla trogna vän: »Klokt taladt, moster Greta! Jag brusade öfver — men glöm allt i hop, med undantag af det sista, ty det vidblifver jag, att hon är mer än en engel och värd den största högaktning.»

Med ett hjertligt god natt aflägsnade sig gubben och gumman, lemnande Wiliam att i ro njuta af skuggspelet på gardinen.²⁸.

Afvogt här och afvogt der.

Allting går i baklås.

C. M. Bellman.

Följande morgonen började Wiliam sina gamla operationer med jalousierna, hvilka i många herrans år, till rådmanskans tillfredsställelse, fått förblifva hela.

Der låg han nu lutad öfver bordet och njöt af den mer än ljufva synen, att se Marie Louises arm röra sig i fönstret, medan hon pysslade om de blommor, som rådmän Utter skänkt henne. Denna hand, som böjde upp stängeln och fäste den, var den ej lika hvit och vacker som fordom 1 Och detta ansigte, blekt af lidanden, hade det ej ett uttryck af skönhet och frid, som var hänryckandel

Flera gånger tog Wiliam hatten för att såsom fordom gå dit öfver, men besynnerligt nog, hade med återflyttandet i de gamla tiderna äfven den gamla blygheten infunnit sig. Han visste icke om hon anade, att hon haft honom att tacka för mången lindring i bekymren, men det visste han, att han sjelf skulle inbilla sig detta och ej rätt våga se på henne, emedan det var osäkert hur detta deltagande, der en aldng förgången ömhet uttalat sig, kunnat behaga henne.

Och nu är hon fri!

»Fri» ... detta ord hade hela natten genljudit i hans öra, och med obeskriflig noggrannhet hade han uträknat hurmånga dagar som gå på ett enkår. Ty värr gick det lika många dagar på det som på ett annat år — och ett år, öfver hufvud taget, förekom Wiliam som ett sekel.

Redan hela morgonen hade fru N. dammat och fejat de hyrda möblerna. Marie Louise hade påtagit sin vackra enkedrägt — den hvita hufvudprydnaden klädde henne så väl.

För hvar gång det knarrade i trappan, sågo de begge fruntimren på hvarandra. Fru N. smålog, Marie Louise rodnade, men alltid blefvo de bedragna: det var antingen någon af husets folk, som gick upp på vinden, eller var det ett bud från den och den frun efter en klädning, en mössa, en krage, eller dylikt.

Det blef middag... Nu kunde ingen komma.

»Nå», sade rådmanskan vid bordet, »hvad har du gjort uppe hos dig hela förmiddagen, Wiliam lille? Jag tänkte, jag, att du skulle gå och helsa på någon — du går väl i afton i stället?»

»Ja, jag borde väl det!» menade Wiliam. •

Men ehvad han borde och icke borde, ehvad han ville och icke ville, så kom han sig icke ut. Han var klädd, han tog väl tio gånger hatt och handskar, men vid tanken på att nödgas säga Marie Louise några beklagande ord öfver hennes enkestånd eller något öfver sin tillfredsställelse att efter så lång tid återse henne i staden, betogs han helt och hållet allt mod, och icke blott denna afton gick förbi, utan äfven flera derpå följande dagar.

Då sade fruame i borgmästarinnans sessionsrum: »Wiliamsson handlar ofantligt aktningsvärdt och hyggligt i att så der med ens låta se sina tankar!»

Rådmanskan sade: »Min lille Wiliam, du riktigt skämmer ut dig!»

Fru N, sade: »Kan tiden så ha förändrat honom?»

Marie Louise sade ingenting.

Så förflöt en hel vecka.

Fru N i vindskupan böljade tro, att besöket numera icke skulle komma i fråga, då i en stilla skymningsstund, medan brasan belyste Marie Louises vackra gestalt, der hon satt framför elden och stickade, dörren sakta öppnades och en person med en stor pappersrulle under armen stod i halft obeslutsam rörelse på tröskeln.

»Ack, välkommen, bäste ingenjör Wiliamsson!» sade fru N. hjertligt.

En lätt sky sväfvade öfver Marie Louises ansigte. Det namnet hade dock en underbar klang och åsynen af honom — nu manligare, men icke mindre vacker än fordom — en ännu underbarare magt. Hon var lika litet som Wiliam sjelf i stånd att framföra ett enda ord: det låg för mycket i detta ögonblick för att låta tankarne få ljud.

»Var så god och sitt, min bäste ingenjör!» fortsatte fru N., som märkte, att hon skulle få tala ensam.

Wiliam bugade sig och intog en stol bredvid Marie Louise, som led af en obeskriflig blygsel, för det hon ej hade något, att säga den, hvilken så väl hade förtjent ett hjertligt ord af henne. Men att tacka var omöjligt: det vore ju att erkänna det hon vetat från hvilken alla dessa uppmärksamheter kommit. Slutligen föll hennes blick på pappersrullen, som han ännu höll under armen, och denne hjälpte henne ur den plågsamma förlägenheten. »Ack», sade hon med ett småleende, som för Wiliam hade något både ljuft och hänförande, »det är en karta — herr ingenjörn vill då än en gång anförtro mig det arbete, jag ford ...» Men här kom hon icke längre. Minnet tillslöt hennes läppar.

»Jag har varit osäker», svarade Wiliam, förläget upp- och ihoprullande kartan, »om jag skulle våga! Men dagame börja nu ljusna, de bli. .. bli beständigt ljusare, så att troligen..^»

»Ah ja, det går säkert för sig!» inföll Marie Louise. Det skall förekomma mig så... så angenämt att åter få börja med ett gammalt arbete.»

»Och skall en gammal vän», återtog, Wiliam, som, sedan isen en gång var bruten, kände sig bättre till mods, »våga liksom fordom besöka sina grannar och ge sina råd?» Marie Louise teg. Men fru N. försäkrade att, med undantag af rådman Utters, hon icke visste någon, som kunde vara lika välkommen.

Ljus tändes upp.

Wiliam satt vid det lilla bordet bredvid Marie Louise, som återtog sin söm.

Hvilka ögonblick inträdde ej nu för honom, som så länge nödgats umbära sällheten att vara henne nära! Till en böijan nöjde han sig med blotta åskådandet. Han tyckte att hon blifvit utesägligt mycket skönare; den tid hon lefvat i motgångens skola hade gifvit hennes drag en skärhet och ädelhet, som de förr icke egde. Men samtalet kom snart i gång, och hvad som sades bar prägel af förtroende och inneboende glädje.

»Sådant stort och vackert hus, herr ingenjörn byggt!» sade fru N. »Det är en prydnad för staden.»

»Här behöfdes något att fylla tomtplatsen», menade Wiliam, »och det har för mig varit roligt att under

mellantiderna af mina förrättningar ha något särskildt mål för min verksamhet. För trädgården, som kanske likväl är det bästa, står jag i förbindelse hos rådmann Utter. I sommar, hoppas jag, skola vi till sammans beundra rådmannens präktiga anläggningar.»

»Jag trodde», sade Marie Louise, »att herr ingeniör nu som förr var borta öfver somrarae?»

»Icke alldeles! Sedan han sträfvat en följd af år, kan landtmätaren väl anförtro en stor del af sina göromål åt vanda biträden. Jag reser mycket och arbetar ännu i skog och mark — hvad jag vill fortsätta med, så länge jag duger till arbete, ty jag älskar verksamhet — men jag har icke mindre än fyra medarbetare, som hjälpa mig att draga lasset.

»Och draga in skörden!» inföll fru N.

»Mycket sant, och som Gud välsignat den, kan jag äfven under sommaren ha råd att taga mig någon ledighet ibland» ...Att Wiliams besök, ehuru med passande mellanrum, förnyades, faller af sig sjelft.

Åter satt Marie Louise och färglade kartor, åter stod Wiliam bakom hennes stol, följande med uppmärksamhet hvarje rörelse af hennes hand. Och råkade hon att vid någon tillfällig fråga vända hufvudet, mötte hon en blick, som, i trots af enkedräkten, jagade blodet upp på hennes kinder. Men då Wiliam kände sig ertappad på dessa blickar, hvilka ännu kunde anses som kontraband, förebar han alltid göromål och skyndade hem till sitt. Han var så rädd att ge Marie Louise anledning att beklaga sig öfver bristande grannlagenhet.

»De der trägna visiterna», hette det nu bland stadsda-merna, »börja verkligen bli misstänkta, men han kan väl icke vara så alldeles renons på förstånd, vår hederlige och förträfflige ingenjör, att han allvarsamt fäster sina blickar på det minsta föremålet, då han kan göra sig säkert hopp om de bästa partier i staden!»

»Åh nej, åh nej», tröstade sig de värda damerna sjelfva, »det är bara mensklighet, ren mensklighet, emedan han vill efterhärma oss! Hvem vet ej, att hon aldrig bättre behöft att få färglägga kartor än nu.»

Men rådmanskan nöp sin lille ingenjör i kinden och sade: »Akta dig bara, du, och spring inte åstad i ogjordt väder — kom i håg, det är långt tills året är slut... visst du det, min herre!»

Wiliam svarade i samma skämtsamma ton: »När enk-året är slut, gifter sig enka, men har moster Greta hört hvad tid lagen stadgar för åhörandet af nytt frieri?»

»Din skälm — lagen har ej kunnat tänka på allt heller. Men finge jag göra en lag, så skulle frieriet och bröllopet alltid gå steg i steg efter hvarandra, ty hemliga förlofningar ha aldrig varit i min väg.»

»Det skulle vara så mycket mer i min», sade Wiliam, »men nöden har ingen lag: i april reser jag åt landet.»»Och blir borta till sena hösten?» fortsatte moster Greta.

»Jo, det skall man se! Till pingst, det går väl an det.»

»Är du rosenrasande — pingst kommer ju...»

» ... en hel månad efter påsk!» afbröt Wiliam. »Kan moster Greta skäligen begära mer?»

»Jaha, du, det kan jag! Stick inte näsan hem före midsommar — annars tar jag inte väl emot dig. Anständighet skall det vara, hör du det, min pilt, eljest vill ej gumman vara med i spelet!»

»Nåväl, till midsommar då» ...

När Wiliam i april månad sade sitt farväl, tog han fruntimrens löfte att anse trädgården som deras egen, men han tog derjemte moster Gretas löfte att aldrig släppa dem in i det nya huset. Gumman gissade nog hvarföre och gissade äfven när rummen skulle visas. Derföre både gaf och höll hon det äskade löftet.

Bakom gardinen såg Marie Louise Wiliams afresa.

Fru N. stod framför fönstret och tog emot hans hjert-liga afskedshelsning. Huru olika var ej denna emot den, som

hon på samma ställe vid ett annat tillfälle mottog!

»Det blir långt nu tills vi få se honom igen?» sade modern, sökande sin dotters blick, men hon undvek den och såg åter ned på arbetet.

Då våren kom, gick Marie Louise vid rådmannens sida upp och ned genom trädgårdens sandade gångar, pjutande af en sällhet, ett lugn, som hon länge trott skulle för alltid J>lifva henne främmande. För hvaije morgonsol, som strålade ny öfver hennes lefnad, vidgade sig hennes hjerta allt mer och mer. De mörka dagarne lågo bortom och lemnade slutligen blott ett minne, väl alltid vemodigt men utan bitterhet, ty öfverståndna olyckor, om samvetsfriden är bergad, skänka en himmelsk frid, icke mindre stor än glädjens, ehuru en ton af darrande smärta alltid måste smyga igenom den.

I solnedgången var det Marie Louises förtjusning attsitta i skygd af rådmannens spalierer och blicka utåt elfven, hvilken låg så nära, att dess vatten sqvalpade mot trädgårdens staket. Hvad här var vackert, hvad här var lugnt och harmoniskt! Snart väntades egaren hem — huru skulle det då bli? Vid denna tanke, som mot hennes vilja så ofta återkom, bäfvade hjertat af en länge tillbakavisad känsla. Hon tvang sig likväl att söka glömma detta ämne, som både förvirrade hennes begrepp och kom henne att drömma, då hon skulle arbeta.

Det dröjde några dagar öfver midsommar, innan Wiliam återkom, och rådmanskan fruktade att ånyo få ett bref »på mensklighetens vägnar», då slutligen hennes ingenjör, frisk, solbränd och välbehållen, anlände, men nära nog vid det sämsta lynne, emedan hans förrättningar uppehållit honom hela tre dagar öfver den tid, då han ämat vara hemma.

»Du kommer väl ingen dag för sent, då du i alla fall har långt qvar att vänta, min gosse!» menade moster Greta, lugnande.

Men detta gummans välmenta lugnande var en droppe vatten på flammande eld; några dagar, stulna från den väntade sällheten, syntes oersättliga och kunde blott återtagas genom att nu icke förlora en sekund.

»I herrans namn, spring inte af som en galning!» förmanade rådmanskan. »Du är ju så dammig som om du legat på landsvägen i natt.»

»Jag har väl så gjort!» sade Wiliam, ilande uppför trappan till sina rum, ty moster Greta hade ändå rätt: här måste göras toalett, om ock i hej fläng.

»Hvart skall mamma nu taga vägen?» sade Marie Louise, och ville qvarhålla sin mor, som stod färdig att lemna rummet.

»Kors, hvad du är besynnerlig, kära barn!» svarade fru N. »Hvart skulle jag gå, jag, som aldrig går någonstä-des, om icke som nu ut i köket att styra med mitt choklad. Gud ske lof, det har samma afgang nu som förr!» Och fruN. gick till sitt uppgifna bestyr, utan att Marie Louise, som icke för sig sjelf än mindre för sin mor ville erkänna, att hon behöfde hennes närvaro, hade mod att qvarhålla henne.

Vid denna tidpunkt hade Marie Louise nära sex månader burit sin enkedrägt. Det var första gången hon, utan att rätt veta huru, kom att öfverväga denna omständighet, för första gången hon, kanske medvetslöst, gjorde några förändringar i den samma. Den heta sommardagen och den svarta, varma klädningen öfverensstämde på intet sätt. Marie Louise hade nyligen ändrat en ljusgrå musslinsklädning passande för lättare sorg. Denna påtogs nu. Men kanske hade hon aldrig erfarit en så öfvervägande känsla af förlägenhet som den, hvilken intog henne, då modern, instickande huf-vudet genom dörren för att se på klockan, förundrad utbrast: »Du ärnar dig väl aldrig gå bort i den klädningen, kära barn?»

»Nej, jag ärnar mig ej alls bort, mamma 1»

»Det trodde jag, efter du klädde om dig.»

»Skall jag då aldrig få känna mig i en lättare dräkt

— jag förgås i den tjocka, svarta klädningen.»

Fru N. tillslöt dörren utan att svara.

Marie Louise öppnade den åter. »Det är väl ingenting att anmärka, mamma lilla?» \

»Ingenting, mitt barn! Du må allt för gema förändra litet i sorgdräkten — sådant går ganska väl an hemma i huset, blott du icke förgäter, att någonting vidare ej bör eller kan förändras.»

Nu var det Marie Louise, som tillslöt dörren, och i det hon inläste den redan framtagna tyllkragen, upptog hon i stället den svarta silkes-schalen, den hon framför spegeln kastade öfver axlame. Men detta såg likväl allt för sorgligt och högtidligt ut; icke kunde hon gå hemma och sväfva i den stora schalen, och det var bestämdt omöjligt att besluta sig för pastorskans lilla otäcka schalett. De bredfälliga sorg-kragar, som släpat med hela vintern, kommo aldrig i fråga, och det återstod således intet annat att tillgå än en svarttyllmantilj från bättre tider, hvilken också tog sig förträffligt ut på den hvita halsen. Med några strykningar öfver hårbenan var toaletten fullbordad, och Marie Louise befann sig åter vid sitt arbetsbord.

En liten stund förflöt, under det nålen drogs upp och ned bredvid sömmen och Marie Louises blickar esomoftast halkade mellan gardinen ut på gatan. På en gång blef hon nu röd och blek och röd igen... der kom någon i trappan.

Hon steg upp, i mening att gå ut till sin mor, men satt åter på stolen, innan hon hunnit tänka ut sitt beslut. Hela sytillbehöret — tänk om postmästarinnan så sett sin granna mössa — låg emellertid i golfvet, och Marie Louise var sysselsatt att sopa till sammans alla tyll-lapparne med tråd, granris, blommor och band, då dörren hastigt gick upp och Wiliam stod vid hennes sida.

Han såg ut liksom han med det samma velat sluta henne till sitt hjerta och liksom han endast genom den största ansträngning förmått beherska de häftigt svallande känslorna.

»Välkommen hem, herr ingenjör!» yttrade Marie Louise, befallande öfver sin spridda fattning. »Hvad det måste ha varit varmt att åka i dag?»

»Varmt — åh, det är för litet sagdt: solen glöder, sanden på vägen glöder, allting glöder i dag!»

»Men vi ha ju bra svalt här inne?» återtog hon, likväl utan detta tjusande och koketta småleende, som fordom åtföljde en mening af så dubbel syftning. Nu deremot såg hon ut att tänka på hvarken mer eller mindre än hvad hon sade.

»Jag skulle tycka om att här vore mindre svalt, ty starka afbrott ha alltid plågat mig och utöfvat ett smärtsamt inflytande på mitt sinne.»

»Utan tvifvel ha vi mamma här med det snaraste — behagar ej herr ingenjören emellertid...» Hennes blick föll då en af de lediga stolame.»Ack, jag ber, tala litet mindre främmande! Om jag finge säga hvad mig behagade, skulle jag erinra om hur kallt sådana ord klinga mellan personer, hvilkas bekantskap är så gammal som vår; jag skulle vilja slippa att säga fru von Wallden, jag skulle vilja slippa att heta herr ingenjör

— dessa ord hafva en dödande kyla!»

»Men bruket, formen. ...» stammade Marie Louise.

»Bruket och formen, ack, de äro här af allt för liten viget emot...»

»Nej», afbröt hon i synbar oro, »de äro icke af ringa viget — kom i håg. . .»

»Ack, var säker, jag kommer ihåg allt! Man är icke i stånd att glömma det, som dagligen bäst erinrar sig sjelft, men man kan ej lefva af bruk och former en hel evighet. Jag längtar utesägligt efter ett ögonblick, då dessa, der de ej behövas, skola falla för att visa det hjertat har större rättigheter än alla verldens former.»

»För guds skull, tala icke så...» bad Marie Louise, ur stånd att längre insvepa sig i något tvång... »jag ber innerligt — säg ingenting mer!»

»Ack, Marie Louise, skall jag äfven nu uppmanas att tiga?» Wiliam drog hennes hand i sin, hans blick vädjade

till hennes minne.

»Det är mycket olika!» svarade hon sakta.

»Ja, mycket, mycket olika!» återtog Wiliam. »Och derföre, just derföre, min dyra, min beständigt älskade Marie Louise, skall du ej vara hårdare än mitt eget öde varit mot mig! Jag begär ju icke, att jag i dag skall få utropa för hela världen: 'Denna qvinna, som jag i mer än sex år till-bedt, för hvars lycka jag velat offra mitt hjertblod, som af-pressat mig tårar, dem gud förbjude, att jag någonsin mer skall få gjuta, denna qvinna är nu min för evigt, min, för att belöna alla mina lidanden, min för att en gång under njutningen af lifvets högsta och sannaste lycka sjelf bli lycklig!' Nej, allt detta, min älskade, Ijufva Marie Louise, begär jag ej att få säga. Men här, i ditt hem, vill jag kunnasäga det, här, der ingen afund finnes, inga öron lyssna, här, der jag kan få höra dig till baka, utan fruktan att ett enda af dina ord skall föras ifrån mig af främmande kalla läppar

— o, säg, säg, äro ej nu alla pröfiingar, alla sorger förbi, är ieke Marie Louise min?

Sällhetens känsla, för stor att inrymmas i hjertat, flyttar sig till ögat. Marie Louise hade väl ännu en svag magt Öfver hjertats tolk, läppame, men öfver blickarne hade hon deremot ingen. Wiliam såg tåren darra i ögonlockets frans och de skäraste skyar flamma öfver kinderna. Likväl fruktande att ännu en gång begå samma misstag som för sex år sedan, vågade han ej godkänna detta språk: han ville hafva ett mera talande intyg och skulle kanske ha erhållit ett sådant, om icke fru N. med hela famnen full af chokladkakor i det samma inträdt och hjertligt helsat honom välkommen.

Wiliam, eljest alltid öm och artig mot den goda värderade frun, med hvilken han så många gånger i hennes bekymmer samspråkat, önskade henne likväl nu, om ieke allt för långt bort, åtminstone till baka i köket. Men fru N. hade slutat sina göromål för dagen och blef till Wiliams utesägliga pina qvarsittande inne hela aftonen....

»Nå, i guds namn, är det ännu icke bestyrdt?» frågade moster Greta, då Wiliam återkom och hon genast såg på honom, att han ej hunnit till målet.

»Bestyrdt — åh, det blir aldrig bestyrdt... I morgon, kära moster Greta, bjuder moster dem ned på kaffe i min trädgård, och då!» Wiliam tog god natt och kramade gummans hand.

Följande dagen var han oupphörligt sysselsatt inom sitt nya hus. Men då eftermiddagen kom, hjälpte han sjelf moster Greta att rangera kaffebordet i den vackra bersåen, der det svalkade så skönt från elfven. Visst gick han i tan-kanne tusen gånger igenom de händelser, som under denna afton måste stunda/ men icke dess mindre hade han, oaktadt himmelsfärderna, ett uppmärksamt öga på allt både utom och inom. Satte sig icke ödet åter på tvären, utan alltginge efter önskan, skulle högtiden slutas i det nya huset, just i »dockskåpen», såsom moster Greta kallade de två smårummen på gaveln.

Klockan hade ännu icke slagit ut det betydelsefulla fyra-slaget, denna fordom bestämda kaffetimme för alla småstadsbjudningar, då trädgårdsporten af Wiliam sjelf på vid gavel uppslogs och rådmannen, med fru N. under armen och rådmanskan med sköna fröken i kupan, trädde in öfver tröskeln till Wiliams parad.

»Bevars, den ingenjören, så han slår på!» sade fru N., granskande silfverkannen och de andra lyxartiklarne, som blänkte mot solens guld . . . »Ser man sådan ungarls-servis!»

Marie Louise åtnöjde sig att beundra de präktiga blommorna, som doftade från ett par vackra kristallvaser.

»Tack!» sade rådmannen, klappande henne omkring axlarne. »Min bästa blomma smickrar trädgårdsmästaren, medan mamma ... Nå nå, min goda grannfru, jag vill icke säga något tvetydigt!» tillade gubben skämtsamt.

»Likväl, min käre kusin», svarade fru N. i samma ton, »var detta, såsom jag tyckte, verkligen litet tvetydigt!»

Rådmanskan satte sig midt för bordet och böljade presidera som värdinna, och nu kom turen till henne att mottaga beröm för sjelfva kaffet, det ingen druckit maken till.

Glad beställsam, lycksalig såsom en menhiska kan det vara på en dag, då hon väntar att få göra Elie-farden mellan jorden och dess himmel, gick Wiliam från den ena till den andra, och hvarje hans blick var längtan.

Sedan kaffeservisen blifvit borttagen och man en stund språkat i hvarjehanda ämnen, föreslog rådmanskan att visa fru N. huru stora sockerärterna redan blifvit.

Det kunde aldrig vara fråga om trädgårdssaker utan att rådmannen skulle vara med. Han följde således de begge äldre damerna, och Marie Louise hade velat göra det samma, om icke rådmanskan, såsom det tycktes alldeles obe-räknadt, sagt: »Kära Marie Louise, sitt qvar — jag är sårädd, att Moppe kan springa upp på bordet och slå sönder vaserna!» 1

Och för att vakta Moppe och vaserna satt Marie Louise

qvar.

»Ändtligen», utbrast Wiliam, då den täta häcken, rådmannens triumf, aldrig såsom nu välsignad af Wiliam, % bortskymde det vandrande sällskapet, »ändtligen, min Marie Louise, skall det ej mera finnas några undanflykter! Här...»

»Tjenarinna, tjenarinna, mitt herrskap ... Så ofantligt hyggligt och vackert herr ingenjörn har i sin trädgård!» Porten gnisslade, och borgmästarinnan och postmästarinnan, hvilka i fråga om kaffekalaser hade det bästa väderkorn i hela staden och hvilka just ärnat sig på besök hos rådmanskan, togo sig nu, såsom de sade, friheten att uppsöka sin goda vän, der hon fans.

»Nå, så måtte då alla . . . Mjuka tjenare, mjuka tjenare, oändligt välkomna, mina damer — hvad min trädgård är lycklig, som kan skryta af denna ära! Men som jag hör att rådmanskan, vår goda värdinna, är den egentliga magneten, så tillåt mig ...» Wiliam erbjöd artigt sina begge armar åt damerna för att ledsaga dem till den del af trädgården, der sockerärterna1 frodades, men de försäkrade med en mun, att de befunno sig så oändligt väl på denna sköna och svala plats, att de ville slå sig ned hos sin lilla fru von Wallden, så vida de icke komme till — besvär,

»Jag undrar», tänkte Wiliam för sig sjelf, »när ni någon* sin gjorde annat!» men högt sade han: »Då är det åtminstone min pligt att uppsöka värdinnan!» Och skyndsamt ilade han bort, icke låtsande höra deras enträgna försäkringar, att detta ingalunda behöfdes — för intet pris ansåg sig Wiliam kunna uthärda ensam mellan Marie Louise och dessa damer.

j »Man kan se», yttrade postmästarinnan, »att fru von Wallden, liksom vi, plågas af den stränga hettan!» Hon» ' kastade en betydelsefull blick på Marie Louises musslins-1 klädning.»Ack, ja», svarade hon, rodnande än starkare, emeda hon kände, att hon rodnade, »det är mycket varmt!»

»Hvad, i guds namn, står på?» frågade moster Gretj då hon fick se sin lille ingenjör komma med det mest ob< låtna utseende springande emot sig, och halfhvisade honor sedan i örat: »Går du nu sjelf din väg?»

»Främmande — så intressant som möjligt!» förkunnad Wiliam. »Borgmästarinnan och postmästarinnan, de väls| nade springkjortlarne ta lifvet af folk med sina visiter!»

»Tyst, akta dig du att komma ut för de der fruam och gif dig till freds — de gå väl snart!»

Men något sådant kom icke alls i fråga.

Man gjorde tvärt om alla möjliga inviter att få slipp: in i sjelfva huset, men i detta fall aflöpte deras sinnrikast bemödanden utan framgång, emedan Wiliam antingen vänd samtalet på andra ämnen eller hade tusen ursäkter att för(bära. Detta oaktadt förblefvo fruarna vid det briljantast lynne och gingo ända derhän i vänskaplighet att, då råd maskan sjelf ingenting nämde om önskan att få behåll dem till aftonen, de på det mest fina sätt underhjelp te her nes minne.

»Vi skulle väl tänka på att jemka oss af, syster Ulla du», sade borgmästarinnan och lyfte ridikylen tre halmstrål högt från bordet, »men jag vet förut, att det aldrig löna mödan bjuda till: Greta är för god värdinna att släppa sin; gäster!» Och härvid satte sig borgmästarinnan riktigt ordning.

Moster Greta svarade naturligtvis hvad henne tillkom men hon var nära att skratta, då hon såg den förtviflan som uttalade sig i Wiliams åtbörder.

Af förbarmande med sin lilla ingenjör ätalde emellertid gumman så till, att sällskapet bröt upp tidigare än vanligt. Men för Wiliam hade ändå dagen gått fruktlöst förbi.

Rådmannen, som rätt väl förstod hur mor velat ställs det, log i mjugg och föresatte sig, att Wiliam skulle få honom och icke mor, att tacka för en lycklig ändalykt på sin långväntan!

Då gubben skulle skiljas från sin grannfru om aftonen, sade han så fyndigt liksom det just nu fallit honom in: »Jag åkall be min goda grannfru titta ned till vårt i morgon förmiddag och se på randningen i sommartyget, som mor har uppe åt mig — jag vill ha det på mitt sätt och gumman på sitt, men om kusin lägger sitt tycke emellan, så jemkar det sig nog.»

Fru N. lofvade naturligtvis att komma för att afgifva det viktiga rådet.

»Ta mig katten, far, är inte du finare än jag trodde dig om!» sade gumman, då de främmande aflägsnat sig och Wiliams steg hördes i trappan till öfvervåningen.

Rådmannen småmyste så godt. Det var hans triumf ått ha kunnat öfverlista mor, och det låg en släng deraf i tonen, då han svarade: »Jo jo, nu ser du till en annan gång, att det icke skulle skada att ha mig med i förtroendet!»

Gumman bjöd en pris och nickade sitt fulla bifall åt gubben.

Vindskuporna.

18 Mitt hjertas ode vecklas . . .

Liksom en segerfana nt.

Vitalis.

Wiliam, som under denna natt icke känt sig synnerligen frestad af sömnen, hade redan länge spejat efter morgonsolen" då den äntligen till hans obeskrifliga tillfredsställelse tittade fram mellan blomkrukorna i fönstret.

Det var visserligen ännu långt kvar till den timme, då fru N. skulle infinna sig hos rådmannens, men Wiliam hade ändå den trösten att kunna säga: »i dag». Och han upprepade detta »i dag» med så mycken mer säkerhet, som han gjort sig sjelf det heliga löftet att, om än hela stadens tanter slöte förbund mot honom, han dem till trots skulle innan aftonen vara fastman, så vida icke — men det var ju omöjligt att Marie Louise än en gång...

Förvissad om segern, började han, gående af och an, smågnola på en munter sång, som snart väckte rådmanskan och förkunnade henne, att han ansåg det kaffetimmen kunde vara inne när som helst.

Vid elfva-tiden kom fru N. öfver gatan, och knappt hade hon tillslutit dörren till rådmannens putsade förmak, förrän Wiliam som en pil flög uppför Leanderskans, trappa, Nästan andlös af fruktan, att något nytt hinder skulle inträffa, sköt han upp dörren till Marie Louises rum, der han fann henne i talande förvirring stående vid fönstret i kupan. »Nu, gode gud, nu», utbrast han och slöt henne utan ^lla omständigheter fast intill sitt hjerta, »nu, Marie Louise, är du min!»

»Ja, Wiliam», hviskade hon sakta, »nu är jag din ...»

» ... och salig, lyksalig liksom jag — min med den fulla känslan, att du aldrig förr än nu varit lycklig?»

»O, Wiliam, hvarför dessa ord?»

»För det, min älskade, min utesägligt älskade, att jag måste höra dem! Jag behöfver en stor ersättning för alla de lidanden, som du tillskyndat mig — säg hvad din egen känsla i detta ögonblick talar?»

»Min egen känsla», svarade Marie Louise, i det hon lät Wiliam med armen om hennes lif draga henne ned bredvid sig på soffan, »ack, den säger mycket! Först och främst frågar den: skall väl du, Wiliam, fullkomligt

kunna glömma och förlåta, att det fens en tid, då de oädlaste bevekelse-grunder återhöllo mig från att uttala de känslor, hvilka lefde inom mig? Och sedan: Skall, väl jag, sedan dessa många år förflutit, sedan jag varit en annans maka, kunna blifva för dig hvad du fordom trodde och väntade? O, det är mycket, mycket mer, jag ville nämna... men jag kan ej nämna det!»

»Min ömma, min ljufva Marie Louise, bjud alla dessa oroliga farhågor att tystna för evigt! Hvarken nu eller någonsin kunde jag vara så oädel att minnas denna tid, om ej för att beundra och tillbedja det hjeltemod, med hvilket du burit de olyckor, som deraf uppstått — nej, min älskade, det försvunna hör oss icke till, och vi låta det gerna hvila. Men det närvarande, den strålande framtiden, den är vår, din och mivi gemensamma egendom... Du undvek likväl att svara på min fråga, min bön — skulle min storsinta Marie Louise neka sin tillkommande make välsignelsen af den visshet han eftersträfvat?»

»Min Wiliam, hvad behöfver du orden, då du kan läsa i min blick? Men hvarför skulle jag vara motsträfvig i detta, hvarför kan jag icke så gerna säga, att jag aldrig, aldrig varit lycklig så som nu!» Och hennes hufvud sjönk intill den så länge älskade mannens bröst.

Hvarken han eller hon mindes nu, att en tid funnits före denna, att en tid skulle komma efter denna — de visste blott, att de egde hvar andra.....

»För öppna dörrar, mitt herrskap!» sade rådmannen, som ville hafva något för besväret och derföre vara den förste, som gratulerade.

Marie Louise sprang upp, förvirrad,* högröd, men med blicken strålande af lycka, och sökte en hamn vid gubbens bröst.

Wiliam deremot ropade gladt och kramade hjertligt rådmannens hand: »Farbror har glömt hur en sådan stund som denna kännes, då farbror haft hjerta att af bryta den!»

»Det hade väl varit bättre, om borgmästarinnan^ eller postmästerskan af brutit er — du otacksamme gök, som så oartigt tar emot den du har* att tacka för allt sammans?»

»Det är sant, och jag tar mina ord till baka, farbror! Men nu, vid gud, måste jag ned till moster Greta...» Och utför trappan, ned öfver gatan flög Wiliam.

En half sekund vägde han emellan de gamla fruarna, som begge voro honom så kära. Men på en gång slog han armarne omkring rådmanskans, sin kära, moderliga moster Greta, och pressade henne så hårdt, att gumman ideligen skrek: »Släpp, släpp mig, din galning! Man behöfver inte nu fråga om du uträttat ärendet — men, der står någon, som framför alla har rätt att vara med på glädjen.»

»Min mor, min älskade mor», sade Wiliam och fattade vördnadsfullt fru N:s hand, ty här hade det sig ändå litet ceremonielt, »vågar jag hoppas, att Marie Louises mor också vill bli min?»

»Af själ och hjerta — var det ej alltid min varmaste önskan! Jag behöfver ej tillägga: gör Marie Louise lycklig, ty jag vet, att hon aldrig kunnat bli det med någon annan!»

Nu dansade Wiliam omkring med de gamla fruarna, ty rätt högtidlig, såsom stundens viget fordrade, förmåddehan ändå icke vara. Men fru N. hejdade litet hans yrsel, i det hon förmanande erinrade: »Tyst, tyst, kom i håg att förlofningen ännu blir den djupaste hemlighet — glöm icke, att Marie Louise ej får och ej kan såra både sig sjelf och den dräkt...»

»Ack, jag vet det nog», inföll Wiliam, »och ingen men-niska skall säga, att jag ej är försigtigheten sjelf... Men nu måste jag till min fästmö!»

Samma afton vandrade Marie Louise, i skygd af rådmanskans och sin mors närvaro, arm i arm med Wiliam genom det nya huset.

Vid detta tillfälle var Wiliam naturligtvis icke på jorden, och Marie Louise sväfvade så der midt emellan. Hon såg allt sammans endast i ett otydligt virrvarr, men när de hunnit till rådmanskans begge »dockskåp», då vaknade

hon till full besinning, till djup och strålande tacksamhet. Dessa dockskåp innehöllo de vackra och eleganta möbler, hvilka hon sjelf, medan hon ännu var ogift, inköpt till ett par favoritrum på Malkolmsnäs. Ack, i denna samma soffa hade hon så många otaliga gånger suttit och tänkt, tänkt på honom, som nu satt bredvid henne, tusen gånger tänkt och önskat, att hon åter varit fattig och i samma förhållanden som de, hvarunder hon frånsade sig honom! Och nu låg allt detta långt till baka, pröfningar och stormar hade nått sitt slut: hon och han voro förenade. Men var det ej en dröm, var väl så mycken sällhet möjlig på jorden? »O, gud», suckade hon, »jag begriper icke att man kan öfverlefva sådana ögonblick som dessa!»

»Sedan jag hört denna bekännelse af dina läppar, min Marie Louise», sade Wiliam och såg henne djupt in i ögonen, »har jag ej mer skäl att klaga öfver mina sex pröf-ningsår: denna stund och alla de, som följa, kunde ej betalas med mindre.»

»Och allt det du, o Wiliam, gjorde för mig, under dem[^]tid! Jag borde kanske aldrig säga dig hur mycket jag aij[^]R. . men emellan oss kan ej finnas en hemlighet.» »Påminn ej härom, min älskade!» sade han, och ett drag af smärta flög öfver hans ansigte. »Denna tid, ah. . . Men icke något derora! I fall en qvinna blifvit buren på händerna af en öm och älskande make, så blir det du, du för hvars skull denna utsigt» — han visade åt vindskupan snedt öfver — »var mitt allt, då jag ej egde hopp att någonsin få ega annat än minnet.»

»Och jag», inföll Marie Louise, följande hans blick, »tackar gud, att detta hus är bygd just här och att dessa små älskade rum, i hvilka jag vill uppslå mitt hvardags-residens, ligga så, att jag dagligen vid min bön kan blicka öfver till denna vindskupa, der mina vigtigaste öden blifvit afgjorda, der jag genom mina forna fel sjelf skapat långa år af elände, men der också min ånger och mina tårar hafva, såsom jag af Guds nåd hoppas, urblekt de fläckar, dessa fel en gång qvarlemnade.»

"Hon yttrade detta i stor rörelse. Wiliam svarade blott genom att fastare sluta henne i sin famn.

»Herr ingenjör!» ljöd Kalles röst ffån dörren, Kalle, som från en behändig passopp nu blifvit en helt herremans-lik betjent och som umgicks med en icke mindre plan än att associera sig med en af stadens unga hökare, i hvilket företag han hoppades kunna räkna på sin husbondes biträde, ty nu som alltid visste han sig vara dennes gunstling.

»Hvad är det?» frågade Wiliam, efter hvad Kalle kunde märka, icke synnerligen glad af hans uppträdande.

»Jo, herr Pellander är derute, och jag är inte god till att bli af med honom!»

»Bror Jamssom, tjenare, bror Jamsson!» ljöd nu Pellanders röst, salig i åminnelse, från den halfslutna dörren. »Hjertans bror Jamsson, eftersom jag var i staden, så... Ah, men ser man bara, en visit — hennes nåd, som gud ske lof ser så hygglig och bra ut, att ingen kan tänka på den snön, som föll i fjol, fastän det väl, egentligen taladt, var i år... Nå, far gratulera, får gratuleral»

»Ett halft år för tidigt, farbror Pellander!» inföll Wiliam. »Men om farbror på sin odödliga advokat-ära vill lofva tystnad, så bjuder jag farbror vid den tiden på bröllop, ocft jag lofvar och svär här, i sjelfva min dyrkade fästmöns närvaro, att farbror på den dagen skall ha i present ett helt dussin buteljer finaste rom, äkta bröder till den store rombuteljen, som förolyckades vid vår expedition åt SäfönU

»Åh, bror Jamsson, bror Jamsson, och lilla hennes nåd, som nu blir rätt och slätt fru Jamsson, hvarpå — jag säger det, likmätigt min pligt, rent ut — hennes nåd inte förlorar, jag säger också, att jag, så länge någon droppe fins qvar i buteljerna, skall dricka herrskapets skål hvar dag.»

»Men, bäste herr Pellander», inföll Marie Louise, »glöm blott icke att på heder och . . . men jag vet, att herr Pellander är fullt pålitlig!»

»Åh, min fru, min fru, lilla hennes nåd fru Jamsson

— jag har alltid, min pligt likmätigt, vetat tiga... Men jag har ej kommit hit så alldeles utan ärende. En viss sak, artikel eller pjes eller hvad hennes nåd behagar kalla den, har för andra gången kommit i min ego, på hvad sätt

be-höfs ej här nämnas. Jag hade för afsigt att bjuda bror Jamsson att köpa den, men sedarf jag blifvit öfverraskad af att finna aktierna stå på detta mycket hyggliga sätt, faller det mig in att göra det der lilla brefvet (hennes nåd vet) till sanning... ja ja* se mans på mig så mycket hennes nåd behagar: det är min fulla mening och afsigt att af denna klenod göra en verklig present till min gode brors och väns fastmö, förbehållandes mig endast att få anses som en vän till detta aktningsvärda par och deras hus.»

Till Wiliams och Marie Louises stora förundran framtog Pellander den under von Walldens sjukdom sista gången pantsatta gulddosan, detta dyra minne, som för Marie Louise egde så många hågkomster, och lemnade den i hennes nåds egen hand.

»Hvad, i guds namn», utbrast Wiliam, »min stackars Marie Louise, har denna vän åter...»»O, tyst, tyst!» bad hon rodnande. »Men, herr Pellander, c omöjligt går det an...» •

»Åh, mjuka tjenare, rajuka tjenare! Har för lilla hennes nåd haft mången god affär, och se'n af vänskap för bror Jamsson, min gode vän, hvilken, efter hvad jag gissar, hennes nåd redan vet var förra gången rätte gifvaren af dosan, fastän den skälmen hade mig att skrifva brefvet, som hennes nåd så grant tackade för.»

Den blick, som Marie Louise vexlade med Wiliam, öfvertygade honom, att denna underrättelse icke var henne någon nyhet. Och glädtigt sade han: »Ske alltså som farbror Pellander vill! Men jag ber farbror vara öfvertygad, att jag aldrig skulle tillåtit min tillkommande Jiustru mottaga en så dyrbar gåfva, om jag ej i första rummet ansett mig lycklig att derigenom få visa farbror min tacksamma högaktning för de många vänliga omsorger, min Marie Louise rönt, der farbror haft sin hand med, och för det andra, emedan jag bestämdt vet, att denna present, den man skulle häpna för att mottaga af någon annan, är för den rike Pellander en verklig bagatell... Du skall nemligen veta, min älskade, att en sådan person som den ryktbare juridiske ombudsmannen Josias Pellander tar det der igen två gånger om vid nästa indrägtiga affär han får.»

»På min ära, bror Jamsson», svarade Pellander smickrad, »bror talar icke illa — bror Jamsson har alltid bedömt mig rätt, ty utan skryt sagdt, så anser jag, min pligt lik-mätigt, att lidna skador böra repareras.»

. Det blef en stor villervalla, en verklig uppståndelse, då vid enkårets slut Wiliams och Marie Louises förening af-kunnades från predikstolen utan föregånget tillkännagifvande.

Staden hade aldrig väntat sig något sådant, något, som man till och med icke ens var i stånd att finna ett passande namn för, ty fans väl en enda moder, som ej lagt ut sinanät för att fånga den aktade och förmögne ingenjören, hvilken aldrig hade haft i deras stad att göra, då han till slut lik en riktig tok flög åstad och gifte sig med en tiggerska, den der endast haft deras godhet att tacka för att hon ännu lefde.

»Gratulerar, gratulerar!» sade fru Elmgren, stadens vördade klubbfru, som äfven samma söndag hade sin societet såväl som borgmästarinnan. »Vore önskligt, om detta gälde till varnagel för en annan gång, så kunde jag räkna på att få ha mina resande i fred; hvar kristen själ kan ju begripa, att om menniskan fått vara här han var, skulle han och jag nog blifvit sams om mina begge hörnrum. Då hade hån aldrig kommit i den gemena vindskupan och fått sigte på Uppers rara blomma, hennes nåd i kupan midt öfver. Men jag visste så väl och har alltid sagt, att det en gång skulle komma surt igen, att det här usla samhället aldrig ^ håller någon ordning hvarken i smått eller stort, utan jemt blandar sig den ene i den andres affärer!»

Till en början fans intet enda fruntimmer, som ej oåterkalleligen beslutat att icke gå på bröllopet. Men ju närmare den viktiga dagen kom, desto mera började man jemka och gifva med sig, ty det var kanske ändå icke så alldeles rätt att lemna så mycken offentlighet åt den billiga förtrytelse, hvaraf man var intagen; det vore ju dessutom synd att göra de stackars menniskorna så missbelåtna!

Emellertid var den sista möjliga dagen för en bjudning inne, och ändå hördes stadstjenaren, i sin svarta frack och med korten i hand, icke af. Ack, den stadstjenaren, han hördes aldrig af med de bjudningskortet, ty Marie Louise hade föredragit, att vigseln skulle försiggå i största tysthet, hvad den ock gjorde, i den lilla vindskupan, der hon upp-lefvat så många minnesrika dagar.

Hvad staden beträffar, försonades den fullkomligt genom en stor middag med dertill hörande bal, hvilken högtid alla funno särdeles lysande och »väl arrangerad».

»Ja», sade våra fruar, den ena till den andra, då dedagen derefter sprungo på visiter, »hon var riktigt för älskvärd och intagande, lilla fru Wiliamsson, och hade verkligen, om herrskapet observerade, något nobelt ödmjukt i sitt sätt att vara.»

»Nå, nå», tillade en annan med ett småslugt leende, »vi ha aldrig hört, att hon haft klent minne, och det är ju inte så fasligt länge sedan heller som hon genom vårt medlidande hittade vägen hit.»

»I alla fall», slöt unga prestfrun, »hör hon numera icke till adeln, utan är gud ske lof lika borgerlig som någon af oss, och jag hoppas att det nu icke skall komma i fråga, att hon ej tar emot, då vi efter vårt fattade beslut vilja lefva på ett familjert sätt med henne!»

Staden fick aldrig vidare skäl att beklaga sig öfver Marie Louise, ehuru det småningom återkom i sin gamla takt, så att hon, likväl utan att någon af de andra fruntimren erkände det, utgjorde societetemas förnämsta prydnad såväl i skönhet som ton och klädsel, och att de icke allenast lånade hennes moderna klädningsmönster, utan äfven, så vidt möjligt var, hennes sätt och fasoner.....

En vacker vårdag, året efter Wiliams giftermål, tillreddes en fest af glad betydelse. Svärmor och moster Greta sprungo om hvar andra der ute, medan Wiliam, sjungande och yr af glädje, ljeskade ut och in, men återkom beständigt till ett af »dockskåpen», der hans tillbedda hustru satt tillbakalutad mot hvilsoffan med föttema på den pall, som han minst tio gånger i qvarn jemkade fram och åter.

Vid ett af dessa många besök yttrade Marie Louise en önskan, att han skulle lemna henne någon småsak ur öfversta byrålådan i det inre rummet. Wiliam vände genast upp och ned på allt hvad som fans både i första och andra lådan, men då han ej der påträffade det begärda, satte hannyckeln i den tredje och utdrog den hastigt, utan att likväl der börja söka.

»Hvad i guds namn, min älskade, är det här?» frågade han förvånad, sedan han undanlyft den rena serveten, och vände sig åt dörren mot sin hustru. »Hvad gör du med de här lumporna?»

Marie Louise vinkade honom till sig, och Wiliam stod strax vid soffan med en gammal fläckig bombasinsklädnad i ena handen och en gråsvart tunnsliten schalet i den andra, men härvid blickade han med en utesäglig ömhet på sin förgudade maka, ty nu började han ana rätta förhållandet.

»Dessa lumpor, såsom du kallar dem, min Wiliam», sade hon med innerlig rörelse, »har jag en gång som nådegåfvor fått mig tillsända, då jag, utblottad på allt, återvände hit. Den dag jag mottog dem, var kanske den mest förödmjukande i mitt lif. Men till ett minne af den och för att beständigt ha en så välgörande jämförelse för mina ögon, har jag gett dessa saker ett rum i samma byrå, der jag förvarar de grannlåter, du slösar på mig, och om jag någon gång känner mig frestad af högmod eller stolthet, utdrager jag genast denna låda, som för mig innehåller mera vältalighet än alla predikningar. En gång, dyre Wiliam, skall jag visa dem för min dotter, och jag hoppas, att den moral, som ligger i dessa gamla klädesplagg, skall bevara henne från sin mors fel!»

»Gifve gud», sade Wiliam, i det han rörd lindade sina armar kring Marie Louises lif, »att hon måtte få alla de dygder, som pryda dig, min älskade, och jag önskar henne ingen bättre hemgift! O, min Marie Louise, jorden är på det hela taget för liten för sådana stunder!»

»Hvad — talar du om jorden? smålog hon med ett uttryck af förtjusande skalkaktighet. »Ser jag ej på dina ögon, att du är i himlen!»

»Och jag menar att herrskapet är der begge två», inföll rådmanskan från tröskeln, »ty här står jag och skriker mig hes, utan att någon hvarken hör eller svarar påmin fråga, om Wiliam — det kan ändå inte gerna vara någon annan — sprungit bort med min stora äkta damast-servet, som jag lade i ordning på stora förmaksbordet for pastorns räkning?»

»Ack, herre gud», sade Wiliam, skrattande och bu åter på jorden, »kära moster Greta, förlåt, förlåt; den tog jag att damtorka mitt skrifbord med!»

Slut.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/efcvinds/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-efcvinds>.

Filen skapad 2018-12-17 12:53:07.507151